

„Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství,
abyste sami sebe přinášeli jako živou,
svatou, Bohu milou oběť;
to ať je vaše pravá bohoslužba.“
(R 12,1)

STŘÍDMOST

Ellen G. Whiteová

Obsah

Předmluva.....	5	Část VIII. – Naše široká základna zdrženlivosti.....	74
Část I. – Filozofie nestřídmosti.....	6	1. Co je to skutečná zdrženlivost.....	75
1. Původní dokonalost člověka.....	7	2. Tělo je chrám.....	77
2. Počátek nestřídmosti.....	8	3. Střídmost a duchovnost.....	79
3. Jakou škodu způsobuje požitkářství.....	10	4. Příklad Danielův.....	81
4. Důležitost Kristova vítězství nad chutí.....	12	5. Jídlo na našich stolech.....	84
Část II. – Alkohol a společnost.....	13	6. Naprostá zdrženlivost – naše stanovisko.....	87
1. Pohnutka ke zločinu.....	14	7. Vztah ke členům církve.....	88
2. Ekonomické problémy.....	16	8. Adventisté sedmého dne – duchovní vůdcové.....	89
3. Alkohol a domov.....	18	Část IX. – V čem je základ nestřídmosti.....	91
4. Příčina nehod.....	20	1. Prenatální vliv (tj. získaný v době před narozením).....	92
5. Problém, týkající se zdraví nejširší veřejnosti.....	21	2. Síla zděděných sklonů.....	94
6. Alkohol a lidé na odpovědných místech.....	24	3. Jak vytvořit vzory v chování.....	95
Část III. – Tabák.....	29	4. Příklad rodičů a jejich vedení.....	97
1. Účinky používání tabáku.....	30	5. Učit sebezapření a sebevládu.....	98
2. Poskvřňující a demoralizující vliv kouření.....	32	6. Mládež a budoucnost.....	100
3. Znesvěcování Božího chrámu.....	34	Část X. – Preventivní opatření.....	103
4. Ekonomická ztráta.....	36	1. Výchova ke zdrženlivosti.....	104
5. Síla příkladu.....	37	2. Podepsání příslibu.....	106
Část IV. – Jiná dráždiva a narkotika.....	39	3. Odstraňování pokušení.....	109
1. Zdržování se dráždivel.....	40	4. Rozptýlení a neškodné náhražky.....	112
2. Čaj a káva.....	41	5. Smysl pro mravní závazek.....	114
3. Drogy.....	44	Část XI. – Naš vztah k jiným spolkům střídmosti.....	116
Část V. – Mírné alkoholické nápoje.....	47	1. Pracujme společně.....	117
1. Důležitost návyku přísné střídmosti.....	48	2. Spolupráce se svazem žen za křesťanskou střídmost.....	120
2. Psychologické účinky mírných opojných prostředků.....	49	Část XII. – Výzva této hodiny.....	122
3. Opojně účinky vína.....	50	1. Přítomný stav.....	123
4. Víno v Bibli.....	51	2. Jsme voláni k Boji.....	126
5. Křesťané a výroba alkoholických nápojů.....	52	3. Ústní působení – jedna část našeho evangelizačního poselství.....	128
6. Střídmost a naprostá abstinence.....	54	4. Výchova ke střídmosti – cíl našeho léčení.....	132
Část VI. – Povzbuzující zásady proměněného života.....	55	5. Vliv pera.....	134
1. Základní předpoklad – změna života.....	56	6. Síla hlasovacího práva.....	136
2. Obrácení je tajemství vítězství.....	58	7. Volání ke žni.....	138
3. Vůle – klíč k úspěchu.....	61	Dodatek A.....	139
4. Trvalé vítězství.....	63	Ellen G. Whiteová, pracovnice za střídmost.....	139
5. Pomoc pro pokoušené.....	65	Dodatek B.....	142
Část VII. – Léčení nestřídmých.....	68	Typické proslovy Ellen G. Whiteové o střídmosti.....	142
1. Rady pro práci.....	69	1. V Kristianii, Norsko (1886).....	142
2. Pracovník za střídmost.....	71	2. Přednáška o střídmosti.....	144

3. V Sydney, Austrálie (1893).....	148
------------------------------------	-----

(PO ÚPRAVÁCH BEZ KONTROLY)
Název anglického originálu: *TEMPERANCE* (1949) – *Te*

Předmluva

Střídmost byla oblíbeným tématem paní Ellen G. Whiteové, a to jak v jejích spisech, tak i ve veřejných přednáškách. V mnohých svých článcích, jež po léta vycházely v církevním tisku, rukopisech i dopisech obsahujících rady pro pracovníky i laiky, naléhala na adventisty sedmého dne, aby žili střídme a aktivně podporovali střídmost. Jako odpověď na vřelá přání, aby toto bohatství materiálů a poučení bylo zpřístupněno ve zvláštním svazku, se schválením vydavatelství Ellen G. Whiteové – jemuž paní Whiteová svěřila dohled nad svými knihami a rukopisy – byl připraven tento skromný svazek. *Te 5.1*

Tento výběr byl sestaven z celé řady spisů paní Whiteové, týkajících se střídmosti, včetně některých, které nám jsou méně známy, jako např. *Health, or How to Live* (1865); *Christian Temperance and Bible Hygiene* (1890); *Special Testimonies* (1892– 1912); a *Drunkennes and Crime* (1907). *Te 5.2*

Ti, kdo tuto knihu sestavovali, se co nejoprávněněji snažili, aby v jednotlivých částech knihy byl vyjádřen důraz, který autorka na různé fáze střídmosti kladla. *Te 5.3*

Snaha o uspořádání takového výběru, který by tuto oblast plně vysvětlil, s přáním shromáždit vyčerpávající informace o každém druhu střídmosti, vedla přirozeně k určitému opakování některých myšlenek. Snaha podat ucelené informace tak, aby čtenář měl z nich co největší užitek, a přitom aby se některé pasáže zbytečně neopakovaly, vedla někdy k tomu, že se udělal spíš krátký výběr. Při krácení souvislého textu se však velmi dbalo na to, aby se žádným způsobem neměnila myšlenka ani důraz autorky. V každém případě je pramen – ať kniha, časopis, pojednání nebo rukopis, z něhož je výpis vzat – plně důvěryhodný. *Te 5.4*

Čtenáři poznají, že Ellen G. Whiteová, zesnula v roce 1915, psala své spisy v době, kdy se některé pojmy zásadně lišily od současné terminologie. Podmínky, které jsou podrobně popisovány, se mohou lišit od těch, které nám jsou běžně známy. Je tu například slovo „salón“. Zatímco dnešní vinárna se asi liší od hostince před 50 lety, každý ví, že dnes jsou k dostání tytéž druhy nápojů, jako byly v době, kdy psala paní Whiteová, a že jejich účinek na tělo, mysl i duši je stejný. Vztah mezi požíváním alkoholu a autonehodami nebyl zdůrazňován tak, jak je tomu dnes, a to z jednoduchého důvodu, tehdy auta nebyla všeobecně rozšířena. Avšak přesto nalezne čtenář ve výkladech, týkajících se požívání alkoholu a nehod, popis příčin a následků, které je možno plně aplikovat na dnešní podmínky. Schopnost alkoholu podkopat domov, zničit zdraví, morálku a zpusť duši je i dnes tak silná, jako tomu bylo před půlstoletím. *Te 6.1*

Čtenář rychle postřehne význam střídmosti, jak se jevil paní Whiteové po dlouhá léta její bohaté služby. V tomto ohledu je tento svazek neocenitelným příspěvkem k literatuře o střídmosti. Kázání o střídmosti nacházející se v Dodatku, svědčí o obrovské starosti paní Whiteové zachránit lidstvo od kletby nestřídmosti, která pustoší duši. *Te 6.2*

Vydavatelé si upřímně přejí, aby tento svazek s Boží pomocí dokázal oživit zájem adventistů sedmého dne o střídmost a její propagaci, a postavil nás do čela úsilí o střídmost, což je naším úkolem. *Te 6.3*

SPRÁVCI PUBLIKACÍ EGW

Část I. – Filozofie nestřídmosti

1. Původní dokonalost člověka

Stvořen v dokonalosti a kráse – Člověk vyšel z ruky svého Stvořitele jako dokonalá a krásná bytost. – CTBH 7 *Te 11.1*

Člověk je korunou Božího stvořitelského díla. Byl stvořen k Božímu obrazu jako Boží protějšek. – RH June 18, 1895 *Te 11.2*

Adam byl vznešenou inteligentní a myslící bytostí. Jeho vůle byla v souladu s vůlí Boží a jeho zájmy směřovaly k nebesům. Měl tělo, které nepodléhalo žádné nemoci a duši, která nesla pečeť božství. – YI March 5, 1903 *Te 11.3*

Stál před Bohem v síle dokonalého mužství. Všechny orgány a schopnosti jeho bytosti byly rovnoměrně vyvinuty a harmonicky vyváženy. – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 30 *Te 11.4*

Boží slib, že naše tělo udrží při zdraví – Stvořitel člověka uspořádal živý stroj našeho těla. Každý orgán je vytvořen podivuhodně a moudře. Bůh se zaručil, že tento lidský stroj udrží při zdraví, jestliže člověk bude poslušen Jeho zákonů a bude s Bohem spolupracovat. – CD 17 *Te 11.5*

Odpovědnost za dodržování zákonů přírody – Abychom byli zdraví, musíme růst a předpokladem růstu je pečlivé dodržování zákonů přírody, aby tělesné orgány byly zdravé a ve své činnosti neomezované. – Manuscript 47, 1896 *Te 11.6*

Bůh určil sklony a chutě – Naše přirozené sklony a chutě... byly prozířetelně určeny a když byly dány člověku, byly čisté a svaté. Božím záměrem bylo, aby chutě ovládal rozum, a aby složily k našemu štěstí. A jsou-li řízeny a kontrolovány posvěceným rozumem, jsou před Pánem svaté. – Manuscript 47, 1896 *Te 12.1*

2. Počátek nestřídmosti

Satan shromáždil padlé anděly, aby vymysleli nějaký způsob, jak přivést lidstvo do co největšího zla. Byl podáván jeden návrh za druhým, až konečně sám satan vymyslel plán. Chtěl vzít plody vinné révy, pšenice a jiné plodiny, které Bůh dal jako potravu a chtěl z nich učinit jedy, které by ničily tělesné, duševní i mravní síly člověka, a tak získaly vládu nad smysly, aby je satan mohl sbožně ovládat. Pod vlivem lihovin budou lidé sváděni k nejružnějším zločinům. Zvrácenou chutí k jídlu bude svět přiváděn do zkázy. Tím, že přiměje lidi, aby pili alkohol, chtěl satan způsobit, že budou klesat níž a níž. *Te 12.2*

Satanovi se dařilo odvracet svět od Boha. Požehnání, jež poskytovala Boží láska a milosrdenství, obrátil v kletbu smrti. Naplnil lidi touhou po lihovinách a tabáku. Tato choutka, která nemá žádný základ v přirozenosti člověka, zničila už milion lidí. – RH April 16, 1901 *Te 12.3*

Tajemství satanovy strategie – Každá nestřídmost ochromuje vnímavost orgánů a oslabuje sílu mozkových nervů do té míry, že věčné záležitosti jsou znevažovány a jsou kladeny na úroveň běžných věcí. Vyšší síly myšlení, které mají sloužit vznešenějším cílům, musí otročit nižším vášním. Jestliže naše tělesné návyky nejsou správné, pak ani naše duševní a mravní síly nemohou být pevné, protože tělesná oblast úzce souvisí s duchovní oblastí. – 3T 50, 51 *Te 12.4*

Nervová soustava mozku, která je ve spojení s celým organismem člověka, je jediným zprostředkovatelem, jímž mohou být nebesa ve spojení s člověkem a působit na jeho nejnaternější život. Vše, co působí rušivě na elektrické proudění v nervovém systému, snižuje moc životních sil a výsledkem je menší citlivost myšlení. – 2T 347 *Te 13.1*

Satan neustále usiluje o to, aby získal plnou nadvládu nad lidstvem. Nejsilněji působí na člověka skrze chuť, a proto se ji snaží všemi možnými způsoby podněcovat. – CD 150 *Te 13.2*

Satanova snaha zmařit plán spasení – Satan bojoval proti Boží vládě od své první vzpoury. Úspěch, s jakým svedl v ráji Adama a Evu a tak přinesl hřích na tento svět, dodal tomuto úhlavnímu nepříteli odvahy; pyšně se vychloubal nebeským andělům, že i kdyby přišel sám Kristus v lidské přirozenosti, stejně by nad Ním zvítězil, protože by byl slabší. *Te 13.3*

Satan jásal, že Adam s Evou nedokázali v ráji odolat jeho pokušení, když působil na jejich chuť. Obyvatele starého světa přemohl stejným způsobem – svedl je tím, že neovládali svou chuť a hověli zvráceným vášním. Izraelský národ si také podmanil uspokojováním chuti k jídlu. *Te 13.4*

Vychloubal se, že sám Boží Syn, který byl s Mojžíšem a s Jozue, nedokázal odolat jeho moci a dovést svůj vyvolený lid do Kanánu; protože skoro všichni, kteří vyšli z Egypta, zemřeli na poušti a satan pokoušel i tichého muže Mojžíše, aby si přivlastnil slávu, která patřila Bohu. Davida a Šalomouna, kteří se těšili zvláštní Boží přízni, svedl skrze chuť a hovění vášním tak, že upadli u Boha v nemilost. Satan se vychloubal, že dokáže úspěšně zmařit Boží plán spasit člověka skrze Ježíše Krista. – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 32 *Te 13.5*

Satanovo nejúčinnější pokušení v současné době – Satan přichází k člověku se stejným pokušením, s jakým přišel ke Kristu. Svádí člověka, aby hověl své chuti k jídlu. Dobře ví, jakou moc má v této oblasti nad člověkem. Tímto způsobem svedl Adama a Evu v ráji, takže ztratili svůj blažený domov. Jak velká bída a zločinnost naplnila náš svět v důsledku Adamova pádu. Celá města byla smetena z povrchu země pro svou zločinnost a pobuřující nespravedlnost, čímž se staly temnou skvrnou vesmíru. Počátkem všech jejich hříchů bylo požitkářství. *Te 14.1*

Skrze požitkářství se satan zmocnil myšlení i celé bytosti člověka. Tisíce lidí, které mohly žít, byly předčasně skláceny do hrobu jako tělesné, duševní i mravní trosky. Tito lidé měli dostatek sil, ale vše obětovali své chuti, která je vedla k tomu, že povolili uzdu svým žádostem. – 3T 561, 562 *Te 14.2*

Satan se raduje ze svého zhojbného díla – Satan jásal, když vidí, jak lidstvo stále víc klesá do bídy a utrpení. On ví, že nedostatečně oblečení a nezdraví lidé nemohou sloužit Bohu tak opravdově, vytrvale a čistě, jako lidé zdraví. Nemoc těla působí na mozek. Svou mysl sloužíme Pánu. Hlava je základem celého těla. ... Satan jásal nad zhojbným dílem, které koná tím, že vede lidi k to-

mu, aby hověli návykům, jimiž ničí sebe i druhé. Tímto způsobem totiž satan okrádá Boha o službu, která náleží Jemu. – 4SG 146 *Te 14.3*

3. Jakou škodu způsobuje požitkářství

Vliv stravy na naše zdraví – Požitkářství je hlavní příčinou tělesné i duševní neschopnosti a je základem slabosti, která je velmi rozšířená. – 3T 487 *Te 15.1*

Naše tělesné zdraví závisí na tom, co jíme. Není-li naše chuť ovládána posvěcenou myslí, nejsme-li střídmi ve všem, co jíme a pijeme, nebudeme mít takové duševní a tělesné zdraví, aby při studiu Slova bylo naším cílem poznání toho, co říká Písmo: Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě? Každý nezdravý návyk povede k onemocnění našeho těla. Jemné, živé žaludeční ústrojí se poškodí a nebude schopno vykonávat správně svou práci. Strava má velký vliv na to, zda upadneme do pokušení a zhřešíme. – CD 52 *Te 15.2*

Zde Adam a Eva neobstáli – Tím, že Adam s Evou podlehlí pokušení své chuti, ztratili své vznešené, svaté a šťastné postavení. A týmž pokušením zesláblo celé lidstvo. Dovolilo, aby chuť a vášně získaly nadvládu a podmanily si rozum i duševní sílu. – 3T 139 *Te 15.3*

Jejich děti je následovaly – Eva projevila nestřídmost, když vztáhla ruku, aby si vzala ovoce ze zakázaného stromu. Od pádu prarodičů srdce mužů a žen téměř zcela ovládla touha uspokojit své chutě. Hovělo se především k chuti k jídlu a místo rozumu vládlo lidem požitkářství. Eva přestoupila Boží příkaz, aby uspokojila svou chuť. Bůh jí dal všechno, po čem toužila, ale ona přesto nebyla spokojená. *Te 15.4*

Od té doby šli její hříšní synové i dcery za žádostmi svých očí a své chuti. Stejně jako Eva nedbali Božích zákonů. Byli neposlušní a stejně jako ona měli odvahu si myslet, že následek nebude tak strašný, jak bylo předpovězeno. – How to Live, p. 51 *Te 15.5*

Hřích se stal přitažlivý – Hřích se stal přitažlivý tím, že satan zakryl světlo a má velkou radost z toho, když může udržovat křesťanský svět v jeho každodenních zvyklostech. Drží je jako pohany pod nadvládou zlozvyků, takže jsou cele ovládáni svou chutí. – ST Aug. 13, 1874 *Te 16.1*

Satan ovládá vůli – Satan ví, že nad člověkem nezvítězí, neovládne-li jeho vůli. Může to udělat tím, že oklame člověka tak, aby s ním chtěl spolupracovat. Pak bude přestupovat přírodní zákon, týkající se jídla a pití, což je přestupování Božího zákona. – Manuscript 3, 1897 *Te 16.2*

Všechny orgány jsou oslabeny – Mnozí lidé sténají pod tíhou nemoci, způsobených špatnými návyky v jídle a pití, kterými přestupují zákony života a zdraví. Tito lidé oslabují své zažívací orgány tím, že hoví své zvrácené chuti. Lidské tělo má podivuhodnou sílu odolávat mnohým útokům, ale dlouhodobé nesprávné návyky nadměrného jídla a pití oslabí všechny tělesné orgány. Uspokojování zvrácené chuti a tužeb brání i opravdoví křesťané přírodě v jejím díle a zmenšují svou tělesnou, duševní i mravní sílu. – SL 20 *Te 16.3*

Zkáza dokonalého charakteru – Požitkářství přinese zkázu pro tisíce lidí, kteří mohli vítězstvím nad tímto zlozvykem získat mravní sílu k vítězství nad každým jiným satanovým pokušením. Ale otrokům chuti k jídlu se nepodaří zdokonalovat křesťanský charakter. Šest tisíc let trvající přestupování zákona u člověka se projevilo nemocemi, bolestmi a smrtí. – HR August, 1875 *Te 16.4*

Smrti se dává přednost před nápravou – Mnozí lidé jsou tak oddáni nestřídmosti, že se za žádnou cenu nechtějí svého obžerství vzdát. Raději budou obětovat své zdraví a přivodí si tak předčasnou smrt, než by omezili svou nezkracenou chuť k jídlu. – 4SG 130 *Te 16.5*

Začarovaný kruh – Čím méně si lidé váží svého těla, tím méně si přejí uchovat je čisté a svaté a tím bezohlednější budou ve svém požitkářství. – Manuscript 150, 1898 *Te 17.1*

Svět je zajatcem – Požíváním lihovin, čaje, kávy a kouřením se svět stává satanovým zajatcem. Myšlení, které nám dal Bůh, a které by mělo zůstat jasné, se kazí užíváním narkotik. Mozek již není schopen správně rozlišovat, satan má nad ním svou moc. Člověk prodal svůj rozum a stal se dobrovolně šilencem. Vůbec neví, co je správné. – Ev 529 *Te 17.2*

Důsledky porušování přírodního zákona – Mnozí lidé se podivují, do jaké míry upadlo lidstvo tělesně, duševně i mravně. Nechápu, že příčinou tohoto smutného úpadku je porušování Božích ustanovení a přestupování zákonů zdraví. Porušování Božích přikázání způsobilo Boží nemilost. *Te 17.3*

Nestřídmost v jídle a pití a holdování nízkým vášním oslabuje citlivost. ... *Te 17.4*

Ti, kdo sami sobě dovolí stát se otroky nenasytné chuti k jídlu, jdou často ještě dál a snižují se tím, že hoví svým zvráceným vášním, vášním, které jsou posilovány, a jejich zdraví i myšlení velmi trpí. Rozumové schopnosti se do značné míry ničí špatnými návyky. – 4SG 124-131 *Te 17.5*

Žádný zbožný člověk nemůže být lhostejný ke svému tělesnému zdraví a musí si uvědomit, že nestřídmost je hřích, který působí na naši duchovní oblast. Mezi tělesnou a mravní přirozeností existuje těsné spojení. Úroveň ctnosti se tělesnými návyky zvyšuje nebo snižuje. ... Každý návyk, který v lidském těle nepodporuje zdravou činnost, snižuje vyšší a ušlechtilější schopnosti. Nesprávné návyky v jídle a pití působí negativně na myšlení i jednání. Požitkářství posiluje zvířecí sklony, protože jim přenechává nadvládu nad duševními a duchovními silami. – RH Jan. 25, 1881 *Te 17.6*

Zápis o životě, který skončil při zábavě – Mnozí lidé končí poslední cenné hodiny doby své zkoušky na zábavách, hostinách a radovánkách, kde není místa pro vážné myšlenky a kde by Ježíšův duch nebyl vítán. Jejich poslední drahocenné hodiny plynou, zatímco jejich mysl je otupena tabákem a alkoholickými nápoji. Není málo těch, kteří z brlohů hanby přecházejí přímo do spánku smrti a končí svůj život mezi těmi, kteří žijí pro zábavy a neřesti. Jaké to bude probuzení při vzkříšení nespravedlivých! *Te 18.1*

Oko Páně vidí každou scénu ponižující zábavy i necudného rozptýlení. Slova a činy milovníků zábav z těchto síní neřesti se přímo zapisují do knihy definitivních svědectví o životě. Život této třídy lidí nemá pro svět jinou cenu, než že je varovným znamením těm, kteří chtějí být varováni, aby nežili jako tito lidé a neumírali smrtí bláznů. – ST Jan. 6, 1876 *Te 18.2*

Křesťan ovládá svou chuť – Žádný křesťan nebude jíst ani pít to, co otupí jeho smysly, anebo zapůsobí na jeho nervový systém tak, že jej to poníží nebo přivodí jeho neužitečnost. Boží chrám nesmí být poskvrněn. Tělesné i duševní schopnosti je nutno udržovat ve zdraví, aby jich bylo možno použít k Boží oslavě. – Manuscript 126, 1903 *Te 18.3*

S neustálou bdělostí – Přirozená chuť k jídlu byla u lidí zvrácena požitkářstvím. Neposvěceným uspokojováním se tyto chutě staly „*tělesnými žádostmi, kteréž rytěřují proti duši*“ (1 Pt 2,11). Není-li křesťan bdělý na modlitbách, povoluje uzdu návykům, které by měl přemáhat. Necítili potřebu neustálé bdělosti, pak jeho zneužitá a nesprávně vedené sklony způsobí, že se odvrátí od Boha. – Manuscript 47, 1896 *Te 19.1*

Požitkářství – nepřítel křesťanské dokonalosti – Ti, kteří holdují své chuti k jídlu, nemohou dosáhnout křesťanské dokonalosti. – 2T 400 *Te 19.2*

Duch Boží nám nemůže přijít na pomoc a přispět ke zdokonalování křesťanského charakteru, když ke škodě svého zdraví holdujeme požitkářství a když nás ovládá pýcha. – HR September, 1871 *Te 19.3*

Pravé posvěcení – Posvěcení není pouhá teorie, pocit nebo pouhé slovo, ale živá aktivní zá sada vstupující do všedního života. Vyžaduje, aby naše návyky v jídle, pití a oblékání byly takové, že zabezpečí udržení tělesného, duševního i mravního zdraví, abychom mohli přinést Pánu svá těla „*v oběť živou, svatou, Bohu libou*“ (Ř 12,1), nezkaženou špatnými zvyky. – RH Jan. 25, 1881 *Te 19.4*

Připraven na nesmrtelnost – Bude-li si člověk vážit světla zdravotní reformy, které mu ve svém milosrdenství dává Bůh, může být skrze pravdu posvěcen a uschopněn pro nesmrtelnost. Jestliže však na toto světlo nedbá a svým životem porušuje zákon přírody, ponese důsledky svého jednání. – 3T 162 *Te 19.5*

4. Důležitost Kristova vítězství nad chutí

První Kristovo vítězství – Kristus věděl, že jestliže má úspěšně uskutečnit plán spasení, musí začít dílo vykoupení člověka právě tam, kde začala zkáza. Adamův pád zavinila jeho chuť. – HR August, 1875 *Te 19.6*

Jeho první zkouška se týkala téže věci, v níž Adam zhřešil. Právě skrze pokušení chuti přemohl satan velkou část lidstva a jeho úspěch mu vnukl pocit, že vláda nad touto padlou planetou je v jeho rukou. V Kristu však našel člověka, který byl schopen mu odolat a musel opustit bitevní pole jako poražený nepřítel. – CTBH 16 *Te 20.1*

Příčina Jeho úzkosti – Mnozí formálně zbožní lidé se neptají na důvod dlouhého období Kristova půstu a utrpení na poušti. Jeho ruka nepramenila ani tak z bolesti z hladu, jako z vědomí, jaký strašný dopad bude mít na lidstvo jejich poddávání se chuti a tužbám. Věděl, že chuť se pro člověka stane modlou, která způsobí, že člověk zapomene na Boha a tím si přímo uzavře cestu ke spasení. – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 46 *Te 20.2*

Vítězství ve prospěch lidstva – Satanův úmysl zvítězit nad Kristem po Jeho dlouhém půstu se nesplnil. Na poušti dosáhl Kristus pro lidstvo vítězství svým půstem, a tak člověku umožnil, aby v budoucnu přemáhal v Jeho jménu sílu chuti ke svému vlastnímu prospěchu. – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 46 *Te 20.3*

I my můžeme zvítězit – Naší jedinou nadějí na získání ztraceného ráje je pevné sebeovládání. Jestliže síla zvrácené chuti působila na lidstvo tak silně, že Boží Syn – aby zlomil její vliv – musel pro člověka snést skoro šestitýdenní půst, jakou práci musí vykonat křesťan! Přesto že zápas je těžký, můžeme zvítězit. Skrze božskou moc, která odolala nejhorším pokušením, jaká jen satan mohl vymyslet, může i člověk úspěšně obstát ve svém zápase se zlem a na konec může v Božím království obdržet korunu vítěze. – CD 167 *Te 20.4*

Vítězství získané poslušností a vytrvalým úsilím – Ti, kteří zvítězí tak, jako zvítězil Kristus, se budou muset stále chránit proti satanovým pokušením. Chuť a vášně musí být ovládány osvěcujícím svědomím, aby rozum nebyl oslabený a vnímavost byla jasná, a aby satanovo působení a jeho léčky nebyly pokládány za Boží prozřetelnost. Mnozí touží po vítězství a po konečné odměně, kterou mají obdržet ti, kteří zvítězí, ale nejsou ochotni snášet dřinu, strádání a sebezapírání jako jejich Spasitel. Jedině poslušností a vytrvalou snahou dobudeme vítězství, které získal Kristus. *Te 21.1*

Síla chuti zničí tisíce lidí, kteří mohli mít mravní sílu k vítězství nad každým jiným satanovým pokušením, kdyby obstáli v této oblasti. Avšak ti, kteří jsou otroky své chuti, nedokáží zdokonalovat křesťanský charakter. Ovocem neustálého šest tisíc let trvajícího přestupování zákona člověkem je nemoc, utrpení a smrt. A protože se blížíme ke konci času, bude satanovo pokušení povolovat chuti mnohem silnější a obtížnější k překonávání. – 3T 491, 492 *Te 21.2*

Žádejme Kristovu moc k vítězství – Kristus obdržel od svého Otce moc dát svou božskou milost a sílu člověka, a tak mu umožnit, aby v Jeho jménu zvítězil. Existuje jen velmi málo opravdových následníků Kristových, kteří se rozhodnou spolu s Ním odolávat satanovu pokušení tak, jak odolával a zvítězil Kristus. ... *Te 21.3*

Každý je sám vystaven pokušení, nad nimiž Kristus zvítězil, ale skrze všemohoucí jméno velikého Vítěze se jim dostává síly. Musíme zvítězit jednotlivě, každý sám za sebe. – ST Aug. 13, 1874 *Te 21.4*

Co chceme udělat? – Nepřistoupíme blíž k Pánu, aby nás ochránil od vší nestřídmosti v jídle a pití, před každou nesvatou, hříšnou vášní a každou nešlechetností? Nepokoříme se před Bohem tím, že odložíme vše, co poskvřňuje tělo i ducha, abychom v Jeho bázni mohli usilovat o svatost charakteru? – 7T 258 *Te 22.1*

Část II. – Alkohol a společnost

1. Pohnutka ke zločinu

V zemi vládne zločinnost – V této době, kdy se rychle množí různé neřesti a zločinnost, se vyskytuje tendence smířit se s danými poměry, abychom neviděli jejich příčinu ani důsledky. Dnes se vypije více opojných nápojů než kdykoliv předtím. Popisem hrozných podrobností odporného opilství a děsivých zločinů podávají noviny jen částečnou zprávu o existující zločinnosti. V zemi panuje násilí. – Drunkennes and Crime, p. 3 *Te 23.1*

Svědectví soudců. – Vztah mezi zločinem a nestřídmostí chápou dobře lidé, kteří musí jednat s těmi, kteří porušují zákony země. Jeden soudce z Filadelfie řekl: „Čtyři pětiny zločinů jsou spáchány pod vlivem alkoholu. Z těch, kteří se ocitají před soudem, není ani jeden případ z dvaceti, kde by alkohol nebyl přímou či nepřímou příčinou vraždy. Alkohol a krev, myslím tím prolitou krev, jsou ruku v ruce spolu.“ – Drunkennes and Crime, p. 7 *Te 23.2*

Vysoké procento zločinů lze přičíst alkoholu – Devět desetin lidí, kteří se dostávají do vězení, jsou ti, kteří se naučili pít. – RH May 8, 1894 *Te 23.3*

Souvislost mezi pitím a zločinností – Když člověk holduje pití, pak každý doušek alkoholu, který dobrovolně vypije, snižuje jeho úroveň, bytosti k Božímu obrazu pod úroveň zvířete. Rozum je zatemněn, myšlení ochromeno, probudí se zvířecí vášně a pak následují zločiny, které člověka nesmírně ponižují. – 3T 561 *Te 23.4*

Souvislost mezi alkoholem a zločinností – Ti, kteří často navštěvují hospody, otevřené pro všechny, kteří jsou natolik pošetilí, že si zahrávají se smrtelným zlem, jdou vstříc věčné smrti, protože prodávají sami sebe, tělo, duši i ducha satanovi. Nápoj, který pijí, je vede k činům, které by nikdy nevykonali, kdyby nebyli ochutnali drogu, která v nich vzbuzuje zuřivost. Jakmile se napijí tekutého jedu, ocitají se pod vládou satana. On nad nimi panuje a oni s ním spolupracují. – Letter 166, 1903 *Te 24.1*

Povaha zločinů, spáchaných pod vlivem alkoholu – Pití alkoholu může vést k páchání strašlivých vražd. Velmi často se zjistí, že krádež, žhářství nebo vraždy byly spáchány pod vlivem alkoholu. Přesto je pití alkoholu zákonem dovoleno, i když způsobuje nesmírné utrpení lidem, kteří si rádi zahrávají s tím, co ničí nejen je samotné, ale celou jejich rodinu. – RH May 1, 1900 *Te 24.2*

Veřejné domy, soudní síně, vězení, chudobince, blázince a nemocnice jsou z velké části naplněny těmi, z jejichž peněz žije prodáváč lihovin. Jako tajemný Babylon ze Zjevení rozvíjí obchod „*služebníků i duší lidských*“ (Zj 18,13). Za prodáváčem lihovin stojí mocný vládce, který vede duše k ztracení a každého činu, jaký si jen může země či peklo vymyslet, využívá k tomu, aby se lidská bytost dostala pod jeho moc. *Te 24.3*

Ve městech a na venkově, ve vlcích, na velkých parnicích, v zábavních i v obchodních místnostech, v lékárnách a dokonce i v kostele při mši jsou nastraženy jeho léčky. Využívá každé příležitosti, aby se vzbudila a rostla touha po lihovinách. Téměř na každém rohu stojí hostinec plný zářivých světel, která lákají k dobré zábavě dělníka, zámožného lenocha i důvěřivého mladíka. A tak to jde den za dnem, měsíc za měsícem, rok za rokem. – Drunkennes and Crime, p. 8 *Te 24.4*

Pro pijana není omluvy – V opilosti byly spáchány všechny druhy zločinů, ale pachatelé byli v mnoha případech zproštěni viny, protože nevěděli, co dělají. To pachatelovu vinu vůbec neomlouvá! Jestliže si sám přiloží sklenici ke rtům a po zralé úvaze pije to, o čem ví, že bude ničit jeho rozumové schopnosti, nese odpovědnost za všechny škody, které v opilosti způsobí; právě v té chvíli dovoluje své chuti, aby jej ovládla a své rozumové schopnosti utápí v alkoholu. Byl to jeho vlastní čin, který ho snížil pod úroveň zvířete. Zločiny, spáchané v opilosti, by proto měly být trestány stejně přísně, jako kdyby byly spáchány při plném vědomí. – 4SG 125 *Te 25.1*

Opilství a zločinnost před potopou a nyní – Hříchy, které jsou páchany v současné době, jsou těmi samými hříchy, které způsobily zkázu předpotopního světa. „*Jakož za dnů těch před potopou*“ (Mt 24,38), bylo opilství jedním z nejčastějších hříchů. Z knihy Genesis se dovídáme, že „*země byla porušena před Bohem, a naplněna byla země nepravostí*“ (Gn 6,11). Všude vládla zlo-

činnost a život nebyl bezpečný. Lidé, kteří utápěli svůj rozum v opojných nápojích, si velmi málo vážili lidského života. *Te 25.2*

„Jakož bylo za dnů Noé, tak bude i příchod Syna člověka.“ (Mt 24,37) Opilství a zločinnost, které nyní převládají, byly předpověděny samým Spasitelem. Žijeme poslední dny dějin této země. Je to doba nesmírně vážná. Všechno nasvědčuje brzkému příchodu našeho Pána. – RH Oct. 25, 1906 *Te 25.3*

Boží soudy za našich dnů – Pro nepravost, jejíž příčinou je velmi často pití alkoholu, dopadají dnes Boží soudy na naši zemi. – CH 432 *Te 26.1*

Praktický příklad San Franciska – V době po velkém zemětřesení podél břehů Californie, nařídily úřady v San Francisku a v některých menších městech a obcích uzavřít všechny vinárny. Účinky tohoto písňe prosazovaného nařízení byly tak znatelné, e po celé Americe a zejména na pobřeží Pacifiku si myslící lidé uvědomili výhody, které by vyplynuly z trvalého uzavření všech výčepů. Mnoho týdnů po zemětřesení v San Francisku bylo vidět velmi málo opilých. Neprodávaly se žádné lihoviny. Vzrušená a neklidná situace způsobila, že městští úředníci očekávali zvýšený růst výtržností a zločinů a byli velmi překvapeni, že nastal pravý opak. Ti, od nichž se očekávalo mnoho výtržností, jich způsobili jen velmi málo. Skutečnost, že násilnosti a zločiny se téměř nevyskytovaly, nastala především proto, že se nepil alkohol. *Te 26.2*

Vydavatelé některých hlavních deníků zastávali názor, že pro trvalé zlepšení společnosti i pro rozvoj nejlepších zájmů města by bylo lepší, kdyby výčepy zůstaly trvale uzavřeny. Tato moudrá rada však byla zamítnuta a za několik málo týdnů bylo obchodníkům s alkoholem dovoleno, aby své obchůdky otevřeli znovu, i když do městské pokladny museli odvádět mnohem větší daně. *Te 26.3*

Pohromou, která stihla San Francisco, chtěl Pán napomoci zrušení výčepů, které byly příčinou tak mnohého zla, velké bídy i mnoha zločinů. Avšak strážci veřejného blaha povolením prodeje lihovin prokázali, že nejsou hodni důvěry. ... Vědí, že tím ve skutečnosti dávají povolení k páčání zločinů, ale nezastavili se ani před touto skutečností. ... Obyvatelé San Franciska musí zaplatit za to, že proti Boží vůli se výčepy v tomto městě otevřely znovu. – RH Oct. 25, 1906 *Te 26.4*

Význam současných událostí – Přes mnohé důkazy o růstu zločinnosti a nezákonnosti se lidé velmi málokdy zastaví, aby opravdově přemýšleli o tom, jaký význam mají současné události. Mnozí se vychloubají osvíceností a pokrokem, který je znakem dnešní doby. *Te 27.1*

Na těch, kterým dal Bůh velké světlo, spočívá velká odpovědnost, aby obrátili pozornost lidí na příčiny růstu opilství a zločinnosti. Také by měli jiným poukazovat na Písmo, které jasně popisuje poměry, které nastanou právě před druhým příchodem Krista. Měli by věrně pozvednout Boží korouhev a protestovat proti zákonnému ustanovení, jež povoluje prodávat lihoviny. – Drunkennes and Crime, p. 3 *Te 27.2*

2. Ekonomické problémy

Obchodování s lihovinami plodí nepoctivost a násilí – Nepoctivost a násilí existuje všude, kde se prodává alkohol. Domy takových obchodníků jsou postaveny ze mzdy nepravosti a podpíraný násilnostmi a útlakem. – RH May 1, 1894 *Te 27.3*

Milióny, za něž se kupují útrapy a smrt – „*Běda tomu, kdož staví dům svůj s útlakem, a paláce své s křivdou, ... kterýž říká: Vystavím sobě dům veliký a paláce postranné, kterýž prolomuje sobě okna, a tafluje cedrovím? ... Oči tvé i srdce tvé nehledí než lakomství tvého, a abys krev nevinnou proléval, a nátisk a křivdu činil.*“ (Jr 22,13.14.17) *Te 27.4*

Písmo zde zobrazuje práci těch, kteří vyrábějí a prodávají lihoviny. Svým obchodováním okrádají druhé lidi. Za peníze, které obdrželi, nevydali žádnou užitečnou protihodnotu. Každá koruna, která zvyšuje jejich mzdu, přinesla kletbu tomu, kdo ji vydal. *Te 28.1*

Každým rokem se vypijí milióny litrů lihovin. Vydávají se milióny a milióny korun, za které se koupí trápení, chudoba, nemoci, ponížení, žádosti, zločiny a smrt. Kvůli zisku poskytuje obchodník s lihovinami svým obětem to, co narušuje a ničí mysl i tělo. On je příčinou chudoby a trápení opilcovy rodiny. – Drunkennes and Crime, p. 7, 8 *Te 28.2*

Protikladná finanční situace – Opilec dokáže vytvořit lepší věci. Bůh mu svěřil dary, aby jimi oslavoval Boha, avšak jeho bližní vlákali jeho duši do léčky a obohatili se jeho majetkem. Žili v přepychu, zatímco jejich ubozí bratři, které oloupili, žili v chudobě a ponížení. Za to všechno však Bůh bude volat k odpovědnosti toho, kdo opilci dopomáhal k tomu, aby kráčel cestou ke zkáze. – Undated Manuscript 54 *Te 28.3*

Zákonodárci a obchodníci s lihovinami – Zákonodárci a obchodníci s lihovinami si mohou mýt ruce jako Pilát, ale krev duší se sebe nesmyjí. Jestliže svým vlivem nebo působením dopomáhali k tomu, aby se z lidí stávali opilci, obřadné umývání jejich ruce neočistí. Budou zodpovědni za milióny korun, které se promrhaly, aby zákazníci zahynuli. Nikdo nemůže zastírat hrozné následky obchodu s alkoholem. Denní tisk ukazuje, že výsledky tohoto obchodu – zoufalství, chudoba, zločin – nejsou chytře vymyšlené bajky a že stovky lidí bohatnou z nuzných mezd těch, které svým otřesným obchodem s lihovinami posílají do zkázy. Ó, kéž by se vytvořilo veřejné mínění, které by svým vlivem učinilo konec obchodu s lihovinami, uzavřelo hospody a dalo těmto zoufalcům šanci myslet na věčné věci! – RH May 29, 1894 *Te 28.4*

Mohly se postavit školy – Myslete na peníze promrhané v hospodách, kde lidé prodávají svůj rozum za to, co je cele přivádí pod satanovu moc. Jaká změna by nastala ve společnosti, kdyby se tyto peníze využily k postavení škol, kde by byly děti i mládež vyučovány podle zásad Bible, kde by se učily, jak pomáhat svým bližním, jak hledat a zachraňovat ztracené! *Te 29.1*

To je úkol, který musí splnit všechny společenské třídy. ... Nemáme zapomínat na ministry, právníky, senátory a soudce, z nichž mnozí holdují opojným nápojům i kouření. ... Žádejme po nich, ať peníze, které by jinak vydali na škodlivé holdování alkoholu a tabáku, dají na vybudování ústavů, kde by se mohly děti a mládež připravovat k plnění užitečného poslání ve světě. – Letter 25, 1902 *Te 29.2*

Hladovějící by mohli být nasyceni – Volání miliónů hladovějících našem světě by brzy ustalo, kdyby se peníze, které naplňují zásuvky obchodníků s lihovinami, použily ke zmírnění lidského utrpení. Zla však neustále přibývá. Mládež je vychovávána tak, aby si oblíbila hříšné věci, a to ničí jejich duši i tělo. Dílo, které by mohli vykonávat na vinici Páně, odmítají konat. – Manuscript 139, 1899 *Te 29.3*

Mohly by se zřídit misijní společnosti – Myslete na tisíce a milióny korun utracených za pití, které člověka sniží na úroveň zvířete a těžce ochromí jeho rozum. ... Všechny tyto peníze by mohly prokázat obrovské dobro, kdyby se použily na podporu misii v temných částech našeho světa. Bůh je okrádán o to, co Mu právem náleží. – Manuscript 38 1/2, 1905 *Te 29.4*

Mohlo se vytisknout mnohem víc publikací – Uposlechneme-li naléhavé výzvy apoštola „*protož buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všechno k slávě Boží činíte*“ (1 K 10,31), pak tisí-

ce dolarů se nyní obětují na oltář škodlivé žádosti, poplynou do pokladnice Páně a umožní vytištění velkého množství publikací v nejrůznějších jazycích a jejich rozeslání do celého světa. Zřídí se misijní stanice v dalších zemích a Kristovi následovníci se opravdu stanou světlem světa. – ST Aug. 13, 1874 *Te 29.5*

Nestřídmost se zvyšuje o svátcích – Opilství, hýření, násilnosti, zločiny a vraždy jsou výsledkem činnosti těch, kteří prodávají svůj rozum. Nestřídmost se zvyšuje především během volných dnů. Svátky vůbec nepřispívají ke zvýšení mravní úrovně nebo náboženské aktivity. Během těchto dnů lidé vydají za pití peníze, které mohly být využity k nákupu potřebných věcí pro jejich rodiny. A obchodníci s lihovinami mají žeň. *Te 30.1*

Kam vchází alkohol, tam odchází rozum. Toto je hodina vlády temna, kdy se páchají nejhorší zločiny a celá lidská bytost, jeho duše i tělo se ocitají pod nadvládou vášně, do níž je vhání satan. Co dokáže tuto vášně zastavit? Co ji může zadržet? Tyto duše nejsou v ničem zakotveny. Svátky jsou pro ně pokušením, protože o svátcích si mnoho lidí myslí, že mají právo udělat, co se jim líbí, právě proto, že je svátek. – Manuscript 17, 1898 *Te 30.2*

Milióny do satanovy pokladny – Podívejte se na ty, kteří pijí víno, pivo a tvrdý alkohol. Ať spočítají, kolik peněz za to utratí. Kolik tisíc a miliónů korun se dostalo do satanovy pokladny, což přispělo k tomu, aby rozklad, mravní zkáza a zločiny se šířily stále dál a nikdy jim nebylo konce. – Manuscript 20, 1894 *Te 30.3*

3. Alkohol a domov

Mírné pití – Mírné pití je školou, v níž se lidé vychovávají pro kariéru opilce. – RH March 25, 1884 *Te 30.4*

Boží požehnání změněná v kletbu – Štědrá ruka našeho Stvořitele propůjčila člověku mnohé dary. Kdyby se všechny tyto dary Prozřetelnosti moudře a uvážlivě využily, pak by chudoba, nemoc a zármutek na zemi téměř vymizely. Ale běda, na všech stranách vidíme, že lidskou nepravostí se Boží požehnání změnilo v kletbu. *Te 31.1*

Žádná skupina lidí nepřevrací a netupí Jeho vzácné dary víc než ti, kteří používají zemědělské produkty k výrobě opojných nápojů. Z výživného zrní, ze zdravého a chutného ovoce se vyrábějí nápoje, které poškozují smysly a zneklidňují mozek. Výsledkem užívání těchto jedů je, že tisíce rodin jsou zbaveny pohodlí i nezbytných životních potřeb, roste počet násilných činů a zločinů, a nemoc i smrt přivádějí obrovský počet obětí alkoholu do hrobu. – GR 385, 386 *Te 31.2*

Manželské sliby utonou v alkoholu – Podívejte se na opilcovu domácnost. Všimněte si, že tam panuje nedostatek, ubohost a těžko vyjádřitelná bída. Pohleďte na ženu – kdysi tak šťastnou – jak prchá před svým šíleným manželem. Slyšte její prosbu o slitování, když na její hubnoucí tělo dopadají nelidské rány. Kde zůstaly posvátné sliby, které si dali při svatbě u oltáře? Kde je láska, která má hladit, kde síla, která má chránit? Je smutné, že jako drahocenné perly utonuly v alkoholu, v poháru ohavností. Podívejte se na jejich polonahé děti. Rodiče je kdysi s láskou hýčkali, žádná zimní bouře ani studený dech světského pohrdání a opovržení neměly k nim přístup. Otcovská péče a matčina láska činily z jejich domova ráj. Teď je všechno jiné. Den co den unikají ze rtů opilcovy ženy úzkostlivé výkřiky a děti umírají. – RH Nov. 8, 1881 *Te 31.3*

Jeho mužné vlastnosti se vytratily – Podívejte se na opilce a uvidíte, co z něho udělalo pití. Jeho oči jsou zkalené a podlité krví. Jeho tvář je oteklá a má tupý výraz. Jeho chůze je vrávoravá. Celé jeho vzezření nese známku satanova působení. Ani příroda se k němu nezná, protože zmařil své síly, jež mu dal Bůh, a svou mužnost zaprodal zálibě v pití. – RH May 8, 1894 *Te 31.4*

Důkaz satanovy hrubosti – Takto působí satan, když lidi zláká, aby svou duši prodali za alkohol. Zmocní se těla, myšlení i duše a už to není člověk, který jedná, ale satan. Satanova krutost se projevuje ve chvíli, kdy opilec pozvedá svou ruku, aby srazil na zem ženu, které slíbil lásku a oddanost na celý život. Satanovu hrubost dokazují opilcovy skutky. – MM 114 *Te 32.1*

Záliba v alkoholu staví celého člověka pod vládu démona, který tato dráždidla vymyslel, aby znetvořila porušil mravní obraz Boha. – Manuscript 1, 1899 *Te 32.2*

Ztráta klidu a trpělivosti – Člověk oddaný pití nemůže mít klidnou a vyrovnanou povahu. Přichází-li do styku s němými zvířaty, Božím stvořením, praská je bičem a tím dokazuje, že jeho zažívací orgány nejsou v pořádku. Stejně jedná i v kruhu své rodiny. – Letter 17, 1895 *Te 32.3*

Hanba a prokletí pro každou zemi – Přihlouplé lidské trosky se zakalenýma očima – duše, pro něž Kristus zemřel a nad nimiž andělé pláčou – jsou všude. Jsou skvrnou naší pyšné civilizace. Jsou hanbou, prokletím i nebezpečím pro každou zemi. – MH 330 *Te 32.4*

Žena oloupená, děti hladové – Když je opilec pod vlivem alkoholu, neví nic o tom, co dělá. Avšak člověk, který mu tento alkohol prodává, je při svém zákazonosném jednání chráněn zákonem. Může svobodně oloupit vdovu o jídlo, které potřebuje, aby se udržela při životě. Je mu dovoleno, aby svým jednáním způsobil, že rodina jeho oběti bude hladovět, že bezmocné děti půjdou do ulic žebrat peníze nebo úpěnlivě prosit o sousto chleba. Každým dnem, měsíc po měsíci, rok co rok se tyto zahanbující výjevy opakují, až svědomí takového obchodníka s lihovinami vyprahne, jakoby je vypálilo rozžhavené železo. Slzy trpících dětí a bolestný nárek matky ho pak ještě dráždí. ... *Te 32.5*

Obchodník s lihovinami nebude váhat vyžadovat opilcovy dluhy od jeho trpící rodiny a odnese z domu i ty nejpotřebnější věci, jen aby účet zesnulého manžela a otce byl zaplacen. Co jemu záleží na tom, mají-li děti zesnulého hlad? Pro něho to jsou méněcenná, nevědomá stvoření, která byla potupena, vyhozena a ponížena, jemu na jejich blahu nezáleží. Avšak Bůh, který vládne na nebesích, nezapomněl na první ani na poslední příčinu nevýslovné bídy a ponížení, do něhož opilec a jeho ro-

dina upadli. V hlavní nebeské knize je zapsána každá podrobnost tohoto příběhu. – RH May 15, 1894 *Te 33.1*

Pijan je za svou vinu odpovědný – Ať si člověk, který se oddává pití, nemyslí, že svou vinu bude moci zakrývat tím, že bude obviňovat obchodníka s lihovinami. Za svůj hřích a za ponižování své ženy i dětí se bude muset zodpovídat on. „*Kteříž opouštějí Hospodina, docela zahynou.*“ (Iz 1,28b) – RH May 8, 1894 *Te 33.2*

Ve stínu alkoholu – Dílo zkázy pokračuje každým dnem, měsíc po měsíci, rok co rok. Otcové, manželé a bratři, opora, naděje i pýcha národa nepřestávají navštěvovat krčmy prodavačů lihovin, dokud nadobro neztroskotají. *Te 33.3*

Ještě strašnější je, že toto prokletí zasahuje samo srdce domova. (Čím dál tím víc si navykají na pití i ženy. V mnohých domácnostech jsou malé děti – dokonce i ty nejmenší nevinné a bezmocné děti – denně v nebezpečí, protože jejich matky jsou opilé. Synové a dcery rostou ve stínu tohoto strašlivého zla. Co jiného můžeme od nich v budoucnosti očekávat než to, že klesnou ještě níž než jejich rodiče? – MH 339 *Te 33.4*

4. Příčina nehod

Nad opilcem vládne satan – Alkoholici se stávají satanovými otroky. Satan pokouší ty, kteří zastávají odpovědná postavení na železnicích a lodích, ty, kteří řídí lodě nebo auta plné lidí, jenž se hrnou na modlářské zábavy, aby hověli zvrácené chuti, a tak zapomínali na Boha Jeho zákony. Nabízí jim lákavé úplatky, aby je zlákal ke špatným návykům a choutkám, aby se sami dostali tam, kde on může ovládat jejich rozum tak, jako řemeslník ovládá svůj nástroj. Potom milovníky radováněk zničí. *Te 34.1*

Takto lidé spolupracují se satanem jako jeho pomocníci a jeho nástroje. Nedokážou pochopit, co způsobují. Jsou dány nesprávné signály a dojde ke srážce. Pak následuje hrůza, zranění i smrt. Tyto situace se budou opakovat stále častěji. Denní tisk bude oznamovat mnohá neštěstí, ale hospody budou stále větším lákadlem. Lihoviny se budou stále dál prodávat ubohé pokoušené duši, která ztratila sílu vstát a říci: „Jsem muž!“ Avšak její činy svědčí o tom, že už ztratila vládu sama nad sebou. Všichni takoví lidé přerušili své spojení s Bohem a podlehli satanovu klamu. – Manuscript 17, 1898 *Te 34.2*

Alkohol oslabuje úsudek – Alkoholici jsou pod zkázonosným satanovým vlivem. Vnukne jim své pochybné myšlenky a oni se nedovedou spolehnout na svůj vlastní úsudek. – RH May 1, 1900 *Te 34.3*

Některý železniční zaměstnanec přehlédne signál nebo nesprávně pochopí nějaký příkaz. Vlak jede dál, nastane srážka a mnoho lidí přijde o život. Nebo parník najede na mělčinu a cestující i mužstvo zahynou. Při vyšetřování vyjde najevo, že někdo z odpovědných pracovníků byl pod vlivem alkoholu. – MH 331 *Te 35.1*

Bůh považuje opilce za zodpovědného – Jsou muži, kteří velí velkým zaoceánským parníkům nebo řídí vlaky přísnými abstinenty? Nemají jejich mozek pod vlivem alkoholu? Jestliže ne, pak za nehody, které zavíní, ponese před nebeským Bohem zodpovědnost, protože všichni lidé jsou Jeho vlastnictvím. – RH May 1, 1900 *Te 35.2*

Pracovníci, na nichž spočívá vážná odpovědnost za ochranu cestujících nebo podřízených před nehodou nebo havárií, se svému úkolu často zpronevěří. Nemají vyrovnanou a jasnou mysl jakou měl Daniel na dvoře v Babyloně, protože holdují kouření a pití. Zatemňují mozek užíváním povzbuzujících narkotik a dočasně ztrácejí své rozumové schopnosti. Pití alkoholu zavinilo již mnohé ztroskotání na širém moři. *Te 35.3*

Neviditelní andělé znovu a znovu ochraňovali lodě v širém oceánu, protože na palubě bylo několik cestujících, kteří měli víru v Boží moc a modlili se. Pán má moc poručit rozhněvaným vlnám dychtícím po smrti a pohlčení Jeho dětí. – Manuscript 153, 1902 *Te 35.4*

Pití lihovin je třeba kárat – Potřebujeme muže, kteří pod vlivem Ducha svatého budou kárat hazardní hry a pití lihovin. Toto zlo je v těchto posledních dnech velmi rozšířeno. – Manuscript 177, 1907 *Te 35.5*

Jediná bezpečná cesta – Kolik hrozných neštěstí zavíní pití alkoholu. ... Jaké množství tohoto strašného omamného prostředku může člověk vypít, aby mohl ještě ručit za životy lidí? Ručit může jediné tehdy, když se zdržuje pití. Neměl by mít mysl zakalenou alkoholem. Jeho rtů by se neměl dotknout žádný opojný prostředek; i když pak dojde ke katastrofě, lidé na zodpovědných místech mohou udělat vše, co je v jejich moci a s čistým svědomím mohou podat zprávu o nehodě. – RH May 29, 1894 *Te 36.1*

5. Problém, týkající se zdraví nejširší veřejnosti

Zaprodali svou sílu vůle – Na světě je nesmírně mnoho ponížených lidských bytostí, které tím, že v mládí podlehlí pokušení tabáku a alkoholu, otrávilí tkáň svého těla a zničí své rozumové síly, až skončí přesně tam, kde je chtěl satan mít. Schopnost myslet je ochromena. Oběti podléhají pokušení alkoholu a za skleničku likéru prodají všechnen rozum. *Te 36.2*

Podívejte se na takového člověka zbaveného rozumu. Čím je? Je otrokem vůle satana, který ho naplňuje satanskými vlastnostmi. Je otrokem bezuzdnosti a násilí. Neexistuje zločin, který by nebyl schopen spáchat, protože on dal do úst to, co ho opojilo, a tím z něj učinilo démona. *Te 36.3*

Podívejte se na naše mladé muže. Bolí mě srdce, když o tom píší. Ztratili sílu vůle, jejich nervy zeslábly, protože jejich síla je vyčerpaná. Jejich tváře nejsou zdravě růžové, z očí nezáří zdraví, jejich lesk se vytratil. Víno, které pili, oslabilo jejich paměť, jakoby to už byli lidé v letech. Ani mozek už není schopen plodné činnosti, když je to zapotřebí. – Manuscript 17, 1898 *Te 36.4*

Mravní přestupek a nemoc – Mezi oběťmi nestřídmosti jsou lidé všech tříd i povolání. Lidé vysokého postavení, výjimečného nadání a velkých vědomostí se oddali požitkářství, až ztratili schopnost odolat pokušení. Někteří z nich – kdysi zámožní – jsou bez domova a bez přátel. Žijí v utrpení, v bídě, nemoci a ponížení. Ztratili vládu nad sebou. Nesetkají-li se s pomocnou rukou, budou klesat stále níž. Toto podléhání neřestem není jen mravním přestupkem, ale nemocí. – MH 172 *Te 36.5*

V zoufalém stavu – Člověk, který si zvykl na alkohol, je v zoufalém stavu. Jeho mozek je nemocný, síla vůle je oslabena. Pokud je v něm ještě nějaká síla, nedá se jeho touha po alkoholu zvládnout. Není přístupný rozumové úvaze, není možné ho přesvědčit, aby si jej odepřel. – MH 344 *Te 37.1*

Zotročení těla i duše – Hostince jsou roztroušeny po všech malých i velkých městech. ... Cestující tam vstoupí s jasným rozumem a přímou chůzí, ale podívejte se na něho, když odchází: Oči má pohaslé, chůze je vrávoravá. Jeho rozumová schopnost je ochromena, Boží obraz je poruše. Jedovatý, zuřivost probouzející nápoj na něm zanechal své znamení. ... Tělo i duše jsou zotročeny a on nedokáže rozlišovat mezi dobrým a zlým. Prodávač lihovin přiložil ke rtům svého bližního svou láhev a její obsah probouzí krutost a touhu vraždit. Ve svém šílenství se pak skutečně dopouští vraždy. *Te 37.2*

Je postaven před soud tohoto světa a ti, kteří úředně povolují obchod s alkoholem, jsou nuceni se zabývat výsledky svého vlastního díla. Zákonem povolili, aby tomuto člověku byl podáván alkohol, který ze zdravého člověka udělá šilence. Nyní jsou však nuceni poslat ho za jeho zločin do vězení a na šibenici. Jeho žena a děti jsou ponechány v opuštěnosti a chudobě a stávají se přítěží pro obec, v níž žijí. Člověk je ztracen tělem i duší, ztrácí pozemský život, bez naděje na život v nebesích. ... *Te 37.3*

Není síly k odolání pokušení – Oběti návyku pití se pod vlivem alkoholu dostávají do takového stavu šílenství, že jsou ochotny prodat svůj rozum za sklenici whisky. Nezachovávají přikázání: „Nebudeš mít bohů jiných přede mnou.“ Jejich mravní síla je tak ochromena, že nedokážou odolat pokušení a jejich touha po alkoholu je tak silná, že překonává všechny ostatní tužby a vůbec si neuvědomují skutečnost, že Bůh od nich žádá, aby Ho milovali z celého svého srdce. Ve skutečnosti jsou modloslužebníky, protože všechno, co člověka vzdaluje od Stvořitele, co oslabuje a umrtvuje mravní sílu, olupuje Jeho trůn a ochuzuje Ho o službu, která náleží pouze Jemu. tímto hříšným modlářstvím je uctíván satan. *Te 38.1*

Ten, kdo vysedává u vína, hraje se satanem hru o život. To on učinil z hříšných lidí své služebníky, takže z těch, kteří si zvykají na pití, se mohou stát opilci. Satan si naplánoval, že až bude mozek narušen alkoholem, vžene pijáka do zoufalství a přiměje ho, aby spáchal nějaký těžký zločin. V modle, kterou postavil před člověka, aby ji uctíval, je hanebnost a zločin a uctíváním této modly přivede své tělo i duši ke zkáze, která bude mít dopad i na opilcovu ženu a děti. Opilcovy zvrácené sklony zdědí i jeho potomci a po nich další generace. *Te 38.2*

Působení satanovy síly – Nemají představitelé státu velkou odpovědnost za růst zločinnosti, za smrtelné zlo, které je výsledkem obchodu s alkoholem? Není jejich povinností a nemají dostatek moci toto smrtelné zlo odstranit? Satan radí zákonodárcům podle svých plánů, oni přijímají jeho rady a podporují tak zákonnými prostředky nejružnější zlo, které s sebou nese tolik bídy a zločinů, že je lidské pero není schopno popsat. Satanova moc působí skrze lidi a uvádí je do pokušení, aby hověli své žádosti, až nad sebou ztratí veškerou vládu. Opilý člověk by nebyl tak častou podívanou, kdyby to veřejnost pohoršovalo, což by učinilo konec obchodu s alkoholem. Satanova moc však tak zatvrdila srdce lidí a tak zvrátila lidský úsudek, že lidé se dokážou dívat na bolest, zločin i chudobu, kterou je svět díky obchodu s alkoholem zaplavována a zůstávají lhostejní. ... *Te 38.3*

Den za dnem, měsíc za měsícem, rok co rok klade satan své smrtelné léčky do našich obcí, k našim dveřím, na rozích ulic, kdekoli je jen možné lapat duše, aby jejich mravní síla byla ničena, Boží obraz smazán a aby člověk klesl mnohem níž než zvíře. Duše jsou ohroženy zkázou a umírají. Přitom nikde není vidět činnorodou energii ani rozhodnou snahu křesťanů varovat své bližní, poučit je a zachránit hynoucí bratry. Nemáme mluvit o tom, jaké vymyslíme metody, abychom zachránili ty, kteří jsou mrtvi a ztraceni, ale abychom oslovili ty, kteří se ještě dají získat soucitem a pomocí.

... *Te 39.1*

Tím, že byl vydán zákon, který umožňuje obchodování s alkoholem, byl zároveň vydán souhlas s tím, aby umíraly nevinné duše a aby se dále šířilo zlo, které již zaplavuje celý svět. Ať zákonodárci uváží, zda tím není zbytečně ohrožen lidský život a tělesné i duševní síly člověka. Je tato zkáza lidského života nutná? – RH May 29, 1894 *Te 39.2*

Odpovědnost prodáváče alkoholu – Ti, kteří svým bližním prodávají alkoholické nápoje... dostávají alkoholikův výdělek a za jeho peníze mu nedávají žádnou protihodnotu. Místo toho mu dávají to, co ho rozzuřuje, co působí, že dělá nesmyslné věci, a co z něho činí démona zla a krutosti.

... *Te 39.3*

Ale Boží andělé byli svědky každého kroku na cestě zkázy a sledovali všechno, co vzniklo v důsledku z toho, že nějaký člověk dal svému bližnímu pít alkohol. Obchodník s lihovinami je zaplánován mezi těmi, jejichž ruce jsou plny krve. Bude zavržen za to, že stále nabízí jedovatý nápoj, kterým je jeho bližní sváděn ke zkáze, a který naplňuje domovy zoufalstvím a ponížením. U Pána je obchodník s lihovinami odpovědný za každý haléř přicházející do jeho pokladny z výdělku ubohého pijana, který ztratil všechnu svou mravní sílu a který svou mužnost utopil v alkoholu. – RH May 8, 1894 *Te 40.1*

Musí se zodpovídat Bohu – Nezáleží na tom, jaký majetek, moc či postavení má člověk v očích světa; nezáleží na tom, zda mu zákon země povolil nebo nepovolil prodávat svému bližnímu nápoje, které ho otravují. V nebesích bude brán k zodpovědnosti za to, že ponižoval duši, kterou Kristus vykoupil, a bude před soudem obžalován za to, že snižoval charakter, který měl být odrazem Božího obrazu a přitom klesl pod úroveň zvířete. *Te 40.2*

Lákáním lidí, aby si zvykli na alkohol, prodáváč prakticky zbavuje duše spravedlnosti a vede lidi k tomu, aby se stali bídnými otroky satana. Pán Ježíš, Kníže života, vede spor se satanem, knížetem temnosti. Kristus hlásá, že Jeho posláním je povznášet lidi. ... *Te 40.3*

Ježíš opustil svůj královský domov v nebesích, odložil svou slávu a své božství přikryl láskou přirozeností, aby mohl vejít v úzké společenství s lidmi, aby svým naučením i příkladem mohl lidstvo vychovávat a v lidské duši znovu obnovit ztracený obraz Boží. Toto je dílo Kristovo. Jakým vlivem však působí ti, kteří povolují obchod s lihovinami? Jakým vlivem působí ti, kteří přikládají sklenici k ústům svého bližního? Porovnejte dílo prodáváče alkoholu s dílem Ježíše Krista a budete nuceni připustit, že ti, kteří obchodují s alkoholem, i ti, kteří obchod s alkoholem podporují, spolupracují se satanem. Tímto obchodem podporují lidské utrpení mnohem víc než obchodníci s kterýmkoliv jiným druhem zboží na světě. ... *Te 40.4*

Prodáváč alkoholu zaujímá totéž postavení jako Kain a říká: „*Zdaliž jsem já strážcem bratra svého?*“ – a Bůh mu odpovídá stejně jako Kainovi: „*Hlas krve bratra tvého volá ke mně ze země.*“ Prodáváč alkoholu bude volán k zodpovědnosti za zoufalství způsobené v domovech těch, kteří měli málo mravní síly, aby odolali pokušení pití. Bída, utrpení a beznadějnost, která naplnila svět skrze obchod s alkoholem, přitíží jejich vinu. Budou se muset zodpovídat za bolest a strádání matek a dě-

tí, které neměly jídlo, oděv ani střechu nad hlavou a které museli pohřbít veškerou naději a radost. Ten, který pečuje o vrabečka a všímá si, že spadl na zem, ten, který obléká polní travu, která dnes roste a zítra bude hozena do pece, nepomine ty, kteří byli stvořeni k Jeho obrazu, vykoupení Jeho krví a nedbají na jejich žalostný nářek. Bůh si dobře všímá všeho toho zlého, které způsobuje trvalou bídu a zločinnost. Za to všechno spravedlivě odsoudí ty, kteří svým působením uvádějí duši člověka do pokušení. – Nedaťovaný Manuscript 54 *Te 41.1*

Boží rozsudek nad obchodníkem s lihovinami – On nic neví, ani si nedělá starosti s tím, že Pán vše připisuje na jeho účet. Když snad jeho oběť zemře, jeho kamenným srdcem to ani nepohne. *Te 41.2*

Obchodník nedbal příkazu: „Žádné vdovy neb sirotka trápití nebudete. Pakli bez lítosti trápití je budete, a oni by volali ke mně, vezte, že vyslyším křik jejich. A rozhněvá se prchlivost má, i zbiji vás mečem; a budou ženy vaše vdovy a děti vaši sirotci.“ – RH May 15, 1894 *Te 41.3*

Prodavačům lihovin nebude odpuštěno v onen den, kdy každý člověk obdrží odměnu podle svých skutků. Ti, kteří jiným zkazili život, budou muset zaplatit pokutu svým vlastním životem. Boží zákon je svatý, spravedlivý a dobrý. – Letter 90, 1908 *Te 41.4*

Nepodporujte touhu po alkoholu – Každý člověk by měl pamatovat na to, že má vůči Bohu posvátnou povinnost konat pro své bližní to nejlepší. Každý by měl velmi dbát na to, aby u někoho nevzbudil touhu po alkoholu. Radí-li přátelům a sousedům, aby pro své zdraví pili koňak, je zde nebezpečí, že jim pomohou ke zkáze. Vím o mnoha případech, kdy obyčejná rada učinila z mužů a žen otroky pití. *Te 42.1*

Lékaři jsou zodpovědní za to, že z mnohých lidí udělali alkoholiky. Věděli, co alkohol udělá s těmi, kteří ho mají rádi, předepsali jej svým pacientům a tím na sebe vzali za ně odpovědnost. Kdyby uvažovali o možných důsledcích svého jednání, věděli by, že alkohol bude mít stejný účinek jak na každý tělesný orgán, tak i na celého člověka. Jak se mohou lékaři ospravedlnit za to, že způsobili, že se z otců a matek stali alkoholici? – RH May 29, 1894 *Te 42.2*

Byli varováni, aby se mohli vyhnout zlým následkům – Když vidíme na vlastní oči hrozné následky záliby v pití, jak je možné, že některý muž či žena, kteří tvrdí, že věří Božímu slovu, se přesto odváží ochutnat nebo pít víno či jiné opojné nápoje? Takové jednání se jistě neshoduje s vírou, kterou vyznávají. ... *Te 42.3*

Pán dal ve svém Slovu zvláštní příkazy ohledně pití vína a opojných nápojů. Zakázal jejich pití a své zákazy ještě potvrdil důrazným varováním i hrozbami. Avšak jeho varování před pitím alkoholických nápojů nevyplývá z despotické autority. Varoval lidi proto, aby mohli uniknout zlu, které v sobě skrývá záliba v pití vína a opojných nápojů. ... *Te 42.4*

Obchod s lihovinami je pro naši zemi strašlivou metlou, která je podporována a legalizována těmi, kteří hlásají, že jsou křesťany. Takovým jednáním berou církve samy na sebe zodpovědnost za všechny důsledky tohoto obchodu se smrtí. Obchod s lihovinami má svůj původ v samém pekle a vede do zkázy. To je velmi vážná záležitost. – RH May 1, 1894 *Te 43.1*

6. Alkohol a lidé na odpovědných místech

Poučení ze zkušenosti Nádaba a Abihu – Nádab a Abinu, Áronovi synové, kteří vykonávali svatý kněžský úřad, často popíjeli víno, a jak bylo jejich zvykem přišli, aby konali službu před Hospodinem. Kněží, kteří zapalovali kadidlo před Hospodinem, byli povinni použít ohně z Božího dříví, který hořel ve dne i v noci a nikdy nebyl uhašen. Bůh dal přesné pokyny o tom, jak má každá část bohoslužeb vypadat, aby všichni, kteří měli účast na této svaté službě, konali vše v souladu s Jeho svatým charakterem. Každá odchylka od přesných Božích pokynů, týkajících se bohoslužby, se trestala smrtí. Bohu by nebyla příjemná žádná oběť, která nebyla osolena ani ochucena božským ohněm, který představoval spojení mezi Bohem a člověkem, které bylo navázáno skrze Ježíše Krista. Svatý oheň, který měl být přenesen do kadidelnice, byl neustále udržován. A zatímco se Boží lid nacházel venku a horlivě se modlil, mělo kadidlo, zapálené svatým ohněm a smíšené s jejich modlitbami, stoupat vzhůru k Bohu. Toto kadidlo symbolizovalo Kristovu prostřednickou službu. *Te 43.2*

Áronovi synové vzali obyčejný oheň, který Bůh nepřijal a urazili věčného Boha tím, že mu nabídli tento cizí oheň. Bůh je spálil ohněm za to, že naprosto opovrhli Jeho přesnými pokyny. Jejich služba byla podobná Kainové oběti. Nepředstavovala božského Spasitele. Kdyby tito Áronovi synové cele ovládali své rozumové schopnosti, poznali by rozdíl mezi obyčejným ohněm a svatým ohněm. Uspokojení chutě snížilo jejich schopnosti a zatemnilo jejich rozum, takže ztratili schopnost rozlišovat. Oni plně chápali svatý charakter symbolické služby i nesmírnou vážnost a odpovědnost, kterou převzali, když předstoupili před Boha, aby konali tuto svatou službu. *Te 43.3*

Byli zodpovědní – Někteří lidé se možná zeptají, jak mohli být Áronovi synové zodpovědní, když jejich rozum byl natolik ochromen pitím, že nebyli schopni rozlišit mezi posvátným a obyčejným ohněm? Bylo tomu tak proto, že jakmile přiložili pohár ke svým rtům, přebírali sami zodpovědnost za všechny své činy spáchané pod vlivem vína. To, že podlehli své chuti, stálo tyto kněze život. Bůh jim zakázal pít víno, protože mohlo zatemnit jejich mysl. *Te 44.1*

„Mluvil také Hospodin Áronovi, řka: Vína a nápoje opojného nebudeš pít, ty ani synové tvoji s tebou, kdyžkoli budete mítí vcházeti do stánku úmluvy, abyste nezemřeli (ustanovení věčné to bude po rodech vašich); Také abyste rozeznati mohli mezi svatým a neposvěceným, a mezi čistým a nečistým; Též abyste učili syny Izraelské všechněm ustanovením, kteráž mluvil Hospodin k nim skrze Mojžíše.“ (Lv 10,8-11) ... Te 44.2

Zde máme ty nejzřetelnější Boží příkazy i Jeho důvody pro zákaz pití vína: aby jejich schopnost rozlišovat a posuzovat byla plná a ničím neomezená, aby jejich úsudek mohl být správný, a aby byli schopni rozlišit, co je čisté a co je nečisté. Dalším pádným důvodem, proč se měli zdržovat opojných nápojů, bylo jejich poslání vysvětlovat dítkám Izraele všechna Boží nařízení, což si vyžadovalo naprosto jasné myšlení. *Te 44.3*

Kvalifikace pro duchovní vůdce – Jestliže některý druh jídla nebo nápojů omezuje zdravé a aktivní využití duševních sil, pak konzumace těchto jídel a nápojů je v Božím pohledu hříchem. Zvláště to platí o těch, kteří pečují o svaté věci, kteří by vždy měli být příkladem pro lid a být schopni je správně vyučovat. ... *Te 45.1*

Kazatelé stojí za svatým stolem s nečistými rty i ústy a mají odvahu brát svaté Boží slovo do svých poskvřených rtů. Myslí si, že Bůh si nevšímá jejich hříšné záliby. *„Nebo že ne i hned ortel dochází pro skutek zlý, protož vroucí jest k tomu srdce synů lidských, aby činili zlé věci.“ (Kaz 8,11)* Bůh nepřijme oběť z rukou těch, kteří se takto poskvřují a obětují při své službě kadidlo s tabákem a alkoholem, stejně jako nepřijal oběť Áronových synů, kteří přinesli kadidlo s cizím ohněm. *Te 45.2*

Bůh se nezměnil. Dnes je ve svých požadavcích stejně důsledný a přesný, jako za dnů Mojžíšových. Při pobožnostech v dnešních svatyních, se s písněmi kněží, modlitbami a během kázání nepřináší pouze cizí oheň, ale tato místa jsou naprosto znesvěcována. Místo toho, aby se pravda kázala se svatou, Bohem danou horlivostí, někdy se hlásá pod vlivem tabáku a koňaku. To je opravdu cizí oheň! Ústa páchnoucí tabákem vysvětlují lidu biblické pravdy a jejich svatost a předkládají své modlitby Bohu. Takové kadidlo satan velmi rád přivítá. Pan nastává strašlivé zklamání. V Božích

očíh to je veliká urážka. Jaká je to potupa pro Toho, který je svatý a přebývá ve světle nepřístupném! *Te 45.3*

Kdyby falešní křesťané byli schopni střizlivě uvažovat, uvědomili by si, že není možné konat takové bohoslužby. Avšak jako kdysi Nádab a Abihu, mají i oni tak otupenou citlivost, že nevidí rozdíl mezi svatým a všedním. Svaté a posvátné věci snižují na stejnou úroveň jako svůj tabákem páchnoucí dech, své ochromené mozky a nečistou duši, poskvřenou požitkářstvím a vášněmi. Falešní křesťané jedí a pijí, kouří a žvýkají tabák, přejídají se a opíjejí, aby uspokojili svou chuť a ještě si dovolí hovořit o přemáhání pokušení podle Kristova příkladu! – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 82-86 *Te 45.4*

Volání po jasné myslících představitelích – Jak je to s našimi zákonodárci a našimi soudci? Jestliže bylo zapotřebí, aby ti, kteří slouží ve svatém úřadě, měli jasné myšlení a plnou kontrolu nad svým rozumem, není stejně důležité, aby ti, kteří tvoří a schvalují zákony našeho velkého národa, neměli ničím ochromené své schopnosti? Co říci o soudcích a porotcích, kteří mají ve svých rukou lidský život a jejichž rozhodnutí může odsoudit nevinného nebo poštvat zločince proti společnosti? Není nutné, aby dokonale ovládali své duševní síly? Jsou ve všem zdrženliví? Jestliže ne, pak se na taková zodpovědná místa nehodí. Je-li chuť zvrácená, duševní síly jsou oslabeny a hrozí nebezpečí, že takový člověk nebude rozhodovat spravedlivě. Jestliže se holduje tomu, co zatemňuje mysl, je to snad dnes méně nebezpečné než v době, kdy Bůh stanovil omezení pro ty, kteří sloužili ve svatyni? – CTBH 19 *Te 46.1*

Když vládnoucí činitelé zradí důvěru, která jim byla dána – Lidé, kteří vydávají zákony, podle nichž se má lid řídit, by měli být víc než všichni ostatní poslušní vyšších zákonů, které jsou základem veškeré vlády v národech i v rodinách. Je velmi důležité, aby lidé, kteří vládou, sami cítili, že nad nimi vládne vyšší moc. To nepocítí nikdy, bude-li jejich mysl oslabena požíváním narkotik a alkoholu. Ti, kteří jsou pověřeni vydávat a schvalovat zákony, by měli mít všechny své síly naprosto svěží a ničím neoslabené. Tím, že budou ve všem střídmi, si mohou udržet schopnost jasně rozlišovat mezi tím, co je svaté a všední a budou mít moudrost, potřebnou pro spravedlivé a upřímné jednání, jak to Bůh kdysi přísně nařídil Izraelitům. ... *Te 46.2*

Mnozí z těch, kteří mají sloužit veřejnosti na nejodpovědnějších místech, konají pravý opak. Slouží sami sobě a obyčejně si dopřávají alkohol a narkotika. Právníci, porotci, senátoři, soudci a poslanci zapomněli, že svou vlastní silou nemohou získat takový charakter, jak by si přáli a své síly ničí vlastními slabostmi. Snižují své vysoké postavení tím, že se poskvívají nestřídmostí, prostopášností a jiným zlem. Zaprodávají své síly neřesti a otvírají tak cestu každé špatnosti. ... *Te 47.1*

Nestřídmé muže by lidé neměli volit na místa vyžadující důvěru. Jejich vliv kazí jiné, a tu jde o závažné úkoly. Stává se pro ně přirozené, že jejich mozek i nervy jsou omámeny tabákem a alkoholem a když jejich bezprostřední účinek pomine, dochází ke zhroucení. Život člověka visí často na nitce; od rozhodnutí mužů na těchto odpovědných místech závisí život a svoboda, nebo vězení a zoufalství. Proto je velmi nutné, aby všichni, kteří se účastní těchto jednání, byli lidé ušlechtilí, čestní a pravdomluvní, naprosto bezúhonní, kteří odmítnou úplatek a nedovolí, aby jejich úsudek nebo přesvědčení o právu podlehlou zaujatosti nebo předsudku. Tak praví Hospodin: „*Nepřevrátíš soudu chudého svého v jeho při. Od slova živého vzdálíš se. Nevinného a spravedlivého nezabiješ, nebo já neospravedlním bezbožného. Aniž brátí budeš darů, nebo dar oslepuje i prozřetelné, a převrací slova spravedlivých.*“ (Ex 23,6-8) – ST July 8, 1880 *Te 47.2*

Do našich zákonodárných sborů a za předsedy našich soudů by měli být voleni pouze lidé naprosto střídmi a bezúhonní. Majetek, pověst, ani sám život není v bezpečí, rozhodují-li o něm lidé nestřídmí. Kolik nevinných osob bylo odsouzeno k smrti, a mnohem víc jich bylo oloupeno o všechno pozemský majetek nespravedlností porotců, právníků, svědků, ba i soudců oddaných pití. – ST Feb. 11, 1886 *Te 47.3*

Kdyby všichni zodpovědní lidé byli střídmi – Kdyby lidé, kteří stojí v čele různých institucí, kráčeli Boží cestou, ukazovali by lidem na vysoké a svaté měřítko. Lidé na odpovědných místech by byli přísně zdrženliví. Úředníci, senátoři i soudci by vše chápali jasně a jejich úsudky by byly správné a nezvratné. Vždy by se báli Hospodina a spoléhali by na vyšší moudrost než na svou vlastní. Nebeský Učitel by jim dával moudrost a dal by jim sílu neochvějně odporovat každé křivdě a na-

pomáhat tomu, co je správné, spravedlivé a pravdivé. Slovo Boží by je vedlo a veškeré utiskování by přestalo. Zákonodárci a právníci by trvali na každém dobrém a spravedlivém zákoně a neustále by učili, že k vykonávání spravedlnosti a práva je nutno držet se Pána. Bůh je hlavou každé dobré a spravedlivé vlády i zákona. Ti, jimž je svěřena odpovědnost za vykonávání jakékoliv části zákona, jsou Bohu odpovědni jako šafáři jeho majetku. – RH Nov. 1, 1895 *Te 48.1*

Moudrost odňatá při Balsazarově hostině – Ve své pýše a opovážlivosti v jistotě naprostého bezpečí „*učinil hody velké tisíci knížatům svým, a před nimi víno pil*“ (Da 5,1). Všechny atrakce, kterými mohlo vládnout, bohatství a moc, přispívaly k nádheře této podívané. Mezi hosty byly krásné a okouzující ženy, které obsluhovaly při královské tabuli. Byli tam věhlasní mužové a mudrci. Knížata a státníci pili víno jako vodu a poddávali se jeho omamujícímu účinku. Vůdcem prostopášných orgií byl sám král, jehož mozek byl omámený vínem, a kterého zcela ovládly nízké pudy a vášně. – PK 523 *Te 48.2*

Ve chvíli, kdy hostina dosahovala vrcholu, ukázala se neživá ruka, píšící na stěnu sálu v paláci rozsudek nad králem i jeho královstvím. „Mene, mene, tekeli, ufarsin,“ zněla slova, která Daniel vyložil takto: „*Zvážen jsi na váze, a nalezen jsi lehký. ... Rozděleno jest království tvé, a dáno jest Médským a Perským.*“ Ze zprávy se dále dovídáme: „*V touž noc zabít jest Balsazar král Kaldejský. Darius pak Médský ujal království.*“ (Da 5,25.27-28.30-1) *Te 49.1*

Balsazar asi nemyslel na to, že neviditelný Pozorovatel sleduje jeho modlářskou nevázanou zábavu. Avšak vše, co bylo vysloveno nebo vykonáno, je zaznamenáno v nebeských knihách. Tajemná slova, napsaná neživou rukou, prozrazují, že Bůh je svědkem všeho, co děláme, a že hodování a radovánky jej zneuctívají. Před Bohem nemůžeme nic skrýt, nedokážeme se vyhnout své zodpovědnosti. Ať jsme kdekoliv, ať děláme cokoliv, jsme odpovědni Tomu, který nás stvořil a vykoupil. – Manuscript 50, 1893 *Te 49.2*

Otřesný následek Herodesovy zábavy – Herodes částečně napravil svůj prostopášný život, avšak labužnická jídla a opojné nápoje neustále vysilovaly a ničily jeho mravní i tělesné síly. Vysiloval ho i zápas s vážným voláním Božího Ducha, který naplnil Herodesovo srdce vědomím zločinů a působil na jeho svědomí, aby opustil svou hříšnou cestu. Herodiada znala slabosti Herodesova charakteru. Věděla, že za normálních okolností, když byl Herodes střízlivý, by na něm nemohla vynutit smrt Jana Křtitele. ... *Te 49.3*

Svou nenávist tajila, jak nejlépe dovedla a těšila se na Herodesovy narozeniny, protože věděla, že to bude příležitost k obžerství a opilství. Herodesova záliba v bohatých jídlech a ve víně ji měla poskytnout vhodnou příležitost ukolébat ho do pocitu bezpečí. Chtěla ho zlákat, aby povolil své choutce, která by probudila jeho vášně a snížila jeho duševní i mravní úroveň tak, aby jeho otupená citlivost nemohla jasně vidět fakta a skutečnosti, a aby se nedovedl správně rozhodovat. Vykonala pro hostinu a smyslnou zábavu ty nejnákladnější přípravy. Znala účinek těchto nestřídmých hostin na tělo i duši. Věděla, že Herodesovo požitkářství a radovánky podnítl jeho nízké vášně a učiní ho necitlivým vůči požadavkům o ušlechtilější snahy a povinnosti. *Te 49.4*

Nepřirozeně rozveselená mysl a nálada snižuje touhu po mravním zdokonalování a nedovoluje, aby na srdce zapůsobily svaté podněty a držely na uzdě vášně podporované veřejným míněním. Slavnosti a radovánky, hojné pití vína a taneční zábavy zatemňují smysly a zbavují bázně před Bohem. ... *Te 50.1*

Zatímco Herodes a jeho společníci hodovali a pili v hodovní síni, Herodias – posedlá zločinem a vášní – poslala svou svůdně oděnou dceru za Herodesem a jeho královskými hosty. Salome byla ozdobena nádhernými věnci z květů, květinami a trpyticemi se klenoty a náramky. Polonáhá a dostatečně sebevědomá předvedla svůj tanec, aby pobavila královské hosty. Jejich zvrácené smysly očarovány takovou okouzující krásou a půvabem. Místo toho, aby se dali ovládnout osvěceným rozumem, ušlechtilým vkusem nebo citlivým svědomím, dali plný průchod svým nízkým pudům. Ctnost ani zásadovost tu neměla žádné moci. *Te 50.2*

Zdálo se, že neblahé okouzlení z tohoto smyslného výjevu zbavilo rozumu a důstojnosti Herodesa i jeho hosty rozpálené vínem. Hudba, víno a tanec vzdálily od nich bázeň i úctu před Bohem. Herodesovým zvráceným smyslům nepřipadala žádná věc posvátná. Toužil po tom, aby mohl uspořádat nějakou podívanou, která by ho před významnými muži jeho království povznesla ještě

výš. Ukvapeně dal slib, který potvrdil přísahou, že Herodiadině dceři dá cokoliv, o co jej požádá. ...

Te 50.3

Když Salome obdržela takový nádherný slib, běžela k matce a chtěla vědět, o co by měla žádat. Matka ji pohotově odpověděla: Hlavu Jana Křtitele na míse. Salome se nejdříve zděsila. Nerozuměla pomstě skryté v srdci její matky a odmítla předložení takové nelidské žádosti. Avšak odhodlanost její zlé matky zvítězila. Kromě toho jí matka přikázala, aby neváhala a ihned přednesla svou žádost, aby Herodes neměl čas přemýšlet a změnit své rozhodnutí. Salome se tedy vrátila k Herodesovi a oznámila svou strašlivou žádost: „*Chci, abys mi dal hned na míse hlavu Jana Křtitele. Král pak zarmoutiv se velmi, pro přísahu a pro spolutodovníky nechtěl ji oslyšeti.*“ (Mk 6,25.26) *Te 51.1*

Herodes byl udiven a zmaten. Jeho nespoutané veselí ustalo a jeho hosty zachvátil děs nad touto nelidskou žádostí. Lehkovážné radovánky oné noci stály život jednoho z nejvýznamnějších proroků, kteří kdy nesli lidem Boží poselství. Pohár s opojným nápojem připravil cestu tomuto strašlivému zločinu. – RH March 11, 1873 *Te 51.2*

Nikdo se nepokusil zachránit Jana – Proč se v oné společnosti nepozvedl ani jeden hlas, který by odvrátil Herodesa od splnění jeho šíleného slibu? Byli omámeni vínem a jejich ochromeným smyslem nebylo nic svaté. *Te 51.3*

I kdyby královští hosté byli pozváni, aby ho zprostili jeho přísahy. Zdálo se, že najednou oněměli. Sám Herodes byl pod vlivem klamu, že pro záchranu své pověsti musí dodržet přísahu, učiněnou v alkoholickém opojení. Mravní zásady – jediná záruka duše – byly umrtveny. Herodes a jeho hosté byly otroky nejnižších zvířecích vášní. ... *Te 51.4*

Duševní síly byly vyčerpány smyslnými radovánkami, které zvrátily jejich postoj ke spravedlnosti a milosrdenství. Satan se dychtivě chytil této příležitosti, aby je v osobě Herodiady vedl k rychlému rozhodnutí, které stálo drahocenný život jednoho z Božích proroků. – RH April 8, 1873 *Te 52.1*

Boží výstrahy – Pán nemůže déle snášet nestřídmé a zvrácené lidstvo. V Písmu je mnoho vážných varování proti pití alkoholických nápojů. Za dávných dnů, když Mojžíš naslouchal Božímu přání, týkajícího se Jeho lidu byla na adresu opilců pronesena následující slova: *Te 52.2*

„*I stalo by se, že uslyšel taková slova zlořečení tohoto, dobrořečil by sobě v srdci svém, řka: Pokoj mítí budu, bychť pak i chodil podlé žádosti srdce svého; i přidal by opilou žízňivě. Necht' Hospodin odpustiti takovému, nebo tehďaz rozpálí se prchlivost Hospodinova a zuřivost jeho proti takovému člověku, tak že připadne na něj všeliké zlořečení, o kterémž psáno jest v knize této; i vyhladí Hospodin jméno jeho pod nebem.*“ (Dt 29,19.20) *Te 52.3*

Šalomoun říká: „*Víno činí posměvače, a nápoj opojný nepokojného; pročez každý, kdož se kochá v něm, nebývá moudrý.*“ (Př 20,1) „*Komu běda? Komu ouvech? Komu svady? Komu křik, komu rány darmo? Komu červených očí? Těm, kteříž se zdržují na víně; těm, kteříž chodí, aby vyhledali strojené víno. Nehleď na víno rdící se, že vydává v koflíku záři svou, a přímo vyskakuje. Naposledy had uštípně, a jako štír uštkne.*“ (Př 23,29-32) *Te 52.4*

Pití vína bylo v Izraeli jednou z příčin, jež nakonec způsobila jejich zajetí. Skrze proroka Amose jim Hospodin řekl: *Te 52.5*

„*Běda pokoj majícím na Sionu. ... Kteříž myslíte, že jest daleko den bídy, a přistavujete stolici nátisku. Kteříž lehají na ložcích slonových, a rozkošné sobě počínají na postelích svých, kteříž jídají barany z stáda a telata nejtučnější, přizpěvujíce k loutně jako David, vymýšlejíce sobě nástroje muzické, kteříž pijí z bání vinných, a drahými mastmi se maží, aniž jsou čitelní bolesti pro potření Jozefovo. Pročez jižť půjdou v zajetí v prvním houfu stěhujících se, a tak nastane žalost těm, kteříž sobě rozkošně počínají.*“ (Am 6,1.3-7) *Te 53.1*

„*Běda tobě, země, když král tvůj dítě jest, a knížata tvá ráno hodují. Blahoslavená jsi ty země, když král tvůj jest syn šlechtyných, a knížata tvá, když čas jest, jídají pro posílnění, a ne pro opilství.*“ (Kaz 10,16.17) „*Ne králům, ó Lemueli, ne králům náleží pítí víno, a ne pánům žádost nápoje opojného, aby pije, nezapomněl na ustanovení, a nezměnil pře všech lidí ssouzených.*“ (Př 31,4.5) *Te 53.2*

Tyto slova výstrahy a nařízení jsou ostrá a rozhodná. Všichni, kteří zaujímají odpovědná místa, by si měli dávat pozor, aby pro víno a opojný nápoj nezapomněli na zákon a nepřekroutili při. Vládci a soudci by měli být vždy schopni plnit Boží příkaz: „*Žádné vdovy neb sirotka trápití nebudete.*“

Pakli bez lítosti trápiti je budete, a oni by volali ke mně, vězte, že vyslyším křik jejich. A rozhněvá se prchlivost má, i zbiji vás mečem; a budou ženy vaše vdovy a děti vaši sirotci.“ (Ex 22,22-24) Te 53.3

Pán Bůh vládne na nebi. On jediný je nade vši mocí, nad všemi králi i panovníky. Hospodin dal ve svém Slovu zvláštní příkazy o pití vína a opojných nápojů. Zakázal jejich požívání a své zákazy potvrdil přísnými výstrahami a hrozbami. Jeho zákaz pití omamných nápojů není požadavkem despotické autority. Snaží se varovat a chránit lidstvo, aby mohlo uniknout zlým následkům pití vína a opojných nápojů. Ponížení, krutost, zoufalství a hádky jsou přirozenými důsledky nestřídmosti. Bůh přesně ukázal, jaké to má následky, jestliže někdo kráčí cestou zla. Učinil tak proto, aby nedocházelo k překrucování Jeho zákonů, a aby lidé byli ušetřeni šířícího se zla, jehož původci jsou zlí lidé, kteří pro svůj zisk prodávají opojné nápoje. – Drunkennes and Crime, 4-6 Te 53.4

Část III. – Tabák

1. Účinky používání tabáku

Jak působí kouření na tělo – Tabák je pomalý, zákeřný jed, jehož účinky se z těla odstraňují obtížněji než účinky lihovin. – 3T 569 *Te 55.1*

Kouření je návyk, který na nervovou soustavu působí často silněji než pití alkoholu. Spoutává svou oběť silnějšími pouty otroctví než pohár s alkoholem; nad tímto zlozvykem vítězí mnohem hůř. V mnoha případech otravuje tabák tělo i mysl účinněji než lihoviny, protože tento jed je pronikavější. – 3T 562 *Te 55.2*

Kuřáci jsou před Bohem vinni – Používání tabáku v jakékoliv podobě má vliv na naše tělo. Je to pomalý jed. Působí na mozek, ochromuje citlivost, takže mysl nedokáže jasně rozeznávat duchovní věci, zejména ty pravdy, které by chtěly tento nečistý zvyk napravit. Ti, kteří používají tabák v jakékoli formě, nejsou čisti před Bohem. Tento nečistý zvyk jim brání v tom, aby svým tělem i duchem, které patří Bohu, oslavovali Boha. A protože užívají pomalé a jisté jedy, které ničí jejich zdraví a snižují schopnost myšlení, Bůh s nimi nemůže souhlasit. Může být k nim milosrdný, jestliže holdují tomuto zhoubnému návyku a nevědí, jak jim škodí. Ale když se jim věc jasně vysvětlí, jsou před Bohem vinni, jestliže tomuto zlozvyku holdují i nadále. – CH 81 *Te 55.3*

Snížená odolnost a oslabení zdraví – Boží uzdravující moc řídí všechno skrze přírodu. Když se člověk řízne anebo si zlomí kost, příroda začne ihned zranění léčit a zachovává tak život člověka. Člověk však může přivést sám sebe do stavu, kdy je přírodě znemožněno konat své dílo. ... Když člověk kouří, ... je uzdravující moc přírody ve větší nebo menší míře oslabena. – MM 11 *Te 56.1*

Setba a sklizeň – Ať si staří i mladí pamatují, že příroda protestuje proti každému porušování zákonů života. Trest postihne jeho tělesné a duševní síly, ale tím trest vinného člověka nekončí. Účinky jeho přestupků jsou viditelné i na jeho potomcích, takže dědičně zlo přechází i do třetího a čtvrtého pokolení. Otcové myslete na to, když si libujete v kouření, narkotiku, které ochromuje duši i mozek. Jaké důsledky může přinést naše počinání? Koho všeho ještě postihne? – ST Dec. 6, 1910 *Te 56.2*

Mezi dětmi a mládeží působí nesmírné škody. Nezdravé návyky minulých generací zasahují dnešní děti i mládež. Duševní neschopnost, tělesná slabost, rozrušené nervy a nepřírozené touhy se přenášejí na děti jako dědictví rodičů. A tyto zvyklosti narůstají, jestliže v nich děti pokračují, takže důsledky stále rostou. To značně přispívá k tomu, že tělesný, duševní a mravní stav se zhoršuje, což by mělo vést k rychlé reakci. *Te 56.3*

Chlapci začínají s kouřením velmi brzy. Takto ustálený návyk v době tělesného i myšlenkového rozvoje podkopává tělesnou sílu, způsobuje zastavení růstu, otupuje myšlení a rozkládá morálku. – MH 328, 329 *Te 56.4*

Počátky holdování tabáku – V lidské přirozenosti neexistuje žádná vrozená touha po tabáku, jediné zděděná. – Manuscript 9, 1893 *Te 56.5*

Pití kávy a čaje nese s sebou i zálibu v kouření. – 3T 563 *Te 57.1*

Čaj, káva a silně kořeněná masitá jídla, která některé matky nabízejí svým dětem, připravují cestu touze po silnějších dráždidlech, jako je tabák. Kouření pak probouzí chuť na lihoviny. – 3T 488 *Te 57.2*

Potraviny připravované s kořením a příchutěmi způsobují žaludeční choroby, kazí krev a dláždí cestu silnějším dráždidlům. Dostavuje se nervová slabost, netrpělivost a nedostatek sebeovládání. Pak přichází na řadu kouření a pohár vína. – ST Nov. 27, 1887 *Te 57.3*

Ztracené životy – Alkohol a kouření kazí lidem krev a ročně padnou těmto jedům za oběť tisíce životů. – HR November, 1871 *Te 57.4*

Příroda dělá co může, aby tuto jedovatou drogu – tabák – vyloučila, ale často je přemožena. Vzdá se své snahy vyhnat vetřelce a život v tomto konfliktu podléhá. – Manuscript 3, 1897 *Te 57.5*

Kouření je sebevraždou – Bůh požaduje čistotu srdce i osobní čistotu dnes stejně jako kdysi, když dával dítkám Izraele zvláštní příkazy. Jestliže Bůh byl tak pečlivý, že ukládal čistotu těm, kteří pobývali na poušti a byli tedy skoro stále na čerstvém vzduchu, nepožaduje ji o nic méně od nás, kteří žijeme v zastřešených domech, kde je veškerá nečistota mnohem citlivější a má nezdravý vliv.

Tabák je jedním z nejzákeřnějších a nejzhubnějších jedů, který dráždí nervy člověka a pak je ochromuje. Je tím nebezpečnější, že jeho účinky na tělo jsou velmi pomalé a z počátku sotva znatelné. Mnoho lidí padlo jeho otravnému vlivu za oběť. Tímto pomalým jedem spolehlivě otrávilí sami sebe. A my se ptáme: „Jaké bude jejich procitnutí v den vzkříšení?“ – 4SG 128 *Te 57.6*

Neexistuje žádná omluva – Nestřídmost všeho druhu drží lidskou bytost jako ve svěráku. Stále přibývá těch, kteří se omamují tabákem. Co máme říci k tomuto zlu? Je nečisté, je to narkotikum, otupuje smysly, spoutává vůli; jeho obhájcem je satan. Kouření ničí jasnou vnímavost, aby hřích a mravní zkázu nebylo možno rozlišit od pravdy a svatosti. Je to sebevražedná choutka. Vede k touze po něčem silnějším, po kvašených vínech a likérech, které způsobují omámení. – Letter 102 a, 1897

Te 58.1

2. Poskvřňující a demoralizující vliv kouření

Setkáváme se s tím všude – Ať jdeme kamkoli, potkáváme otroky tabáku, kteří jím oslabují své tělo i mysl. Mají lidé právo olupovat své Stvořitele i svět o službu, kterou jsou povinni konat?

... *Te 58.2*

Je to odporný návyk, který kuřáka poskvřňuje a ostatní lidi velmi obtěžuje. Málokdy projdeme zástupem, aniž by nám lidé nefoukali svůj otrávený dech do tváře. Je nepříjemné, ba skoro nebezpečné, pobýváme-li v železničním voze nebo v místnosti, kde je ovzduší nasyceno výpary alkoholu a tabáku. – CTBH 33, 34 *Te 58.3*

Trápí a zabíjí – Ženy i děti trpí, když musí dýchat ovzduší znečištěné dýmkou, doutníkem nebo páchnoucím dechem kuřáka. Ti, kdo v tomto ovzduší žijí, budou stále churaví. – 5T 440 *Te 58.4*

Plíce kojenců trpí a nakonec onemocní vdechují-li ovzduší místnosti, otrávené zápachajícím dechem kuřáka. Mnohé malé děti jsou nevyléčitelně otráveny, jestliže spí v ložnicích s otci – kuřáky. Vdechováním otravných výparů tabáku, které propouštějí plíce i póry kůže, vniká do těla dítěte jed. Zatím co na některé děti působí jako pomalý jed a postihuje mozek, srdce, játra a plíce, takže tyto orgány chřadnou a postupně se ničí, na jiné působí zjevněji a zavinuje křeče, záchvaty, ochrnutí i náhlou smrt. *Te 58.5*

Truchlíci rodiče oplakávají ztrátu svých milovaných dětí a přemýšlejí o tajemné Boží prozřetelnosti, která je tak krutě postihla, avšak Prozřetelnost smrt těchto dětí nezamýšlela. Ony zemřely jako mučedníci nečisté touhy po tabáku. Každý výdech plic otroka tabáku otravuje vzduch kolem něho. – HR January, 1872 *Te 59.1*

Co způsobuje narůstání zločinů – Kouření a pití alkoholu má značný podíl na šíření nemocí a zločinnosti. – Manuscript 29, 1886 *Te 59.2*

Pití alkoholu a kouření ničí jemné nervy v mozku a ochromuje citlivost. Jejich vlivem se páchají zločiny, k nimž by nebylo muselo dojít, kdyby mysl byla jasná a prostá vlivu dráždidel a narkotik. – Manuscript 38 1/2, 1905 *Te 59.3*

Satan ovládá ochromenou mysl – Tisíce lidí neustále prodávají tělesnou, duševní a mravní svěžest za uspokojení své záliby. Každá lidská schopnost má jiné poslání, a přece jsou všechny na sobě vzájemně závislé. Jestliže se pečlivě dbá na rovnováhu, jejich součinnost bude harmonická. Žádná z těchto schopností se nedá zaplatit penězi, a přece se prodávají za dobrou večeři, za alkohol, za tabák. A zatímco jsou naše schopnosti požitkářstvím ochromeny, satan se zmocňuje myšlení a vede člověka k různým zločinům a neřestem. – RH March 18, 1875 *Te 59.4*

Budou ženy kouřit? – Bůh zakazuje, aby se žena snižovala k užívání nečistého a omamujícího narkotika. Jak je to nechutné, být vedle ženy, jejíž dech je otráven tabákem. Člověk se otřese při pomýšlení na malé děti objímající svými ručičkami její krk a tisknoucí svou svěží, čistou pusinku na matčiny rty, poskvřněné a znesvěcené škodlivým pachem tabáku. Tato představa je proto víc pobuřující, protože tyto případy jsou řidší než je tomu u otce, pána domácnosti, který sám sebe poskvřňuje odporným býlím. Není divu, že vidíme, jak si děti oškliví políbení od otce, kterého mají rády, a když ho líbají, nehledají jeho rty, ale tvář nebo čelo, kde se jejich čistá pusinka neposkvřní. – HR September, 1877 *Te 59.5*

Jediná bezpečná cesta – Na všech stranách obkličují mladé lidi mnohá pokušení, která ničí jejich vyhlídky v tomto světě i pro svět budoucí. Avšak jedinou bezpečnou cestou pro mladé i starší je žít v přísné shodě se zásadami zákona těla i ducha. Cesta poslušnosti je jediná cesta, která vede do nebes. Alkoholici a kuřáci by někdy dali nevím kolik peněz, kdyby tím mohli přemoci svou vášň k těmto zálibám, které ničí tělo i duši. A ti, kteří nechtějí podrobit své choutky a vášně moci rozumu, budou se jim poddávat i za cenu tělesného a mravního zotročení. – RH March 18, 1875 *Te 60.1*

Kouření dělá z člověka otroka – Satan dělá z lidí otroky návyku kouření, protože chce ničit mozek a mást jejich úsudek tak, aby nerozeznávali svaté věci. Jakmile člověku jednou toto narkotikum zachutnalo, uchytí se pevně v jeho mysli i vůli a on se ocitá v zajetí jeho moci. Satan ovládne

vůli a věčné věci ustoupí do pozadí. Člověk si nedokáže uchovat své mužné vlastnosti, které mu dal Bůh a stává se otrokem zvrácené chuti. – Letter 8, 1893 *Te 60.2*

Ti, kteří tvrdí, že jim tabák neškodí, mohou být o svém omylu přesvědčeni, když přestanou na několik dní kouřit. Chvění nervů, závratě a popudlivost, kterou pocítí, jim dokáží, že tato hříšná záliba z nich udělala otroky. Přemohla sílu vůle a oni jsou v zajetí neřesti, jejíž následky jsou strašné. – ST Oct. 27, 1887 *Te 60.3*

Svědectví těch, kteří zvítězili – Když jsme takto hovořili, požádali jsme, aby povstali ti, kteří propadli kouření, ale úplně s ním přestali pod vlivem světla, jehož se jim dostalo poznáním pravdy. Po této výzvě povstalo asi třicet pět až čtyřicet lidí, z nichž bylo deset nebo dvanáct žen. Potom jsme řekli, aby vstali ti, kterým lékaři řekli, že pro ně by bylo osudné přestat kouřit, protože si na své osudné dráždidlo tak navykli, že by nebyli schopni bez něj žít. Nyní povstalo osm osob, jejichž tváře svědčily o zdravém těle i duchu. – RH Aug. 23, 1877 *Te 61.1*

Varovat před opovázlivostí – Rodiče, varujte své děti před hříchem opovázlivosti. Učte je, že je to troufalost vypěstovat si návyk ke kouření, pití lihovin nebo k jiné škodlivé věci. Učte je, že jejich těla patří Bohu. Oni patří Jemu, byli Jím stvořeni i vykoupeni. Nepatří sami sobě, neboť za ně bylo zapláceno výkupné. Učte je, že tělo je chrám Boží, a že nemá být požitkářstvím zbavováno sil a vydáváno nemocem. *Te 61.2*

Nemoc a slabost ducha, kterými nyní trpí tělo i mysl lidí, nezpůsobil Pán. Je to dílo satanovo. On chce oslabit tělo, protože ví, že ono je jediným prostředkem, skrze nějž se může myšlení a duše vyvíjet a vytvářet tak vyvážený charakter. Návyky, které odporují zákonům přírody, vedou neustálý zápas s duší. *Te 61.3*

Bůh vás zve, abyste konali dílo, které můžete konat skrze Jeho milost. Kolik je zdravých lidí, kteří mohou nabídnout své tělo Bohu jako oběť, kterou on přijme do své služby? Kolik lidí si uchovává svou Bohem danou mužnost a ženskost? Kolik lidí může dokázat čistotu zálib, chutí a návyků, které snesou srovnání s Danielem? Kolik lidí má klidné nervy, jasný mozek, neoslabený rozum? – ST April 4, 1900 *Te 62.1*

3. Znesvěcování Božího chrámu

Nevhodný, nákladný a nečistý návyk – Kouření je nevhodný, nákladný a nečistý návyk. Celé Kristovo učení, které ukazuje na čistotu, sebezapření a střídmost, je výtkou takovému poskvřňujícímu počínání. ... Slouží to Boží slávě, jestliže lidé oslabují tělesné síly, zatemňují mozek a podřizují svou vůli tomuto omamujícímu jedu? – CTBH 17 *Te 62.2*

Dívat se ven zastřeným oknem – Mladý muž, který se oddal kouření, poskvřnil celou svou bytost. Jeho vůle už ztratila sílu, a proto ztratil i hodnotu, kterou měl do té doby, než přijal satanův jed. ... Jeho myšlení nemuselo zeslábnout a nemusel ztratit inspiraci, kterou dává Bůh člověku. Když se však člověk cele oddá nepříteli, pak ničí své svaly, důležité orgány i celé své tělo a otupuje své myšlení. Okno, kterým se dívá ven, má zastřené a proto nic nevidí jasně a zřetelně. – Manuscript 17, 1898 *Te 62.3*

Satanovo kadidlo – Když jsem viděla otroky kouření, kteří svým pliváním poskvřňovali všechno kolem sebe a tvrdili, že obdrželi požehnání dokonalého posvěcení, myslela jsem na to, jak by vypadalo nebe, kdyby v něm byli kuřáci? Rty, které vyslovovaly převzácné Kristovo jméno, byly pošpiněny tabákem, dech byl poskvřněn zápachem a dokonce ani jejich oděv nebyl čistý. Duše, která miluje tuto nečistotu a nalézá potěšení v tomto otráveném ovzduší, je jistě také poskvřněná. Zevnějšek prozrazoval, co je uvnitř. *Te 62.4*

Lidé, kteří tvrdí, že jsou zbožní, obětují svá těla na satanově oltáři a pálí satanovi tabákové kadidlo. Vypadá toto tvrzení přísně? Oběť se vždy přináší nějakému božstvu. Protože Bůh je čistý a svatý a nepřijme nic poskvřňujícího, odmítá tuto nákladnou, špinavou a nesvatou oběť, zůstává tedy jedině satan, kterému patří tato pocta. – CH 83 *Te 63.1*

Dýmka a nebesa – Na mnoha příkladech jsem poznala, jakou moc má tento zlovyk. Jedné ženě, kterou jsem dobře znala, poradil její lékař jako lék na astma – kouření. Po mnohá léta byla horlivou křesťankou, ale propadla kouření tak, že když bylo od ní žádáno, aby se vzdala tohoto nezdравého návyku, kategoricky to odmítla. Řekla: „Jestliže se budu muset rozhodnout, že se buď musím vzdát své dýmky nebo ztratit nebe, pak řeknu: Loučím se nebesa! Nemohu žít bez své dýmky. Tato žena vyslovila jen to, co mnozí vyjadřují svým jednáním. Bůh, který učinil nebe i zemí, On, který stvořil člověka a žádá celé jeho srdce, veškerou náklonnost, má v jejich očích nižší úroveň než kouření, ten poskvřňující zlovyk. – Letter 8, 1893 *Te 63.2*

Že bychom se měli kvůli těmto zálibám ničícím duši i tělo, zřici Krista, je pro všechny spravedlivé v celém vesmíru něčím naprosto nepochopitelným. – Letter 8, 1893 *Te 63.3*

Znemožňuje pochopení vykoupení a věčných věcí – Žijeme-li jen pro jídlo a pití, které oslabuje tělesnou i duševní svěžest, nebo stáváme-li se obětí návyků, které vedou ke stejným důsledkům, zneuctíváme Boha, protože ho okrádáme o službu, kterou od nás požaduje. Ti, kdo začnou kouřit a hoví této nepřirozené choutce, dělají to na úkor svého zdraví. Ničí nervovou energii, snižují svou životní sílu a okrádají se o duševní sílu. *Te 63.4*

Ti, kteří se pokládají za Kristovy následovníky, ale přesto hoví tomuto hroznému hříchu, nemohou pochopit cenu vykoupení a ani si nemohou vážit věčných věcí. Mysl – zastřená a zčásti ochromená narkotiky – se dá snadno přemoci pokušením a nemůže se těšit ze společenství s Bohem. – ST Jan. 6, 1876 *Te 64.1*

Kdyby zde byl Kristus a apoštolové – Apoštol Jakub říká, že „*moudrost, která jest s hůry, nejprve zajisté jest čistotná*“. Kdyby byl viděl své bratry kouřit, nebyl by označil toto počínání za „*zemské, hovadní, ďábelské*“ (Jk 3,17.15)? – SL 24 *Te 64.2*

Kdyby byl nyní na zemi Petr, vyzýval by opravdové Kristovy následovníky, aby se zdrželi tělesných žádostí, které vedou boj proti duši. Pavel by všechny sbory vyzýval, aby se očistili od každé tělesné nečistoty a posvěcovali se v bázni Boží. A Kristus by vyhnal z chrámu ty, kteří jsou poskvřnění kouřením, protože svým tabákovým dechem znesvěcují Boží svatyni. Těmto věřícím by řekl to, co řekl Židům: „*Dům můj dům modlitby slouti bude, ale vy učinili jste jej peleší lotrovskou.*“ (Mt 21,23) My bychom takovým lidem řekli: Vaše bezbožné oběti vyplivovaného rozžvýkaného ta-

báku znesvěcuje chrám a Bohu se oškliví. Vaše bohoslužba není Bohu milá, protože vaše těla, která by měla být chrámem Ducha svatého, jsou poskvrněna. Vy také okrádáte Boží pokladnici o tisíce dolarů tím, že se poddáváte své nepřirozené choutce. – ST Aug. 13, 1874 *Te 64.3*

Kněží, kteří kouří, by Bůh potrestal smrtí – Aby svatyně nebyla znesvěcena, bylo kněžím, kteří pečovali o posvátné věci, přikázáno, aby si umyli nohy i ruce dřívě, než vstoupí do svatostánku, kde byl přítomen Bůh. Kněží naléhavě prosili za Izraele, a kdyby do svatyně vstoupili s ústy poskvrněnými tabákem, sdíleli by osud Nádaba a Abihu. A přesto se někteří křesťané ve svých rodinách sklánějí před Bohem k modlitbě s ústy poskvrněnými špínou tabáku. ... *Te 64.4*

Očistěte se – Muži, na něž byly vkládány ruce, aby byli odděleni ke svaté službě, stojí často na kazatelně s nečistými ústy, s poskvrněnými rty a jejich dech je otráven tabákem. Když hovoří k lidu, stojí na místě Kristově. Jak může být taková služba milá svatému Bohu, který žádal, aby Izraelští kněží vykonávali zvláštní přípravu, než před Něj předstoupí, aby je Jeho nedotknutelná svatost nepotrestala za to, že Ho zneučili, jak tomu bylo v případě Nádaba a Abihu? *Te 65.1*

Tito lidé mohou být jisti, že mocný Bůh Izraele je ještě stále Bohem požadujícím čistotu. Prohlašují, že slouží Bohu, a zatím páchají modloslužbu tím, že své choutce slouží jako Bohu. Tabák je jejich oblíbenou modlou, která musí ustoupit každé vznešené a posvátné myšlence. Hlásají, že se klanějí Bohu, ale zároveň přestupují první přikázání. Mají jiné bohy před Hospodinem. „*Očistěte se vy, kteříž nosíte nádobí Hospodinovo.*“ (Iz 52,11) – 4SG 127, 128 *Te 65.2*

Nebude poskvrňovat Boží chrám – Bůh si přeje, aby všichni, kteří v něho věří, cítili naléhavou potřebu nápravy. Každá svěřená schopnost se má pěstovat. Ani jediný dar se nemá zanedbat. Jako Boží pole a stavba je člověk v plném slova smyslu pod Jeho dohledem, a čím víc bude poznávat svého Stvořitele, tím svatější bude jeho život. Nevezme do úst tabák, protože ví, že tím znesvěcuje Boží chrám. Nebude pít víno ani lihoviny, protože alkohol stejně jako tabák ponižuje celou lidskou bytost. – Manuscript 130, 1899 *Te 65.3*

4. Ekonomická ztráta

Promrhané Boží peníze – Láska k tabáku je vášně, s níž je třeba bojovat. Tím se promrhávají peníze, které by mohly obléci nahé, nasytit hladové a poslat pravdu ubohým duším, které neznají Krista. Jaký zápis bude nalezen v Boží knize, až se budou vyrovnávat životní účty? Pak se ukáže, že za tabák a alkoholické nápoje se vydaly obrovské sumy peněz. K čemu? Aby se upevnilo zdraví a prodloužil život? Ach ne! Aby se budoval křesťanský charakter k dokonalosti a ke způsobilosti pro společnost svatých andělů? Ne, ne! Tyto prostředky byly vynaloženy k ukojení zkažené, nepřirozené choutky, která otravuje a ničí nejen kuřáka samého, ale i ty, kterým předává dědictví nemoci a oslabeného ducha jako své dědictví. – ST Oct. 27, 1887 *Te 66.1*

Všichni musí vydat počet – Za dráždidla a narkotika se utratí milióny dolarů. Všechny tyto peníze patří Bohu a ti, kdo si takto neprávem přivlastňují Jeho jmění, budou jednoho dne zavoláni, aby vydali počet z toho, jak zacházeli s majetkem svého Pána. – Letter 243 a, 1905 *Te 66.2*

Jak kuřáci omluví své jednání – Uvažovali jste nad odpovědností, kterou máte jako Boží šafáři za prostředky, které jsou ve vašich rukou? Kolik utratíte za tabák z peněz, které náleží Pánu? Spočítejte, kolik jste za svůj život takto utratili. Kolik činí částka proplývaná pro tuto poskvřující vášně ve srovnání s tím, co jste dali na podporu pro chudé a pro šíření evangelia? *Te 66.3*

Žádná lidská bytost nepotřebuje tabák, ale velké množství lidí hyne pro nedostatek prostředků, zatímco kuřáci zbytečně vyhazují své peníze. Nepřivlastňujete si už dlouho i vy neprávem to, co patří Pánu? Neproviňujete se vůči Bohu tím, že okrádáte své i Jeho bližní? nevíte, že „*nejste sami svoji? Nebo koupení jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kterážto věci Boží jsou.*“ (1 K 6,19.20) – MH 330 *Te 66.4*

Kouření odporuje přirozené náklonnosti a Božím požadavkům. Ti, kteří jsou otroky tabáku, vědí, že jejich rodiny postrádají věci nutné k živobytí i potřebné potraviny, přesto však nemají tolik síly vůle, aby se svého tabáku vzdali. Síla chuti vítězí nad přirozenou náklonností. Chuť, kterou má člověk společnou se zvířaty, se stává jejich pánem. Křesťanství, ba ani lidstvo by v žádném případě nezaznamenalo pokrok, kdyby měli možnost vydat své prostředky pouze pro jednu oblast, Boží pokladnice by se už znovu nenaplnila, ale oni by měli svůj tabák a alkohol. Ctitel tabáku si kvůli Boží věci neodřekne své potěšení. – RH Sep. 8, 1874 *Te 67.1*

Být příkladem v sebezapření, obětavosti a střídmosti – Člověk, který se plně odevzdal do služby Ježíše Krista a jehož tělo je chrámem Ducha svatého, nebude chtít být otrokem zhoubného návyku kouření. Jeho síly náleží Kristu, který za něj zaplatil svou krví. Jeho majetek patří Pánu. Jak tedy může být bez viny, jestliže každý den utrácí kapitál svěřený Pánem, aby uspokojoval choutku, která není pro člověka přirozená? *Te 67.2*

Za toto požitkářství se ročně promrhá obrovská suma, zatímco duše hynou, aniž poznaly slovo života. Formální křesťané okrádají Boha na desátcích a obětech, protože kouřením obětují na oltář ničivé vášně víc, než dávají na pomoc chudým nebo na nutné potřeby pro Boží věc. Ti, kteří jsou skutečně posvěcení, zvítězí nad každou škodlivou vášní. Pak se všechny tyto zbytečné výdaje vrátí do Boží pokladnice a křesťané budou příkladem v sebezapření, obětavosti a střídmosti. Pak budou světlem světu. – SL 24, 25 *Te 67.3*

5. Síla příkladu

Starší lidé jsou příkladem – Velmi často vidíme, že tabák užívají chlapci, kteří mají sotva osm let! Když s nimi o tom mluvíte, řeknou: „Můj tatínek to také dělá, a když to slouží jemu, bude to sloužit také mně.“ Ukáží na kazatele nebo vedoucího nedělní školy a řeknou: „Když to dělají takoví dobří lidé, tak já mohu také.“ Jak můžeme čekat něco jiného od dětí, když jim starší dávají takový příklad? – CTBH 18 *Te 68.1*

Popularita kouření – Jednou vytvořený návyk je tak mocný, že se kouření stává populární. Hříšný příklad se dává mládeži, která by neměla ani chvíli podléhat klamně představě, že užívání narkotik není škodlivé. Nikdo jim neřekne, jaké škodlivé účinky mají tato narkotika na tělesné, duševní i mravní síly. ... *Te 68.2*

Jestliže Kristův následovník dovolí, aby jej vliv jiných zavedl na scestí a přizpůsobí se oblíbeným světským zábavám, je pod vládou satana a jeho hřích je dokonce větší než hřích nevěřících bezbožníků, protože oni stojí pod cizím praporem. Jeho život je rozporný: vyznává, že je křesťan, ale ve skutečnosti podléhá nepřirozeným hříšným sklonům, které odporují čistotě šlechetnosti, které jsou nezbytné k dosažení duchovních hodnot. ... *Te 68.3*

Tím, že se přizpůsobují návyku, ve skutečnosti se spolčují se světem. Všichni takoví lidé, kteří tvrdí, že jsou křesťany, nemají právo si toto jméno přivlastňovat, neboť křesťanem je ten, kdo je jako Kristus. Až bude zasedat soud a všichni budou souzeni podle svých skutků, poznají, že v každodenním životě nežili jako Kristus a nestali se vůní vedoucí k životu, ale smrtonosnou vůní vedoucí k smrti. Spolu s nimi tam bude početná společnost, která se přizpůsobila smyslným zvyklostem; avšak jejich počet neomluví jejich špatnost, ani nezmírní jejich odsouzení za to, že ničili nervovou sílu mozků i tělesné zdraví. Každý bude souzen sám za sebe. Budou stát před Bohem, aby slyšeli svůj rozsudek. – Manuscript 123, 1901 *Te 68.4*

Kouření duchovních – Jak mnoho je těch, kdo káží na kazatelně na místě Kristově, snažně prosí lidi, aby se smířili s Bohem a zdůrazňují, že evangelium nás činí svobodnými, ale sami jsou otroky své chuti k jídlu a poskvřňují se kouřením, které denně oslabuje nervovou sílu jejich mozků. A tito lidé hlásají, že jsou posly svatého Ježíše. – HR December, 1871 *Te 69.1*

Žádný člověk nemůže být opravdovým služebníkem spravedlnosti a zároveň podléhat smyslným choutkám. Nemůže být otrokem kouření a zároveň získávat duše pro opravdovou střídmost. Oblak kouře z jeho úst nemá žádný kladný účinek na alkoholiky. Evangelium musí hlásat jedině rty neposkvrněné tabákovým kouřem. O vítězství kříže musí vyprávět Boží služebníci s neposkvrněnými, čistými rty. Návyk kouření a pití lihovin, čaje a kávy musí být přemožen Boží proměňující mocí. Do Božího království nevstoupí nic, co poskvřňuje. – Manuscript 86, 1897 *Te 69.2*

Jestliže duchovní kvůli tomuto škodlivému návyku ztratí svůj vliv i příklad, jaká pak existuje naděje pro mladé lidi? Korouhev střídmosti musíme zvedat stále výš a výš. Musíme jasně a rozhodně svědčit proti užívání omamných nápojů a proti kouření. – Manuscript 82, 1900 *Te 69.3*

Lékaři – kuřáci – Do ordinací přichází mnoho lidí, kteří ničí tělo i duši kouřením nebo pitím alkoholu. Lékař, který cítí svou zodpovědnost, musí těmto pacientům přesně ukázat na příčinu jejich utrpení. Avšak jestliže on sám kouří nebo pije alkoholické nápoje, jakou budou mít jeho slova váhu? Nebude ve vědomí své vlastní slabosti před svým pacientem váhat a poukáže mu na morovou skvrnu v jeho životě? Jak může přesvědčit mladého člověka o škodlivých účincích těchto věcí, když jim sám podléhá? *Te 69.4*

Jak může v obci obstát nějaký lékař jako příklad sebekázně, jak může účinně pracovat ve prospěch střídmosti, když se sám oddává hanebnému návyku? Jak může být nemocným a umírajícím jeho péče milá, když již jeho dech je škodlivý a páchne alkoholem nebo tabákem? *Te 70.1*

Jestliže si člověk ničí své nervy a zamlžuje mozek jedy z narkotik, jak mu pak mohou lidé důvěřovat jako spolehlivému lékaři? Jak může takový člověk získat obratnost a zručnost, kterou potřebuje při své práci! *Te 70.2*

Jestliže nezachovává zákony, které řídí jeho vlastní bytost, jestliže dává přednost sobeckému uspokojení před zdravím mysli a těla, nedává si tím sám sobě vysvědčení, že je neschopen mít odpovědnost za lidské životy? – MH 133, 134 *Te 70.3*

Otec nezpůsobilý pro rodičovské úkoly – Otcové, ty drahocenné hodiny, v nichž byste mohli důkladně poznávat temperament a charakter svých dětí i nejlepší způsob, jak vniknout do jejich myšlení, jsou příliš vzácné, než aby se promrhaly zhoubným návykem kouření nebo vysedáváním v hospodě. *Te 70.4*

Záliba v tomto jedovatém dráždidle zbavuje otce schopnosti vychovávat své děti v kázni a napomenutích našeho Pána. Bůh přikázal Izraeli, aby otcové vyučovali své děti ustanovením a nařízením Jeho zákona, když vstávali i když sedali, když vycházeli i když vcházeli. *Te 70.5*

Na tento Boží příkaz se příliš málo dbá, neboť satan skrze svá pokušení učinil z mnohých otců otroky hrubých návyků a škodlivých choutek. Jejich tělesné, duševní i mravní síly jsou jimi tak ochromeny, že je pro ně nemožné plnit své rodinné povinnosti. Jejich myšlení je tabákem a alkoholem otupeno do té míry, že si neuvědomují, že jsou zodpovědní vést své děti tak, aby měly mravní sílu, odolávaly pokušení, ovládaly své chutě, byly zastánci práva, nebyly ovlivňovány zlem, ale co nejvíc usilovaly o dobro. *Te 70.6*

Tím, že rodiče podléhají zvrácené chuti, bývají často popudliví nebo nervově vyčerpáni a nejsou pak schopni rozeznávat dobro od zla, moudře vést své děti a správně posuzovat jejich pohnutky a činy. Hrozí jim nebezpečí, že ve své mysli budou zveličovat maličkosti a vážné hříchy budou brát na lehkou váhu. Otec, který se stal otrokem nepřirozené chuti, který obětoval svou Bohem mu danou mužnost, aby podléhal tabákovému opojení, nemůže vštěpovat svým dětem přesvědčení, že mají ovládat své choutky a vášně. Pro něho je nemožné, aby je svým příkazem nebo příkladem k tomu vedl. Jak může otec, jehož ústa jsou plna tabáku, jehož dech otravuje ovzduší domova, učit své syny střídmosti a sebeovládání? ... *Te 71.1*

Je odpovědný za příklad i vliv – Když se snažíme přiblížit se k mladým lidem, kteří se učí kouřit, a řekneme jim, jaký to má zhoubný vliv na tělo, na svou obranu často uvádějí, že jejich otcové, někteří křesťanští kazatelé nebo dobří a zbožní členové církve kouří také. Říkají: „Když to neškodí jim, určitě to nemůže ublížit ani mně.“ Jak se budou takoví formální křesťané zodpovídat Bohu za svou nestřídmost? Jejich příklad posiluje pokušení satana, který působí zhoubně na smysly mladých lidí tím, že jim nabízí umělá dráždidla; mladým se zdá, že nemůže být tak špatné dělat to, co mají ve zvyku úctyhodní členové církve. Jenže od kouření je jen krok k pití lihovin. Obě tyto neřesti jsou obvyklejše ruku v ruce spolu. *Te 71.2*

Z tisíců lidí se stanou opilci právě tímto způsobem. Až příliš často jim nevědomky byli učiteli jejich vlastní otcové. Otcové rodin se musí radikálně změnit, aby nastal skutečný pokrok, aby se společnost zbavila nebezpečí nestřídmosti. – HR September, 1877 *Te 72.1*

Kuřáci nemohou opilcům nijak pomoci – Tabák a alkohol jdou ruku v ruce spolu jako dvojí zlo. – RH July 9, 1901 *Te 72.2*

Kuřáci mohou být jen ubohou oporou alkoholikovi. U dvou třetin alkoholiků v naší zemi byla chuť na lihoviny vypěstována kouřením. – ST Nov. 27, 1887 *Te 72.3*

Kuřáci a dílo střídmosti – Kuřáci nemohou být vhodnými pracovníky v díle střídmosti, protože lidé nevěří jejich tvrzení, že jsou zdrženlivými lidmi. Jak mohou hovořit k člověku, který pitím lihovin ničí rozum i život, když jejich kapsy jsou plné tabáku a oni sami baží po tom, aby mohli žvýkat, kouřit a plivat podle své chuti? Jak mohou před zdravotnickými úřady důsledně obhajovat zlepšení mravů a mluvit o střídmosti, když oni sami jsou otroky dráždidla – kouření? Kdyby chtěli mít moc působit na lidi, aby přemáhali svou chuť k dráždidlům, musela by jejich slova vycházet z čistých plíc a rtů. – 5T 441 *Te 72.4*

Může mít náruživý kuřák takovou sílu, aby učinil přítrž nestřídmosti? U otoka kouření musí nastat rozhodný obrat dříve, než bude ke kořenu stromu přiložena sekyra. Čaj, káva a tabák, stejně jako alkoholické nápoje, jsou citlivými stupni na žebříčku umělých dráždidel. – CTBH 34 *Te 72.5*

Část IV. – Jiná dráždiva a narkotika

1. Zdržování se dráždivel

Následky se dostaví vždy – Mezi dráždiva a narkotika patří mnohá jídla a nápoje, které dráždí žaludek, otravují krev a působí negativně na nervy. Jejich požívání je skutečným zlem. Lidé tyto dráždiva vyhledávají, protože po nějakou dobu pocítují jejich vliv jako něco příjemného. Avšak následky se dostaví vždy. Požívání nepřírodných dráždivel přináší trvalé následky, oslabuje naše tělo a vyvolává nemoci. – MH 325 *Te 73.1*

Petrovo všestranné varování – Apoštol Petr říká: „*Zdržujte se od tělesných žádostí, kteréž ry-
těřují proti duši.*“ (1 Pt 2,11) Mnozí se domnívají, že tato výstraha se týká pouze prostopášníků; její význam je však širší. Jsme varováni před každým škodlivým uspokojováním chutí nebo vášní. Je to velmi vážné varování před požíváním takových dráždivel a narkotik, jako je čaj, káva, tabák, alkohol a morfium. Tato dráždiva mají zhoubný vliv i na mravnost. Čím dříve si člověk na ně zvykne, tím pevněji budou držet svou oběť v otroctví vášně a tím jistější bude snížení jeho duchovní úrovně. – CD 62, 63 *Te 73.2*

Snížení tělesné i duševní aktivity – Nikdy se nedejte svést k užívání dráždivel, protože tím ztratíte svou tělesnou sílu a oslabíte schopnost myšlení. – 4T 214 *Te 73.3*

Našemu myšlení zprostředkovává životní energii mozek, proto by nikdy neměl být otupován narkotiky nebo rozněcován požíváním dráždivel. Mozek, kosti a svaly mají být v harmonické činnosti, aby celý organismus mohl pracovat jako dobře seřízený stroj, kde je každá součást v soula-
du s ostatními součástmi a ani jediná není přetěžována. – Letter 100, 1898 *Te 74.1*

Jestliže ti, kdo jsou zvyklí požívat čaj, kávu, opium, lihoviny nebo tabák, jsou zbaveni této záliby, je pro ně nemožné, aby s opravdovým zájmem a horlivostí uctívali Boha. zdá se jim, že Boží milost nemá moc oživit nebo zduchovnit jejich modlitby nebo jejich svědectví. Tito nepraví křesťané by měli přemýšlet o zdroji svého potěšení. Pochází shůry nebo z pekla? – SL 25 *Te 74.2*

Nelze se odvolávat na pokročilý věk – Ti, kdo požívají čaj, kávu, opium a alkohol, se někdy možná dožívají vysokého věku, ale tato skutečnost není žádným důkazem, že požívání těchto dráždivel je prospěšné. Čeho by tyto lidé mohli dosáhnout – ale pro své nestřídmé návyky nedosáhli – to se ukáže až na Božím soudu. – CTBH 35 *Te 74.3*

Všichni nejsou pokoušeni stejně – Někteří lidé se s hrůzou dívají na ty, kteří se opili a motají se na ulici, zatímco oni ve stejnou dobu uspokojují svou chuť po věcech, které se svou podstatou od lihovin sice liší, avšak také poškozují zdraví, působí na mozek a ničí jejich zájem o duchovní věci. Alkoholik má chuť na alkohol, kterou uspokojí, zatímco druhý člověk nemusí krotit žádnou chuť na lihoviny, ale touží po jiném škodlivém požitku a neproklazuje o nic větší sebezapření než opilec. – 4SG 125 *Te 74.4*

Satanův padělek stromu života – Kouření, užívání opia i léčba drogami má od počátku světa až dokonce svůj původ ve zvráceném vědění. Prostý lid nechápe, že tisíce a tisíce životů jsou ztraceny proto, že se sklízí a požívá jedovaté ovoce a mnohé závažné skutečnosti nejsou úplně objasně-
ny. Tyto velké znalosti, které lidé pokládají za tak podivuhodné, Bůh nechtěl člověku zjevit. Lidé požívají jedovaté plodiny, které vypěstoval sám satan, aby zde byly místo stromu života, jehož listí má, skrývá léčivou moc pro všechny národy. A tak lidé požívají lihoviny a narkotika, které ničí lid-
stvo. – Manuscript 119, 1898 *Te 75.1*

2. Čaj a káva

Současná dráždivá strava a nápoje nepřispívají k nejlepšímu zdraví. Čaj, káva a tabák jsou dráždivy a obsahují jedy. Nejsou pouze zbytečné, ale také škodlivé a mohly by být vymýceny, kdybychom ke svému poznání připojili střidmost. – RH Feb. 21, 1888 *Te 75.2*

Dráždidla – nikoliv potraviny – Čaj ani káva nedodávají tělu žádnou výživu. Úleva, kterou přinášejí, trvá jen tu chvíli, než je žaludek stráví. To je důkaz, že to, čemu příjemce těchto dráždivel říká síla, je pouhé podráždění nervů žaludku, který je sdělí mozku, jenž okamžitě dostává podnět, aby zvýšenou činnost sdělil srdci a chvilkovou energii celému tělu. To všechno je falešná síla, která nám jen uškodí a nedodá nám ani trochu přirozené síly. – 2T 65 *Te 75.3*

Zdraví se vůbec nezlepší požíváním narkotik, které na nějakou dobu tělo podráždí, potom však způsobují reakci, po níž je tělo ochablější než předtím. Čaj a káva přechodně vybičovávají ochabující síly; když však jejich bezprostřední účinek pomine, zůstává pocit skleslosti. Tyto nápoje nemají samy o sobě žádnou výživnou hodnotu. Mléko a cukr je veškerá výživa, kterou poskytuje šálek čaje nebo kávy. – CD 425 *Te 75.4*

Protože krátkodobé výsledky těchto dráždivel jsou tak příjemné, mnozí lidé se domnívají, že je skutečně potřebují a požívají je dál. Reakce se však dostaví vždycky. Jelikož nervová soustava byla nadměrně podrážděná, vypůjčila si pro současnou potřebu sílu, určenou pro budoucí potřebu. – 3T 487 *Te 76.1*

Jaké účinky má čaj – Čaj... vstupuje do oběhu a postupně oslabuje tělesnou i duševní energii. Dráždí, podněcuje a zrychluje pohyb lidského organismu tím, že jej nutí k nepřirozené činnosti, takže člověk má dojem, že ho čaj posiluje a tím mu prokazuje velkou službu. To je však omyl. *Te 76.2*

Čaj bere nervům sílu, a tím je velmi oslabuje. Když jeho účinek přejde a zvýšená činnost, kterou vyvolal odezní, jaký je pak výsledek? Ochablost a tělesná slabost, odpovídající uměle vyvolané svěžesti, kterou čaj způsobil. *Te 76.3*

Když už je tělo vyčerpáno a potřebuje odpočinek, podnítí se požitím čaje k nežádoucí, nepřirozené činnosti, čímž se zmenšuje tělesný výkon i schopnost výdrže; tak je tělo se svými silami u konce mnohem dříve než určila nebesa. Čaj je pro tělo jedem a křesťané by jej neměli pít. ... Pití čaje má ještě další účinky, jako jsou bolesti hlavy, nespavost, bušení srdce, špatné trávení, nervový třes a mnohá jiná zla. – 2T 64, 65 *Te 76.4*

Káva škodí ještě víc – Vliv kávy je do určité míry stejný jako u čaje, ale její účinek na tělo je ještě horší. Její vliv je povzbuzující a čím víc se jí tělo vybičuje, o to větší je pak pocit únavy a vyčerpání. Čaj i káva poznamenávají vzhled těch, kteří je pijí. ... Z jejich tváří nezáří zdraví. – 2T 64, 65 *Te 76.5*

Pití kávy je škodlivou zálibou, která vede k tomu, že mysl je určitou dobu povzbuzená, ale pak následuje únava, vyčerpání, ochromení duševních, mravních i tělesných sil. Mysl se vysiluje a jestliže tento návyk se vši energií nepřemůžeme, dochází k trvalému snížení činnosti mozku. – CT-BH 34 *Te 77.1*

Účinky všech nápojů obsahujících kofein – Účinek mnoha jiných oblíbených nápojů je podobný účinku kávy. Člověk nejprve pocítuje povzbuzení. Žaludeční nervy se podráždí, sdělí podráždění mozku a tento ihned dostává podnět, aby zprostředkoval zvýšenou činnost srdci a chvilkovou energii celému organismu. Na únavu se zapomene, síly zdánlivě přibývá. Probudí se rozumové schopnosti i představitost. – MH 326 *Te 77.2*

Takovým neustálým podléháním chuti se přirozená svěžest tělesné soustavy postupně a nepozorovatelně zeslabuje. Jestliže chceme uchovat zdravou činnost všech tělesných sil, příroda nesmí být nucena k nepřirozené činnosti. Příroda si bude plnit své poslání a konat svou práci moudře a účinně tehdy, jestliže vyloučíme falešné vzpruhy, které měly zaujat její místo. – RH April 19, 1887 *Te 77.3*

Příčiny ztráty času kvůli žaludeční nevolnosti – Mnozí lidé, kteří si zvykli pít povzbuzující nápoje, trpí bolestmi hlavy a nervovým vyčerpáním a pro svou žaludeční nevolnost ztrácejí mnoho

času. Domnívají se, že bez povzbuzujícího prostředku nemohou žít, ale neznají jeho účinky na zdraví. Tyto jsou o to nebezpečnější, že se velmi často připisují jiným příčinám. – CTBH 35 *Te 77.4*

Nápoje, na něž se vytváří návyk – Čaj a káva nejsou ani zdravé, ani potřebné nápoje a nejsou prospěšné tělesnému zdraví. Když je pijeme, navykáme si na ně. – Manuscript 86, 1897 *Te 78.1*

Vzniká nepřírozená touha – Trvalé požívání těchto dráždivých nápojů způsobuje bolesti hlavy, nespavost, bušení srdce, špatné trávení, třes a mnoho dalšího zla, protože snižují životní sílu. Unavené nervy potřebují odpočinek a klid a ne povzbuzující prostředky a nadměrnou práci. Příroda potřebuje čas, aby obnovila svou vyčerpanou energii. Jsou-li její síly neustále bičovány požíváním povzbuzujících prostředků, člověk po nějakou dobu dokáže víc. Avšak jakmile se trvalou námahou organismus oslabí, je čím dál těžší možnost zvýšit energii na žádoucí úroveň. Ovládnutí touhy po dráždivých prostředcích se stává stále těžší; vůle se otupí a zdá se, že není sil k přemáhání nepřírozené touhy. Tělo požaduje stále silnější prostředky, a brzy vyčerpaná přirozenost není schopna reagovat. – MH 326, 327 *Te 78.2*

Způsobují onemocnění – Je jisté, že škodlivé povzbuzující prostředky podkopávají organismus a způsobují mu náhlá onemocnění tím, že oslabují jemný stroj přírody a boří její obranu vybudovanou proti nemoci a předčasnému stárnutí. – 1T 548, 549 *Te 78.3*

Celé tělo trpí – Pitím čaje a kávy trpí celé tělo. Nervy jsou oslabeny, je ovlivněna činnost jater, je poškozen krevní oběh i kvalita krve, kůže ztrácí pružnost a žloutne. Také myšlení je zasaženo. Tato dráždidla povzbuzují mozek k nežádoucí činnosti, takže pak je zesláblejší a méně výkonný. Výsledkem je únava, nejen duševní a tělesná, ale i mravní. A tak vidáme nervozní muže a ženy neschopné odpovědného jednání. Jsou často uspěchaní, netrpěliví a obviňují druhé. Na chyby jiných hledí jako přes zvětšovací sklo, ale jsou naprosto neschopni vidět své vlastní nedostatky. – CTBH 35, 36 *Te 78.4*

Jazyk se uvolní – Když tito konzumenti čaje a kávy se setkají ke společenské zábavě, projeví se i účinky jejich zhoubného návyku. Všichni nenuceně popíjejí své oblíbené nápoje, jejichž dráždivý účinek se projeví tím, že se jejich jazyky uvolní a začnou pomlouvat druhé. Mluví hodně a přitom nevybírají slova. Pochutnávají si na pomluvách, které nechávají kolovat a velmi často tak způsobují společenský skandál. Tito nemysliví klevetníci zapomínají, že mají svědka. Neviditelný Strážný zapisuje tato slova do nebeské knihy. Veškerá tato kritika, zkreslené zprávy, a pocity závnosti vyslovené pod povzbuzujícím vlivem šálku čaje, zaznamenává Ježíš tak jako kdyby byly vysloveny proti němu: „*Cožkoli jste činili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili.*“ (Mt 25,40) – CTBH 36 *Te 79.1*

Ekonomická ztráta – Peníze vydané za čaj a kávu jsou víc než promrhané. Způsobují dotyčnému člověku pouze trvalou škodu. – CTBH 35 *Te 79.2*

Ničivá narkotika – Všichni by měli podávat jasné svědectví o čaji a kávě tím, že je nikdy nebudou pít. Jsou to narkotika, která škodí jak mozku, tak ostatním orgánům těla. – CD 430 *Te 79.3*

Ničí Boží chrám – Piják prodává rozum za pohár jedu. Jeho rozum, náklonnost i svědomí ovládne satan. Takový člověk ničí Boží chrám. Pití čaje tomu rovněž napomáhá. Kolik lidí však přesto staví tyto zákázonosné služebníky na svůj stůl a brání tak rozvoji ušlechtilých vlastností. – Manuscript 130, 1899 *Te 79.4*

Pití čaje a kávy je škodlivé pro duchovní život – Pití čaje a kávy je hřích. Je to škodlivá záliba, která stejně jako jiné zlo ubližuje duši. Tyto milované idoly jsou příčinou špatné činnosti nervového systému. – CD 425 *Te 80.1*

Ti, kteří se poddávají nějaké zvrácené choutce, činí tak na úkor zdraví svého těla i myšlení. Oni si nedovedou vážít ceny duchovních věcí. Jejich citlivost je otupělá, hřích se nejeví příliš hříšný a pravda nemá v jejich očích větší cenu než peníze. – 4SG 129 *Te 80.2*

Méně vnímavý k působení Ducha svatého – Tomu, kdo užívá povzbuzující prostředky, připadá bez této milované záliby všechno bez chuti. Tyto prostředky umrtvují přirozenou citlivost těla i myšlení a činí člověka méně vnímavého k působení Ducha svatého. Nemá-li takový člověk své obvyklé dráždilo, pak jeho tělo i duše hladoví – ne po spravedlnosti, svatosti nebo po Boží přítomnosti, ale po své milované modle. Tím, že se nepraví křesťané poddávají škodlivým požitkům, oslabují své síly a přestávají oslavovat Boha. – SL 25 *Te 80.3*

Živí touhu po silnějších dráždidlech – Pití čaje a kávy podněcuje chuť ke kouření a kouření podporuje chuť na alkohol. – 3T 563 *Te 80.4*

Někteří sešli na scestí – Někteří sešli na scestí a zahrávali si s čajem a kávou. Mysl těch, kteří porušují zákony zdraví, je zaslepena, takže pak se porušuje i Boží zákon. – RH Oct. 21, 1884 *Te 80.5*

Boží lid musí vítězit nad pokušením – Ti, kteří byli poučeni o tom, jakým zlem je požívání masité stravy, čaje a kávy i mnoha nezdravých přísad do jídla, a kteří jsou odhodláni učinit posvěcením smlouvu s Bohem, nebudou dál podléhat své chuti na pokrmy, o nichž vědí, že jsou nezdravé. Bůh požaduje, aby chutě byly očištěny a abychom si odpírali ty věci, které nejsou prospěšné. Tato práce se bude muset vykonat dříve, než jeho lid bude moci stanout před Ním jako lid dokonalý. – 9T 153, 154 *Te 80.6*

Odhodlaná vytrvalost přinese vítězství – Ti, kteří požívají tyto pomalé jedy, si myslí, stejně jako kuřáci, že bez nich nemohou žít, protože když tyto idoly nemají, cítí se velmi špatně. *Te 81.1*

Jestliže tito lidé trpí, když přestanou tato dráždidla požívat, je to způsobeno tím, že brání přírodě, aby si sama udržela celé tělo v harmonii a ve zdraví. Pak je souží závratě, bolesti hlavy, necitlivost, nervozita a popudlivost. Mají pocit, jakoby se měli úplně zhroutit, a někteří nemají odvalu si kávu a čaj odřici, dokud se tělo samo nezotaví, ale znovu se uchylují k pití těchto škodlivých nápojů. Nedopřejí tělu čas napravit škodu, kterou mu způsobili, ale kvůli okamžité úlevě se vracejí k těmto škodlivým zálibám. Tělesná přirozenost neustále slábne a je čím dál tím méně schopná obnovit své síly. Jestliže se však rozhodnou vydržet ve své snaze a zvítězit, zneužívaná přirozenost se brzy zase zotaví a dokoná své dílo moudře bez těchto dráždivel. – 4SG 128, 129 *Te 81.2*

V některých případech je stejně obtížné skoncovat s tímto návykem na čaj a kávu, jako je za těžko opilci, aby se vzdal pití alkoholu. – CH 442 *Te 81.3*

Zřeknutí se alkoholu společně s čajem a kávou – Všechna tato dráždidla nervů ubíjejí tělesné síly. Neklid, netrpělivost a duševní slabost, způsobená zničenými nervy, se stává nepřítelem, který neustále brání duchovnímu vzestupu. Mají křesťané ovládnout svou chuť rozumem, nebo jí budou podléhat dál, protože se cítí bez ní tak „na dně“, jako alkoholik bez svého poháru? Nemají ti, kteří se hlásí k hnutí za střídmost, do ní zahrnout také tyto škodlivé věci? A nemá boj proti alkoholismu zahrnout i kávu a čaj jako škodlivé dráždidla? – CH 442 *Te 81.4*

Pro některé je tento krok potřebný – My doufáme, že pozvedneme naše bratry a sestry ještě výš, totiž že se písemně zaručí, že nebudou pít kávu z Javy ani čínský čaj. Vidíme, že někteří bratři a některé sestry potřebují učinit tento krok k nápravě. – RH April 19, 1887 *Te 82.1*

Správné chování na návštěvě – Sedíte-li u stolu, jezte střídme a pouze to, co nepůsobí škodlivě na mysl. Vystříhejte se veškeré nestřídmosti. Buďte sami příkladem v dodržování správných zásad. Nabídnou-li vám k pití čaj, vysvětlete jim prostě jeho škodlivý účinek na organismus. – Manuscript 23, 1890 *Te 82.2*

Následování Ježíše na cestě nápravy – Ježíš zvítězil nad touhou po jídle a totéž můžeme prožít i my. Postupujme tedy krok za krokem k nápravě, až se naše návyky budou shodovat se zákony života a zdraví. Vykupitel světa zápasil při pokušení na poušti s touhou po jídle i za nás. Jako náš ručitel zvítězil a umožnil tak člověku, aby zvítězil v Jeho jménu. „*Kdož zvítězí, dám jemu seděti s sebou na trůnu svém, jako i já zvítězil jsem, a sedím s Otcem svým na trůnu jeho.*“ (Zj 3,21) – RH April 19, 1887 *Te 82.3*

3. Drogy

Obvyklá, ale nebezpečná cesta – Volné požívání jedovatých drog (léků) je příčinou velkého počtu nemocí a ještě mnohých horších věcí. Mnozí lidé, kteří onemocní, se nesnaží pátrat po příčině své nemoci. Jejich hlavní starostí je zbavit se bolesti a obtíží. Uchylují se tedy k univerzálním lékům, o jejichž skutečných vlastnostech vědí velmi málo, nebo se obracejí na lékaře se žádostí o nějaký lék, který by paralyzoval výsledek jejich nesprávného jednání, ale ani je nenapadne myslet na to, že by měli změnit své nezdravé návyky. Nedostaví-li se okamžitá úleva, zkusí se jiný lék a pak ještě jiný a tak toto zlo pokračuje. – MH 126 *Te 82.4*

Lék za každou cenu – Nemocní se chtějí rychle uzdravit a přátelé nemocných jsou netrpěliví. Chtějí mít lék a jestliže nepocítují na svém organismu takový mocný účinek, jaký by podle své mylné domněnky pociťovat měli, jdou ve své netrpělivosti k jinému lékaři. Změnou lékaře se zlo často ještě zvětší. Tito lidé podstoupí jiný způsob léčby, který je stejně nebezpečný, jako ten první. – How to Live, No. 3, p. 62 *Te 83.1*

Smutný výsledek – Užíváním jedovatých léků si mnoho lidí přivodí doživotní nemoc a mnoho životů, které by mohly být zachráněny přírodními léčebnými metodami, je ztraceno. Jedy, obsažené v mnoha takzvaných léčích, vytvářejí návyky a chutě, které jsou pro duši i tělo zkázou. Mnohé oblíbené univerzální léky, a dokonce i některé drogy připravované lékaři, vedou k návyku na alkohol, na opium nebo na morfium, které jsou pro společnost tak strašlivou kletbou. – MH 126, 127 *Te 83.2*

Narušení nervové soustavy – Jakékoliv drogy podávané pro otupení, narušují nervovou soustavu. – How to Live, No. 3, p. 57 *Te 83.3*

Za každé přestoupení je stanoven trest – Bůh vytvořil zákony, které řídí náš organismus, a tyto zákony, které vložil do naší bytosti, jsou božské, a za každé přestoupení je určen trest, který musíme dříve nebo později podstoupit. Většinu nemocí, jimiž lidstvo trpělo a stále ještě trpí, si lidé způsobili tím, že neznali zákony svého těla. Stavějí se ke svému zdraví lhostejně, sami si připravují zkázu, a když se jejich tělo i duch zhroutí a zeslábnou, pošlou pro lékaře a přecpávají se narkotiky, až si přivodí smrt. – CD 19 *Te 83.4*

Prostým životem proti drogám – Mnozí lidé, kteří jsou postiženi nemocemi, by mohli své zdraví obnovit, kdyby se místo své závislosti na lékárníkovi zbavili všech drog a žili prostě, bez čaje, kávy, lihovin či koření, které dráždí žaludek a oslabují ho, takže není schopen bez dráždivel ani jednoduchou stravu strávit. Pán je ochoten sesílat viditelné paprsky svého světla na všechny slabé a mdlé. – MM 229 *Te 84.1*

Bezstarostný způsob života – Kdo užívá drogy a setrvává při svých zlozvycích, jedná naprosto nesmyslně. Tím dokazuje, že pohrdá Bohem a zároveň zneuctívá tělo, které On stvořil. Přesto všechno se povzbuzující prostředky i drogy předepisují dál a lidé je hojně užívají, aniž by se vzdali škodlivých zálib, které jsou příčinou jejich nemocí. – Letter 19, 1892 *Te 84.2*

Ti, kdo uspokojují svou chuť a později trpí za svou nestřídmost a berou drogy, aby se jim ulevilo, mohou být jisti, že Bůh nezakročí, aby zachránil zdraví a život, který oni tak bezstarostně ohrožují. Příčina umožnila vznik důsledku. Mnozí lidé žádají, aby se starší sboru modlili za jejich uzdravení, jak se o tom píše v Písmu, a vidí v tom své poslední útočiště. Bůh nevyslýchá modlitby přinášené ve prospěch takových lidí, protože ví, že kdyby znovu nabyli zdraví, znovu by je obětovali na oltáři nezdravé chutě k jídlu. – 4SG 145 *Te 84.3*

Hřích vůči dětem – Kdyby trpěli pouze ti, kdo tyto drogy berou, nebylo by to tak zlé. Jestliže rodiče polykají jedovaté drogy, nehřeší jen vůči sobě, ale i vůči svým dětem. Jejich nečištěná krev, jedy roznášená po celém organismu, podlomené zdraví a různé nemoci z drog, to vše přechází jako bídné dědictví na jejich potomky a vytváří další vážnou příčinu úpadku lidstva. – How to Live, No. 3, p. 50 *Te 84.4*

Užívat drogy je snadnější – Užijte léky, které poskytl Bůh. Čistý vzduch, slunce a rozumné užívání vody jsou blahodárnými činiteli ke znovunabytí zdraví. Využívání vody se však pokládá za příliš namáhavé. Je snadnější použít drogy než užívat přírodní léky. – HL 247 *Te 85.1*

Mnozí rodiče nahrazují drogami rozumnou péči. – HR September, 1866 *Te 85.2*

Vychovávejte proti drogám – Léčení drogami, jak se všeobecně provádí, je neštěstím. Vychovávejte proti drogám. Užívejte jich stále méně a spoléhejte víc na hygienické činitele; pak bude tělesná přirozenost reagovat na Boží lékaře – čistý vzduch, čistou vodu, správné cvičení a čisté svědomí. Ti, kdo dál požívají čaj, kávu a masitá jídla, budou pociťovat potřebu drog, ale mnozí by se mohli uzdravit bez jediné kapky léku, kdyby byli poslušni zákonů zdraví. Užívat drogy je málokdy zapotřebí. – CH 261 *Te 85.3*

Jedinou nadějí na zlepšení je vychovávat lidi ke správným zásadám. Ať lékaři učí lidi, že uzdravující síla není v drogách, ale v přírodě. Nemoc je snaha přírody osvobodit organismus, který nastal porušováním zákonů zdraví. V případě nemoci by se tato příčina měla zjistit. Nezdravé podmínky by se měly změnit, špatné návyky napravit. Pak se má přírodě pomoci v její snaze zbavit se nečistot a znovu zavést v organismu správné podmínky. – MH 127 *Te 85.4*

Důležitost preventivního lékařství – První prací lékaře by mělo být výchova nemocných a trpících k takovému způsobu života, kterým by předcházeli nemocem. Tím nejlepším je, jestliže se snažíme osvětit mysl všech, k nimž můžeme získat přístup, aby pochopili, že nejlepší cestou pro ně je předcházení nemoci a následnému utrpení, zhroucení tělesné soustavy a předčasné smrti. Ale ti, kdo nestojí o práci, která klade vysoké požadavky na jejich tělesné i duševní síly, budou raději předepisovat léčbu drogami, která znamená pro lidský organismus dvojnásobně větší zlo než je nemoc, o niž tvrdí, že ji vyléčili. – MM 221, 222 *Te 86.1*

Lidem je třeba vštípit vědomí, že drogy nemoc neléčí. Je pravda, že někdy přinesou okamžitou úlevu, takže se zdá, že pacient se jejich užíváním uzdravuje. Pravou příčinou je však skutečnost, že příroda má dostatek vitální síly, aby vypudila jed a napravila stav, způsobený nemocí. Tak je zdraví obnoveno i navzdory drogám. Ve většině případů však droga pouze mění podobu a místo nemoci. Často se zdá, že účinek jedu je na nějakou dobu překonán, ale následky zůstávají v organismu a po určité době způsobí velkou škodu. – MH 126 *Te 86.2*

Výzva ke svědomitým lékařům – Lékař, který má odvahu ohrozit svou dobrou pověst a předkládáním prostých faktů ukazovat na povahu nemocí, na to, jak jim předcházet, i na nebezpečí, které člověku hrozí při užívání drog, bude mít velmi nesnadnou práci, ale bude žít a nechá žít. ... Je-li reformátorem, bude mluvit otevřeně o falešné chuti, o tom, jak je zhoubná každá povolnost v jídle, pití a oblékání, jak je osudné přepínat své síly, aby se ve stanovené době vykonalo velké množství práce; to má pak zhoubný vliv na náladu i na tělesné a duševní síly. ... *Te 86.3*

Správně usměrněné návyky, které jsou rozumně a vytrvale dodržovány, odstraní příčinu nemoci, aniž by bylo třeba se uchylovat ke drogám. – MM 222 *Te 87.1*

Studujte zákony preventivního lékařství a učte jim – Nyní je opravdu zapotřebí, aby i lékaři, kteří zlepšují způsoby léčby nemocí, se více snažili pracovat na sobě, a aby se zájmem poučovali ty, kteří spoléhají, že oni svou lékařskou dovedností zjistí příčinu jejich neduhů. Lékaři by měli především upozorňovat na zákony, které ustanovil Bůh a které není možno beztrestně porušovat. Hodně hovoří o tom, jak nemoc působí, ale neobracejí pozornost k tomu hlavnímu – k zákonům, které je nutno ve vši účtě a rozumně zachovávat, aby se nemocem předcházelo. – MM 223 *Te 87.2*

Léky se škodlivými účinky – Boží služebníci by neměli předepisovat léky, o nichž vědí, že mají škodlivé účinky na organismus, i když na chvíli utiší bolesti. Každý jedovatý přípravek z rostlinné nebo nerostné říše, který se dostane do těla, má neblahý účinek, protože působí na játra i plíce a celkově narušuje organismus. – 4SG 140 *Te 87.3*

Proč se zřizovala sanatoria – Do lidského těla by nemělo přijít nic, co zanechává škodlivý účinek. Bylo mi ukázáno, že na různých místech by měla být zřizována sanatoria, kde by tyto věci měly být objasňovány a kde by se uplatňovala hygienická léčba. – MM 228 *Te 87.4*

Před lety mi Pán ukázal, že by se měly zřizovat ústavy, kde by nemocní byli léčeni bez drog. Člověk patří Bohu a zkáza, způsobená na živém organismu, jakož i utrpení, jenž způsobuje símě smrti, zaseté do lidského těla, je urážkou Boha. – MM 229 *Te 87.5*

Pacienti mají mít dobrou, zdravou stravu a mají se vystříhat alkoholu. S drogami je třeba přestat a zavést racionální metody léčby. Pacienti nesmějí dostat alkohol, čaj, kávu nebo drogy, protože

ty vždy po sobě zanechávají zlé stopy. Při dodržování těchto pravidel mohou mnozí, u nichž už lékaři ztratili naději, znovu nalézt zdraví. – MM 228 *Te 88.1*

Drogy jsou jen málokdy potřebné – Mnozí lidé by se mohli uzdravit bez jediného umělého léku, kdyby žili podle zákonů zdraví. Užívat drogy je zapotřebí jen málokdy. Bude to vyžadovat vážné, trpělivé a vytrvalé úsilí, než se toto dílo úspěšně započne a bude se rozvíjet podle zásad hygieny. Spojte své úsilí s vroucí modlitbou a vírou a budete mít úspěch. Tímto způsobem budete učit pacienty a také jiné lidi, jak mají o sebe v době nemoci pečovat bez užívání drog. – MM 259, 260 *Te 88.2*

Naše ústavy se zřizují proto, aby nemocní mohli být léčeni podle zásad hygieny a téměř úplně bez užívání drog. ... Lékaři, kteří si tak málo váží lidského života a bezohledně léčí nemoc svými drogami, mají před Bohem velkou odpovědnost. ... Jestliže vědomě ničíme Boží chrám tím, že polykáme jedovaté drogy nejrůznějších názvů, jimž nerozumíme, není pro nás omluvy. Naší povinností je všechny takové recepty odmítat. Chceme postavit sanatoria tam, kde je možno léčit nemoci přírodními prostředky a kde je možno učit lidi, jak se léčit, když jsou nemocní. Tam se také naučí střídavě jíst zdravou stravu a budou vedeni k tomu, aby odmítali veškerá narkotika – čaj, kávu, kvašená vína a veškerá dráždiva – a aby nejedli maso mrtvých zvířat. – Manuscript 44, 1896 *Te 88.3*

Aby práce byla co nejúspěšnější – Otázce zdravotní reformy se nevěnuje dostatečná pozornost. Prostá strava bez jakýchkoliv drog, která umožňuje přírodě obnovit zničenou tělesnou energii, by v našich sanatoriích mnohem účinněji vracela nemocným zdraví. – Letter 73 a, 1896 *Te 89.1*

Učte pacienty spolupracovat s Bohem – Lidé musí být vychováni k tomu, aby chápali, že ničit své tělesné, duševní i duchovní síly je hříchem. Musí se dovědět, jak mají spolupracovat s Bohem při obnově svých sil. Vírou v Krista mohou přemoci návyk užívání dráždiv a narkotik, které ničí zdraví. – Manuscript 12, 1900 *Te 89.2*

Část V. – Mírné alkoholické nápoje

1. Důležitost návyku přísné střídmosti

Příklady ze Starého a Nového zákona – Když Bůh chtěl povolat Samsona za osvoboditele svého lidu, uložil jeho matce před narozením dítěte přesná pravidla životosprávy. Týmž pravidlům se měl od samého počátku podrobit i chlapec. Protože měl být od svého narození zasvěcen Bohu jako nazarejský. *Te 90.1*

Manuově manželce se zjevil Boží anděl a sdělil jí, že bude mít syna. „*Protož nyní vystříhej se, abys vína nepila aneb nápoje opojného, a abys nejedla nic nečistého.*“ (Sd 13,4.14) *Te 90.2*

Bůh měl pro Manuovo zaslíbené dítě důležitý úkol; bylo tedy třeba zajistit, aby dítě získalo vlastnosti potřebné pro toto dílo; proto se návykům matky i dítěte měla věnovat taková péče. „*Vína aneb nápoje opojného ať nepije*“, zněl andělův příkaz pro matku, „*a nic nečistého ať nejí; cokoli jsem jí přikázal, ať ostříhá.*“ Podle toho, jaké návyky bude mít matka, bude dítě nakloněno k dobrému nebo zlému. Jestliže bude usilovat o blaho svého dítěte, sama musí být zásadová, střídma a ochotná k odříkání. *Te 90.3*

V Novém zákoně nalézáme stejně působivý příklad toho, jak důležitá je střídmost. *Te 90.4*

Jan Křtitel byl reformátor. Měl vykonat velké dílo pro lid své doby. Součástí přípravy pro toto dílo bylo vymezení všech jeho návyků již od jeho narození. Z nebe byl poslán anděl Gabriel, aby předal Janovým rodičům nařízení týkající se zásad zdravotní reformy. „*Vína i nápoje opojného nebude píti,*“ řekl nebeský posel, „*a Duchem svatým bude naplněn.*“ (L 1,15) *Te 90.5*

Jan se odloučil od svých přátel i od rozkoší života, pobýval sám na poušti a živil se čistě rostlinnou stravou. Prostota jeho oděvu – šat z velbloudí srsti – byla výtkou výstřednosti a nádheře lidí jeho generace, především židovských kněží. Rovněž jeho strava – kobylinky a med divokých včel – byla výtkou obžerství, které všude převládalo. *Te 91.1*

Janovy skutky předpověděl prorok Malachiáš: „*Aj, já pošli vám Eliáše proroka, prvé nežli přijde den Hospodinův veliký a hrozný. Aby obrátil srdce otců k synům, a srdce synů k otcům jejich.*“ (Mal 4,5.6) Jan Křtitel vyšel v duchu a moci Eliášově, aby připravil cestu Páně a obrátil lid k moudrosti spravedlivých. Byl představitelem lidí, žijících v posledních dnech, kterým Bůh světil svaté pravdy, aby je zvěstovali lidu a připravil cestu pro druhý příchod Kristův. A tytéž zásady střídmosti, které měl Jan, by měli zachovávat ti, kteří mají v našich dnech upozorňovat svět na příchod Syna člověka. *Te 91.2*

Bůh stvořil člověka ke svému obrazu a očekává od něj, že si bude udržovat ty síly, které mu byly dány pro službu Stvořiteli. Neměli bychom tedy dbát Jeho napominání a snažit se udržovat své síly v co nejlepším stavu pro službu Jemu? I když dáme Bohu to nejlepší, co můžeme, je to stále málo. *Te 91.3*

Proč je dnes ve světě tolik bídy? Je to proto, že Bůh rád vidí svá stvoření trpět? – Ach ne! Je to proto, že nemravný život lidí oslabil. My truchlíme nad Adamovým hříchem a možná si myslíme, že naši první rodiče projevíli velikou slabost, když podlehlí pokušení. Ale kdyby bylo Adamovo přestoupení jediným zlem, kterému bychom museli čelit, byl by stav svatě mnohem lepší než je. Po Adamově pádu následoval jeden hřích za druhým. – CTBH 37-39 *Te 91.4*

Výstraha týkající se účinku vína – Příběh Nádaba a Abihu je pro člověka zároveň výstrahou, která ukazuje, že víno kalí rozum. Jeho účinek na mysl těch, kdo je pijí, bude vždycky stejný. Proto Bůh pít vína a opojných nápojů výslovně zakazuje. – ST July 8, 1880 *Te 92.1*

Nadáb a Abihu by nikdy nespáchali onen neblahý hřích, kdyby se nejdříve neopili hojným pitím vína. Chápali, že před vstupem do svatyně, kde byl přítomen Bůh, je potřebná nanejvýš pečlivá a důležitá příprava, ale nestřídmost je učinila nezpůsobitelnou pro jejich úřad. Jejich mysl se zatemnila a jejich mravní vnímání se otupilo, takže si nedokázali uvědomit rozdíl mezi věcmi posvátnými a všedními. – PP 361, 362 *Te 92.2*

2. Psychologické účinky mírných opojných prostředků

Víno probouzí zděděné sklony – Pro ty, kteří zdědili chuť na dráždiva, je nebezpečné mít doma víno, protože satan je neustále ponouká k pití. Jestliže jeho pokušením podlehnou, nevědí, kdy přestat. Ke slovu se dovolává chuť a její uspokojování znamená pro tyto lidi zkázu. Mozek je zatemněn, rozum je už bezmocný. Nestřídmost roste a výsledkem holdování vínu jsou nejrůznější neřesti. – CTBH 32, 33 *Te 92.3*

Není možný růst v milosti – Není možné, aby ten, kdo si oblíbil tato dráždiva a sám si na ně zvykne, rostl v milosti. Stává se hrubým a sprostým, jeho myšlení ovládají zvířecí vášně a ztrácí ctnost. – CTBH 33 *Te 93.1*

Mírné opojné nápoje převracejí myšlení – Satan odvádí člověka stále dál od střídmosti a na jeho chuť působí víno tak zákeřně, že než se naděje, ocitá se na široké cestě k opilství. Chuť na dráždiva je stále větší a nervový systém je narušen. Satan udržuje mysl v horečném neklidu a ubohá oběť, která žije v domněnách, že se dovede ovládat, tak pokrčuje stále dál, dokud nepadne poslední překážka a neobětuje se poslední zásada. Nejsilnější předsevzetí jsou podkopána a věčné zájmy jsou příliš slabé na to, aby rozumem ovládly nízkou choutku. Někteří lidé se nikdy neopijí docela, ale jsou neustále pod vlivem mírných opojných nápojů. Jsou horečně neklidní a myšlení nestálí. I když nejsou úplně v deliriu, žijí bez skutečné rovnováhy, protože ušlechtlejší myšlení je převráceno. – CTBH 33 *Te 93.2*

Nekvašené víno a mošt – Čistá nekvašená hroznová šťáva je zdravým nápojem. – Manuscript 126, 1903 *Te 93.3*

Mošt i víno se mohou v čerstvém stavu konzervovat a dlouho udržet sladké. Pijí-li se nekvašené, nekálí rozum. – RH March 25, 1884 *Te 93.4*

Sladký mošt – Víme jistě, z čeho se vyrábí tento chutný, sladký mošt? Ti, kdo zpracovávají jablka na mošt pro trh, nedbají příliš na stav použitého ovoce a v mnoha případech se šťáva tlačí ze zkažených jablek. Ti, kdo nebudou uvažovat o tom, že do těla se dostává jed ze shnilých jablek, budou tento mošt pít a bude jim výtečně chutnat. Mikroskop by však odhalil skutečnost, že tento příjemný nápoj – i když je čerstvě vytlačen – se často pro lidský žaludek nehodí. Je vhodnější, až když se převarí a pečlivě zbaví nečistot. *Te 93.5*

Často jsem slyšela, jak lidé říkali: „Ale to je jenom sladký mošt! Je naprosto neškodný a zdravý.“ Několik litrů, možná demižonů, se odnese domů. Několik dní je mošt sladký, pak začne kvasit. Ostrá příchut' lahodí mnohému jazyku ještě víc a milovník sladkého vína či moštu nerad připouští, že jeho oblíbený nápoj by mohl být nechutný a kyselý. – RH March 25, 1884 *Te 94.1*

Jediná bezpečná cesta – Lidé, kteří zdědili zálibu v nepřírozených dráždivlech, by neměli mít víno nebo pivo vůbec na očích ani na dosah, protože tyto nápoje jsou pro ně trvalým pokušením. – MH 331 *Te 94.2*

Kdyby lidé chtěli být ve všem střídmí, kdyby neochutnávali čaj, kávu, tabák, víno, opium a alkoholické nápoje a ani se jich nedotýkali, držel by rozum otěže vlády ve vlastních rukou a ovládal by jejich chuť i vášně. *Te 94.3*

Skrze chuť ovládá satan myšlení a celou bytost. Tisíce lidí, kteří by mohli žít, byli přivedeni do hrobu jako tělesné, duševní i mravní trosky, protože obětovali všechny své síly požitku, kterému podléhali. – CTBH 37 *Te 94.4*

3. Opojn     inky vína

Lid   se mohou zrovna tak opět dezertn  m vínem jako silnějšími lihovinami a nejhorší druh opilstosti způsobuje tyto takzvané mírnější opojn   nápoje. V    n   jsou zvrácenější, proměna charakteru hlubší, člověk je odhodlan  j    a um  n  n  j   . Několik litrů moštu nebo sladkého vína m   e vzbudit chuť na silnější nápoje a z mnoha lid   se právě t  mto způsobem stali chronickými alkoholiky. – RH March 25, 1884 *Te 94.5*

Co může být p    inou pití ze zvyku – Jedin   sklenička vína m   e otev  r  t dveře pokušení, kter   povede k pití ze zvyku. – 4T 578 *Te 95.1*

Chorobn   stav zp  soben  y pitím dezertn  ho vína – Sklon k nemocem různého druhu, jako je vodnatelnost, jaterní potíže, nervov   třes a návaly krve do hlavy – je způsoben pravideln  m pitím kvašeného moštu. Mnozí si t  mto přivodili chronick   onemocnění, n  kte   umírají na souchotiny nebo podl  h  j   mrtvici. Jin   zase trpí špatným trávením. Dochází k poruše životních funkcí a lékař těmto lidem r  k  j  , že mají nemocn   játra, že by se měli pití vína okam   it   vzdát a nikdy už nepodlehnout pokušení, aby se jejich otup  l  m životním silám znovu navrátila svěžest. – RH March 25, 1884 *Te 95.2*

  inky vína po potop   – Za dn   Noe se stal svět proto tak zka  en  , že lidé hověli po  itk  r  stv   a n  zk  m v    n  m. B  h proto zahubil jeho obyvatele potopou. A jak se lid   na zemi rozmnožili, záliba v pití vína převrátila jejich smysly a připravila cestu nadměrnému po   iv  n   masu, a tím i pos  len   zv  rec  ch v    n  . Lid   se povy  ovali nad P  ana nebes a své schopnosti a přednosti zasvětili daleko víc vlastní slávě než poct   svého Tvůrce. – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 21, 22 *Te 95.3*

Vede k pití silnějších alkoholických nápojů – Pití dezertn  ho vína vede k po   iv  n   silnějších alkoholických nápojů.   aludek ztrácí svou přirozenou silu a pot  řebuje něco silnějšího k povzbuzen   sv   činnosti. Při jedné p    e  itosti, když jsme byli s manželem na cestách, jsme byli nuceni čekat několik hodin na vlak. Zatímco jsme byli v nádražní budově, vstoupil do nádražní restaurace červenolící, dobře   iven   farm  r a hlasit  m, hrub  m hlasem se ptal: „Máte prvot  r  dn   brandy?“ Dostal kladnou odpověď a por   il si p  l láhve. „Máte pep  rovou omáčku?“ „Ano“, zněla odpověď. „Dobr  , tak do toho dejte dvě velk   l   ice!“ Dále si do toho por   il dvě l   ice alkoholu a nakonec zavolal: „Dobrou d  vku   ern  ho pepře.“ Muž, kter  y to připravoval, se zeptal: „Co budete s takovou sm     dělat?“ Farm  r odpov    l: „V  r  m, že to posiluje!“ Přiložil plnou sklenici k     t  m a cel  y její ohniv  y obsah vypil. M  j manžel r  ekl: „Ten muž po   ival dr     idla, a   si docela zničil jemnou žaludeční sliznici. R  ekl bych, že jeho žaludek už necítí vůbec nic.“ *Te 95.4*

A   toto budou někteří lidé     st, budou se této výstraže sm  t a r  eknou: „Ta troška vína nebo moštu, co p  iji j  , mi ur  it   nemůže škodit.“ Takov   si satan vybral za svou kořist. Vede je krok za krokem, aniž by si to uvědomovali, a   je návyk a chuť tak siln  , že se už nedá přemoci. My vidíme, jak siln   ovládá člověka touha po opojn  m nápoji; vidíme, jak mnoho lidí v   ech profesí a s velkou odpovědností, lid   vysokého společenského postavení, vynikajícího nadání, velkých v  edomost  , jemného citu, silných nervů i velikých rozumových schopností obětují v   echno zálibě v pití, a   se octnou na úrovni zv  rat. Jejich cesta dolů začala ve velmi mnoha p   ípadech pitím vína nebo moštu. Protože je mi známo, stav  m se se vůči rozhodností proti tomu, aby se víno vyrábělo a u   iv  lo jako nápoj. ... Kdyby v   ichni bd  le a v  rn   hlídali mal   skulinky vytv  r  en   m  rn  m pitím takzvan   ne   kodn  ho vína, uzavřelo by to cestu k opilství. – RH March 25, 1884 *Te 96.1*

4. Víno v Bibli

Víno v Káni nebylo kvašené – V Bibli se nikde nedává svolení k pití kvašeného vína. Víno, které Kristus učinil z vody při svatební hostině v Káni, byla čistá šťáva z hroznů. „*Jako někdo nalezna víno v hroznů,*“ říká Písmo, „*nekaz ho, protože požehnání je v něm.*“ (Iz 65,8) *Te 97.1*

Byl to Kristus, který dal ve Starém zákoně Izraeli výstrahu: „*Víno činí posměvače, a nápoj opojný nepokojného; pročez každý, kdož se kochá v něm, nebývá moudrý.*“ (Př 20,1) On sám si žádný takový nápoj neopatřoval. Satan svádí lidi k zálibě, která zatemňuje rozum a ochromuje duchovní vnímání; ale Kristus nás nabádá, abychom nad svou přirozeností zvítězili. On nikdy nedá lidem to, co by bylo pokušením. Celý jeho život byl příkladem sebezapření. Aby zlomil mocnou sílu touhy po jídle, snášel pro nás čtyřicetidenním půstem na poušti tu nejkrutější zkoušku, jakou mohl člověk projít. Byl to Kristus, který nařídil, aby Jan Křtitel nepil víno ani opojný nápoj. podobnou střídmost nařídil Manuově ženě. Kristus si ve svém učení neodporoval. Nekvašené víno, které opatřil pro svatební hosty, bylo zdravým a osvěžujícím nápojem. Toto je víno, které použil náš Spasitel a jeho učedníci při první Večeři Páně. Je to víno, jaké by se mělo vždy používat při Večeři Páně jako symbolu Spasitelovy krve. Tento svatý obřad má osvěžit duši a darovat život. Nemá být spojen s ničím, co by mohlo vést ke zlu. – MH 333, 334 *Te 97.2*

Víno doporučované v Bibli není alkoholickým nápojem. Bible nikde neučí požívat kvašené víno, ať už jako nápoj nebo jako symbol Kristovy krve. Již podle zdravého rozumu, Kristovu krev lépe představuje čistá hroznová šťáva v přírodním stavu, a ne kvašené víno. ... Naléhavě zdůrazňujeme, že to druhé by nikdy nemělo stát na stole Páně. ... Slavnostně prohlašujeme, že Kristus nikdy neproměnil vodu v opojné víno. Takový čin by odporoval celému jeho učení i příkladu jeho života. ... Víno, které Kristus proměnil z vody zázrakem své moci, bylo čistou hroznovou šťávou. – ST Aug. 29, 1878 *Te 97.3*

5. Křesťané a výroba alkoholických nápojů

Mnozí, kteří by nikdy nepodali bližnímu alkoholický nápoj, chtějí pěstovat chmel a takto působit proti střídmosti. Nedovedu pochopit, jak se mohou křesťané ve světle Božího zákona s čistým svědomím zaměstnávat pěstováním chmele nebo výrobou vína pro trh. – CTBH 32 *Te 98.1*

Bránit vzniku zla – Jestliže inteligentní muži a ženy, kteří se hlásí ke křesťanství, se hájí tím, že výroba vína pro trh nijak neškodí – protože co je nezkažené, není opojné – je mi v srdci smutno. Víím, že tato věc má druhou stránku, kterou oni nechtějí vidět, protože jim sobectví zavřelo oči, aby neviděli strašlivé zlo, které může vzniknout požíváním těchto dráždivel. Nechápu, jak se naši bratři mohou vyhýbat každému zdání zla a na druhé straně se zaměstnávat pěstováním chmele, i když vědí, k čemu se chmel užívá. *Te 98.2*

Ti, kdo pomáhají vyrábět tyto nápoje, které povzbuzují a probouzejí chuť na silnější dráždiva, budou odměněni podle svých skutků. Přestupují Boží zákon a budou potrestáni za hříchy, které páchají oni sami, i za ty, které páchali jiní svedení pokušením, jež jim postavili do cesty. *Te 98.3*

Všichni, kdo hlásají, že věří přítomné pravdě a že jsou reformátory, musí jednat ve shodě se svou vírou. Jestliže ten, jehož jméno je zapsáno ve sborové knize, vyrábí víno, mělo by se s ním otevřeně promluvit, a jestliže si nedá říct – měl by ho sbor pokárat. Ti, kdo se od takové práce nenechají odradit, nepatří mezi Boží lid a nejsou hodni nést jeho jméno. *Te 99.1*

My máme být Kristovými následovníky a cele se musíme postavit proti jakémukoliv zlu. Jak bychom se asi cítili v den, kdy budou vylity Boží soudy, při setkání s lidmi, z nichž se naším přičiněním stali opilci? Nyní žijeme v době, která se podobá dni očišťování a naše případy bude Bůh jistě brzy zkoumat. Jak bychom obstáli na nebesích, jestliže náš způsob jednání povzbuzoval k požívání dráždivel, které převrací rozum a ničí ctnost, čistotu a lásku k Bohu? – 5T 358, 359 *Te 99.2*

Nedat se svěst láskou k penězům – Mám několik akrů půdy, která byla již při koupi osázena vinnými keři. Já však nechci žádnému obchodu s vínem prodat ani kilo těchto hroznů. Peníze, které bych za ně získala, by zvětšily mé příjmy, ale než bych podporovala nestřídmost tím, že bych dovolila, aby se hrozny změnilly ve víno, raději je nechám shnít na keřích... *Te 99.3*

Láska k penězům nutí lidi, aby znásilňovali své svědomí. Možná, že právě ty peníze přijdou do pokladnice Páně; On však žádný takový dar nepřijme, je to pro něj urážka. Bylo to získání překročením jeho zákona, který žádá, aby člověk miloval svého bližního jako sebe samého. Pro přestupníka není žádnou omluvou, když řekne, že kdyby on nevyrobil víno, byl by to udělal někdo jiný a z jeho bližního by se stejně stal opilec. Protože někteří lidé dávají svým bližním pít alkohol, odváží se také křesťané poskvřňovat své roucho krví duší, aby na sebe obrátili kletbu vyčenenou nad těmi, kdo vydávají chybující lidi v pokušení? Ježíš vyzývá své následovníky, aby stáli pod jeho korouhví a pomáhali ničit satanovo dílo. *Te 99.4*

Vykupitel světa, který dobře zná stav společnosti těchto posledních dnů, vidí v hodování a pití hříchy, jimiž se tato doba sama odsuzuje. On nám říká, že jako bylo za dnů Noe, tak bude i před příchodem Syna člověka. „*Žrali a pili, ženili se a vdávali se, až do toho dne, když Noé všel do korábu.*“ (Mt, 24,38) Přesně totéž nastane v posledních dnech a ti, kteří těmto výstrahám věří, se budou mít velmi na pozoru, aby se nedali cestou, která je přivede do záhuby. – RH March 25, 1884 *Te 100.1*

Ve světle Písma, přírody a rozumu – Jak mohou křesťané pěstovat chmel po výrobu piva nebo vyrábět víno pro trh, když přece dobře vědí, co o požívání lihovin říká Písmo, příroda a rozum? Jestliže milují svého bližního jako sebe sama, jak mohou pomáhat stavět mu do cesty to, co pro něj bude léčkou? – MH 334 *Te 100.2*

Bratři, dívejme se na tuto věc ve světle Písma a postavme se ve všem energicky na stranu střídmosti. Jablka a hrozny jsou Božími dary. Mohou výborně posloužit ke zdravé stravě, ale dají se také zneužít nesprávným využitím. Bůh však ničí vinnou révu i úrodu jablek kvůli hříšným zvyklostem lidí. Svět se na nás dívá jako na reformátory; kéž nedáváme žádnou příležitost nevěrným a nevěřícím, aby naši víru haněli. Kristus řekl: „*Vy jste sůl země*“, „*světlo světa.*“ Ukažme, že naše srdce i

naše svědomí je pod proměňujícím vlivem božské milosti, a že naše životy jsou ovládány čistými zásadami zákona Božího, i kdybychom pro tyto zásady měli obětovat časné zájmy. – 5T 361 *Te 100.3*

6. Střídmost a naprostá abstinence

Je-li třeba něčím uhasit žízeň – pak čistá voda vypitá krátce před jídlem nebo po něm – je vším, co si příroda žádá. Nikdy nesahejte po čaji, kávě, pivu, vínu nebo nějaké lihovině. Voda je tou nejlepší tekutinou, která pročistí tkáň. – RH July 29, 1884 *Te 101.1*

Bylo by pro nás dobré, kdybychom uvažovali nad poučením o Danielovi a jeho přátelích. Nám nehrozí nebezpečí z nedostatku, ale z nadbytku. Musíme neustále odolávat pokušení. To, kdo by si chtěli uchovat své síly neoslabeny ke službě Bohu, musí být v používání Jeho darů přísně zdrženliví a rovněž by se měli úplně zříci jakéhokoliv škodlivého nebo ponižujícího požitkářství. *Te 101.2*

Mladá generace je obklopena svody určenými k tomu, aby budily touhu po jídle. Především v našich velkých městech je každá forma požitkářství snadná a lákavá. Ti, kdo jako Daniel nechtějí poskvřňovat, sklídí za svou střídmost krásnou odměnu. Tím, že mají větší tělesnou sílu a větší vytrvalost, mají uloženou zásobu, z níž mohou v případě naléhavé potřeby těžit. – CTBH 27, 28 *Te 101.3*

Často se naléhavě zdůrazňuje, že bychom měli mládež zásobit lepším druhem beletrie, abychom ji odvrátili od literatury sensací nebo braku. Ale je to jako bychom se snažili léčit pijáka tím, že mu místo whisky nebo koňaku dáme mírnější lihoviny, na příklad víno nebo pivo. Pití těchto nápojů by neustále podporovalo chuť na silnější dráždidla. Jedinou jistotou pro pijáka a jedinou zárukou střídmosti člověka je naprostá abstinence. – MH 446 *Te 101.4*

Část VI. – Povzbuzující zásady proměněného života

1. Základní předpoklad – změna života

Změněný charakter – Náš boj s pokoušenou a zesláblou vůlí bude opravdu úspěšný jedině tehdy, když Kristova milost promění charakter a člověku se dostane živého spojení s nekonečným Bohem. Toto je předpoklad opravdové snahy o střídmost. – 6T 111 *Te 102.1*

Kristus působí zvnitřku – Lidé nebudou nikdy opravdově střídmi, jestliže Kristova milost trvale neovládne jejich srdce. ... Okolnosti nemohou způsobit nápravu. Křesťanství počítá se změnou srdce. To, co Kristus způsobuje uvnitř, to se projeví navenek ve změně chování. Kdokoliv se snažil nejdříve o vnější nápravu a pak se snaží o vnitřní změnu, neměl nikdy úspěch a nikdy no mít nebude. – CD 35 *Te 102.2*

Je nutno znovu získat sebeovládání – Jedním z nejžalostnějších důsledků prvotního odpadnutí bylo, že člověk ztratil sílu sebeovládání. Jestliže tuto schopnost získá znovu, může nastat skutečný pokrok. *Te 102.3*

Tělo je jediným prostředkem, kterým se rozvíjí mysl a duše a vytváří se tak charakter. Proto si satan vybírá taková pokušení, která oslabují tělesné síly. Jeho úspěch vede ke kapitulaci celé bytosti ve prospěch zla. Nejsou-li naše tělesné přirozenosti pod vládou vyšší moci, stanou se zcela jistě příčinou zkázy a smrti. *Te 102.4*

Tělo má být poddáno vyšším silám bytosti. Vášně mají být ovládaný, a ta má být pod vládou Boží. Našemu životu má vládnout královská moc rozumu, posvěcená božskou milostí. – MH 129, 130 *Te 103.1*

Pokusy o postupnou reformu jsou marné – Je možné, aby lidé, kteří měli mnohé vhodné příležitosti, hodně vzácného světla a kteří se těší z výhod vzdělání, vysvětlovali, že se nedokáží zbavit nezdravých návyků? Proč ti, kteří mají skvělé rozumové síly, nepřemýšlí o tom, k jakým následkům vede jejich jednání? Proč nepodporují reformu tím, že by se rozhodli zůstat věrni zásadě a nechutnali alkohol ani cigaretu? Jsou to jedy a jejich požívání je porušováním Božího zákona. Někteří, když seje někdo snaží v této věci poučit, říkají: „Já toho postupně nechám!“ – Každé takové rozhodnutí je však satanovi k smíchu. On si říká: „Ti jsou pevně v mé moci, o ty se nebojím!“ *Te 103.2*

Satan však také ví, že nemá žádnou moc nad člověkem, který když ho hříšníci lákají – má mravní odvalu říci jasné a pevné „NE!“ Takový člověk se vzdal společenství se satanem a pokud se bude držet Ježíše Krista, bude v bezpečí. Stojí tam, kde se k němu mohou přiblížit nebeští andělé a mohou mu dát mravní sílu k vítězství. – Manuscript 86, 1897 *Te 103.3*

Těžký boj, ale Bůh pomůže – Kouříte nebo pijete alkoholické nápoje? Odvrhněte obojí od sebe, protože to zatemňuje vaše schopnosti. Vzdát se těchto věcí bude znamenat těžký boj, ale Bůh vám pomůže tuto bitvu vybojovat. Proste ho za milost, abyste zvítězili, a pak věrte, že On vám ji dá, protože vás má rád. Nedovolte, aby přátelé ze světa vás odvrátili od vaší oddanosti ke Kristu. Ať se raději odvrátí vaše mysl od těchto přátel ke Kristu. Řekněte jim, že vy hledáte poklady nebeské. Nepatříte sami sobě; bylo za vás zapláceno výkupné – dokonce životem Syna Božího, a vaše tělo i duch mají Boha oslavovat, neboť náleží jemu. – Letter 226, 1903 *Te 103.4*

Hledejte pomoc u Boha a u spravedlivých lidí – Mám od Pána poselství pro pokoušenou duši, která byla pod vládou satana, ale která se ze všech sil snaží mu vytrhnout. Jděte pro pomoc k Pánu. Jděte k těm, o nichž víte, že umějí Boha milovat a bát se ho a řekněte: Vezměte mě do své péče, neboť satan mě prudce pokouší. Nemám sílu vytrhnout se z jeho léčky. Ponechte mě u sebe stále, dokud nebudu mít více síly, abych odolal pokušení. – Letter 166, 1903 *Te 104.1*

Osobní spříznění s Bohem – Svá přání, své radosti, svá trápení, své starosti i své obavy předkládejte Bohu. ... „*Nebo velmi jest milosrdný Pán a litošivý.*“ (Jk 5,11) Jeho láskyplné srdce je dojato nejen našimi starostmi, ale i naší řečí o nich. ... Nic z toho, co jakkoliv narušuje náš klid, mu nepřipadá nepatrné. Žádná kapitola naší zkušenosti není tak temná, aby On ji nečetl; žádná složitá věc mu nepřipadá tak těžká, aby ji nerozmotal. Žádná pohroma nemůže postihnout to nejmenší z jeho dětí, žádná úzkost sužovat duši, žádná radost potěšit, žádná upřímná modlitba nemůže uniknout ze rtů, aby si ji náš nebeský Otec nepovšiml, nebo o niž by neměl bezprostřední zájem.

„*Kterýž uzdravuje zkroušené srdcem, a uvazuje bolesti jejich.*“ (Ž 147,3) Vztahy mezi Bohem a každou duší jsou tak odlišné a plné, jakoby On byl dal svého milovaného Syna pouze za tuto duši. – SC 104, 105 Te 104,2

2. Obrácení je tajemství vítězství

Požitkářství je hřích – Dopřávat si čaje, kávy, cigaret nebo lihovin je nestřídmost, která se přiči zákonům života i zdraví. Když tyto zakázané věci požíváme, nastává v organismu stav, který si Stvořitel nikdy nepřál. Toto požitkářství – ať mu hoví kdokoliv z lidí – je hřích. ... Utrpení, nemoc a smrt jsou jistým trestem za požitkářství. – Ev 266 *Te 104.3*

Když Duch svatý působí mezi námi – Tou nejpřednější, nejdůležitější věcí je, docela se sobě ztratit, tišit svou duši tím, že si představujeme našeho Pána Ježíše Krista jako toho, kdo vzal na sebe hřích. Spasitele odpouštějícího hříchy; tím se nám evangelium nejvíc přiblíží. Když mezi námi působí Duch svatý, ... duše nepřipravené na Kristův příchod, se dají přesvědčit. ... Ctitelé tabáku se vzdají své modly a piják lihovin své lihoviny. Nedokázali by to, kdyby se vírou nechopili Božích zaslíbení o odpuštění svých hříchů. – Ev 264 *Te 105.1*

Důležitá potřeba člověka – Kristus dal svůj život, aby hříšníka vykoupil. Vykupitel světa věděl, že požitkářství nese s sebou tělesnou slabost a umrtvování schopnosti vnímat, takže není možno postřehnout věci svaté a věčné. On věděl, že oddávání se choutkám ničí mravní síly a že člověk velmi potřebuje se obrátit, tj. obrátit své srdce, myšlení i duši od života v požitkářství k životu v sebezapření a obětavosti. – MM 264 *Te 105.2*

Vlastní silou to člověk nedokáže – Návyk kouření... zatemňuje mysl velmi mnohých lidí. Proč se tohoto návyku nevzdají? Proč nepovstat a neříct: „Já už nebudu sloužit hříchu a ďáblu?“ Řekněte: „Já se chci vzdát tohoto otravného narkotika!“ Svou vlastní silou to nikdy nedokážete. Kristus říká: „Já jsem ti po pravici, abych ti pomáhal.“ – Manuscript 9, 1893 *Te 105.3*

Proč tak mnoho lidí selhává? – Pokušení požitkářství má sílu, nad níž je možno zvítězit jedině s pomocí Boží. Avšak při každém pokušení máme od Boha zaslíbení, že on nám dá východisko. Proč se tedy tak mnoho lidí dá přemoci pokušením? Protože nedoufají v Boha. Oni sami nevyužijí těch prostředků, které mají pro svou bezpečnost. Omluvy, jimiž vysvětlují uspokojování svých zvrácených choutek, nemají proto u Boha žádnou váhu. – CTBH 22 *Te 105.4*

Jediný lék – Pro každou duši, která se ze všech sil snaží povznést ze života v hříchu k čistému životu, existuje veliká síla v tom jediném „*jméně pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti*“ (Sk 4,12). „Žizní-li kdo“ po klidné naději, po osvobození z hříšných sklonů, říká Kristus, „*pod' ke mně, a napi se*“ (J 7,37). Jediným lékem proti neřesti je milost a moc Kristova. *Te 106.1*

Dobrá předsevzetí, která člověk učiní ve své vlastní síle, nejsou nic platná. Veškeré sliby světa nezlomí sílu zlého návyku. Dokud nebudou lidská srdce obnovena božskou milostí, nebudou lidé nikdy ve všem naprosto zdrženliví. My nedokážeme ani na jedinou chvíli zůstat bez hříchu. Jsme neustále závislí na Bohu. ... *Te 106.2*

Kristus žil životem naprosté poslušnosti Božího zákona a dal tak každému člověku příklad. Životem, jakým žil na tomto světě On, máme skrze jeho sílu a v jeho příkaze žít my. *Te 106.3*

Vyžaduje se naprostá poslušnost – Při své práci pro hříšníky máme vstěpovat do mysli i do srdce požadavky Božího zákona a potřebu věrnosti jemu. Nikdy neopomeňte ukazovat, že mezi člověkem, který Bohu slouží, a člověkem, který jemu neslouží, je veliký rozdíl. Bůh je láska, ale on nemůže promíjet záměrnou nevážnost ke svým příkazům. Zákonná ustanovení jeho vlády jsou takové, že lidem neuniknou následkům nevěrnosti. On může ctít pouze ty, kdo ctí jej. Chování člověka na tomto světě rozhoduje o jeho osudu na věčnosti. Jak zasel, tak musí sklízet. Za příčinou bude následovat výsledek. *Te 106.4*

Nic menšího než naprostá poslušnost nemůže uspokojit měřítko Božího požadavku. On sám nezanechal neurčité požadavky. On nepřikázal nic, co není nutně potřebné, aby uvedlo člověka do souladu s ním. My máme hříšníkům ukazovat na jeho představu o charakteru a vést je ke Kristu, jehož milostí se jedině může tohoto ideálu dosáhnout. *Te 106.5*

Vítězství je zajištěno bezhříšným životem Kristovým – Spasitel zval slabosti lidstva na sebe a žil životem bez hříchu, aby se lidé nemuseli obývat, že pro slabost lidské přirozenosti nemohou

zvítězit. Kristus přišel, aby nás učinil „účastnými božské přirozenosti“ a jeho život svědčí o tom, že lidství spojené s božstvím nehřeší. *Te 107.1*

Spasitel zvítězil, aby člověku ukázal, jak může zvítězit on. Všem satanovým pokušením čelil Kristus slovem Božím. Důvěrou v Boží zaslíbení obdržel sílu plnit Boží přikázání a pokušitel nedokázal získat žádnou výhodu. Při každém pokušení Ježíš odpovídal: „*Je psáno.*“ Tak nám Bůh dal své Slovo, abychom jím odolávali zlu. Máme vzácné a převeliké zaslíbení, abychom se jimi „*Božského přirození účastní učinění byli, utekše porušení toho, kteráž jest na světě v žádostech.*“ (2 Pt 1,4) *Te 107.2*

Vyzvěte člověka, který je v pokušení, aby nehleděl na okolnosti, na svou slabost či na sílu pokušení, ale na moc Božího slova. Všechna jeho síla patří nám. Říká žalmista: „*V srdci svém skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě.*“ „*Já podle slova rtů tvých vystříhal jsem se stezky zhouby.*“ (Ž 119,11; 17,4) *Te 107.3*

Skrze modlitbu spojení s Kristem – Dodávejte lidem odvahu, pozvedejte je v modlitbě k Bohu. Mnozí, kteří byli přemoženi pokušením, jsou svými nedostatky poníženi a cítí, že se marně snaží k Bohu přiblížit. Tato myšlenka však pochází od satana. Jestliže zhřešili a cítí, že se nemohou modlit, řekněte jim, že právě tehdy je čas se modlit. I když se stydí a jsou hluboce pokořeni, když však vyznají své hříchy, on, který je věrný a spravedlivý, jim jejich hříchy odpustí a očistí je od vši nepravosti. *Te 107.4*

Není nic zdánlivě bezmocnějšího, avšak ve skutečnosti nepřemožitelnějšího než duše, která pocituje svou nicotu a cele spoléhá na Spasitelovy zásluhy. Modlitbou, studiem jeho Slova, vírou v jeho trvalou přítomnost, mohou i ti nejslabší z lidských bytostí žít ve spojení s živým Kristem a on je bude držet za ruku a nikdy ji už nepustí. – MH 179-182 *Te 108.1*

Zdraví a síla pro vítěze – Když se lidé, kteří podléhali špatným návykům a hříšnému jednání, poddají moci božské pravdy, oživuje tato pravda v jejich srdci mravní síly, které se zdály být ochromeny. Takový člověk má silnější, jasnější chápání než měl předtím, než připoutal svou duši k věčné Skále. Dokonce i jeho tělesné zdraví se zlepší, když si uvědomí, že jeho jistota je v Kristu. Zvláštní Boží pozeňání spočívající na příjemci, přináší už samo o sobě zdraví a sílu. – CTBH 13 *Te 108.2*

Síla k vítězství je jedině v Kristu – Lidé znesvětili chrám duše Bůh je vyzývá, aby procitli a ze všech svých sil se snažili získat zpět své mužné vlastnosti, které jim dal Bůh. Jedině Boží milost může přesvědčit a obrátit jejich srdce. Jedině od něho mohou otroci zvyku obdržet sílu zlomit okovy, jimiž jsou spoutáni. Pro člověka nemožné aby přinášel své tělo jako živou, svatou, Bohu milou oběť, jestliže dál povoluje návykům, které ho olupují o tělesnou, duševní i mravní sílu. Apoštol říká: „*Nepřizpůsobujte se tomuto světu, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, tak abyste zkusili, jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá.*“ (Ř 12,2) – CTBH 10, 11 *Te 108.3*

V Kristově síle – Kristus bojoval proti chuti a vyšel z boje vítězně; i my můžeme vítězit skrze sílu, která pochází od něho. Kdo vejde branami do města? – Nikoliv ti, kteří prohlašují, že nemohou zlomit sílu choutky. Kristus odrazil moc toho, který by nás chtěl držet v poddanství. Ačkoliv byl zesláblý svým dlouhým 40denním půstem, odolal pokušení a dokázal tak, že naše případy nejsou beznadějně. Já vám, že my sami zvítězit nedokážeme; a jak vděční bychom měli být, že máme živého Spasitele, který je připraven a ochoten nám pomáhat! *Te 108.4*

Připomenu případ muže v jednom sboru, kterého jsem kdysi oslovila. Pítí lihovin a kouření z něj učinilo téměř úplnou tělesnou i duševní trosku. Byl už úplně ohnutý pod tíhou svého zpustlého života a jeho oblek byl v souladu s jeho otřesným stavem. Vypadalo to, že zašel už příliš daleko, aby se mohl napravit. Když jsem však na něj naléhala, aby se v síle vzkříšeného Spasitele bránil pokušení, povstal celý rozrušený a řekl: „Vy máte o mě zájem a já chci mít zájem o sebe.“ Když pak po půl roce přišel k nám, nepoznala jsem ho. S tváří zářící radostí a s očima plnými slz uchopil mou ruku a řekl: „Vy mě neznáte, ale vzpomínáte si na toho muže ve starém modrém kabátě, který vstal ve vašem sboru a řekl, že se pokusí polepšit?“ Užasla jsem. Jak tak vzpřímeně stál, vypadal o 10 let mladší. Šel tehdy ze shromáždění domů a dlouhé hodiny se modlil a zápasil až do východu slunce. Byla to noc boje se sebou samým, ale díky Bohu on vyšel z ní jako vítěz. Tento muž mohl svědčit svou smutnou zkušeností o tom, jakým otroctvím jsou tyto špatné návyky. On věděl, jak va-

rovať mládež pred nebezpečím nákazy; a tým, kto jako on byli přemoženi, mohl ukázat na Krista jako na jedinou oporu. – CTBH 19, 20 *Te 109.1*

Bez Krista není skutečné nápravy – Bez božské moci nemůže nastat skutečná náprava. Lidské snahy čelit přirozeným i vypěstovaným sklonům jsou jako písek proti dravé bystřině. Teprve když se oživující silou našich životů stane život Kristův, dokážeme odolávat pokušením, která na nás zevnitř i zvenku doléhají. *Te 109.2*

Kristus přišel na tento svět a žil podle Božího zákona, aby člověk mohl dokonale ovládnout sklony své přirozenosti, které ničí duši. On – Lékař duše i těla – dává vítězství nad bojovnými vášněmi. On obstaral všechno potřebné, aby člověk mohl mít dokonalý charakter. *Te 110.1*

Když se člověk odevzdá Kristu, dostává se jeho myšlení pod vládu zákona; je to však zákon královský, který dává každému zajatci svobodu. Tím, že se člověk stává jedno s Kristem, je osvobozen. Podřídit se vůli Kristově znamená obnovit dokonalou mužnost. *Te 110.2*

Poslušnost vůči Bohu je osvobozením z otroctví hříchu, osvobozením od lidských vášní a nápadů. Člověk může zůstat vítězem nad sebou, vítězem nad svými sklony, vítězem nad mocnostmi a silami, nade „*světa pánům temností věku tohoto*“ a „*proti duchovním zlostem vysoko*“ (Ef 6,12). – MH 130, 131 *Te 110.3*

3. Vůle – klíč k úspěchu

Boj muže proti muži – Když jsou lidé spokojeni, že žijí pouze pro tento svět, splývá tužba srdce s návrhy satanovými a jeho rozkaz platí. Jestliže se však člověk snaží černý prapor pekla opustit a zařadit se pod krví potřísněný prapor knížete Immanuele, začne boj a válka se vede před zraky veškerých nebes. *Te 110.4*

Každý, kdo bojuje na straně práva, musí zápasit se satanem muž proti muži. Musí obléct plnou Boží zbroj, aby mohl odolávat ďáblovým svodům. – Manuscript 47, 1896 *Te 110.5*

Člověk musí vykonat svůj díl – Bůh nemůže osvobodit člověka proti jeho vůli z moci satanových rejdu. Člověk musí působit svou lidskou silou – za pomoci božské síly Kristovy – aby za každou cenu odolal a zvítězil sám nad sebou. Prostě člověk musí zvítězit jako zvítězil Kristus. A pak, skrze vítězství, které je jeho výsadou, získanou ve jménu všemohoucího Ježíše, se může stát Božím dědicem a spoludědicem Kristovým. *Te 111.1*

Toto by nemohlo nastat, kdyby celé to vítězství vykonal Kristus sám. Člověk musí vykonat svůj díl. Musí být vítězem na vlastní účet skrze sílu a milost, kterou mu Ježíš dává. V úsilí o vítězství musí s Kristem spolupracovat a pak bude s ním účastníkem jeho slávy. – RH Nov. 21, 1882 *Te 111.2*

„Ukaž, že jsi muž.“ – Oběti zlého návyku musí být vyburcovány, aby viděly, že se musí namáhat kvůli sobě. Jiní se mohou co nejoprávněněji snažit je pozvednout, milost Boží se může štědře nabízet, Kristus může snažně prosit, jeho andělé mohou pečovat, ale všechna vůle bude marná, dokud oni sami nepovstanou, aby bojovali bitvu pro svůj prospěch. *Te 111.3*

Poslední slova Davidova k Šalomounovi – tehdy mladému muži – který měl brzy obdržet korunu Izraele, zněla: „*Ty však bud' rozhodný a mužný.*“ (1 Kr 2,2) Tato inspirovaná slova platí každému lidskému dítěti, kandidátu koruny nesmrtelnosti: „*Protož posilniž se měj se zmužile.*“ *Te 111.4*

Ti, kteří povolují svým choutkám, potřebují vedení, aby viděli a cítili, že chtějí-li být lidmi, musí se mravně obrodit. Bůh je vyzývá, aby se vzchopili a v síle Kristově znovu získali Bohem danou mužnost, kterou obětovali hříšné povolnosti. *Te 111.5*

On může – on musí odolat zlu – Mnohý člověk, který cítí strašlivou moc pokušení, mocné vábení touhy, které vede k požitkářství, zvolá v zoufalství: „Já nedokáži odolat zlu.“ Řekněte mu, že může, že musí odolat. Možná, že bude poléhat znovu a znovu, ale nemusí tomu tak být vždycky. Jeho slabou mravní sílu ovládají návyky hříšného života. Jeho sliby a předsevzetí jsou velmi křehké. On ví o svých zrušených slibech a nedodržených zárukách; to oslabuje jeho důvěru ve vlastní upřímnost a způsobuje, že on cítí, že ho Bůh nemůže přijmout ani působit na jeho snahu. Nemusí však zoufat. *Te 111.6*

Ti, kdo Kristu důvěřují, nemají se stát otroky žádného zděděného nebo vypěstovaného návyku či sklonu. Nemají být poddáni nižší přirozenosti, ale mají ovládat každou choutku i vášně. Bůh nás nenechal zápasit se zlem v naší vlastní omezené síle. Ať jsou naše zděděné nebo vypěstované sklony ke špatnosti jakékoliv, můžeme zvítězit skrze sílu, kterou je on ochoten udělit. *Te 112.1*

Síla vůle – Člověk, který je v pokušení, potřebuje pochopit, co je to síla vůle. Je to síla, která ovládá přirozenost člověka, síla se rozhodovat, možnost volit. Od správné činnosti vůle závisí všechno. Touhy po dobrotě a čistotě jsou správné, pokud se vyvíjejí. Jestliže se však zde zastaví, nejsou nic platné. Mnozí klesnou do zkázy, i když doufají a přejí si přemoci své zlé sklony. Oni nepodřizují svou vůli Bohu, nerozhodnou se pro službu jemu. *Te 112.2*

Musíme si umět vybrat – Bůh nám dal možnost volby a je na nás, abychom ji uplatňovali. My nedovedeme změnit svá srdce, nemůžeme ovládat své myšlenky, své impulsy, svá hnutí mysli. My nemůžeme očistit sebe, učinit se způsobilými pro službu Bohu. Můžeme se však rozhodnout Bohu sloužit, můžeme mu dát svou vůli. Potom on bude v nás působit, abychom chtěli a činili to, co mu dělá radost. Tak bude celá naše přirozenost pod vládou Kristovou. *Te 112.3*

Správným cvičením vůle může nastat v životě převratná změna. Tím, že svou vůli odevzdáme Kristu, spojíme se božskou mocí. Dostaneme sílu shůry, abychom zůstali pevní. Čistý a ušlechtilý

život, život vítězí nad choutkou a neřestí je možný pro každého, kdo spojí svou chabou kolísající lidskou vůli se všemocnou, neochvějnou vůlí Boží. – MH 174-176 *Te 112.4*

Jestliže se vůle správně užívá – Vůle je řídící silou lidské přirozenosti. Jestliže se jí užívá správně, dostane se celý zbytek bytosti pod její vládu. Vůle není záliba ani náklonnost, ale je to volba, síla, která rozhoduje, královská síla, která působí v lidských dětech, aby poslouchali, nebo neposlouchali. *Te 113.1*

Dokud nepochopíte skutečnou sílu vůle, budete v neustálém nebezpečí. Můžete věřit a slibovat mnoho věcí, ale vaše sliby a vaše víra nemají váhu, dokud svou vůli nepostavíte na správnou stranu. Budete-li bojovat se svou silou vůle boj víry, není pochyb, že zvítězíte. *Te 113.2*

Když svou vůli postavíte na stranu Kristovu – Vaším úkolem je postavit svou vůli na stranu Kristovu. Když svou vůli podřídíte jemu, on se vás ihned zmocní a působí ve vás, abyste chtěli a konali, co jemu dělá radost. Vaše přirozenost je pod vládou jeho Ducha. Dokonce i vaše myšlenky jsou mu poddány. Jestliže nedokážete ovládat své podněty, své pocity, jak si možná přejete, můžete ovládnout vůli, a tak nastane ve vašem životě rozhodná změna. Když podřídíte svou vůli Kristu, váš život je skryt spolu s Kristem v Bohu. On je spojen se silou, která je nade všemi mocnostmi a silami. Máte od Boha sílu, která vás pevně drží k síle jeho a je vám umožněn nový život, ba i život víry. *Te 113.3*

Nikdy se nám nepodaří se povznést, nebude-li vaše vůle na straně Kristově ve spolupráci s Duchem Božím. Neříkejte, že nemůžete, ale řekněte: „Já mohu, já chci.“ A Bůh přislíbil, že jeho Duch svatý vám pomůže, bude-li vaše snaha opravdová. *Te 113.4*

I to nejslabší volání o pomoc je vyslyšeno – Každý z nás asi ví, že existuje síla, která pomáhá naší snaze o vítězství. Proč se lidé nechtějí pevně chopit pomoci, která byla poskytnuta, aby se mohli povznést a zušlechtit? Proč snižují sami sebe tím, že hoví zvráceným choutkám? Proč se nevzchopí v síle Ježíšově a nezvítězí v jeho jménu? Ježíš vyslyší i tu nejslabší modlitbu, kterou mu předložíme. On má soucit se slabostí každé duše. Jemu, který má moc spasit, bylo uloženo, aby pomáhal každému. Ukazují vám na Ježíše Krista, Spasitele hříšníka, který jediný vám může dát sílu k dokonalému vítězství. *Te 114.1*

Koruny pro všechny, kdo zvítězí – Nebesa nám stojí za všechno. V této věci nesmíme nic riskovat, nesmíme zde nijak hazardovat. Musíme vědět, že naše kroky řídí Pán. Kéž je nám Bůh nápomocen při velkém díle vítězství nad pokušením. On má koruny pro ty, kdo zvítězí. On má bílý šat pro spravedlivé. On má věčný svět slávy pro ty, kdo hledají Boží slávu, čest a nesmrtelnost. Každý, kdo vstoupí do Božího města, vstoupí do něj jako vítěz. Nevstoupí tam jako odsouzený zločinec, ale jako Boží syn. A každý, kdo tam vstoupí, bude uvítán slovy: „*Pojďte, požehnání mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa.*“ (Mt 25,34) *Te 114.2*

Ráda bych vyslovila slova, která by pomohla takovým chvějícím se duším, aby se vytrvale, pevnou vírou drželi mocného Pomocníka, aby získali takový charakter, na nějž bude Bůh hledět s potěšením. Kéž je nebesa povzbuzují a poskytují jim svá nejvzácnější požehnání a oni ať se ze všech sil snaží o dokonalost charakteru. Veškerá vůle však bude marná, nejsou-li sami ochotni si pomáhat. Oni musí uplatňovat své vlastní – Bohem dané síly, jinak budou klesat stále níž a nebudou mít žádnou cenu pro dobro časné ani věčné. – CTBH 147-149 *Te 114.3*

4. Trvalé vítězství

Důležitost zdravého způsobu života – Těm kdo ze všech sil bojují proti moci chuti, by se mělo dostat poučení o zásadách zdravého způsobu života. Mělo by se jim ukázat, že porušování zákonů života vytvářením podmínek pro nemoci a nepřirozené touhy je základem návyku na alkohol. Jedině budou-li žít v souladu se zásadami zdraví, mohou doufat, že budou osvobozeni od touhy po nepřirozených dráždidlech. Poněvadž zlomení okovů chuti je závislé na božské síle, mají spolupracovat s Bohem tím, že plní jeho mravní i tělesné zákony. *Te 115.1*

Zaměstnání; Vzájemná podpora – Ti, kdo se teď snaží napravit, by měli dostat zaměstnání. Každý, kdo je práce schopen, by měl vědět, že nemůže očekávat, že jídlo, oděv a bydlení dostane zadarmo. Mělo by být v jejich vlastním zájmu – stejně jako v zájmu jiných – vymyslet nějaký způsob, jímž by oni mohli dát protihodnotu za to, co dostávají. Pomáhejte každé snaze o vzájemnou podporu. To posílí sebeúctu a ušlechtilou nezávislost. Zaměstnat mysl i tělo užitečnou prací je důležitá záruka proti pokušení. *Te 115.2*

Zklamání; nebezpečí – Ti, kdo pracují pro lidi upadlé do hříchu, se zklamou v mnohých, kteří slibují, že se napraví. Mnozí změni své návyky a své počínání jen na povrchu. Jsou poslušni popudů a po nějakou dobu se může zdát, že se polepšili. Není to však žádná skutečná proměna srdce. Oni pěstují tutéž sebelásku, mají též hlad po pošetilých radovánkách, tutéž touhu povolovat svým choutkám. Nevědí, jakou námahu stojí vytváření charakteru a není možno na ně spoléhat jako na lidi zásadové. Oni své duševní a duchovní síly znehodnotili uspokojováním svých choutek a vášní, a to z nich dělá slabochy. Jsou nestálí a vrtkaví, podléhají smyslnosti. Tito lidé jsou často nebezpečím pro jiné lidi. Dostávají odpovědné úkoly, protože jsou pokládáni za polepšené muže a ženy, a přicházejí tak na místa, kde svým vlivem kazí lidi nevinné. *Te 115.3*

Jediné řešení – naprosté spolehnutí na Krista – Ani ti, kteří se upřímně snaží o vlastní nápravu, nejsou prosti nebezpečí pádu. Je třeba s nimi zacházet velmi moudře, a zároveň jemně. Sklon lichotit a vynášet ty, kdo byli zachráněni z největších hloubek, způsobí někdy jejich zkázu. Zvyk zvat muže i ženy, aby veřejně vyprávěli zkušenosti svého hříšného života, je pro vypravěče i posluchače velmi nebezpečný. Líčení výjevů zla přináší zkázu pro mysl i duši. Vyznamenávat zachráněné zvláštní pozorností, je pro ně škodlivé. Mnozí tak získávají pocit, že jejich hříšný život je od ostatních lidí nějak odlišil. Probuzená touha po popularitě a sebedůvěře působí zhoubně na jejich duši. Oni mohou obstát jedině nedůvěrou v sebe a spolehnutím se na milosrdenství Kristovo. *Te 116.1*

Zachránění mají pomáhat jiným – Všichni, kdo podávají svědectví o opravdovém obrácení, by měli být povzbuzováni k práci pro jiné. Nikdo ať se neodvrací od duše, která přestává sloužit satanovi, aby sloužila Kristovi. Když někdo podává svědectví, že s ním zápasí Duch Boží, poskytněte mu všemožnou podporu, aby se přihlásil do služby Páně. „*Nad některými zajisté lítost mějte, rozeznání v tom majíce.*“ (Ju 22) Ti, kdo jsou moudří moudrostí, která pochází od Boha, budou mít porozumění pro duše potřebné pomoci, které se upřímně kály, ale které by se bez povzbuzení sotva odvážily pevně se chopit naděje. Pán to vloží do srdcí svých služebníků, aby rádi uvítali tyto rozechvělé kajícíky ve svém laskavém společenství. Ať byli v obklíčení jakýchkoliv hříchů, ať upadli sebeníž, jestliže přicházejí kající ke Kristu, on je přijímá. Potom jim uložte, aby pro něho něco dělali. Jestliže si přejí pomáhat pozvedat jiné z jámy ztracení, z níž byli oni sami vyrváni, dejte jim příležitost. Zaveďte je do společnosti zkušených křesťanů, aby mohli získat duchovní sílu. Naplňujte jejich srdce i ruce prací pro Mistra. *Te 116.2*

Když duši člověka náhle ozáří světlo, tu někteří, kdo se zdají být docela propadlí hříchu, začnou s úspěchem pracovat právě mezi takovými hříšníky, jakými byli předtím oni sami. Skrze víru v Krista se někteří pozvednou ve službě na vysoká místa a budou pověřeni zodpovědnými úkoly v práci pro spásu duší. Oni vědí, v čem tkví jejich vlastní slabost, uvědomují si zkaženost své přirozenosti. Znají sílu hříchu, moc špatného návyku. Uvědomují si, že nejsou schopni zvítězit bez pomoci Kristovy a neustále volají: „Uvrhl jsem svou bezmocnou duši na tebe.“ *Te 117.1*

Tito mohou pomoci jiným. Člověk, který byl pokoušen a zkoušen, jehož naděje málem zhasla, ale který byl zachráněn, když uslyšel poselství lásky, dovede porozumět umění zachraňování duší. Ten, jehož srdce je naplněno láskou ke Kristu, protože on sám byl Spasitelem nalezen a přiveden zpět do ovčince, ví, jak hledat ztracené a dovede ukázat hříšníkům k Beránkovi Božímu. On se cele odevzdal Bohu a byl přijat v tom Nejmilejším. Ruka vztažená ve slabosti o pomoc, byla uchopena. službou takovým lidem bude mnoho zhýralců přivedeno k Otci. – MH 176-179 *Te 117.2*

Pomáhal jiným a tím pomohl sobě – Člověk, který je oslabený, až ponížený hříšným pozitivním, může se stát synem Božím. Je to v jeho moci, aby neustále činil dobře jiným a pomáhal jim vítězit nad pokušením. Bude-li tak jednat, bude to k jeho prospěchu. Může být ve světě jasným a zářivým světlem a nakonec uslyšet dobrořečení ze rtů Krále slávy: „*To dobře, služebníče dobrý a věrný.*“ – CTBH 149 *Te 117.3*

Když se to vysvětlí tak, jak to vidí Křesťan – V Austrálii jsem potkala muže, kterého pokládali za osvobozeného ode vší nestřídmosti s výjimkou jednoho návyku: Byl kuřák. Přišel si nás do stanu poslechnout a jeden večer po návratu domů – jak nám potom řekl – se rozhodl, že přestane kouřit, a zvítězil. Někteří jeho příbuzní mu předtím řekli, že mu dají 50 liber, jestli se kouření vzdá. Nechtěl to udělat. „Ale“, řekl, „když nám vysvětlujete zásady zdrženlivosti vy, tak jak jste to udělali, nedokáží jim odporovat. Vy ukazujete na sebezapření toho, který dal za nás svůj život. Já ho teď neznám, ale toužím ho znát. Nikdy jsem se doma nemodlil. Své cigarety jsem zahodil, ale dál jsem nedošel.“ *Te 118.1*

Modlili jsme se s ním a po našem odjezdu jsme mu psali a později jsme ho navštívili znovu. Nakonec se odevzdal Bohu a nyní začíná být skutečnou oporou církve v místě, kde žije. Snaží se ze všech sil přivést své příbuzné k poznání pravdy. – Ev 531, 532 *Te 118.2*

Rybář dobývá vítězství – V tomto městečku poznal nedávno pravdu jeden rybář. Ačkoliv byl předtím zvyklý kouřit, rozhodl se působením Boží milosti, že toho zanechá. Když se ho pak ptali: „Musel jste těžce zápasit, abyste toho nechal?“ – „Řekl bych, že ano,“ odpověděl, „ale pochopil jsem pravdu tak, jak mi ji vysvětlili. Poznal jsem, že tabák je nezdravý. Modlil jsem se k Pánu, aby mi pomohl se toho vzdát a jeho pomoc se projevila naprosto zřetelně. Nerozhodl jsem se však ještě vzdát svého šálku čaje. Čaj mě osvěžuje a vím, že kdybych ho nepil, měl bych asi silné bolesti hlavy.“ *Te 118.3*

Sestra Sára McEnterferová mu vysvětlila, že pití čaje je škodlivé. Dodala mu mravní odvahy, aby zkusil, jak se to u něj projeví, když se čaje vzdá. On řekl, že to zkusí. Za dva týdny podal ve shromáždění své svědectví. „Když jsem řekl, že se vzdám čaje, chtěl jsem to provést. Nepil jsem ho a měl jsem kruté bolesti hlavy. Ale řekl jsem si: Mám pít čaj dál, abych zabránil bolestem hlavy? Musím být na něm tak závislý, abych – když ho nechám – byl v takovém hrozném stavu? – Teď vím, že jeho účinky nejsou dobré a nechci ho už pít. Od té doby jsem ho nepil a cítím se den ode dne lépe. Bolesti hlavy mě už nesužují, i moje myšlení je jasnější než bylo. Když čtu Písmo, lépe je chápu.“ *Te 119.1*

Myslela jsem na tohoto muže, chudého – pokud se týče světských statků, ale s mravní odvahou rázně skoncovat s kouřením a s pitím čaje, návyky z chlapeckých let. On neprosil o žádnou shovívavost pro své nesprávné jednání. Ne, on rozhodl, že tabák a čaj jsou škodlivé a že on nesmí působit nesprávným vlivem na druhé. On vydal svědectví, že na jeho myšlení i charakter působí Duch svatý, aby jej učinil nádobou ke cti. – Manuscript 86, 1897 *Te 119.2*

Stát v jeho síle – Pán má lék pro každého člověka ovládaného neodolatelnou touhou po alkoholu, tabáku nebo po nějaké jiné škodlivé věci, které ničí mozek a poskvřňuje tělo. Zve nás, že máme „Vyjít z prostředku jejich a oddělit se a nečistého se nedotýkat. My máme být příkladem křesťanské zdrženlivosti. Máme učinit vše, co je v našich silách, abychom sebezapřením a obětavostí ovládli své choutky. A když jsme vše vykonali, on nám prikazuje státi v jeho síle. On si přeje, abychom jednali rozumně jako moudří vojevůdci v armádě, jako lidé, kteří dokonale ovládají sami sebe.“ – Manuscript 38 1/2, 1905 *Te 119.3*

5. Pomoc pro pokoušené

„Vezmete jho mé na sebe.“ – Ježíš na nešťastné a zarmoucené, na ty, jejichž naděje byly zničeny, a kteří se pozemskými zábavami snažili utišit touhy duše, a povzbuzoval všechny, že v něm naleznou odpočinutí. *Te 120.1*

Lidé unavení každodenní lopotou slyšeli jeho jemnou výzvu: „*Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým.*“ (Mt 11,29) *Te 120.2*

Těmito slovy mluvil Kristus ke každému člověku. Ať to lidé vědí nebo ne, všichni jsou unaveni a obtíženi. Všichni jsou obtíženi břemeny, jichž je může zbavit jedině Kristus. Nejtěžší břímě, které neseme, je břímě hříchu. Kdybychom museli nést toto břímě sami, rozdrtilo by nás. Ale ten Jediný Bezhríšný zaujal naše místo: „*Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.*“ (Iz 53,6) *Te 120.3*

Odnesl břímě naší viny. On sejme náklad z našich unavených ramen. On nám dá odpočinutí. On ponese také břímě péče a starostí. On nás zve, abychom veškerou péči uvrhli na něj, neboť on nás nese na svém srdci. *Te 120.4*

Kristus zná slabosti lidstva – Starší bratr našeho lidského rodu je u věčného trůnu. Dívá se na každou duši, která obrací svou tvář k němu jako ke Spasiteli. On ví ze zkušenosti, jaké jsou slabosti lidstva, jaké jsou naše potřeby a které pokušení jsou nejsilnější, neboť on byl „*zkoušen ve všem nám podobně, ale nedopustil se hříchu*“ (Žd 4,15). On bdí nad tebou, strachujícím se dítětem Božím. Jsi v pokušení? On vysvobodí. Jsi slabý? On ti dodá síly. Jsi nezkušený? On poučí. Jsi zraněný? On tě vyhojí. Hospodin „*sčítá počet hvězd*“, a přece „*On uzdravuje skroušené srdcem a obvazuje bolesti jejich*“ (Ž 147,4.3). *Te 120.5*

Ať máte jakékoliv úzkosti a soužení, předložte svou věc Pánu. On posilní vašeho ducha, aby vytrval. Ukáže vám cestu, jak se vyprostit z překážek a nesnází. Čím slabší a bezmocnější si připadáte, tím silnější se stanete v jeho síle. Čím jsou vaše břemena těžší, o to požehnanější odpočinutí naleznete, když je uvrhnete na toho, kdo vaše břemena nese. – MH 71, 72 *Te 120.6*

Síla čelit každému pokušení – Ten, kdo opravdově v Krista věří, je učiněn účastníkem božské přirozenosti a má sílu, kterou může uplatnit při každém pokušení. – RH Jan. 14, 1909 *Te 121.1*

Protože člověk, který zhřešil, nemohl zvítězit nad satanem svou lidskou silou, přišel Kristus z nebeských síní, aby mu svou lidskou i božskou silou pomáhal. Kristus věděl, že Adam – při svých vyšších přednostech – by byl mohl v ráji odolat satanovu pokušení a zvítězit nad ním. Věděl také, že člověk odloučený po svém pádu od světla a Boží lásky, nemohl po vyhnání z ráje odolávat satanovým pokušením vlastní silou. Aby přinesl člověku naději a zachránil ho od naprosté zkázy, snížil se k člověku, tím, že vzal na sebe lidskou přirozenost, aby se se svou božskou i lidskou mocí mohl dostat až k člověku. On obdržel pro Adamovy padlé syny a dcery tu sílu, jakou naprosto nemohou získat sami od sebe, aby oni v jeho jménu mohli vítězit nad satanovými pokušeními. – Redemption, or the Temptation of Christ, p. 44 *Te 121.2*

Pomoc od nemoci, kterou si člověk přivodil sám – Mnozí nemocní, kteří přišli ke Kristu pro pomoc, si svou nemoc zavinili sami. On však neodmítl je uzdravit. A když do těchto duší vešla jeho čistá síla, poznali svůj hřích a mnozí byli vyléčeni z duševní nemoci, stejně jako z nemocí těla. – MH 73 *Te 121.3*

Moc osvobodit zajatce – Kristus ukázal, že má dokonalou moc nad větry, vlnami i nad lidmi posedlými démony. On, který utišil bouři a uklidnil rozbouřené moře, dal klid myslím lidí zneklidňovaných a ovládaných satanem. *Te 121.4*

V synagoze v Kafarnaum mluvil Ježíš zrovna o tom, že je poslán, aby osvobodil otroky hříchu, když byl přerušen výkřikem hrůzy. Někáký šílenec vyběhl ze zástupu lidí a křičel: „*Ach, což jest tobě do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi zatratiti nás. Znáš tě, kdo jsi, že ten Svatý Boží.*“ (Mk 1,24) *Te 122.1*

Ježíš pohrozil démonu, řka: „*Umlkniž a vyjdi od něho. A povrha jej d'ábel mezi ně, vyšel od něho, a nic mu neuškodil.*“ (L 4,35) *Te 122.2*

Příčina soužení tohoto muže byla v jeho vlastním životě. Našel zalíbení v hříšných radovánkách a chtěl učinit ze svého života velkou zábavu. Nestřídmost a lehkovážnost zkazily ušlechtilé vlastnosti jeho povahy a satan nabyl nad ním cele vlády. Výčitky svědomí přišly pozdě. Byl by se rád vzdal majetku i radovánek, jen aby znovu získal své ztracené mužné vlastnosti, ale byl už bezmocnou satanovou obětí. *Te 122.3*

V přítomnosti Spasitele se v něm probudila touha po svobodě, avšak ďábel se postavil proti Kristově moci. Když se muž pokusil volat k Ježíši o pomoc, zlý duch mu vložil do úst slova a on je v hrůzném strachu vykřikoval. Tento posedlý částečně pochopil, že je v blízkosti toho, který jej může osvobodit. Když se však pokoušel přijít na dosah oné mocné ruky, zadržela ho vůle jiného a jeho ústy promluvil satan. *Te 122.4*

Boj mezi satanovou mocí a jeho vlastní touhou po svobodě byl strašný. Zdálo se, že sužovaný muž určitě v zápase s nepřítelem zahyne, který byl zkázou jeho mužného věku. Spasitel však promluvil s plnou svou mocí a zajatce osvobodil. Člověk, který byl předtím posedlý, stál před udivenými lidmi ve svobodě nabytého klidu. *Te 122.5*

Hlasem plným radosti chválil Boha za osvobození. Oko, které ještě před chvílí žhnulo žárem šílenství, zářilo nyní inteligencí a přetévalo vděčnými slzami. Lidé úžasem oněměli. Když znovu nabyli řeči, volali jeden přes druhého: „*I co jest toto? Jakéž toto nové učení, že mocně i těm duchům nečistým rozkazuje, a poslouchají ho?*“ (Mk 1,27) *Te 123.1*

Osvobození pro ty, kdo jsou dnes v nouzi – Dnes je spousta lidí právě tak cele v moci zlých duchů, jako onen šílenec v Kafarnaum. Všichni, kdo svévolně překračují Boží přikázání, se sami vydávají do satanovy moci. Mnohý člověk si zahrává se zlem v domněnání, že může přestat, kdy mu bude libo. Je však bez ustání váben, až se octne v moci silnější vůle než je jeho a nedokáže uniknout její tajemné síle. Tajný hřích nebo velitelka vášeň může z něho učinit zajatce stejně bezmocného, jako byl posedlý šílenec v Kafarnaum. *Te 123.2*

Přesto není jeho situace beznadějná. Bůh neovládne naši mysl bez našeho souhlasu, ale každý člověk má možnost si vybrat, která síla bude nad ním panovat. Nikdo neklesl tak nízko, nikdo není tak hříšný, aby nemohl nalézt v Kristu osvobození. Onen posedlý dovedl místo modlitby říkat jen slova satanova, avšak nevyslovené volání srdce bylo vyslyšeno. Žádný výkřik duše v nouzi nezůstane bez povšimnutí, i když není vyřčen. Ti, kdo chtějí vejít s Bohem ve smlouvu, nejsou ponecháni satanově moci ani nedostatečnosti své přirozenosti. *Te 123.3*

„*Zdaliž odjato bude reku udatnému to, což uchvátil? ... Tak praví Hospodin: I zajatý lid reku udatnému odjat bude, a to, což uchvátil násilník, vyproštěno bude; nebo s tím, kterýž se s tebou nesnadní, já se nesnadnit budu, a syny tvé já vysvobodím.*“ (Iz 49,24.25) *Te 123.4*

Zázračná proměna se udá v tom člověku, který vírou otevře Spasiteli dveře svého srdce. – MH 91–93 *Te 124.1*

Spasitelova láska ke svedeným duším – Ježíš zná okolnosti, v nichž každý člověk žije. Čím větší je hříšnickova vina, tím víc potřebuje Spasitele. Jeho srdce, plné božské lásky a soucitu, přitahuje nejvíc toho, kdo je nejhůř zapleten do osidel satanových léček. On se vlastní krví podepsal na listiny svobody pro lidstvo. *Te 124.2*

Ježíš si nepřeje, aby ti, kdo byli za takovou cenu vykoupeni, se stali hříčkou satanových pokušení. On nechce, abychom byli přemoženi a zahynuli. On, který držel na uzdě lvy v jejich doupěti a prošel se svým věrným svědkem mezi sálajícími plameny, je stejně tak ochoten působit v náš prospěch, potlačit každé zlo v naší přirozenosti. On dnes stojí u oltáře milosrdenství a předkládá Bohu modlitby těch, kdo jej žádají o pomoc. On nevyžene žádného plačícího kajícíka. Ochotně odpustí všem, kdo k němu přicházejí pro odpuštění a vnitřní obnovu. On nikomu neřekne všechno, co by mohl prozradit, ale vyzývá každou bázlivou duši k odvaze. Boží síly se může chopit kterýkoliv člověk a mít s ním pokoj, a on způsobí pokoj. *Te 124.3*

Duše, které u něho hledají útočiště, pozvedá Ježíš nad veškeré obviňování nebo spory. Žádný člověk nebo zlý anděl nemůže tyto duše zlehčovat. Kristus je spojí se svou božsko-lidskou přirozeností. – MH 89, 90 *Te 124.4*

Vzácná zaslíbení – Tato vzácná slova si může přivlastnit každá duše, která přebývá v Kristu. Může si říkat: *Te 124.5*

„Ale já budu vyhlížet k Hospodinu, Očekávati budu na Boha spasení svého, Vyslyšíť mne Bůh můj. Neraduj se ze mne, nepřítelkyně má. Upadla-liť jsem, povstanu; sedím-liť v temnostech, svítí mi Hospodin.“ Te 124.5

„Navrátě se, slituje se nad námi, podmaní nepravosti naše; nýbrž uvržeš do hlubin mořských všechny hříchy naše.“ (Mi 7,7.8.19) Te 125.1

Bůh zaslíbil: Te 125.2

„Způsobím to, že dražší bude člověk nad zlato čisté, člověk, pravím, nad zlato z Ofir.“ (Iz 13,12) Te 125.3

„Ačkoli jste mezi kotly ležeti musili, však jste jako holubice, mající křídla postrřebřená, a brky z ryzího zlata.“ (Ž 68,14) Te 125.4

Ti, jimž Kristus odpustil nejvíc, ho budou nejvíc milovat. To jsou ti, kteří budou v poslední den stát jeho trůnu nejbližší. Te 125.5

„A tvář jeho viděti budou, a jméno jeho bude na čelích jejich.“ (Zj 22,4) – MH 182 Te 125.6

Část VII. – Léčení nestřídmyh

1. Rady pro práci

Práce pro střídmost – otázka stále živá – Každá skutečná náprava má své místo v práci pro evangelium a snaží se pozvednout duše k novému a ušlechtilějšímu životu. Zvláště návrat ke střídmosti vyžaduje podporu křesťanských pracovníků. oni by měli na tuto práci upozornit a učinit z ní živou otázku. Měli by všude ukazovat na zásady pravé střídmosti a volat po těch, kdo podepíší záruku střídmosti. Pro ty, kdo jsou v zajetí špatných návyků, by se nemělo litovat námahy. *Te 126.1*

Je třeba všude pracovat pro ty, kteří pro nestřídmost upadli do hříchu. Uprostřed církví, náboženských institucí a nepravých křesťanských domovů si mnoho mladých lidí volí cestu zkázy. Nestřídmostími návyky si přivodí nemoci a touha získat peníze pro hříšné požitkářství je vede k nepoctivosti. Zdraví i charakter jsou v troskách. Odcizení Bohu, vyvržení ze společnosti, cítí tyto ubohé duše, že nemají již naději ani pro tento život, ani pro život budoucí. Srdce rodičů jsou zlomená. Lidé mluví o těchto bloudících jako o lidech bez naděje. Bůh se však na ně takto nedívá. On chápe všechny okolnosti, které je učinily tím, čím jsou, a hledí na ně se soucitem. Tito lidé potřebují pomoc. Nikdy nedopusťte, aby mohli říci: „O mou duši nemá nikdo zájem.“ *Te 126.2*

Věnujte nejprve pozornost tělesnému stavu – Mezi oběťmi nestřídmosti jsou lidé všech tříd i povolání. Lidé vysoko postavení, výjimečného nadání, velkého vzdělání podlehli požitkářství, takže nedokáží odolat pokušení. Někteří z nich, kdysi majetní, jsou nyní bez domova, bez přátel, v utrpení, bídě, nemoci a ponížení. Ztratili vládu nad sebou a nepodá-li jim někdo pomocnou ruku, budou klesat stále níž. U těchto lidí je povolnost k neřestem nejen mravním hříchem, ale nemocí těla. *Te 127.1*

Když pomáháme nestřídmostým, musíme – jak velmi často činil Kristus – věnovat napřed pozornost jejich tělesnému stavu. Oni potřebují zdravou, nedráždivou stravu i nápoje, čisté oblečení, příležitost k udržování tělesné čistoty. Potřebují mít kolem sebe ovzduší pomocného, povznášejícího křesťanského vlivu. V každém městě by se mělo zajistit místo, kde otroci zlého návyku mohou mít možnost zlomit řetězy, které je spoutávají. Mnozí lidé vidí v alkoholu jedinou útěchu ve starostech. K tomu však nemusí dojít, budou-li opravdoví křesťané následovat příkladu milosrdného Samaritána, místo aby jednali jako kněz a levita. *Te 127.2*

K jednání s opilci posedlými děblem je třeba trpělivosti – Když jednáme s oběťmi nestřídmosti, musíme mít na paměti, že nemáme co činit s lidmi zdravými, ale s těmi, kteří jsou v přítomné chvíli pod mocí ďábla. Buďte trpěliví a snášenliví. Nemyslete na odporný, odstrašující vzhled, ale na drahocenný život, za jehož vykoupení Kristus zemřel. Když opilec vystřízliví a uvědomí si své ponížení, udělejte všechno, co můžete, abyste ukázali, že jste jeho přítelem. Neříkejte mu ani slovo hany. Ani skutkem ani pohledem nevyjadřujte výtku nebo nechuť. Ta ubohá duše se určitě proklíná sama. Pomozte jí, ať se pozvedne, říkejte slova, která posilují víru. Snažte se posilovat každý dobrý rys jeho charakteru. Učte ho, jak směřovat vzhůru. Ukažte mu, že má možnost žít tak, aby získal úctu svých spolubližných. Pomozte mu, aby poznal cenu darů, které mu dal Bůh, ale jejichž zlepšování on zanedbal. *Te 127.3*

I když vůle byla zvrácená a oslabená, v Kristu je pro něj naděje. On probudí v srdci vyšší podněty a světlejší touhy. Povzbuzujte ho, aby se pevně chopil naděje, která mu kyne v evangeliu. Otevřete před pokoušeným, zápasícím člověkem Bibli a čtěte mu vždy znovu Boží zaslíbení. tato zaslíbení budou pro něho jako listy stromu života. Trpělivě se namáhejte dál, až se chvějící ruka s vděčnou radostí pevně chopí naděje vykoupení skrze Krista. *Te 128.1*

Ve snaze se nesmí polevit – Vy musíte pevně držet ty, jimž se snažíte pomoci, jinak nezmůžete nikdy. Oni budou neustále pokoušeni ke zlému, stále znovu budou už už přemoženi touhou po alkoholu, znovu a znovu mohou podlehnout. Toto však nesmí být vaší snaze na překážku. *Te 128.2*

Oni se rozhodli, že se budou snažit žít pro Krista, ale jejich vůle je oslabena a oni musí být pečlivě chráněni těmi, kteří bdí nad dušemi, neboť vědí, že budou muset vydat účty. oni ztratili své mužné vlastnosti a ty musí získat zpět. Mnozí musí bojovat proti silným zděděným sklonům ke zlu. Nepřirozené touhy, smyslná nutkání byly od narození jejich dědictvím. Tyto touhy je nutno pečlivě

střežit. Nitro i vnějšek, dobro i zlo se ze všech sil snaží nabýt vlády. Ti, kdo nikdy takovými zkušenostmi neprošli, nemohou znát onu tvář přemáhající sílu choutky, ani prudký rozpor mezi návyky povolnosti k neřestem a odhodlaností být ve všem zdrženlivý. Tento zápas je nutno vybojovat vždy znovu. *Te 128.3*

Nedat se odradit při sejítí na scestí – Mnozí, kteří jsou taženi ke Kristu, nebudou mít mravní sílu dál bojovat proti choutkám a vášním. Pracovník se tím však nesmí dát odradit. Cožpak se dostávají na scestí jen ti, kteří byli vyrváni z největších hlubin hříchu? *Te 128.4*

Mějte na paměti, že se nenamáháte sami. Přisluhující andělé se připojují ke každému věrnému Božímu synu a dceři. A Kristus Napravovatel. Sám velký Lékař stojí po boku svým věrným pracovníkům a promlouvá ke kající duši: „*Synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji.*“ (Mk 2,5) *Te 129.1*

Mnozí vejdou do nebes – Je mnoho vyvržených, kteří se pevně chopí naděje, kterou mají v evangeliu a vejdou do království nebeského, zatím co jiní, kterým se dostalo velkých příležitostí a velkého světla – jehož však oni nevyužili – budou „vrženi ven do temnot“. – MH 171-174 *Te 129.2*

Dobré podněty pod odpuzujícím zevnějškem – Dáme se příliš snadno odradit tím, že někteří lidé nereagují ihned na naši snahu. Pokud existuje jediný záblesk naděje, neměli bychom nikdy ustát v práci pro duši. Drahocenné duše jsou pro našeho obětavého Vykupitele příliš vzácné, než aby je vydal satanově moci. *Te 129.3*

My se potřebujeme sami v duchu postavit na místo oněch pokoušených. Vezměte v úvahu sílu dědičnosti, vliv špatné společnosti i okolí, sílu špatných návyků. Můžeme se divit, že mnozí takovýmto vlivům podlehnou? Můžeme se divit, že jen váhavě reagují na snahy o své pozvednutí? *Te 129.4*

Často se stává, že jakmile byli pro evangelium získáni lidé na pohled drsní a málo slibní, stali se z nich jeho nejvěrnější přívrženci a obhájci. Oni nejsou docela zkažení. Pod odstrašujícím zevnějškem jsou dobré podněty, které by se mohly uskutečnit. Bez pomocné ruky by se mnozí lidé nevzchopili nikdy, ale při trpělivé, vytrvalé snaze mohou být pozvednuti. Takoví lidé potřebují něžná slova, laskavý ohled, skutečnou pomoc. Oni potřebují takovou radu, která nedusí nesmělý záblesk odvahy v duši. Kéž mají toto na paměti ti pracovníci, kteří s nimi přicházejí do styku. *Te 129.5*

Ovoce zázraku milosti – Jsou lidé, jejichž myšlení bylo dlouho na tak nízké mravní úrovni, že oni v tomto životě nikdy nebudou takoví, jací by byli mohli za příznivějších okolností být. Jasně paprsky Slunce spravedlnosti však mohou prozářit jejich duši. Mají tu výsadu, že jejich život bude posuzován podle Božího měřítka. Vštěpujte jim do duše myšlenky, které pozvedají a zušlechťují. Ať jim váš život jasně ukáže rozdíl mezi neřestí a čistotou, temnotou a světlem. Na vás ať oni vidí, co to znamená být křesťanem. Kristus dovede pozdvihovat ty největší hříšníky a postavit je tam, kde budou uznáváni jako Boží děti, spoludědici Kristova nepomíjejícího dědictví. *Te 130.1*

Zázrakem Boží milosti mohou být mnozí uzpůsobeni k užitečnému životu. Protože byli opovrhováni a opuštěni, ztratili veškerou odvalu. Zdají se možná pevně klidní a tupí, ale působením Duchu svatého pomine otupělost, která způsobuje, že se zdá nemožné, že by se mohli znovu pozvednout. Mdlá, zachmuřená mysl procitne, otrok hříchu bude osvobozen. Neřest zmizí a odmítavost bude přemožena. Srdce bude očištěno vírou, kterou způsobí láska a mysl se vyjasní. – MH 168, 169 *Te 130.2*

2. Pracovník za střídmost

Vyžaduje se osobní úsilí – Misionářská činnost se neskládá jen z kázání. Patří k ní velké osobní úsilí ve prospěch těch, kdo ničili své zdraví a nemají mravní sílu, aby ovládli své choutky a vášně. O tyto duše se má usilovat jako o ty, jejichž situace je příznivější. Náš svět je plný trpících lidí. – Ev 265 *Te 130.3*

Příklad sebevlády – Ti, kdo ovládají sebe, se hodí k práci pro slabé a bloudící. Budou k nim jemní a trpěliví. Svým vlastním příkladem ukáží, co je správné a budou se pak snažit dostat bloudící lidi tam, kde budou pod dobrým vlivem. *Te 130.4*

Už za dnů svých otců jste se odchýlili od mých nařízení a nedbali jste na ně. Navraťte se ke mně a já se navrátím k vám, praví Hospodin zástupům. Ptáte se: V čem bychom se navrátit měli? *Te 131.1*

Jestliže někteří z vás potkávají jiné lidi, kteří nemají jistotu o tom, co by měli dělat, máte je poučit. Každý by měl být připraven dát poučení o spasení. – Manuscript 38 1/2, 1905 *Te 131.2*

Bud'te soucitní a mějte pochopení – Snažme se umět k lidem přiblížit. Nejlépe toho dosáhneme soucitem a pochopením. Víte-li o těch, kdo jsou nemocní a potřebují podporu, pomozte jim, snažte se jim ulevit v jejich tísní. Budete-li to dělat, bude skrze vaši práci promlouvat k duši takového člověka moc Boží. – GCB April 23, 1901 *Te 131.3*

Vítězí pochopení a láska – Pochopení a láska přitahuje lidi a mnozí mohou být takto získáni pro Krista a napravit se. Není však možné je nutit ani táhnout. Křesťanská snášenlivost, otevřenost, ohled a zdvořilost ke všem, kdo nevidí pravdu jako ji vidíme my, zapůsobí mocně ve prospěch dobra. My se musíme učit nepostupovat příliš rychle a nežádat příliš mnoho od těch, kdo pravdu teprve nedávno poznali. – Manuscript 1. 1878 *Te 131.4*

Povzbudit malými pozornostmi – Ve všech našich společenstvích by se mělo připomínat, že ve zkušenosti jiných existují kapitoly uzavřené zraku smrtelníka. Na stránkách paměti jsou smutné příběhy, pečlivě skrývané před očima zvědavců. Jsou tam zaznamenány dlouhé, těžké zápasy s obtížnými okolnostmi, možná i těžkosti rodinné, které den ode dne oslabují odvahu, důvěru i víru. Ty, kdo teď svádějí životní zápas s velkou šancí, mohou posílit a povzbudit malé pozornosti, které nás nestojí nic kromě láskyplné snahy. Pro takové lidi má silný pomocný stisk ruky od opravdového přítele větší cenu než zlato a stříbro. Laskavá slova jsou pro ně stejně vzácná jako úsměv andělů. – MH 158 *Te 131.5*

Nabídněte něco lepšího – neútočte – Pokoušíme-li se napravovat jiné tím, že útočíme na to, co my možná pokládáme za špatné návyky, působíme tím často víc škody než užitku. Ve svém rozhovoru se samařskou ženou – místo aby snižoval Jákovovu studnu – nabídl Kristus něco lepšího. „*Kdybys znala ten dar Boží, a kdo jest ten, kterýž praví tobě: Dej mi pít, ty bys prosila jeho, a dal by tobě vody živé.*“ (J 4,10) On obrátil rozhovor k pokladu, který štědře rozdával a nabídl ženě něco lepšího, než měla ona – totiž vodu živou, radost a naději evangelia. Toto je názorný způsob, jak máme pracovat my. My musíme nabídnout lidem něco lepšího než to, co mají – totiž Kristův pokoj, který převyšuje veškerý rozum. Musíme jim povědět o svatém zákoně Božím, který je obrazem jeho charakteru a vyjádřením toho, jakými si on je přeje mít. Ukažte jim, oč nekonečně výš nad pomíjivými světskými radostmi a radovánkami stojí nehynoucí sláva nebes. Vyprávějte jim o svobodě a odpočinku, jež možno nalézt ve Spasiteli. „*Kdož by se napil vody té, kterouž já dám jemu, nežízní by na věky,*“ prohlásil Ježíš. (verš 14) *Te 132.1*

Vyvyšujte Ježíše slovy Jana Křtitele: „*Aj, Beránek Boží, kterýž snímá hřích světa!*“ (J 1,29) Jedině on může uspokojit touhu srdce a dát duši pokoj. *Te 132.2*

Nesobečtí, laskaví, zdvořilí – Ze všech lidí na světě by měli být reformátoři nejvíc nesobečtí, nejlaskavější, nejzdvořilejší. V jejich životě by měla být viditelná skutečná dobrota nesobečtích skutků. Pracovník, který není dost zdvořilý, málo trpělivý k neznalosti nebo náládovosti jiných, který jedná ukvapeně nebo nepromyšleně, ten si může lidi tak odradit, že se mu už nikdy nepodaří k nim přiblížit. *Te 132.3*

Jako padá rosa a tichý déšť na vadnoucí rostliny, tak ať padají laskavá slova, když se snažíte odvrátit lidi od hříchu. Bůh chce nejdřív zasáhnout srdce. My máme s láskou mluvit o pravdě a důvěřovat jemu, že její síla dokáže napravit člověka. Slovo řečené v lásce, uloží Duch svatý do duše.

Te 133.1

My jsme od přirozenosti sobečtí a zatvrzelí. Když se však neučíme lekcím, kterým si Kristus přeje nás vyučit, stáváme se účastníky jeho přirozenosti a žijeme pak životem jeho. Podivuhodný příklad Kristův, nekonečná něha, s níž on vstoupil do cítění jiných, když plakal s plačícími a radoval se s radujícími, musí mít hluboký vliv na charakter všech, kdo ho v upřímnosti následují. Laskavými slovy a činy se budou snažit učinit stezku pohodlnou pro unavené nohy. – MH 156-158 Te

133.2

Ztracený peníz – stále ještě vzácný – Ztracený peníz ve Spasitelově podobnosti byl stále ještě kouskem stříbra, třebaže ležel v prachu a špíně. Jeho majitel ho hledal, protože byl cenný. Tak i každá duše – jakkoliv pošpiněná hříchem – je v Božích očích pokládána za vzácnou. Tak jako mince nesla obraz a nápis vládce, tak nesl člověk při svém stvoření obraz a nápis Boží. I když je nyní vlivem hříchu zkažený a zakalený, stopy tohoto nápisu jsou patrné na každé duši. Bůh touží získat takovou duši nazpět a znovu v ní obnovit svůj vlastní obraz ve spravedlnosti a svatosti. Te 133.3

Jak málo chápeme Krista v tom, co by mělo být tím nejsilnějším poutem jednoty mezi námi a ním v soucitu se zkaženými, vinou obtíženými, trpícími dušemi, propadlými prohřeškům a hříchům! To, že člověk není druhému člověkem, je náš největší hřích. Mnozí se domnívají, že jsou představiteli Boží spravedlnosti, avšak v tom, aby byli představiteli jeho něhy a velké lásky – naprosto selhávají. Lidé, k nimž jsou oni přísní a tvrdí, jsou často pod tlakem velkého pokušení. Tvrdá a nevlídná slova odradí tyto duše, o něž zápasí satan, a učiní z nich kořist jeho moci. – MH 163 Te

133.4

Nekárat zbloudilé ovce – Podobnost o ztracené ovci je působivým znázorněním Spasitelovy lásky k bloudícím. Pastýř zanechává 99 ovcí v úkrytu ovčince a jde hledat jedinou ztracenou, hynoucí ovci. A když ji najde, vezme ji na rameno a s radostí se vrací. Neplísnil zbloudilou ovci, neřekl: „Ať si jde, když chce!“ Ale šel ven do mrazu, bouře a krupobití, aby zachránil tu, která se ztratila. A trpělivě hledal tak dlouho, až byl předmět jeho starostlivosti nalezen. Te 134.1

Tak máme s hřešícím, bloudícím člověkem zacházet i my. měli bychom být ochotni obětovat svůj vlastní klid a pohodlí, je-li v nebezpečí nějaká duše, za níž Kristus zemřel. Ježíš říká: „*Pravím vám, že tak jest radost v nebi nad jedním hříšníkem pokání činícím větší, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteříž nepotřebují pokání.*“ (L 15,7) Stejnou radost, jaká zavládla nad nalezením jedné ztracené ovce, budou mít praví služebníci Kristovi, bude-li jedna duše zachráněna od smrti. – Manuscript 1, 1878 Te 134.2

Kristus nám ukáže, jak – Jsme povoláni, abychom pracovali s nadlidskou energií, abychom se namáhali silou, která je v Kristu Ježíši. Ten, který se snížil, aby vzal na sebe lidskou přirozenost, nám ukáže, jak vést boj. Kristus předal své dílo do našich rukou a my máme zápasit s Bohem tak, že ve dne v noci budeme snažně prosit o sílu, která je neviditelná, a která se skrze Ježíše Krista, který zvítězí, pevně chápe Boží pravice. – 6T 111 Te 134.3

Vděčnost zachráněných – Hodnotu něčí duše nedokáže ocenit omezená lidská mysl. Jak vděčně budou vykoupené a oslavené duše vzpomínat na ty, kdo pomáhali při jejich spasení! Nikdo pak nebude litovat svého odříkání ani námahy, trpělivosti, snášenlivosti a opravdové touhy srdce pro duše, které by byly bývaly ztraceny, kdyby on byl svou povinností zanedbal nebo se unavil konáním dobra. – Manuscript 1, 1878 Te 135.1

Záruky pro pracovníka – Pokušení, jimž jsme denně vystavováni, činí z modlitby nutnost. Nebezpečí číhá na každé stezce. Ti, kdo se snaží zachraňovat jiné z neřestí a zkázy, jsou obzvlášť vystaveni pokušení. V neustálém styku se zlem potřebují silnou oporu v Bohu, aby zlo nezničilo i je samy. Krátké a osudné jsou kroky, které vedou lidi dolů z vysoké a svaté půdy na nízkou úroveň. V jediné chvíli mohou být učiněna rozhodnutí, která navždycky změní postavení člověka. Stačí na chvíli podcenit pokušení a duše zůstává bez ochrany. Z jediného zlého návyku, jemuž se neklade rozhodný odpor, vyrostne síla, která spoutá celého člověka. Te 135.2

Důvod, proč tak mnozí lidé zůstávají při pokušení sami, je ten, že oni nevidí vždycky před sebou Pána. Když dovolíme, aby se naše spojení s Bohem přerušilo, ztrácíme schopnost se bránit.

Vaše dobré úmysly a dobré záměry nedokáží vždycky odolat zlu. Vy musíte být muži a ženami modlitby. Vaše prosby nesmějí být chabé, příležitostné a nestálé, ale opravdové, vytrvalé a ustavičné. Není vždy nutné při modlitbě klečet. Navykněte si mluvit se Spasitelem, když jste sami, když se procházíte, nebo při své denní práci. Ať se vaše srdce neustále pozvedá v tiché žádosti o pomoc, o světlo, o sílu, o poznání. Ať je modlitbou každé vaše vdechnutí. *Te 135.3*

Ochrana pro ty, kdo doufají v Boha – Jako Boží pracovníci musíme jít za lidmi tam, kde jsou, obklopeni temnotou, potopení v neřesti, poskvrnění mravní zkárou. Pokud však naše mysl přebývá u toho, který je naším sluncem a naším štítem, pak zlo, které nás obklopuje, se nás ani v nejmenším nedotkne. Poněvadž pracujeme pro záchranu duší ochotných zahynout, nebudeme zahanbeni, jestliže doufáme v Boha. Kristus v srdci, Kristus v životě, to je naše bezpečí. Vědomí jeho přítomnosti naplní duši ošklivostí ze všeho, co je zlé. Náš duch se může s jeho duchem do té míry ztotožnit, že naše myšlení a náš cíl budou myšlením i cílem jeho. – MH 509–511 *Te 135.4*

Část VIII. – Naše široká základna zdrženlivosti

1. Co je to skutečná zdrženlivost

Dosahování nejvyššího stupně dokonalosti – „*Protož, buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všechno k slávě Boží činite.*“ (1 K 10,31) *Te 137.1*

Jen jeden život je nám dopřán a otázka každého člověka by měla znít: Jak mohu zařídit svůj život, abych z něho měl co největší zisk? Jak mohu vykonat co nejvíc pro slávu Boží a pro užitek svých bližních? Život má totiž cenu jedině tehdy, užije-li se k dosažení těchto věcí. *Te 137.2*

Naši první povinností vůči Bohu a našim bližním je povinnost zdokonalovat sebe. Každá schopnost, již nás Stvořitel obdařil, by měla být dovedena k nejvyššímu stupni dokonalosti, abychom byli schopni vykonat tolik dobra, kolik je možno. Dobře je tedy stráven jen ten čas, který je zaměřen k vybudování a zachování dokonalého tělesného i duševního zdraví. My si nemůžeme dovolit překážet růstu nebo mrzačit některou funkci mysli nebo těla nadměrným namáháním nebo zneužíváním kterékoliv části lidského těla. Jestliže to děláme, musíme zákonitě nést následky. *Te 137.3*

Nestřídmost v pravém slova smyslu je příčinou mnoha nemocí v životě a ničí každoročně desítky tisíce lidí. Nestřídmost totiž nezáleží jen v požívání opojných nápojů. Její význam je širší: je to škodlivá povolnost jakékoliv choutce či vášni. – ST Nov. 17, 1890 *Te 137.4*

Přehánění jídla, pití, spaní i patření – Přehnaná záliba v jídle, pití, spaní a dívání, je hřích. Vyvážená zdravá činnost všech tělesných i duševních sil vede ke štěstí; čím jsou tyto síly vyšší a jemnější, tím čistší a nezkalenější je štěstí. – 4T 417 *Te 138.1*

Střídmost v jídle – Zásady střídmosti musí sahát dál než k pouhému pití lihovin. Požívání dráždivé a nestravitelné potravy škodí často zdraví stejnou měrou a v mnoha případech k opilství napomáhá. Pravá střídmost nás učí docela se obejít bez čehokoliv škodlivého a rozumně jíst to, co je zdravé. Jen málo lidí si plně uvědomuje, do jaké míry souvisí jejich návyky výživy s jejich zdravím, charakterem, s jejich užitečností na tomto světě i s jejich osudem na věčnosti. Požitkářství by mělo být vždycky podřízeno mravním a rozumovým silám. Tělo by mělo být služebníkem ducha, nikoliv naopak. – PP 562 *Te 138.2*

Příliš časté nebo příliš hojné jídlo – Ti, kdo neuváženě a nerozumně jedí a pracují, rovněž nerozumně hovoří a jednají. Není nutné pít alkoholické nápoje, abychom byli nestřídmi. Hřích nestřídmosti v jídle, tj. příliš časté jídlo, příliš hojné a složené ze sytých, nezdravých potravin, ničí zdravou činnost zažívacích orgánů, působí na mozek a převrací soudnost, brání rozumnému, klidnému, zdravému myšlení i jednání. – CTBH 155 *Te 138.3*

Ti, kdo nebudou potom – když se jim dostalo světla – jíst a pít podle pravidel a dají se ovládat svou chutí, nebudou opravdu zásadoví ani v jiných věcech. – HR August, 1866 *Te 138.4*

Být umírněný také v oblékání – Boží lid má poznat, že střídmost je důležitá ve všem a má ze svého života vymýt veškerou povolnost v jídle, pití i oblékání. Předtím než dokáže opravdu pochopit jaký význam má pravé posvěcení a podrobení se Boží vůli, musí – ve spolupráci s Bohem – získat nadvládu nad špatnými návyky a nesprávným počínáním. – MM 275 *Te 138.5*

Znát míru v práci – Při své práci bychom měli znát míru. Není naší povinností, abychom byli činní tam, kde bychom se přepracovali. Někteří lidé mohou být občas postaveni někam, kde je to nutné, ale měla by to být výjimka, nikoliv pravidlo. Máme ve všem znát míru. Uctíváme-li Pána tím, že konáme svou povinnost, on zase zachová naše zdraví. Měli bychom být všem svým orgánům citlivými pány. Umírněností v jídle, pití, oblékání, v práci a ve všem můžeme dělat pro sebe to, co pro nás žádný lékař udělat nemůže. – Manuscript 41, 1908 *Te 139.1*

Žít z vypůjčeného kapitálu – Na každém kroku existuje skoro ve všem nedostatek umírněnosti. Ti, kdo se velmi namáhají, aby v určené době vykonali co nejvíce práce a pokračují v ní, i když jim jejich rozum říká, že by si měli odpočinout – nikdy nevyhrávají. Žijí z vypůjčeného kapitálu. Spotřebovávají životní sílu, kterou budou v budoucnu potřebovat. A když se po nich požaduje energie, kterou oni tak bezstarostně spotřebovali, selhávají, protože jí mají nedostatek. Tělesná síla je pryč, duševní síly selhávají. Tito lidé si uvědomují, že si uškodili, ale nevědí, čím to je. Potřebovali by nyní svou energii, ale jejich tělesné zásoby jsou vyčerpány. *Te 139.2*

Každý, kdo porušuje zákony zdraví, musí za to jednou více nebo méně pykat. Bůh nás obdařil vrozenou silou, kterou budeme v různých obdobích svého života potřebovat. Jestliže tuto sílu neustálým přemáháním bezstarostně vyčerpáváme, bude to jednou k naší škodě. Pokud to náš život docela nezničí, bude naše užitečnost mnohem menší. – FE 153, 154 *Te 139.3*

Večerní práce – Denní práce by zpravidla neměla být prodlužována do večerních hodin. ... Bylo mi zjeveno, že ti, kdo toto dělají, často mnohem víc ztrácejí, než získávají, neboť jejich energie se vyčerpá a oni pracují s podrážděnými nervy. Neuvědomují si asi, že by si nějak ubližovali, ale rozhodně si podkopávají svou tělesnou soustavu. – CH 99 *Te 140.1*

Umírněnost ve studiu – Nedostatek míry při studiu je určitý způsob opojení a ti, kdo mu hoví, scházejí – podobně jako pijáci – z bezpečných cest, klopýtají a upadají do temnoty. Pán by chtěl, aby měl každý student na paměti, že oko se musí uchovat čisté k Boží slávě. Student nemá mrhat svými tělesnými a duševními silami a vyčerpávat se tím, že se snaží získat co největší znalost ve vědě, ale má uchovávat všechny své síly svěží a čilé, aby pracoval na díle, pro něj ho Pán určil, totiž pomáhat duším, aby našly cestu spravedlnosti. – CT 405, 406 *Te 140.2*

Nestřídmost v hledání bohatství – Jedna z nejhlavnějších příčin, která ničí zdraví lidí, je horečné vydělávání peněz, nezřízená touha po bohatství. Oni snižují svůj život na pouhou honbu za penězi a této jediné věci obětují odpočinek, spánek i radosti života. Jejich od přírody dobrá tělesná soustava se zhroutí, přepínání tělesných sil přivodí nemoc a převrácený život končí smrtí. Ani jediný dolar ze svého bohatství, které získal za takovou strašlivou cenu, si nemůže takový člověk vzít s sebou. Peníze, paláce ani luxusní oděv mu teď není nic platný, jeho životní dílo je víc než marné. – HR April, 1877 *Te 140.3*

Chránit každé vlákno své bytosti – Každý orgán, každé vlákno naší bytosti je třeba posvátně chránit před jakýmkoliv škodlivým počínáním, nechceme-li být započtení mezi ty, o nichž Kristus hovoří jako o těch, kdo chodí po stejné potupné cestě, po níž chodili obyvatelé světa před potopou. Takoví lidé budou určeni k zániku, protože zákonem dané zvyklosti neustále přeháněli a vytvářeli a hověli návykům, které neodpovídají přirozenosti člověka, a které se staly zkázonosným chtíčem. ... *Te 140.4*

Velká většina obyvatel tohoto světa si sama ničí pravý základ toho nejvyššího pozemského zájmu. Oni ničí svou sebevládu a sami se zbavují schopnosti vážit si toho, co je věčné. Nejsou ochotni poznávat zákony svého těla, vedou své děti k tomu, aby jako oni podléhali neřestem, a jsou příčinou toho, že děti musí nést trest za přestoupení zákonů přírody. ... *Te 141.1*

To, jak jíme a pijeme ukazuje, zdali jsme ze světa, nebo mezi těmi, které Pán svým mocným mečem pravdy oddělil od světa. Tito jsou jeho lid zvláštní, horlivě následovný dobrých skutků. – Manuscript 86, 1897 *Te 141.2*

Umírněnost ve všem – Pro udržení zdraví je nutné znát ve všem míru: v práci, v jídle i pití. Náš nebeský Otec nám poslal světlo zdravotní reformy k ochraně před zlem pocházejícím z nízké choutky, aby ti, kdo milují čistotu a svatost, věděli, jak opatrně užívat dobrých věcí, které On pro ně určil, a aby pěstováním umírněnosti v denním životě mohli být posvěceni skrze pravdu – CTBH 52 *Te 141.3*

Obhájci umírněnosti by měli postavit svou korouhev na širší základnu; pak by byli spolupracovníky na Božím díle. Měli by užít veškerého svého vlivu k šíření zdravotní reformy. – Manuscript 86, 1897 *Te 141.4*

2. Tělo je chrám

Křesťanova odpovědnost – „*Nevíte*“, ptá se Pavel, „*že chrám Boží jste, a Duch Boží v vás přebývá? Jestliže kdo chrámu Božího poskvrňuje, tohoť zatratí Bůh; nebo chrám Boží svatý jest, jenž jste vy.*“ (1 K 3,16.17) Člověk je dílem Božím, jeho výtvořem, stvořeným k velkému a svatému cíli a na každou část lidského svatostánku si Bůh přeje napsat svůj zákon. Každý nerv i sval, každé duševní i tělesné nadání se má uchovat čisté. *Te 142.1*

Záměrem Božím je, aby tělo bylo chrámem jeho Ducha, jaká nesmírná odpovědnost spočívá na každé duši. ... Je mnoho lidí obdařených rozumem, inteligencí a nadáním, kteří svévolně snižují svou duši i tělo, místo aby užili svých darů k Boží slávě. Jejich život je nepřetržitou řadou vzrušujících událostí. Kriketové a fotbalové zápasy a koňské dostihy plně zaměstnávají jejich pozornost. Kletba alkoholu a s ním spojené strasti poskvrňují Boží chrám. ... Pitím alkoholu a kouřením snižují lidé život, který jim byl dán pro vysoké a svaté cíle. Oni stavějí jen ze dřeva, trávy a slámy. Jejich síly, které jim dal Bůh, jsou zvráceny a jejich smysly degradovány jen ke službě smyslným touhám. *Te 142.2*

Pijan prodává za pohár jedu sám sebe. Satan ovládá jeho rozum, záliby i svědomí. Takový člověk ničí Boží chrám. Pití čaje tomuto dílu napomáhá. Kolik je jen těch, na jejichž stole mají ničivé síly své místo. *Te 142.3*

Nikdo nemá právo mrzačit jediný orgán těla či myšlení – Žádný muž ani žena není oprávněn vytvářet návyky, které snižují zdravou činnost některého tělesného či duševního ústrojí. Ten, kdo užívá svých sil zvráceně, poskvrňuje chrám Ducha svatého. Pán nenavrátí zázračně zdraví těm, kdo stále požívají drogy, které strhávají do bláta duši, mysl i tělo tak, že posvátné věci nejsou ve vážnosti. Ti, kdo se oddávají kouření a pití, neváží si svých rozumových schopností. Oni si neuvědomují cenu darů, které dostali od Boha, a dovolují, aby jejich síly pomalu chřadly a zanikaly. *Te 142.4*

Bůh si přeje, aby všichni, kdo v něho věří, cítili potřebu zdokonalování sebe. Každé svěřené nadání se má zdokonalovat, ani jediné se nemá zanedbat. Člověk – jako Boží pole a Boží stavba – je pod jeho dohledem v každém směru a čím lépe poznává svého Tvůrce, tím posvátnější mu bude připadat jeho život. ... *Te 143.1*

Bůh žádá od svých dětí, aby žily čistým, svatým životem. On dal svého Syna, abychom my mohli tohoto měřítka dosáhnout. On učinil veškerá potřebná opatření, aby dal člověku možnost žít ne pro živočišné upokojení, jako zvířata, která hynou, ale pro Boha a pro nebesa. ... *Te 143.2*

Bůh vede účet – Za podceňování přírodních zákonů platí tělo nemocí, zhroucením tělesné soustavy, ba i smrtí. Ale s Bohem je třeba také učinit závčas vyrovnání. On vede účet o každém činu, ať dobrém či zlém, a v den soudu bude každý odměněn podle své práce. Každé přestoupení zákonů tělesného života je přestoupením zákonů Božích a každé takové přestoupení musí být a bude potrestáno. *Te 143.3*

Tělo člověka, Boží stavba, vyžaduje přísnou, bdělou péči. ... Tělesný život má být pečlivě pěstován a rozvíjen, aby se skrze muže i ženy mohla plně projevit božská přirozenost. Bůh od lidí očekává, že budou užívat rozumových schopností, které jim dal, a že pro něj využijí veškeré rozumové síly. Oni mají dát svědomí to nejvyšší místo, které mu bylo přirčeno. Duševní a tělesné síly i náklonnosti se mají pěstovat, aby dosáhly co nejvyšší výkonnosti. – RH Nov. 6, 1900 *Te 143.4*

Jsou-li vedeny poučeným svědomím – Apoštol Pavel píše: „*Zdaliž nevíte, že ti, kteříž v závod běží, vickni zajisté běží, ale jeden bere základ? Tak běžte, abyste dosáhli. A všeliký, kdož bojuje, ve všem jest zdrženlivý. A oni zajisté proto, aby porušitelnou korunu vzali, ale my neporušitelnou.*“ (1 K 9,24.25) – ST Oct. 2, 1907 *Te 144.1*

Apoštol Pavel se tu zmiňuje o závodech v běhu, které byly Korint'ánům důvěrně známé. Účastníci těchto závodů byli podrobeni nej přísnější kázni, by byli způsobilí pro zkoušku své síly. jejich strava byla prostá. Přepychová jídla a víno byly zakázané, potrava se pečlivě vybírala. Oni se snažili poznat, co je pro ně nejvhodnější, aby byli zdraví a čilí, aby měli tělesnou svěžest a vytrvalost a

mohli klást na svou sílu ty největší požadavky. Každé požitkářství, které by oslabilo tělesné síly, bylo zakázáno. – ST Jan. 27, 1909 *Te 144.2*

Jestliže pohané – kteří se neřídili poučeným svědomím, kteří neměli bázeň Boží – se pro pouhý pomíjivý věnec a potlesk davu podrobovali i strádání i kázni výcviku a odpírali si každé požitkářství, které oslabuje, oč víc by měli ti, kteří běží závod křesťana v naději na nesmrtelnost a souhlas Nejvyššího Boha, být ochotni si odpírat nezdravá dráždidla a požitky, které snižují morálku, rozumové schopnosti a uvádějí vyšší síly do područí zvířecích choutek a vášní. *Te 144.3*

Spousty lidí ve světě jsou svědky této hry o život, této války křesťanů. A toto není všechno. Vládce vesmíru a zástupy nebeských andělů jsou diváky tohoto závodu. Oni dychtivě přihlížejí, aby viděli kteří lidé se stanou úspěšnými vítězi a získají nevádnoucí korunu slávy. Bůh i nebesští andělé s napjatým zájmem sledují sebezapření, obětavost a úzkostlivou snahu těch, kdo se zavazují běžet závod křesťana. Odměna, kterou každý člověk obdrží, bude v souladu s vytrvalou energií a věrnou opravdovostí, s jakou koná svůj díl ve velkém zápase. *Te 144.4*

Při zmíněných hrách mohl vyhrát pouze jeden. O závodě křesťanů říká apoštol: „Já tak běžím, ne jako v nejistotu.“ My nemáme být na konci závodu zklamáni. Závod není bez cíle pro všechny ty, kdo plně vyhovují podmínkám Božího slova a cítí svou odpovědnost za uchování tělesné svěžesti a čilosti, aby mohli mít dokonale vyváženou mysl a zdravou morálku. Ti všichni mohou získat cenu a dostat a nést nevádnoucí korunu nesmrtelné slávy. ... *Te 145.1*

Zaslíbení tomu, kdo zvítězí – Lidé ze světa by pro nás neměli být v ničem měřítkem. U nich je běžným zjevem hovět své chuti v přepychových jídlech a nepřirozených dráždidlech, a posilovat tak zvířecí sklony a ochromovat růst a vývoj mravních schopností. Nikdo nepovzbuzuje Adamovy syny a dcery, že v zápase o pravé křesťanství se mohou stát vítězi, leč budou-li ve všem zdrženliví. Budou-li to činit, nebudou bojovat jako ten, kdo „dává rány do prázdna“. *Te 145.2*

Budou-li křesťané pány svého těla podřídí všechny své choutky a vášně osvícenému svědomí, budou-li cítit, že jsou povinni Bohu i svým bližním – být poslušni zákonů, které řídí zdraví a život, pak budou mít dar tělesné i duševní svěžesti. Budou mít mravní sílu bojovat proti satanovi; a ve jménu toho, který pro ně přemohl chuť, mohou oni být víc než vítězi pro sebe. Tento boj je otevřen všem, kdo se ho chtějí účastnit. – ST Oct. 2, 1907 *Te 145.3*

3. Střídmost a duchovnost

Satanovi poddaní – Tím, že se člověk poddává satanovým pokušením a povoluje nestřídmosti, uvádí vyšší schopnosti do závislosti živočišných choutek a vášní, a když tyto získají převahu, pak on, který byl učiněn o málo menším andělů, a má schopnosti, které umožňují to nejvyšší vzdělávání, se vzdá satanově moci a satan získá snadný přístup k těm, kdo jsou otroky svých choutek. Pro svou nestřídmost obětují někteří polovinu, jiní dvě třetiny svých tělesných, duševních a mravních sil a stávají se satanovými hříčkami. *Te 146.1*

Ti, kdo by chtěli mít jasnou mysl k rozpoznávání satanových úmyslů, musí rozumem i svědomím ovládat choutky svého těla. Mravná a rázná činnost vyšších sil myšlení je pro zdokonalování křesťanského charakteru podstatná a od silného nebo slabého myšlení závisí naše užitečnost v tomto světě i naše konečné spasení. *Te 146.2*

Neznalost Božího zákona, která v naší tělesné přirozenosti převládla, je politováníhodná. Nestřídmost jakéhokoliv druhu je porušováním zákonů našeho bytí. Slabomyslnost nabývá strašlivých rozměrů. Satan zakrývá světlo, čímž činí hřích přitažlivý, a velmi se raduje, když vidí, že křesťanský svět poslušně setrvává při svých denních návycích jako pohané a dovoluje choutkám, aby jej ovládly. *Te 146.3*

Obětování tělesných i rozumových sil – Jestliže inteligentní muži a ženy ochromili jakoukoliv nestřídmostí své mravní síly, stojí v mnohých svých návycích téměř na stejné výši jako pohané. Satan táhne ustavičně lidi od spásného světla ke zvyku a módě, bez ohledu na tělesné, duševní a mravní zdraví. On ví, že jestliže chuť a vášně získají převahu, padne jim za oběť tělesné zdraví i síla rozumu a člověk rychle propadá zkáze. Jestliže osvícený rozum ovládá zvířecí sklony a podřizuje je silám mravním, ví satan dobře, že jeho moc je příliš malá k tomu, aby se skrze jeho pokušení prosadila. *Te 146.4*

Vyhovět požadavkům módy – V naší době mluví lidé o temné minulosti a pyšní se pokrokem. S tímto pokrokem však neubývá nepravosti ani zločinu. My naříkáme, že chybí přirozená prostota a že přibývá vyumělkované nádhery. Zdraví, síla, krása a dlouhý život, které byly v takzvaném věku temna obvyklé, jsou nyní vzácné. Téměř všechno, co má mravní cenu, se obětuje, jen aby se vyhovělo požadavkům života podle módy. *Te 147.1*

Značná část křesťanského světa nemá práva se nazývat křesťany. Jejich zvyky, jejich výstřednost, to, jak povětšinou zacházejí se svým tělem, je porušováním zákonů těla a v rozporu s Biblí. Oni se sami vyčerpávají svým způsobem života, jímž trpí jejich tělo a slábnou duševní i mravní síly. *Te 147.2*

Podle svých plánů učinil satan v mnohém ohledu ze života rodiny život plný složitých břemen a starostí, jen aby se vyhovělo požadavkům módy. Jeho cílem přitom je zaměstnat mysl lidí natolik všemi svody tohoto života, aby svým nejvyšším zájmům mohli věnovat jen malou pozornost. Nestřídmost v jídle a oblékání zaujala natolik mysl světských křesťanů, že si neudělají čas, aby poznali zákony svého bytí a mohli jich být poslušni. Hlásat Kristovo jméno má jen malý význam, jestliže život není v souladu s vůlí Boží zjevenou v jeho Slově. ... *Te 147.3*

Kdy je posvěcení nemožné – Velká část všech nemocí sužujících lidstvo je výsledkem špatných návyků vzniklých z toho, že lidé nedbají světla daného Bohem o zákonech jejich bytí, nebo se o ně úmyslně nezajímají. Není možné, abychom Boha velebili a zároveň porušovali zákony života. Jestliže srdce podléhá smyslnosti, nemůže zůstat trvale zasvěceno Bohu. Podléhání škodlivému chutíci způsobuje nemoc těla, narušuje intelekt a znemožňuje posvěcení těla i ducha. *Te 147.4*

Apoštol pochopil, že pro úspěšné zdokonalování křesťanského charakteru je důležité, aby tělo mělo zdravé podmínky, které je třeba pěstovat. Říká: „*Podmaňují tělo své, a v službu podrobují, abychn snad jiným káže, sám nebyl nešlechetný.*“ (1 K 9,27) – Rdemption; or the Temptation of Christ, pages 57–62 *Te 148.1*

Návyky, záliby a sklony je třeba pěstovat – Nic nemůže Boha urazit víc, než když mrzačíme nebo zneužíváme dary, které nám on propůjčil proto, abychom je zasvětili službě jemu. Je psáno: „*Protož buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite.*“ (1 K 10,31) *Te 148.2*

Při každém důležitém díle existují období krize, kdy je velmi zapotřebí, aby lidé, s tímto dílem spojení, měli jasnou mysl. Potřebujeme lidi, kteří si – jako apoštol Pavel – uvědomují, jak je důležité znát ve všem míru. Naším úkolem je tvrdá, opravdová práce pro našeho Mistra. Všechny své návyky, záliby a sklony musíme pěstovat v souladu se zákony života a zdraví. Tímto způsobem si můžeme zajistit co nejlepší tělesný stav a jasné rozlišování mezi dobrem a zlem. *Te 148.3*

Každá nestřídmost ochromuje orgány vnímání a oslabuje sílu mozkových nervů, takže si neceníme věčných věcí, ale klademe je na stejnou úroveň s věcmi obyčejnými. Vyšší síly myšlení, které mají sloužit ušlechtilým cílům, jsou tak přinuceny sloužit nižším vášním. Jsou-li tělesné návyky nesprávné, nemohou být duševní a mravní síly silné, neboť mezi fyzickým a mravním existuje mocná vzájemnost. Apoštol Petr to pochopil a pozvedl svůj varovný hlas: „*Nejmilejší, prosím vás, abyste jakožto přichozí a pohostinní zdržovali se od tělesných žádostí, kteréž rytěřují proti duši.*“ (1 Pt 2,11) *Te 148.4*

Vyšší zájmy ohroženy – Takto nás slovo Boží jasně varuje, že když se nezdržíme tělesných žádostí, octne se tělesná přirozenost v konfliktu s přirozeností duchovní. Smyslnost se sváří se zdravím a pokojem. Mezi vyššími a nižšími vlastnostmi člověka je neustálý boj. Nižší sklony – silné a aktivní – vyčerpávají duši. Podléhání neposvěceným choutkám ohrožuje nejvyšší zájmy lidské bytosti. – ST Jan. 27, 1909 *Te 149.1*

Poučení pro Adventisty sedmého dne – Případ Aronových synů byl zapsán ku prospěchu Božího lidu a měl by být poučením především pro ty, kdo se připravují na druhý příchod Kristův, že totiž podléhání zvrácené choutce narušuje v duši člověka schopnost citlivě vnímat a ovlivňuje rozumové schopnosti, které Bůh dal člověku, takže duchovní a svaté věci ztrácejí svou nedotknutelnost. Neposlušnost se pak nejeví jako veliký hřích, ale jako potěšení. – ST July 8, 1880 *Te 149.2*

Vítězit nad každým škodlivým počínáním – Zásady střídmosti mají značný dosah a existuje nebezpečí, že ti, jimž se dostalo velikého světla v této věci, si nedokáží tohoto světla vážit. Bůh žádá, aby jeho lid žijící v těchto posledních dnech, přemáhal každý škodlivý zvyk a vydávali těla svá v obět živou, svatou a milou jemu, aby mohl získat místo po jeho pravici. *Te 149.3*

Naši povinnosti je plně se ovládat a ze všech sil se snažit uvést své myšlení, svou vůli i své záliby v soulad s požadavky našeho Stvořitele. K tomu nám může dopomoci jedině milost Boží. S její pomocí může být náš život uveden do souzvuku se správnými zásadami. Budeme sklízet to, co zaséváme, a skutečně moudří jsou pouze ti, kdo se podřizují vůli Boží. – Letter 69, 1896 *Te 149.4*

Dát se ovládnout poučeným svědomím – Kdyby křesťané podřídili všechny své choutky a vášně poučenému svědomí a cítili, že jejich povinností vůči Bohu i bližnímu je, aby byli poslušni zákonů, které řídí život i zdraví, byli by obdařeni požehnáním, tělesnou i duševní svěžestí a měli by mravní sílu dát se do boje proti satanovi. A ve jménu toho, který pro ně zvítězil, mohli by oni být víc než vítězi na vlastní účet. – CTBH 39, 40 *Te 150.1*

Proč mnohé sestry neobstojí – Chceme, aby naše sestry, které si teď samy ubližují nesprávnými návyky, tyto návyky odložily, postavily se do popředí a pracovaly pro reformu. Důvod, proč mnohé z nás v čase soužení neobstojí, je v malé umírněnosti a v požívačnosti. *Te 150.2*

Mojžíš o této věci hodně kázal a příčina, proč lid nevešel ihned do země zaslíbené byla v jeho neutuchající touze po jídle. Devět desetin nepravostí mezi dnešními dětmi je způsobeno nestřídmostí v jídle a pití. Adam a Eva ztratili ráj, protože neodolali své chuti a my jej můžeme získat znovu jen tak, že ji popřeme. – RH Oct. 21, 1884 *Te 150.3*

Bězte tak, abyste ji získali – Existuje možnost získat cenná vítězství a vítězové v tomto zápasu s požívačností a vši světskou chtivostí obdrží nevadnoucí korunu života, požehnaný domov v onom městě, jehož brány jsou z perel a základy z drahých kamenů. Nestojí tato cena za tu nejoprávnovější snahu? Nestojí nám za veškerou námahu, jaké jsme schopni? Běžme tedy tak, abychom ji získali. – ST July 1, 1887 *Te 150.4*

4. Příklad Danielův

My nemůžeme správně pochopit, co je to zdrženlivost, dokud o ní nepřemýšlíme z hlediska Bible. A nikde nenajdeme srozumitelnější a působivější obraz pravé zdrženlivosti a s ní spojeného požehnání, než je příběh proroka Daniela a jeho druhů na babylonském dvoře. – ST Dec. 6, 1910 *Te 151.1*

Když byli Izraelci, jejich král, šlechticové i kněží odvedeni do zajetí, byli z nich vybráni čtyři, aby sloužili na dvoře babylonského krále. Jedním z nich byl Daniel, který učinil záhy slib podivuhodné schopnosti, kterou v dalších letech ještě rozvinul. Tito mladíci byli všichni z královského rodu a jsou líčeni jako mládenci, na nichž by nebylo žádné poskvrny, a krásného obličeje, a vtipné ke vši moudrosti, a schopné k umění i k nabývání jeho. Král Nabuchodonozor si povšiml velkého nadání těchto mladých zajatců a určil, že mají být připravováni pro zastávání důležitých míst v jeho království. Aby mohli být plně schopni žít u dvora, měli být podle orientálního zvyku vyučováni v chaldejském jazyku a po tři léta se měli podrobovat důkladnému výcviku v tělesné i duchovní kázni. *Te 151.2*

Jinoši této výcvikové školy měli mít nejen přístup do královského paláce, ale měli dostávat maso a víno z královského stolu. Tím vším jim chtěl král nejen prokázat velkou čest, ale také jim zajistit ten nejlepší tělesný i duševní vývoj, jehož bylo možno dosáhnout. *Te 151.3*

Daniel čelí zkoušce – Mezi potravinami na králově stole bylo vepřové maso a jiná jídla, která Mojžíšův zákon prohlásil za nečistá a jejichž požívání bylo Židům výslovně zakázáno. Tak byl Daniel podroben přísné zkoušce. Měl se držet učení svých otců o mase a nápojích, urazit krále a ztratit pravděpodobně nejen své postavení, ale i svůj život? Nebo by měl nedbat příkázání Hospodina, udržet si přízeň královu a zabezpečit si tím velké intelektuální výhody a nanejvýš lichotivé světské vyhlídky? *Te 151.4*

Daniel dlouho neváhal. Rozhodl se pevně setrvat ve své bezúhonnosti, ať by byl výsledek jakýkoliv. „*Uložil v srdci svém, aby se neposkvrňoval pokrmem z stolu královského, a vínem, kteráž král pil.*“ (Da 1,8) *Te 152.1*

Ani malicherný, ani slepě oddaný – Mnoho takzvaných křesťanů by dnes rozhodlo, že Daniel byl příliš úzkostlivý a nazvali by ho malicherným a bigotním. Oni se domnívají, že jídlo a pití má příliš malý význam, než aby člověk pro ně zaujal takové rozhodné stanovisko, které by pravděpodobně znamenalo ztrátu každé pozemské výhody. Ale lidé, kteří takto uvažují, poznají v Den soudu, že se odvrátili od výslovných požadavků Božích a že měřítkem toho, co je dobré nebo špatné, učinili své vlastní mínění. Poznají, že to, co jim připadalo nedůležité, pokládal Bůh za důležité. Jeho požadavky by se měly posvátně plnit. Ti, kdo přijímají a plní jedno z jeho nařízení, protože je to pro ně pohodlné, a zavrhuji jiné, které by od nich vyžadovalo obět', snižují měřítko správnosti a svým příkladem působí na jiné, aby zlehčovali svatý Boží zákon. „Tak praví Hospodin“, má být naším pravidlem ve všem. *Te 152.2*

Bezúhonný charakter – Daniel byl podroben nejtěžším pokušením, jaká mohou útočit na dnešní mladé lidi, on však věrně zachovával náboženské příkazy přijaté v raném mládí. Byl obklopen vlivy, které měly za úkol přivést do zkázy ty, kdo by kolísali mezi zásadou a náklonností. Přesto o něm slovo Boží mluví jako o bezúhonném charakteru. Daniel se neodvážil důvěřovat své vlastní mravní síle. Modlitba mu byla nutností. On učinil svou silou Boha a bázeň Boží měl stále na mysli, ať dělal cokoliv. *Te 152.3*

Ozdobou Danielovou byla pravá tichost. Byl věrný, pevný a ušlechtilý. Snažil se žít v pokoji se všemi, ale kdekoli se jednalo o zásadu, byl neoblomný jako pevný cedr. Ve všem, co se nepříčilo jeho věrnosti Bohu, byl uctivý a poslušný k těm, kdo měli nad ním moc. Boží požadavky však měly pro něho takový význam, že požadavky světských panovníků pokládal jim za podřízené. Žádná sobecká úvaha ho nemohla přimět k tomu, aby se odchýlil od své povinnosti. *Te 153.1*

Danielův charakter je světu líčen jako pádný příklad toho, co může Boží milost učinit z lidí svou přirozeností hříšných a zkažených. Svědectví jeho šlechetného, nesobeckého života je povzbu-

zením našemu málo ušlechtilému lidství. Z něj můžeme čerpat sílu k překonávání pokušení a pevně a v Boží tichosti být i v nejkřutějším soužení zastáncem práva. *Te 153.2*

Boží souhlas je dražší než život – Daniel by byl mohl nalézt přijatelnou omluvu pro to, že se odchýlil od svých přísně zdrženlivých návyků, ale Boží souhlas mu byl dražší než přízeň nej-mocnějšího pozemského vládce – ba dražší než sám život. Když svým zdvořilým chováním získal přízeň Melzara, důstojníka pečujícího o hebrejské jinochy, vyslovil Daniel přání, aby nemuseli jíst z králova masa ani pít jeho víno. Melzar se obýval, že kdyby jeho žádosti vyhověl, mohl by upadnout u krále v nemilost a ohrozit tak svůj život. Myslel – jako mnozí lidé dnes – že střídme jídlo způsobí, že tito jinoši budou vypadat bledí a churaví, že jejich svaly pozbudou síly, zatímco přepychová jídla z královského stolu by je učinila krásné a zářící zdravím a povzbudila tělesnou i duševní čilost. *Te 153.3*

Daniel žádal, aby o této věci rozhodla desetidenní zkouška: hebrejským jinochům bude v této krátké době dovoleno jíst prostá jídla, zatímco jejich druhové budou jíst královské lahůdky. Žádosti bylo nakonec vyhověno a tehdy si byl Daniel jist, že svou věc vyhrál. Třebaže byl teprve jinoch, znal škodlivé účinky vína a přepychových jídel na tělesné i duševní zdraví. *Te 153.4*

Bůh své služebníky obhájí – Po deseti dnech se ukázalo, že výsledek Melzarova očekávání je právě opačný. Ti, kdo jedli a pili skromně, zjevně vynikali nejen svým vzezřením, ale i tělesnou čilostí a duševní svěžestí nad svoje druhy, kteří jedli a pili, co hrdlo ráčilo. Výsledkem této zkoušky bylo, že Danielovi a jeho druhům bylo dovoleno jíst po dobu celého jejich výcviku pro službu a krále jen jejich jednoduchá jídla. *Te 154.1*

Hospodin hleděl s uspokojením na pevnost a sebezapření těchto hebrejských jinochů a jeho požehnání je provázelo. Bůh jim dal „*povědomostí a rozumností ve všelikém literárním umění a moudrosti; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.*“ *Když po třech letech vzdělání král zkoušel jejich schopnosti a vědomosti, nebyl „nalezen mezi všemi těmi, jako Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš. I stávali před králem. A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalezl je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.*“ (Da 1,17-20) *Te 154.2*

Sebevláda podmínkou posvěcení – Danielův život je povzbudivou ilustrací toho, čím se vytváří posvěcený charakter. Je to poučení pro všechny, zejména pro mladé lidi. Přísné plnění Božích požadavků je blahodárné pro zdraví těla i mysli. Aby se dosáhlo nejvyšší úrovně mravního a rozumového vývoje, je nutné hledat moudrost a sílu u Boha a ve všech životních návycích zachovávat přísnou zdrženlivost. Zkušenost Daniela a jeho druhů je pro nás příkladem vítězství zásady nad pokušením požitkářství. Ona nám ukazuje, že zachováváním náboženské zásady mohou mladí lidé zvítězit nad tělesným chtíčem a zůstat věrni Božím požadavkům, i když je to stojí velkou obětí. *Te 154.3*

Co by se bylo stalo, kdyby Daniel a jeho druhové byli uzavřeli kompromis s oněmi pohanskými veliteli, ustoupili nátlaku a jedli a pili tak, jak byli Babyloňané zvyklí? Onen jediný příklad odchylky od zásady by byl oslabil jejich cit pro právo a jejich odpor ke zlu. Požitkářství by bylo způsobilo ztrátu tělesné svěžesti, jasnosti rozumu i duchovní síly. Jeden chybný krok by byl pravděpodobně vedl k dalším, až by – protože jejich spojení s nebem bylo přerušeno – byli bývali smetení pokušením. *Te 155.1*

Bůh řekl: „*Těch, kteříž mne ctí, poctím.*“ (1 S 2,30) Protože Daniel lnul ke svému Bohu s neochvějnou důvěrou, dostalo se mu prorockého ducha. Zatímco člověk ho poučoval o povinnostech života na královském dvoře, užil ho Bůh číst tajemství budoucích věků a pomocí čísel a přirovnání vykládat budoucím generacím podivuhodné věci, které nastanou v posledních dnech. – SL 15-19 *Te 155.2*

Hebrejští jinoši nejednali opovážlivě, ale v pevném spolehnutí na Boha. Oni nechtěli být mimořádní, ale raději chtěli být takoví, než by zneuctili Boha. – PK 483 *Te 155.3*

I naše zdrženlivost bude odměněna – Hebrejští zajatci byli lidé se stejnými vášněmi jako my. Uprostřed svodů přepychového babylonského dvora oni zůstávali pevní. Dnešní mládež je na každém kroku sváděna k neřestem. Zejména naše velkoměsta jsou lákadly ke snadnému uspokojení všemožných smyslných pokušení. Ti, kdo se jako Daniel odmítají poskvřnit, budou sklízet odměnu

za svou zdrženlivost. Jejich větší tělesná síla a rostoucí vytrvalost je pro ně ukládací bankou, z níž mohou v případě naléhavé potřeby vybírat. *Te 155.4*

Správné tělesné návyky podporují utváření duševního růstu. Síla intelektu, tělesná síla i délka života jsou závislé na neměnných zákonech. Bůh, který je pánem nad lidskou přirozeností, nebude zasahovat, aby ochránil lidi od následků porušování požadavků přírody. Ten, kdo se ze všech sil snaží vyniknout, musí být ve všem zdrženlivý. Danielovo jasné myšlení a pevný cíl, jeho síla, s jakou si osvojoval vědění a vzdoroval pokušení, byly do značné míry způsobeny prostotou jeho živý spolu s jeho životem modlitby. *Te 156.1*

Průpověď, že „každý člověk je strůjcem svého štěstí“, obsahuje mnoho ryzí pravdy. Rodiče jsou sice odpovědní za charakter, stejně jako za výchovu a vzdělání svých synů a dcer, ale stále je ještě pravda, že naše postavení i užitečnost ve světě závisí do značné míry od našeho vlastního způsobu jednání. Danielovi a jeho druhům bylo v dětství dopřáno dobrodiní správné výchovy i vzdělání, avšak tyto výhody by je nebyly samy udělaly tím, čím byli. Přišel čas, kdy museli jednat sami, kdy jejich budoucnost závisela jen na nich. Tehdy se rozhodli být věrní ponaučením, jichž se jim dostalo v dětství. Bázeň Boží, která je počátkem moudrosti, byla základem jejich velikosti. – YI July 9, 1903 *Te 156.2*

5. Jídlo na našich stolech

I jejich stoly svědčí o nestřídmosti – Mnohé matky, které nařikají, že všude panuje nestřídmost, se nedívají dost hluboko, aby poznali příčinu. Ta se dá velmi často nalézt doma, na jejich stole. Mnohé matky, i ty, které hlásají, že jsou křesťankami, předkládají každý den členům své rodiny hojná a silně kořeněná jídla, která budí chuť k jídlu a podporují přejídání. – CTBH 75, 76 *Te 156.3*

Po určité době se zažívací orgány trvalým požitkářstvím oslabí a požívané jídlo neuspokojuje chuť. Nastaly nezdravé podmínky, a ty budí touhu po dráždivých jídlech. Čaj, káva a masitá jídla mají účinek okamžitý. Působením těchto jedů se nervy rozruší a v některých případech se zdá, že v dané chvíli je rozum jasnější a obrazotvornost živější. Z toho, že tato dráždidla působí v určité chvíli tak příjemně, usuzují mnozí lidé, že je opravdu potřebují a požívají je dál. ... *Te 157.1*

Chuť je podněcována k tomu, aby toužila po něčem silnějším, co by dokázalo udržet a zvyšovat příjemné vzrušení, až se z požitkářství stane návyk a z touhy po silnějších dráždidlech – jako je tabák, víno a likéry – se stane každodenní požadavek. – 3T 487, 488 *Te 157.2*

Zdravé, jednoduše připravené jídlo – Každá matka by měla pečlivě střežit svůj stůl a nedovolit, aby na něj přišlo něco, co by mohlo seabeměně přispět k nestřídmým návykům. Příprava jídla by měla být co nejjednodušší, bez aromatických příchutí a koření a málo osolená. *Te 157.3*

Vy, jimž leží na srdci dobro vašich dětí, a kteří byste chtěli, aby vyrůstaly bez převrácených zálib a choutek, musíte vytrvale řídit svou cestu proti vžitým názorům a počínáním. Chcete-li je připravovat na to, aby byly na zemi užitečné a aby se jim dostalo věčné odměny v království slávy, musíte je učit, aby byly poslušny Božích zákonů, přirozených i zjevených, a neřídily se zvyky světskými. *Te 157.4*

Usilovná snaha, modlitba a víra nebudou marné, budou-li spojeny se správným příkladem. Ved'te věrně své děti k Bohu a snažte se, aby jejich vnímavá mysl cítila, jaké mají závazky ke svému nebeskému Otci. Bude to vyžadovat mnoho poučování, vodítek i příkazů. – RH Nov. 6, 1883 *Te 157.5*

Polovina matek je žalostně nevědomá – Ani polovina matek neví, jak vařit nebo co dát svým dětem. Předloží svým malým, nervózním dětem tato luxusní jídla, která pálí hrdlo i jemnou žaludeční sliznici, která je pak jako spálená, takže nerozlišují zdravou potravu. Děti přijdou ke stolu, a protože některé věci jíst nemohou, poručí si samy a dostanou jen to, co chtějí, ať je to pro ně dobré, nebo ne. *Te 158.1*

Doporučovala bych nechat je nejméně tři dny bez jídla, dokud natolik nevyhládnou, aby se těšily z dobrého, zdravého jídla. Riskovala bych, že budou hladovět. Já jsem nikdy nedonesla na stůl věci, které by děti nebyly mohly jíst. Vždycky jsem jim předložila jen to, co jsem jedla i já. Děti ta jídla jedly a nikdy je nenapadlo žádat věci, které nebyly na stole. My bychom neměli vyhovovat choutce svých dětí tím, že jim předložíme luxusní jídla. – Manuscript 3, 1888 *Te 158.2*

Dláždit cestu nestřídmosti. – Jídla našeho amerického lidu se obvykle připravují tak, aby se z lidí stali pijáci. – 3T, 563 *Te 158.3*

Ti, kdo věří přítomné pravdě, by měli odmítat pít čaj nebo kávu, neboť tyto věci podněcují touhu po silnějším dráždidle. Měli by odmítat jíst maso, neboť toto rovněž probouzí touhu po opojném nápoji. Naši stravou by nyní měla být zdravá, chutně a dovedně připravená potrava. – Ev 265 *Te 158.4*

Maso dráždí – Bezprostřední výsledky požívání masa mohou budít zdání, že maso posiluje tělo, ale toto není žádný důvod, aby se považovalo za nejlepší část stravy. Mírné požívání koňaku bude mít v dané chvíli týž účinek, ale až jeho dráždivý vliv přejde, dostaví se pocit tuposti a tělesné ochablosti. Ti, kdo spoléhají na prostou a výživnou stravu, která je poměrně nedráždivá, mohou celé měsíce i roky vydržet víc námahy než ten, kdo se živí masem nebo pije lihoviny. Těm, kdo pracují pod širým nebem, bude požívání masitých jídel škodit méně než lidem sedavého způsobu života, neboť vzduch a slunce velmi napomáhají trávení a do značné míry maří účinek nesprávných návyků jídla a pití. *Te 158.5*

Účinky dráždidel – Veškerá dráždidla pohánějí příliš rychle lidské ústrojí, a přesto, že se nějaký čas zdá, že se aktivita a svěžest zvýšily, musí dojít k reakci. Bude následovat tělesná slabost odpovídající stupni onoho nepřírozeného vzrušení, které bylo vyvoláno. *Te 159.1*

Když pak člověk tuto tělesnou slabost pocítí, znovu požije něco, co by tělesnou soustavu podráždilo a posílilo, aby se zbavil nepříjemné tuposti. Tak si přirozenost člověka postupně zvyká spoléhat na tento často opakovaný lék, dokud častým povzbuzováním k nepřírozené činnosti nezslábně. Všichni lidé by měli poznat zákony svého bytí. Jak žít, jak řídit práci i jak jíst a pít s ohledem na své zdraví – by mělo být důležitým předmětem studia. *Te 159.2*

Čím prostěji a přirozeněji žijeme, tím lépe budeme schopni odolávat epidemiím a nemocem. Jsou-li naše návyky dobré a není-li naše tělesná soustava oslabována nepřírozenou činností, pomůže si příroda sama. ... *Te 159.3*

Požitkářství je málo bezpečný průvodce – Pravidlo, které někteří lidé doporučují, zní, že se má jíst, kdykoliv máme pocit hladu, a jíst do sytosti. Tato cesta povede k nemocem a mnohému zlu. Chuť k jídlu v přítomné chvíli není přírodou všeobecně dána, proto není správným ukazatelem potřeb těla. Byla totiž hýčkována a nesprávně řízena, až se stala chorobnou a nemůže už být bezpečným vodítkem. Příroda byla zneužita, její snaha ochromena nesprávnými návyky a povolností k hříšnému požitkářství, takže se vkus k jídlu docela zkazil. *Te 159.4*

Touha po masitých jídlech je nepřírozená. Na počátku tomu tak nebylo. Chuť na maso si vytvořil a vypěstoval člověk. Náš Stvořitel nám v zelenině, ovoci a obilí poskytl všechny prvky výživy, potřebné pro zdraví a sílu. Masitá jídla nebyla žádnou částí potravy Adama a Evy před jejich pádem. Nestačí-li ovoce, zelenina a obilí uspokojit potřeby člověka, pak se Stvořitel v péči o Adama mýlil. ... *Te 160.1*

Aby si Izrael mohl uchovat tělesnou i mravní sílu – Bůh neodmítl Hebrejcům v poušti maso prostě proto, aby ukázal svou moc, ale pro jejich dobro, aby si mohli uchovat tělesnou i mravní sílu. On věděl, že požívání živočišné potravy posiluje zvířecí vášně a oslabuje intelekt. On věděl, že uspokojování chuti Hebrejců na masitá jídla by oslabilo jejich mravní síly a způsobilo by takovou popudlivost, že by se to obrovské vojsko stalo neposlušné, že by ztratilo mocný smysl pro své mravní závazky a odmítlo by se podříditi moudrým zákonům Jehovovým. Byly by mezi násilností a vzpurností a ty by jim znemožnily, aby byli čistým a šťastným lidem v zemi Kanán. Bůh věděl, co je pro děti Izraele nejlepší, proto je do značné míry zbavil masitých jídel. *Te 160.2*

Satan je ponoukal, aby v tom viděli nespravedlnost a krutost. Působil na ně, aby bažili po zakázaných věcech, protože pochopil, že povolností ke zvrácené chuti k jídlu by v nich vítězilo smyslnost a on by je mohl snadno přinutit konat svou vůli. Nižší orgány by byly posíleny, kdežto rozumové a mravní síly by se oslabily. *Te 160.3*

Satan není v ničení duší žádným nováčkem, on dobře ví, že dokáže-li přimět muže a ženy ke špatným návykům v jídle a pití, získal do značné míry vládu nad jejich myšlením a nízkými vášněmi. Na počátku jedl člověk z plodů země, ale hřích způsobil, že začal požívat maso mrtvých zvířat jako potravu. Tato strava působí přímo proti duchu prvé jemnosti a mravní čistoty. Podstata toho, co přichází do žaludku, přechází do krevního oběhu a proměňuje se v maso a krev. ... *Te 161.1*

Bůh žádá, aby jeho lid byl ve všem umírněný. Příklad Kristův za dlouhého půstu na poušti by měl jeho následovníky naučit odehnat satana, když přichází v podobě chuti k jídlu. Pak mohou mít vliv na nápravu těch, kdo byli požitkářstvím svedeni s pravé cesty a ztratili mravní sílu k přemáhání slabosti a hříchu, který nad nimi vládne. Takto si mohou křesťané uchovat zdraví a štěstí čistým, spořádaným životem i jasnou neposkvřenou mysl před Bohem. – ST Jan. 6, 1876 *Te 161.2*

Reforma, jak ji vidí nově obrácený člověk – Když dojde poselství k těm, kdo předtím pravdu tohoto času neslyšeli, tito lidé pochopí, že jejich strava se musí úplně změnit. Vidí, že se musí vzdát masitých jídel, protože tato budí chuť na alkohol a zaviňují nemoci organismu. Masitá jídla oslabují tělesné, duševní i mravní síly. Člověk je utvářen tím, co jí. Masitou stravou, kouřením a pitím alkoholu převládnu v něm zvířecí vášně. – CD 268, 269 *Te 161.3*

Nemírnost v rozmanitosti jídel – Pokračuji dále: Při vaření i v rozmanitosti obstarávaných jídel by měla být umírněnost, aby se matce ušetřilo co nejvíc práce. Velká pestrost stravy není pro zachování života podstatná. Naopak, zaživacím orgánům škodí tím, že způsobuje svár v žaludku. S

Božím požehnáním se člověk prostou, jednoduchou stravou udrží při životě a taková strava bude pro něj tou nejlepší věcí. *Te 161.4*

Málokdo si uvědomuje, že jíme-li pokaždé víc než je zapotřebí, ukládá se to v žaludku. Ale jídlo, které požíváme navíc, přitěžuje žaludku, a tím škodí celému organismu. – Manuscript 50, 1893 *Te 162.1*

Přejídat se je nestřídmost. – Nestřídmost se týká jak množství, tak kvality snědeného jídla. – CH 576 *Te 162.2*

Nestřídmost je široký pojem. U některých lidí záleží v tom, že oni jedí příliš mnoho takové potravy, které by – kdyby se požívala ve správném množství – neškodila. Toto všechno přichází do žaludku, aniž by to tělo ještě potřebovalo – a právě v tom je nebezpečí. V žaludku se to rozkládá a způsobuje se tím nechutenství. Trvalé přejídání opotřebovává životní síly a oslabuje činnost mozku. – Manuscript 155, 1899 *Te 162.3*

Člověk, který se bez zábran oddává jídlu, který přetěžuje zažívací orgány, až se stanou neschopny správně využívat požitou potravu, je rovněž člověk nestřídmostný, který nakonec pozná, že nedokáže jasně rozlišovat věci duchovní. – Manuscript 41, 1908 *Te 162.4*

Náš nebeský Otec by chtěl, abychom umírněně požívali ty dobré věci, které On pro nás určil. – ST Jan. 27, 1909 *Te 162.5*

Důležité místo v našem spasení – Ti, kdo neuznávají zdravotní reformu, zacházejí se svým tělem nespravedlivě a nerozumně a svým požitkářstvím si nesmírně škodí. Někteří si možná myslí, že otázka stravy není natolik důležitá, aby byla zahrnuta do otázky náboženské. Takoví lidé se však velice mýlí. Boží slovo říká: „*Protož bud' že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite.*“ (1 K 10,31) Zdrženlivost ve všem je Při konání našeho spasení velmi důležitá. – Ev 265 *Te 162.6*

Budou-li muži i ženy trvale žít v souladu se zákony života a zdraví, uvědomí si požehnané výsledky zdravotní reformy jako celku. – ST Jan. 6, 1876 *Te 163.1*

Všichni jsou nyní podrobováni zkoušce – Velmi důležité je, aby každý z nás dobře vykonával svůj úkol, měl správné ponětí o tom, co jíst a pít a jak bychom měli žít, abychom si zachovali zdraví. Všichni jsou nyní podrobováni zkoušce, aby si uvědomili, zda chtějí přijmout zásady zdravotní reformy, nebo podlehnout požitkářství. – CD 34 *Te 163.2*

6. Naprostá zdrženlivost – naše stanovisko

Jediná bezpečná cesta – Jediná bezpečná cesta záleží v tom, nedotknout se, neochutnat, nezabývat se čajem, kávou, vínem, opiem, alkoholickými nápoji a nekouřit. Aby tato generace odolala satanovým pokušením a ani v nejmenším nepodlehla žádné zvrácené choutce, potřebuje dvojnásobně větší vůli posílenou o Boží milost, než tomu bylo před několika generacemi předešlými. – 3T 488 *Te 163.3*

Nepodílejme se nikdy ani na jedné skleničce alkoholu. Nikdy se ji ani nedotkněme. – Manuscript 38 1/2, 1905 *Te 163.4*

Mít vůli nedotknout se, neochutnat, nebrat na vědomí – Kdyby se všichni ostražitě a věrně vyvarovali těch malých příležitostí, kdy se mírně popíjí tzv. neškodné víno a mošt, široká cesta k opilství by zůstávala zahrazena. V každé společnosti je nutné mít pevný úmysl a vůli nedotknout se alkoholu, neochutnat jej, nebrat jej na vědomí. Pak by nastala pevná, trvalá a důkladná náprava ve výchově ke střidmosti. – RH March 25, 1884 *Te 163.5*

Přísně se zdržujte všech dráždivých jídel i nápojů. Vy patříte Bohu a nemáte poškozovat žádný orgán svého těla. Máte rovněž moudře pečovat o své tělo, aby bylo možno mluvit o dokonalém rozvoji celého člověka. Není to do vás nevděčné, když děláte něco, čím oslabujete své životní síly, takže nejste schopni být jeho obraze, ani konat dílo, které On vám určil konat? – Letter 236, 1903 *Te 164.1*

Zásady střidmosti pramení z Božího zákona – Kdyby lidé přísně a svědomitě ostříhali Boží zákon, nebylo by žádných opilců, náruživých kuřáků, žádného zármutku, bídy ani zločinu. Prodejny lihovin by se pro nedostatek zákazníků zavřely a devět desetin vši bídy existující na světě, by skončilo. Mladí lidé by chodili zpříma, volným a pružným krokem, s jasnými očima a zdravou pletí. *Te 164.2*

Jestliže kazatelé hlásají ze svých kazatelen věrnost Božímu zákonu, který neuznávají, jestliže jsou se světem zajedno v tom, že je činí neoblíbeným, jestliže si tito učitelé lidu dopřávají ve společnosti sklenku i cigaretu, jaká hlubina neřesti se dá očekávat od mládeže této generace? ... Mnoho jste slyšeli o závažnosti a svatosti zákona Desatera přikázání. Původcem tohoto zákona, který je základem Boží vlády v nebesích i na zemi, je Bůh. Všecky osvícené národy postavily své zákony na tomto základě veškerého zákona. Přesto však zákonodárci a kazatelé, kteří jsou uznáváni za vůdce a učitele lidu, žijí tak, že veřejně porušují zásady důrazně přikázané v oněch svatých ustanoveních. *Te 164.3*

Mnozí kazatelé káží z kazatelny o Kristovi a pak klidně ochromují své smysly vínem nebo si dokonce dopřávají koňaku a jiných lihovin. Pro křesťana platí: Nedotýkat se, neochutnat, nebrat na vědomí a zákony naší tělesné bytosti tento slavnostní příkaz vždy znovu zdůrazňují. Je povinností každého křesťanského kazatele tuto pravdu jasně svému lidu stavět před oči tím, že jí budou vyučovat příkazem i příkladem. ... *Te 164.4*

O křesťanské církvi se prohlašuje, že je solí země, světlem světa. Můžeme říci o dnešních církvích, jejichž mnozí členové nejen kouří, ale požívají opojné víno a lihoviny a podávají pohár s vínem ke rtům svého bližního? Církev Kristova by měla být školou, v níž by byla nezkušená mládež vedena k tomu, aby ovládali své choutky z hlediska mravního i náboženského. Měli by se tam učit, jak nebezpečné je zahrávat si s pokušením, laškovat s hříchem; měli by se učit, že žádný umírněný a zdrženlivý piják neexistuje, že stezka opilců vede vždycky směrem dolů. Měli by být napomínáni, aby „*nehleděli na víno rdící se,*“ protože tě „*naposledy jako had uštípně, a jako štír uštkne*“ (Př 23,31.32). – ST Aug. 29, 1878 *Te 165.1*

Naši základnou je naprostá zdrženlivost – Bude-li se poukazovat na zdrženlivost jako na část evangelia, mnozí lidé pochopí, že se musí napravit. Pochopí, jakým zlem jsou opojné nápoje a že naprostá zdrženlivost je jedinou základnou, na níž může Boží lid s dobrým svědomím obstát. – 7T 75 *Te 165.2*

7. Vztah ke členům církve

Živý řídící prvek v církvi – V kruhu rodiny i v církvi bychom měli velmi zdůrazňovat křesťanskou zdrženlivost. Měl by to být živý řídící prvek, který napravuje návyky, sklony i charakter. Nestřídmost je základem všeho zla v našem světě. – Manuscript 50, 1893 *Te 165.3*

Takové nemůžeme přijmout do církve – Dej Bůh, abychom nepřestávali být bdělí vůči tomuto hroznému zlu. Kéž je nám on nápomocen, abychom se všemožně snažili zachraňovat muže, ženy i mládež z této satanovy léčky. My nepřijímáme do církve ty, kdo pijí alkohol nebo kouří. Takoví lidé se nemohou stát našimi členy, ale my se můžeme snažit jim pomáhat, aby zvítězili. Můžeme jim říci, že když se vzdají těchto škodlivých zvyklostí, budou oni i jejich rodiny šťastnější. Ti, jejichž srdce jsou naplněna Duchem Božím, nebudou toužit po žádných dráždivých. – RH June 15, 1905 *Te 165.4*

Skutečně obrácený člověk se vzdá návyků a choutek, které jej poskvřňují – Muži i ženy mají mnohé návyky, které se neslučují se zásadami Bible. Oběti alkoholu a tabáku jsou zkaženy na těle, na duši i na duchu. Takoví lidé by se neměli přijímat do církve, dokud nepodají důkaz, že jsou skutečně obráceni, že pocítují potřebu víry, která působí láskou a očišťuje duši. Boží pravda očistí toho, kdo opravdu věří. Ten, kdo je cele obrácen, vzdá se každého návyku i choutky, která jej poskvřňuje. Dokonalou zdrženlivostí přemůže svou touhu po požitcích, které ničí zdraví. – Ev 264 *Te 166.1*

8. Adventisté sedmého dne – duchovní vůdcové

Uchovávejte si duševní svěžest a osvědčujte vytrvalost – Na všech, zejména na kazatelích, kteří vyučují pravdě, spočívá vážný úkol přemáhat svou požívačnost. Užitečnost Kristových služebníků by byla mnohem větší, kdyby byli pány svých choutek a vášní a jejich duševní a mravní síly by byly výkonnější, kdyby se střídavě zabývali prací tělesnou a duševní. Při přísně střídmych návycích a střídáním tělesné a duševní práce by mohli vykonat daleko víc práce a uchovat si jasné myšlení. Kdyby se takové cesty drželi, jejich myšlenky i slova by plynuly volněji, jejich náboženské úkony by měly větší sílu a vliv na posluchače by byl znatelnější. *Te 166.2*

Nestřídmost v jídle – i takovém, které je hodnotné – bude vyčerpávat tělesnou soustavu a otupí ostřejší a světlejší podněty. Přísná střídmost v jídle a pití je nanejvýš potřebná pro uchování zdraví i pro hladkou činnost všech tělesných funkcí. Přísně zdrženlivé návyky spojené s tělesnou námahou uchovávají duševní i tělesnou svěžest a dodají vytrvalosti těm, kdo jsou činní jako kazatelé, vydavatelé, i všem, kdo mají málo pohybu. – HR August, 1875 *Te 167.1*

Následujte Kristova příkladu – Služebníci Kristovi, kteří hlásají, že jsou jeho zástupci, by měli následovat Kristova příkladu a více než všichni ostatní si osvojit přísnou střídmost. Lidé by měli vidět, že oni svým sebezapřením, obětavostí a účinnou dobročinností žijí tak, jak žil Kristus a jsou jim příkladem. Kristus přemáhal chuť k jídlu v zájmu člověka a oni mají místo něho dávat jiným příklad hodný napodobení. Ti, kdo nepociťují potřebu usilovat o to, aby přemohli své požitkářství, nedokáží si zajistit cenná vítězství, jichž by byli mohli dosáhnout, a stanou se otroky choutek a chtíčů, které neustále naplňují pohár nepravosti těch, kdo přebývají na zemi. – 3T 490 *Te 167.2*

Duchovní zrak je oslaben – Dostala jsem příkaz, abych řekla svým bratřím v kazatelském úřadu: Nestřídmostí v jídle se sami zbavujete schopnosti jasně rozlišovat mezi ohněm posvátným a obyčejným. Tato vaše nestřídmost také prozrazuje, že nedbáte výstrah, které vám Pán dal. Jeho slovo vám říká: „*Kdo jest mezi vámi, kdo se bojí Hospodina, poslouchej hlasu služebníka jeho. Kdo chodí v temnotách a nemá žádného světla, doufej ve jméno Hospodinovo a spolehni na Boha svého. Aj, vy všichni, kteříž zaněcujete oheň a jiskrami se přepasujete, chodtež v blesku ohně svého a v jiskrách, které jste roznítili. Má ruka vám způsobí, že ulehnete v trápení.*“ (Iz 50,10.11) – 7T 258 *Te 167.3*

Co napomáhá jasnému myšlení – My nemáme právo přepínat své síly – ať duševní či tělesné – tak, abychom byli snadno podráždění a říkali slova, která Boha urážejí. Pán si přeje, abychom byli vždy klidní a trpěliví. Ať jiní dělají cokoli, my máme být obrazem Kristovým, tj. jednat tak, jak by za podobných okolností jednal on. *Te 168.1*

Člověk v odpovědném postavení musí každý den činit rozhodnutí, od nichž závisí velmi výsledky. Musí často myslet rychle a toto dokáží úspěšně jedině ti, kdo zachovávají přísnou střídmost. Správným zacházením s tělesnými i duševními silami sílí naše mysl a každá námaha jí dodá nové svěžesti, pokud nebylo napětí příliš veliké. – 7T 199 *Te 168.2*

Požadavky kladené na lidi vybrané pro zodpovědná postavení Být Bohu věrný znamená mnoho. On má požadavky na všechny, kdo jsou v jeho službách. On si přeje, aby mysl i tělo zůstávaly v co nejlepším zdravotním stavu, aby každá síla i nadání zůstávalo pod jeho vládou a byly tak svěží, jakými se mohou stát jedině při zachování přísné střídmosti. Máme vůči Bohu závazek bezvýhradně se mu zasvětit tělem i duší, se všemi schopnostmi, jichž si vážíme jako jím svěřených darů, kterých máme užít pro službu jemu. V tomto čase zkoušky máme neustále posilovat a zdokonalovat veškerou svou energii i své schopnosti. Jedině ti, kdo uznávají tyto zásady, a byli rozumně a v báni Boží vedeni k péči o svá těla, by měli být vybráni, aby nesli odpovědnost za toto dílo. Ti, kdo poznali pravdu již dávno, přesto však nedovedou rozlišovat mezi ryzími zásadami spravedlnosti a zásadami zla, ti, jimž se chápání Boží spravedlnosti, milosrdenství a lásky zakalilo, měli by být odpovědnosti zproštěni. Každá církev potřebuje jasné, pronikavé svědectví, které dává trubce určitý zvuk. – ST Oct. 2, 1907 *Te 168.3*

Pracovníci ve zdravotnictví mají být zdrženliví – On (lékař) ví, že dívky, které se dávají na dráhu zdravotních sester, by měly být důkladně vycvičeny v zásadách zdravotní reformy, že by mě-

ly být vedeny k přísné střídmosti ve všem, protože nedbalost ve věci zákonů zdraví je neomluvitelná u těch, kdo byli odděleni, aby učili druhé, jak žít. – 7T 74 *Te 169.1*

Vzdělávat, vzdělávat, vzdělávat – Protože zásady zdraví a střídmosti jsou tak důležité a často jsou tak špatně chápány, zanedbávány nebo neznámy, měli bychom vychovávat sami sebe, abychom dovedli nejen uvádět náš vlastní život v soulad s těmito zásadami, ale užít jim jiné. Lid je nutno vzdělávat řádek za řádkem, poučku za poučkou a látka se jim musí podávat svěže. Skoro každou rodinu je třeba rozhybat. Mysl musí být poučena a svědomí vyburcováno k povinnosti uskutečňovat zásady opravdové reformy. *Te 169.2*

O této otázce by měli především být poučeni kazatelé. Oni – jako pastýři stádce – budou voláni k odpovědnosti za neznalost a nedbání přírodních zákonů. Oni ať poznají, co je to skutečná hygienická reforma a učí jejím zásadám jak příkazem, tak klidným, důsledným příkladem. Neměli by být neznalí své povinnosti v této věci, neměli by se stavět stranou z obavy, že by je mohli někteří lidé nazvat výstředníky. Na výročních schůzích, kurzech a při jiných velkých a důležitých schůzích by měli lidé získávat poučení o zdraví a střídmosti. Dejte do služby všechen talent, jímž vládnete a přiložte k tomu také publikace týkající se této věci. „Vychovávejte, vychovávejte, vychovávejte“ by mělo být vaším heslem. – Undated Manuscript 9 *Te 169.3*

Část IX. – V čem je základ nestřídmosti

1. Prenatální vliv (tj. získaný v době před narozením)

Kde by měla náprava začít – Snahy našich pracovníků ve věci střidmosti nesahají dost daleko, aby kletbu nestřidmosti z naší země vypudily. Návyky jednou vytvořené, se těžko přemáhají. Náprava by měla začít u matky ještě před narozením jejích dětí. Kdyby se Boží příkazy věrně plnily, nestřidmost by neexistovala. *Te 170.1*

Každá matka by se měla neustále snažit přizpůsobovat své návyky Boží vůli, aby mohla pracovat v souladu s ním a ochránila své děti od neřestí přítomné doby, které ničí zdraví i život. – Necht' matky bez prodlení zaujmou správný vztah ke svému Stvořiteli, aby za jeho podpůrné milosti mohly ochránit své děti před pustými zábavami a nestřidmostí. – CD 225, 226 *Te 170.2*

Návyky otce a matky – Každý nestřidmý člověk, který vychovává děti, přenáší zpravidla své náklonnosti a své sklony na svého potomka. – RH Nov. 21, 1882 *Te 170.3*

Dítě bude mít zálibu v dobru nebo ve zlu podle návyků matčiných. Ona sama musí být zásadová a musí ctít střidmost a sebezapření, jestliže chce hledat prospěch svého dítěte. – CD 218 *Te 170.4*

Vrozené špatné sklony – Myšlenky a pocity matky budou mít mocný vliv na dědictví, které svému dítěti dává. Jestliže dovolí, aby se její mysl zabývala vlastními pocity, jestliže je sobecká, nevrhá a přemrštěná, projeví se to na povaze jejího dítěte. Takto přijali mnozí – téměř jako vrozené – nepřekonatelné sklony ke zlému. Satan rozumí této věci mnohem lépe než mnozí rodiče. On bude svým pokušením dotírat na matku, protože ví, že jestliže mu ona neodolá, může on skrze ni postihnout její dítě. Jediná matčina naděje v Bohu. K němu se může utéct o sílu a milost, a nebude hledat nadarmo. – ST Sep. 13, 1910 *Te 171.1*

Boží poselství každé matce – Starostlivost, s níž by měla matka střežit své životní návyky, se vyučuje v Písmu. Když chtěl Hospodin povolat Samsona za osvoboditele Izraele, zjevil se jeho matce „*anděl Hospodinův*“ se zvláštním příkazem týkajícím se jejích návyků a také výchovy jejího dítěte. „*At' se vystříhá,*“ řekl, „*nyní nepí vína aneb nápoje opojného, aniž jez co nečistého.*“ (Sd 13,13.7) *Te 171.2*

Působení rodičovského vlivu pokládají mnozí rodiče za málo důležité, avšak Bůh to tak nevidí. Dvojí velmi závažné poselství Božího anděla svědčí o tom, že si zasluhuje, abychom o něm velmi pečlivě přemýšleli. *Te 171.3*

Slovy řečenými hebrejské matce promlouvá Bůh ke všem matkám všech dob. „*At' se (ona) varuje všeho,*“ řekl anděl, „*ať bedlivě dbá na všechno, co jsem jí přikázal.*“ Na zdraví dítěte budou působit matčiny návyky. Její choutky a vášně mají být ovládány zásadovostí. Je zde něco, čemu se musí vyhýbat, něco, čemu se musí bránit, jestliže má splnit Boží úmysl, který na ni Bůh vložil tím, že jí dal dítě. Jestliže se bude před narozením svého dítěte oddávat neřestem, bude-li sobecká, netrpělivá a přemrštěná, odrazí se tyto rysy v povaze dítěte. Takto se mnohé děti už narodily s téměř nepřekonatelnými sklony ke zlému. Jestliže však matka neúchylně lpí na správných zásadách, je-li střidmá a odříkavá, je-li laskavá, milá a nesobecká, může dát svému dítěti tytéž vzácné povahové rysy. Příkaz, který zapovídal matce pít vína, byl velmi určitý. Každá kapka opojného nápoje, kterou vypije, aby uspokojila svou chuť, ohrožuje tělesné, duševní i mravní zdraví jejího dítěte a je přímým hříchem proti jejímu Stvořiteli. – MH 372, 373 *Te 171.4*

Jsou odpovědné za blaho budoucích generací – Kdyby ženy minulých generací byly vždy vycházely z vážných úvah a uvědomovaly si, že ušlechtilost nebo nízkost budoucích generací bude záviset od jejich způsobu jednání, byly by dbaly o to, aby nespojily svůj životní zájem s muži, kteří si libovali v nepřírozených požitcích alkoholu a tabáku, který je pomalým, zato však jistým smrtelným jedem, oslabujícím nervovou soustavu a snižujícím ušlechtilé myšlení. Kdyby byli muži zůstávali oddáni těmto hnusným návykům, byly by je ženy měly ponechat neženaté a měly se těšit z těch společníků, které si vyvolily. Ženy se neměly pokládat za tak málo cenné, aby spojily svůj osud s muži, kteří neovládali své choutky, a jejichž hlavním štěstím bylo jídlo, pití a uspokojování svých zvířecích vášní. *Te 172.1*

Ženy nešly vždy za hlasem rozumu, podlehly náhlému popudu. Necítily velkou míru odpovědnosti, která na nich spočívala – totiž vytvářet taková životní spojení – která by nevtiskla jejich dítěti nízký stupeň morálky, ani vášeň uspokojovat nízké choutky na útraty zdraví nebo života. Bůh je bude činit do značné míry zodpovědné za tělesné zdraví a mravní charakter, které takto předaly budoucím generacím. – How to Live, No. 2, pp. 27, 28 *Te 172.2*

Novorozeně – Otcové i matky by se měli ptát: „Co máme dělat s dítětem, které se nám má narodit?“ Přeložili jsme čtenáři, co řekl Bůh, pokud se týče způsobu života matky před narozením jejích dětí. To však není všechno. Anděl Gabriel byl vyslán z nebeských dvorů aby dal směrnice, jak pečovat o děti po jejich narození, aby rodiče mohli plně chápat svou povinnost. *Te 173.1*

V době Kristova prvního příchodu přišel anděl Gabriel k Zachariášovi s poselstvím podobným poselství danému Manuovi. Starému knězi bylo řečeno, že jeho žena porodí syna, jehož jméno má být Jan. Anděl řekl: „*Budeš mít radost a veselí a mnozí se budou radovat z jeho narození. Bude veliký před Pánem, víno a opojný nápoj nebude pít, a bude naplněn Duchem svatým.*“ (L 1,14) Toto zaslíbené dítě mělo být vychováváno s přísnou střídmostí. Mělo mu být svěřeno důležité dílo reformy – připravit Kristu cestu. *Te 173.2*

Mezi lidem existovala nestřídmost všeho druhu. Hojné pití vína a přepychová jídla zmenšovaly tělesnou sílu a snižovaly morálku do takové míry, že ani nejodpornější zločiny se nejevily jako hříšné. Janův hlas měl zaznít z pouště jako ostrá výtku za hříšné požitkářství lidu a Janovy vlastní odříkavé návyky měly být rovněž výtkou výstředkům té doby. – CD 225 *Te 173.3*

2. Síla zděděných sklonů

Nenasytné touhy se předávají dál – Oba rodiče předávají své význačné duševní i tělesné rysy, své sklony i choutky svým dětem. Nestřídmost rodičů má za následek, že dětem často chybí nejen síla tělesná, ale i duševní a mravní. Ti, kdo pijí alkohol a kouří, mohou přenést – a také přenášejí – svou nenasytanou touhu, svou vznětlivou krev a popudlivé nervy na své děti. Prostopášníci často odkazují své neposvěcené tužby, ba i odporné choroby jako dědictví svým potomkům. A protože děti mají méně síly přemáhat pokušení, než mají rodiče, má každá generace sklon klesat níž a níž. – PP 561 *Te 173.4*

Do třetího a čtvrtého pokolení – Naši předkové nám odkázali zvyky a choutky, které zaplňují svět nemocemi. Hříchy rodičů, způsobené zvrácenou požívačností, postihují se strašlivou silou děti do třetího a čtvrtého pokolení. Nesprávná strava mnoha generací, nenasytné a požitkářské návyky lidí jsou příčinou toho, že se plní naše chudobince, naše vězení a ústavy choromyslných. Nestřídmé pití čaje, kávy, vína, piva, rumu a koňaku, kouření a užívání opia a jiných narkotik, způsobilo veliký duševní i tělesný úpadek, který je stále větší. – RH July 29, 1884 *Te 174.1*

Odkaz přicházejícím generacím – Jestliže návyky rodičů odporují zákonu těla, pak se škody, které si způsobili, budou opakovat u budoucích generací. – Manuscript 3, 1897 *Te 174.2*

Lidstvo sténá pod tíhou nahromaděných břed způsobených hříchy generací. Přesto muži ženy této generace holdují obžerství a pití, nepřemýšlejí, ani se nestarají o to, že tím odkazují příští generaci nemoci, oslabení rozumových schopností i mravní síly. – 4T 31 *Te 174.3*

Maření zděděných sklonů – Rodiče možná předali svým dětem sklon hovět choutkám a vášním, což ztíží výchovu i vzdělání těchto dětí, mají-li být vedeny k přísné střídmosti a k nabytí dobrých a ctnostných návyků. Jestliže chuť na nezdravou potravu a na dráždidla a narkotika byla na ně přenesena jako dědictví jejich rodičů, pak spočívá na rodičích nesmírně těžká odpovědnost mařit zlé sklony, které svým dětem dali! Rodiče by měli nesmírně opravdově usilovat o to, aby svým nešťastným potomkům dali víru a naději, jak je jejich povinností! – 3T 567, 568 *Te 174.4*

Postavit se proti přílivu zla – Mnoho lidí trpí za hříchy svých rodičů. Nejsou sice odpovědni za to, co jejich rodiče dělali, je však jejich povinností zjistit, co zákony zdraví porušuje a co nikoliv. Měli by se vyhýbat špatným návykům svých rodičů a správným životem si zajisti lepší podmínky. – MH 234 *Te 175.1*

Nyní je zapotřebí více mravní síly – Aby lidé této generace odolali satanovým pokušením a přemohli i to nejmenší požitkářství, potřebují mnohem více síly vůle posílené Boží milostí, než tomu bylo před několika generacemi. Nynější generace má však mnohem méně sebevlády než ti, kteří žili tenkrát. Ti, kteří si dopřávali těchto dráždivel, předali své zvrácené chutě a vášně svým dětem, takže nyní je k přemáhání všech forem nestřídmosti zapotřebí více mravní síly. Jediná naprosto bezpečná cesta je – zůstat pevný, zachovávat ve všem přísnou zdrženlivost a nikdy se nevydávat na nebezpečnou stezku. – CTBH 37 *Te 175.2*

3. Jak vytvořit vzory v chování

Začít v útlém dětství – Ať se rodiče pustí do boje s nestřídmostí u svých vlastních krbů, ve vlastních rodinách, ať učí své děti řídit se těmito zásadami od samého dětství a mohou doufat v úspěch. – 3T 567 *Te 175.3*

Pilně vyučovat – Učte své děti sebezapření a sebevládě již od kolébky. ... Vštěpujte do jejich citlivé mysli tu pravdu, že Bůh nechce, abychom žili jen pro chvilkové uspokojení, ale pro naše konečné dobro. Učte je, že povolit pokušení je slabé a špatné, ale odolat, že je ušlechtilé a mužné. Tato ponaučení budou semeny zasetými do dobré půdy a ponesou ovoce, z něhož se bude vaše srdce radovat. – MH 386 *Te 176.1*

Důležité je začít záhy – Začít s výchovou dětí není nikdy příliš brzy. Vštípená ponaučení, návyky vytvořené ve věku batolete a v dětství, mají větší vliv na utváření charakteru a na životní zaměření, než všechno poučování a výchova v letech pozdějších. – MH 380 *Te 176.2*

Dalekosáhlý vliv včasných návyků – Charakter se do značné míry vytváří v prvních letech života. Návyky do té doby vštípené působí víc než jakékoliv přirozené nadání na to, budou-li z lidí duchovní obři nebo trpaslíci, neboť právě ty nejlepší talenty se mohou špatnými návyky pokřivit a oslabit. Čím dříve si člověk v životě osvojí škodlivé návyky, tím pevněji budou ony svou obět' ovládat a tím jistěji budou snižovat její duchovní úroveň. – MH 112, 113 *Te 176.3*

Odvýknout ustáleným návykům je těžké – Odvýknout návykům, kterým se holdovalo po celý život, je ta nejtěžší věc. Démon nestřídmosti má obrovskou sílu a nedá se snadno přemoci. ... Utvářet charakter svých dětí a učit je přísně se držet zásad střídmosti v jídle a pití, vás bude, milé matky, stát cenné hodiny života, které máte od Boha. – CTBH 79 *Te 176.4*

Časné probuzení záliby v lihovinách – Vštěpujte svým dětem nechuť ke dráždivlům. Velmi mnohé matky podporují nevědomky v dětech chuť na tyto věci. Viděla jsem v Evropě, jak chůvy dávaly pít nevinným malým dětem víno nebo pivo, a tak v nich pěstovaly chuť pro dráždivla. Jakmile takové děti povyrostou, naučí se být víc a víc na těchto věcech závislé, až je to ponenáhlu přemůže, až jim už není pomoci a stanou se z nich nenapravitelní opilci. – CD 235 *Te 177.1*

První tři roky – Ponecháte-li po první tři léta života u dítěte volný průchod sobectví, zlobě a umíněnosti, bude těžké je přimět, aby se podřídilo zdravé kázni. Jeho povaha se pokřivila, dítě si nejraději dělá, co samo chce, dozor rodičů je mu protivný. Tyto špatné sklony rostou s ním, dokud ho v dospělosti jeho převládající sobectví a nedostatek sebevlády nevydají na milost a nemilost špatností, které se v naší zemi rozmáhají. – HR April, 1877 *Te 177.2*

Veliká zodpovědnost rodičů – Zvítězit nad choutkou, které člověk již jednou přivykl, je velmi obtížné. Velmi důležité je, aby rodiče vychovávali své děti pro čisté záliby a nezvrácené chutě. Rodiče by měli mít stále na paměti, že jsou odpovědní za takovou výchovu svých dětí, aby ony měly mravní sílu odolávat zlu, které je obklopí, až se octnou ve světě. *Te 177.3*

Kristus nežádal svého Otce, aby zval učedníky ze světa, ale aby je zachoval od zlého ve světě, aby je ochránil před pokušeními, s nimiž se budou na každém kroku setkávat. Tuto modlitbu by se měli otcové a matky modlit za své děti. Mají však prosit Boha, a potom nechat své děti dělat, co ony chtějí? Bůh nemůže zachránit děti od zlého, jestliže rodiče s ním nespolupracují. Rodiče by se měli statečně a s radostí ujmout svého úkolu a pokračovat v něm s neumdlévající vytrvalostí. – RH July 9, 1901 *Te 177.4*

Ti, kdo vyhovují choutkám dítěte a neučí je, aby se ovládalo, poznají možná později, až si ono oblíbí kouření a stane se otrokem lihovin, které ochromí jeho smysly, a až uslyší jeho blábolení a oplzlosti – že udělali strašlivou chybu. – CD 114 *Te 178.1*

Utvářet charakter tak, aby odolával pokušení – První kroky k nestřídmosti se obvykle dějí v dětství nebo raném mládí. Dítě dostává dráždivou potravu, které probouzí nepřirozené touhy. Tyto zvrácené choutky jsou od počátku podporovány. Protože se chuť stává stále zvrácenější, požadují se i silnější dráždivla. Když se i těmto vyhová, odhodí otrok požitkářství brzy veškerou zdrženlivost. Zlo začalo vznikat v raném dětství a rodiče by mu byli mohli zabránit. V naší zemi pozorujeme nyní

horlivou snahu nestřídmost omezit. Poznalo se však, že je velmi nesnadné přemoci tohoto silného, vzrostlého lva a připoutat ho k řetězu. *Te 178.2*

Kdyby se polovina námahy, která se vynakládá na to, aby se učinila přítrž tomuto obrovskému zlu – věnovala poučování rodičů o tom, jakou mají odpovědnost při vytváření návyků a charakterů svých dětí – mohlo by to přinést tisíckrát větší dobro, než když se bojuje až se vzrostlým zlem, jako je tomu nyní. Nepřirozená chuť na lihoviny se vytváří doma, v mnoha případech přímo u stolů těch, kdo jsou nejhorlivějšími zastánci tažení za střídmost. ... *Te 178.3*

Rodiče by neměli brát výchovu svých dětí na lehkou váhu a měli by věnovat hodně času pečlivému studiu zákonů, které řídí náš život. První jejich věcí by mělo být poznávat, jak správně jednat se svými dětmi, aby jim mohli zajistit zdravou mysl ve zdravém těle. Příliš mnoho rodičů se dává ovládat zvyky místo zdravým rozumem a Božími požadavky. Mnozí, kteří prohlašují, že jsou následovníky Kristovými, jsou ve svých domácích povinnostech velmi nedbalí. Nejsou si vědomi posvátné důležitosti důvěry, kterou Bůh vložil do jejich rukou – totiž utvářet charakter svých dětí tak, aby ony chtěly mít mravní sílu odolávat mnohým pokušením, která svádějí mladé lidi. – ST Nov. 17, 1890 *Te 178.4*

Začít od kolébky – Kdyby byli rodiče konali svou povinnost a dávali na stůl zdravá jídla bez rozčilujících a dráždivých látek a kdyby byli zároveň učili své děti se ovládat a rozvíjeli v jejich charakteru mravní sílu, nemuseli bychom se my teď zabývat problémem nestřídmosti. Jakmile se jednou vytvořily návyky nestřídmosti, rostly a sílily, je pak velmi těžké pro ty, kdo v mládí nebyli správně vedeni, aby se špatnými návyky skoncovali a učili se držet na uzdě sebe i své nepřirozené chutě. Je velmi těžké takové lidi učit a přimět je, aby cítili potřebu křesťanské střídmosti v době dospívání. Cvičení ve střídmosti by měla začít, už když je dítě v kolébce. – RH May 11, 1876 *Te 179.1*

Konečné účtování – Až se při konečném účtování rodiče i děti setkají – jaký to bude pohled! Tisíce dětí, které byly otroky choutek a neřestí, které v životě mravně ztroskotaly, budou stát tváří v tvář rodičům kteří z nich udělali to, čím jsou. Kdo jiný musí nést tuto strašlivou odpovědnost, ne-li rodiče? Stvořil Pán tyto mladé lidi už porušené? Ach ne! On je stvořil ke svému obrazu, o málo menší andělů. – 3T 568 *Te 179.2*

4. Příklad rodičů a jejich vedení

Jsou odpovědni za charakter – Jen málokterí rodiče si uvědomují, že jejich děti jsou tím, čím je učinil jejich příklad a kázeň, a že oni jsou odpovědni za charakter, který se v jejich dětech vyvíjí. – HR December, 1872 *Te 180.1*

Úkolem matek je pomáhat svým dětem vytvářet správné návyky a čisté záliby. Zjemňujte chuť na jídlo, učte děti, aby si ošklivily dráždidla. Vychovávejte své děti tak, aby měly mravní sílu odolávat zlu, které je obklopuje. Učte je, že se nemají dát zviklat jinými, že se nemají poddávat silným vlivům, ale mají působit dobrým vlivem na jiné. – MH 334, 335 *Te 180.2*

Příklad matky – Žena má v rodině zastávat posvátnější a vyšší postavení než král na svém trůně. Jejím velkým úkolem je, aby její život byl pro její děti živým příkladem, který by chtěly následovat. – 3T 566 *Te 180.3*

Zdrženlivost ve všech maličkostech rodinného života – Sami rodiče by se měli chovat tak, aby jejich život byl pro jejich domácnost každodenním příkladem sebevlády a snášenlivosti. ... Velmi zdůrazňujeme, že zásady zdrženlivosti mají platit v celém životě rodiny, aby příklad rodičů této zdrženlivosti učil. – ST April 20, 1882 *Te 180.4*

Bůh dokoná úsilí rodičů – Ujmete-li se jako rodiče svých povinností v Boží síle, s pevným odhodláním nikdy ve svém úsilí nepolevovat ani své místo neopouštět a budete-li se usilovně snažit, aby vaše děti byly takové, jaké by je chtěl mít Bůh, potom na vás Bůh shlíží se souhlasem. On ví, že děláte, co je ve vaší moci a on vaši sílu rozhojní. On sám bude konat tu část práce, kterou otec ani matka konat nemůže; on bude spolupůsobit na moudrou, trpělivou, správně řízenou snahu bohabojné matky. Milí rodiče, Bůh nehodlá konat práci, kterou přenechal vám, abyste ji konali doma. Vy se nesmíte poddat lhostejnosti a být línými služebníky, jestliže chcete své děti ochránit před nebezpečím, které je ve světě obklopuje. – RH July 10, 1888 *Te 180.5*

5. Učit sebezapření a sebevládě

Začít v raném dětství – Sebezapření a sebevládě by se měly děti učit a v nich se důsledně již v raném dětství upevňovat. Především je důležité jim vštěpovat, že jedí, aby žily, a nežijí, aby jedly; že chuť k jídlu se musí podřizovat vůli a že vůle musí být ovládána klidným, správně uvažujícím rozumem. – ST April 20, 1882 *Te 181.1*

Učte základům reformy – Otcové a matky, buďte pohotoví k modlitbám. Bedlivě se chraňte nestřídmosti v jakékoliv podobě. Učte své děti zásadám pravé zdravotní reformy. Učte je, čemu se mají vyhýbat, aby si uchovaly zdraví. Boží hněv začal již navštěvovat neposlušné děti. Kolik zločinů, kolik hříchů, kolik nespravedlivého jednání se na všech stranách odhaluje! – 9T 160 *Te 181.2*

Učte pravému cíli života – V Božím slovu nám byla dána přesná nařízení. Ať matka za spolupráce a podpory otce tyto zásady prosazuje a ať jsou děti od útlého dětství vychovávány k sebevládě. Vštěpujte jim, že cílem života není hovět smyslným choutkám, ale ctít Boha činit své bližní šťastnými. *Te 181.3*

Otcové a matky, pracujte opravdově a věrně, spoléhejte na Boha, on vám dá milost a moudrost. Buďte pevní, ale mírní. Cílem všech vašich příkazů má být snaha zajistit nejvyšší dobro vašich dětí a pak dohled, aby těchto příkazů bylo uposlechnuto. Vaše energie a rozhodnost nesmí kolísat, avšak vždy musí být podřízena Duchu Kristovu. Pak smíme opravdu doufat, že uvidíme, že „*synové naši budou jako štípkové zdárně rostoucí v mladosti své, a dcery naše jako uhelní kamenové, tesaní ku podobenství chrámu*“ (Ž 144,12). – ST Sep. 13, 1910 *Te 181.4*

Za děti – opilce – nesou vinu rodiče – Všeobecně nyní panuje zármutek nad tím, že nestřídmost je v tak strašné míře rozšířena. My však vidíme základní příčinu u otců a matek, kteří zaplňovali své stoly věcmi, jež vedly chuť jejich dětí k touze po rozčilujících dráždivlech. Oni sami zasedli do svých dětí sítě nestřídmosti a je to jejich vina, jestli se z nich stanou pijáci. – HR May, 1877 *Te 182.1*

Potrava, je často takového druhu, že budí touhu po dráždivých nápojích. Děti dostanou na stůl přepychová jídla – kořeněnou potravu, hojnost šťávy z masa, dorty a pečivo. Tato silně kořeněná strava dráždí žaludek a budí touhu po ještě silnějších dráždivlech. Chuť je vydávána v pokušení nejen nevhodnou potravou, z níž se dětem dovoluje volně si při jídle brát, ale i tím, že mají dovoleno jíst mezi jednotlivými jídly. Tak se stává, že dvanácti nebo čtrnáctileté děti mají často chronické žaludeční potíže. *Te 182.2*

Možná, že jste viděli snímek žaludku člověka, který propadl opojným nápojům. Podobný stav nastává, když se požívá ostré koření. Při takovém stavu žaludku se dostavuje chuť na něco dalšího, touha vyhovět nutkání po něčem silnějším a ještě silnějším. Brzy nato najdete své syny, jak se učí venku na ulici kouřit. – CD 235, 236 *Te 182.3*

Kam vede nedostatek zdrženlivosti – Svou nevědomostí nebo bezstarostností dávají rodiče svým dětem první lekce v nestřídmosti. U stolu plného škodlivého koření, hojné potrawy a kořeněných jednohubek si dítě zvykne jíst to, co mu škodí, co dráždí jemnou žaludeční sliznici, vzrušuje krev a posiluje zvířecí vášně. Brzy si chuť žádá něco silnějšího a tuto touhu uspokojí kouřením. Tímto požitkářstvím jen roste nepřírozená touha po dráždivlech, člověk se brzy uchýlí k pití lihovin a stává se z něj opilec. K takovým koncům vede nedostatek zdrženlivosti. – RH Sep. 6, 1877 *Te 182.4*

Mravní síly jsou ochromeny. Poživačnost podněcuje lidské vášně a ochromuje mravní síly, takže rodičovské poučení o zásadách mravnosti a pravé laskavosti létají kolem uší, aniž by se dotkly srdce. Ani nejstrašnější hrozby a výstrahy Božího slova nejsou natolik mocné, aby vyburcovaly ochromený rozum a probudily porušené svědomí. *Te 183.1*

Požitkářství a povolnost vášním vzrušují a oslabují mysl a činí ji výchovy neschopnou. Naše mládež potřebuje získávat vědomosti o svém těle spolu se znalostmi literárními a vědeckými. Pro ně je důležité pochopit, jaký vztah má jejich jídlo, pití i všeobecné návyky ke zdraví a životu. Když porozumějí svému vlastnímu tělesnému ústrojí, budou vědět jak se chránit před oslabením a nemocemi. Při zdravé konstituci se dá dokázat velmi mnoho. Dobrota, láska i zbožnost se dá vypěstovat.

Potřeba tělesného osvěžení se projeví v oslabení mravních sil. Apoštol říká: „*Nepanuž tedy hřích v smrtelném těle vašem, abyste povolovali jemu v žádostech jeho.*“ (Ř 6,12) – HR December, 1872 Te 183.2

Je to něčí věc – Měli byste se ve všem snažit o střídmost. Musíte ji mít na zřeteli při všem, co jíte a pijete. Přesto říkáte: „To není vaše věc, co já jím nebo piji, nebo co si donesu na stůl.“ Něčí věc to je, ledaže byste vzali své děti a někam je zavřeli, nebo odešli do pouště, kde nebudete druhým přítěží a kde vaše vzpurné, zlé děti nebudou kazit společnost, v níž se pohybují. 2T 362 Te 183.3

Vychovávejte k mravní samostatnosti – Rodiče by měli vychovávat své děti, aby měly mravní samostatnost, ne by šly za náhlým podnětem a sklonem, ale aby cvičily své rozumové síly a jednaly podle zásady. Ať se matky neptají na poslední módu, ale na cestu povinnosti a užitečnosti a ať řídí kroky svých dětí. Prosté návyky, ryzí mravy a ušlechtilá nezávislost na správné cestě života bude mít pro mládež větší cenu než dary génia, nadání k učení či vnější uhlazenost, které jim může dát svět. Učte své děti chodit po cestách spravedlnosti a pak i ony povedou jiné stejnou cestou. Kéž takto nakonec poznáte, že váš život nebyl marný, neboť jste přinášeli vzácné ovoce do Boží sýpky. – RH Nov. 6, 1883 Te 184.1

Rodiče mají mít na zřeteli zákony života – Pro rodiče by mělo být nejpřednější věcí chápat zákony života a zdraví, aby přípravou potravy nebo nějakými jinými návyky nezavinili něco, co by vedlo jejich děti ke špatným sklonům. Matky by měly velmi pečlivě dbát, aby na stůl přicházela ta nejprostší, zdravá potrava, která neoslabuje zažívací orgány ani nervy, aby potrava, kterou jim předloží, nebyla v rozporu s poučením, které by měly svým dětem dát. Tato potrava je pro žaludek oslabením nebo posilou a je velmi důležitá pro tělesné i mravní zdraví dětí, které jsou Božím majetkem, vykoupeným jeho krví. Jaká posvátná důvěra je tu dána rodičům: chránit tělo i duši svých dětí tak, aby nervová soustava byla ve správné rovnováze a duše aby nebyla ohrožena. – 3T 568 Te 184.2

Děti mají také rozumět fyziologii – Rodiče by se měli snažit vzbudit ve svých dětech zájem o studium fyziologie. Od prvního rozbřesku rozumu by měla lidská mysl získávat poznatky o stavbě těla. Ve světě přírody smíme hledět na dílo Boží a obdivovat je, ale lidské tělo je nejpodivuhodnější. Je proto nanejvýš důležité, aby mezi studiemi vybíranými pro děti zaujímala důležité místo fyziologie. Měly by ji studovat všechny děti a rodiče by se pak měli postarat o to, aby to bylo spojeno s každodenní hygienou. Te 184.3

Děti mají být vedeny k tomu, aby pochopily, že každý orgán těl a každá schopnost mysli je darem dobrého a moudrého Boha, a že každého se má užívat k jeho slávě. Je třeba trvat na správných návycích v jídle, pití i oblékání. Nesprávné návyky činí mládež méně citlivou k příkazům Bible. Děti mají být chráněny před požitkářstvím a především před požíváním dráždivel a před narkotiky. – CT 125, 126 Te 185.1

Přípravení čelit pokušení – Děti by měly být cvičeny a vychovávány tak, aby počítaly s tím, že se setkají s nesnázemi a aby očekávaly, že přijdou pokušení i nebezpečí. Měly by se učit ovládat a vítězně přemáhat nesnáze. Nebudou-li se svéhlavě řídit do nebezpečí a zbytečně se stavět na cesty pokušení, budou-li se vyhýbat špatným vlivům i špatné společnosti, takže nebudou nevyhnutelně nuceny se pohybovat v nebezpečné společnosti, budou mít sílu hájit právo a držet se zásad a s pomocí Boží si uchovají neposkvrněnou morálku. Mravní síly mladých lidí, kteří byli správně vychováváni, budou schopny obstát v nejtěžší zkoušce, bude-li Bůh jejich nadějí. – HR prosinec 1872 Te 185.2

Kdyby se mladým, kteří mají vytvářet a formovat společnost, vštěpovaly správné zásady zdrženlivosti, nebylo by tolik zapotřebí bojovat za zdrženlivost. Pevný charakter a sebevláda by vítězily a pokušení těchto posledních dnů by byla v síle Ježíšově přemožena. – CTBH 79 Te 185.3

6. Mládež a budoucnost

Ukazatel budoucnosti – Dnešní mládež je bezpečným ukazatelem budoucí společnosti. V jakou budoucnost můžeme doufat, když hledíme na tuto mládež? Většina jich miluje zábavu a má odpor k práci. Chybí jim mravní odvaha zapřít sebe a reagovat na požadavky povinnosti. Mají jen málo sebevlády a sebemenší příležitost je vzruší a rozhněvá. Mnozí z nich – nejružnějšího věku a postavení – nemají zásady ani svědomí a se svou leností a marnotratnictvím, jimž navykli, se řítí do neřesti a kazi společnost, takže náš svět se stává duhou Sodomou. – CTBH 45 *Te 186.1*

Doba k upevňování dobrých návyků – Správné a ctnostné návyky vytvářené v mládí poznamenají obyčejně celou životní dráhu svého nositele. Ve většině případů se zjistí, že ti, kdo v pozdějším životě ctí boha a mají úctu k právu, se tomu naučili dříve, než měl svět čas vtisknout duši svou hříšnou podobu. Dospělí lidé jsou obyčejně k novým dojmům necitliví jako nejtvrďší skála; mladí lidé jsou však dojmům přístupnější. Mládí je doba, kdy se mají získávat znalosti pro denní životní praxi. Pak se může snadno formovat správný charakter. Je to doba vytváření dobrých návyků, získávání a upevňování sebevlády. Mládí je dobou setby a zaseté semeno rozhoduje o žni tohoto i budoucího života. – CH 113 *Te 186.2*

Být zdrženlivý znamená být mužný – Jediná cesta, na níž se může člověk cítit bezpečný proti moci nestřídmosti, je úplně se zdržet vína, piva lihovin. Musíme své děti naučit, že mají-li být mužné, musí těchto věcí zanechat. Bůh nám ukázal, v čem je pravá mužnost. Mužný je ten, kdo zvládá, kdo bude oslaven a jehož jméno nebude vymazáno z knihy života. – CTBH 37 *Te 186.3*

V našich velkých městech je spousta hostinců a ty jsou velkým pokušením pro ty kolemjdoucí, kteří snadno podléhají své touze po alkoholu. Tato choutka se nesmírně těžko přemáhá, jakmile se jednou v člověku zabydlí. Mladí by měli být vychováni k tomu, aby se nikdy nedotkli tabáku ani opojných nápojů. Alkohol lidem brání v rozumném uvažování. – RH June 15, 1905 *Te 187.1*

Nádab a Abihu navykli pít – Všechno, co zmenšuje tělesnou sílu, oslabuje myšlení a činí je méně schopné rozlišovat mezi dobrem a zlem, mezi tím, co je správné a co je špatné. O pravdivosti této zásady svědčí případ Nádaba a Abihu. Bůh jim uložil konat nejposvátnější práci a dovolil jim, aby se mu při stanoveném úkonu přiblížili. Oni však byli zvyklí pít víno a ve chvíli, kdy se ujali svatých služeb ve svatyni, měli mysl zamlženou. ... „*Protož sstoupiv oheň od Hospodina, spálil je; a zemřeli tu před Hospodinem.*“ (Lv 10,2) – FE 427, 428 *Te 187.2*

Výstraha rodičům a mladým lidem – Rodiče i děti by si měli vzít z příběhu Nádaba a Abihu poučení. Nepřekonaná chuť na víno přemohla sílu rozumu a vedla k porušení výslovného příkazu, čímž na sebe uvalili Boží soud. Přesto, že děti možná nebyly správně poučeny a jejich povahy nebyly formovány tak, jak měly, chce Bůh s nimi vejít ve styk, jako to učinil při Nádabovi a Abihu, jestliže budou dbát jeho příkazů. Jestliže oni s vírou a odvahou pořídí svou vůli vůli Boží, on je bude vyučovat a jejich život může být jako čistá bílá lilie na stojatých vodách, plná vůně. Oni se musí rozhodnout v síle Ježíšově, aby ovládli své náklonnosti a vášně a každý den vítězili nad satanovým pokušením. Toto je cesta, kterou Bůh určil lidem, aby sloužili jeho vznešeným cílům. – ST July 8, 1880 *Te 187.3*

Člověk hodný úcty – Ten mladý člověk, který je rozhodnut udržet své choutky pod Boží vládou a který odmítne první pokušení k pití opojného nápoje tím, že řekne zdvořile, ale pevně: „Ne, děkuji!“, je člověkem hodným úcty. Ať se mladí muži projeví jako naprostí abstinenti, i když lidé ve vysokém postavení nemají mravní odvahu příkře se postavit proti návyku, který ničí zdraví i život. – Letter 166, 1903 *Te 188.1*

Vliv jednoho posvěceného mladíka – Jediný mladý člověk, jemuž se doma dostalo správné výchovy, bude mít pevné základy pro stavbu svého charakteru a svým příkladem i životem – jestliže bude svých sil správně užívat – se stane v našem světě silou, která povede jiné vzhůru i kupředu na cestě spravedlnosti. Spása jedné duše je spásou pro mnohé jiné. – RH July 10, 1888 *Te 188.2*

Tkaní tkaniva návyků – Mějte na paměti že denně pro sebe tkáte tkanivo návyků. Odpovídají-li tyto návyky zásadám Bible, je každý váš den krokem do nebes a vy rostete v milosti a po-

znání pravdy. A Bůh vám dá moudrost, jako ji dal Danielovi. Vaše cesta nebude cestou sobeckého uspokojování. Cvičte se v nejpřísnější střídmosti a dbejte, abyste měli v posvátné úctě ty zákony, které z Boží vůle mají řídit naše tělo. Bůh potřebuje, abyste byli silní, proto je hřích nedbat zákonů zdraví. Čím lépe tyto zákony zachovávejte, tím jasněji dovedete rozpoznat pokušení a odolávat jim, a tím jasněji dokážete rozeznat cenu věcí věčných. – YI Aug. 25, 1886, p. 135 *Te 188.3*

Příklad Danielův – Žádný mladý muž ani žena by nemohli být pokoušeni víc než byl Daniel a jeho druhové. Těmto čtyřem židovským mladíkům bylo přiděleno víno a maso z královského stolu, ale oni se rozhodli pro střídmost. Viděli, že všude číhá nebezpečí a že mají-li odolat pokušení, musí vynaložit velké úsilí a výsledek vložit do rukou Božích. Mladí lidé, kteří si přejí obstát, jako obstál Daniel, musí co nejvíc napnout své duševní síly, spolupracovat s Bohem a cele se spolehnout na sílu, kterou on zaslíbil všem těm, kdo v pokorné poslušnosti přijdou k němu. *Te 189.1*

Mezi ctností a neřestí trvá neustálý zápas. Protichůdné prvky na jedné a čisté zásady na druhé straně jsou v činnosti a ze všech sil usilují o vedení. Satan se snaží přiblížit ke každé duši nějakou formou pokušení v požitkářství. Nestřídmost strašlivě přibývá. Kamkoliv jen pohlédneme, vidíme, jak ochotně je toto zlo hýčkáno. *Te 189.2*

Odmítnout je úctyhodný čin – Následovníci Ježíšovi nebudou nikdy zahanbeni, jestliže jsou ve všem zdrženliví. Pročpak by se měl nějaký mladý muž rdít hanbou, že odmítá pohár vína nebo zpěněnou sklenici piva? Odmítnout povolit zvrácené choutce je čin hodný úcty. Hřešit není známkou mužnosti; povolovat škodlivým návykům v jídle a pití je slabé, zbabělé a nízké, ale v potlačení zvrácené choutky je síla, statečnost a ušlechtilost. Daniel byl na babylonském dvoře obklopen hříšnými svody, ale s Kristovou pomocí si svou neporušenost uchoval. Ten, kdo měl dostatek sil k překonání pokušení, ale nedokázal mu odolat, není zapsán v nebeských knihách jako muž. *Te 189.3*

„Mějte odvahu být Danielelem, mějte odvahu stát sám!“ Mějte odvahu jednat podle práva. Jestliže nasloucháš úmyslům zlých společníků a máš vůči nim jen tichou, zbabělou výhradu, stáváš se jedním z nich. *„Vyjdětež z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás, a budu vám za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery.“* (2 K 6,17.18) *Te 189.4*

Je zapotřebí mravní odvahy – Ve všech dobách a při všech příležitostech je zapotřebí mravní odvahy k dodržování zásad přísné zdrženlivosti. Dá se očekávat, že jdeme-li takovou cestou, překvapíme ty, kdo se cele všech dráždidel nezřikají. Jak ale máme prosazovat reformu, jestliže se přizpůsobujeme škodlivým návykům a počínání těch, s nimiž se stýkáme? ... *Te 190.1*

Ve jménu Ježíšově a v jeho síle může dnes každý mladý člověk zvítězit nad satanovým pokušením požitkářství. Moji drazí mladí přátelé, postupujte vpřed krok za krokem, až všechny vaše návyky budou v souladu se zákony života a zdraví. Ten, který na poušti zvítězil nad pokušením, říká: *„Kdož zvítězí, dám jemu seděti s sebou na trůnu svém, jako i já zvítězil jsem, a sedím s Otcem svým na trůnu jeho.“* (Zj 3,21) – YI July 16, 1903 *Te 190.2*

Pokušení se mu nevyhnulo – Daniel Boha miloval, bál se ho a poslouchal ho. Přesto však neutekl před světem, aby se vyhnul jeho zhoubnému působení. Podle Božího ustanovení měl být ve světě, ne však ze světa. Ve všech pokušeních i půvabech dvorského života, které ho obklopovaly, obstál s duší neporušenou, pevný jako skála ve své zásadovosti. On učinil Boha svou silou a nebyl jím opuštěn v době největší nouze. – 4T 569, 570 *Te 190.3*

Výsledek věrné domácí výchovy – Daniela vychovávali v dětství rodiče v přísné zdrženlivosti. Učili ho, že se musí ve všech svých návycích přizpůsobit zákonům přírody; že to, co jí a pije, působí přímo na jeho tělesnou, duševní i mravní přirozenost, a že on je odpovědný Bohu za své schopnosti, neboť ví, že jsou darem od Boha a že on je nesmí žádným svým jednáním kazit ani mrzačit. Tato výuka způsobila, že Daniel si Božího zákona vysoce vážil a celým srdcem jej ctíl. V prvních letech svého zajetí prošel Daniel zkouškou, která ho měla obeznámit s dvorskou vznešeností, s pokrytectvím a pohanstvím. Opravdu – podivná škola, která ho měla připravit pro život ve střídmosti, pracovitosti a věrnosti! A přece žil nezkažen ovzduším zla, jímž byl obklopen. *Te 190.4*

Zkušenost Daniela a jeho věrných druhů objasňuje, jaký prospěch může vyplynout ze střídme stravy a ukazuje, co Bůh učiní pro ty, kdo s ním budou spolupracovat k očišťování a pozvedání duše. Oni byli Bohu ke cti a pro babylonský dvůr jasným, zářícím světlem. *Te 191.1*

Bůh na vás volá – V tomto příběhu slyšíme Boží hlas, který se obrací na každého z nás s výzvou, abychom sesbírali všechny vzácné příběhy týkající se křesťanské zdrženlivosti a sami zaujali správný postoj k zákonům zdraví. *Te 191.2*

My chceme mít podíl na věčném dědictví. Chceme nějaké místo v Božím městě, prosti veškeré nemravnosti. Celá nebesa hledí na nás, aby viděla, jak bojujeme boj s pokušením. Ať všichni, kdo vyznávají jméno Kristovo, chodí tak před světem, aby mohli učit příkladem i výkladem zásad opravdového života. „*Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali těla svá v obět živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou.*“ (Ř 12,1) – CTBH 23, 24 *Te 191.3*

Studenti se mají mít na pozoru – Druh potravy i způsob, jakým se požívá, má nesmírný vliv na zdraví. Mnozí studenti se nikdy opravdově nesnažili ovládat svou chuť k jídlu ani zachovávat správná pravidla týkající se jídla. Někteří jedí příliš mnoho při hlavních jídlech a někteří jedí mezi hlavními jídly, kdykoliv se dostaví pokušení. *Te 191.4*

Všem studentům by se mělo vštěpovat, že je třeba být opatrný, než si navyknou na druh stravy. Bylo mi dáno poučení, že ti, kteří navštěvují naše školy, nemají dostávat masitou stravu, ani takovou potravu, o níž se ví, že je nezdravá. Na jejich stůl by nemělo přijít nic, co bude povzbuzovat touhu po dráždidlech. Snažně prosím všechny, aby odmítali jíst ty věci, které budou zdraví škodit. Tak mohou sloužit Pánu obětí. – CT 297, 298 *Te 192.1*

Prosazujte svou mužnou svobodu – Mladí muži, kteří se domníváte, ne nemůžete jíst prostou, zdravou potravu určenou Ústavem zdraví, a že musíte jít do restaurace a dát si něco pro uspokojení své chuti – je na čase, abyste procitli a prosazovali svou mužnou svobodu. – Manuscript 3, 1888 *Te 192.2*

Neupadněte v pokušení – Chcete dovolit, aby vás časné světské zaměstnání uvádělo do pokušení? Chcete nedůvěřovat svému Pánu, který vás miluje? Chcete zanedbávat úkol vám uložený – tj. sloužit Bohu? Vašimi společníky jsou lidé světští, smyslní a ďábelští. Nadýchal jste se mravní malárie a jste ve vážném nebezpečí, že zklamete, kde byste mohl zvítězit, kdybyste zaujal správný vztah k Ježíši tím, že jeho život a charakter učiníte svým měřítkem. Abyste nyní ušel zkáze, která vnikla do světa skrze chtíč, musíte být účastníkem božské přirozenosti. Vaší povinností je uchovat si v duši nebeskou atmosféru. *Te 192.3*

Neměl byste chodit tam, kde vás zkazí zpustlí kamarádi. Jako člověk, který miluje vaši duši, snažně vás prosím, abyste se co nejvíce vyhýbal společnosti rozmařilců, prostopášníků a bezbožníků. Modlete se: „*Neuvod' nás v pokušení*“, to jest: „Nedovol, ó Pane, abychom byli přemoženi, když nás přepadne pokušení.“ Bďte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Je rozdíl mezi tím, je-li člověk pokoušen a upadne-li do pokušení. – Letter 8, 1893 *Te 192.4*

Ježíš byl družný i zdrženlivý – Ježíš káral nestřídmost, povolnost k neřestem a pošetilost, byl však svou přirozeností družný. Přijímal pozvání na večeři od učených a vznešených stejně jako od chudých a zarmoucených. Jeho rozhovor při těchto příležitostech povznášel a poučoval a jeho posluchači jím byli uchvázeni. Nedovoloval žádné zpustlé výjevy ani nevázanou zábavu, ale nevinné veselí měl rád. Židovská svatba byla slavnostní a působivou příležitostí, jejíž radost a veselí nebyly Synu člověka nepříjemné. – Redemption; or the Miracles of Jesus, p. 13, 14 *Te 193.1*

Ukazujte cestu, ale neutlačujte – Boží slova člověka neodsuzuje, ani nepotlačuje aktivitu, ale snaží se jí dát správný směr. Zatímco svět vnáší do mysli i duše lidí neklid, klade vám Pán do rukou Bibli, abyste ji studovali, vážili si jí a střežili ji jako svého průvodce. Slovo je vašim světlem. – Letter 8, 1893 *Te 193.2*

Část X. – Preventivní opatření

1. Výchova ke zdrženlivosti

Co můžeme udělat my – Co je možno dělat proti rostoucímu přílivu zla? Ať se stanoví a neústupně uplatňují zákony, zakazující prodej a pití ostrých lihovin jako nápoje. Ať se vynaloží veškerá snaha na to, aby se opilci umožnil návrat ke střidmosti a řádnému životu. Ale ještě víc než toto je zapotřebí zapudit z naší země kletbu opilství. Odstraňte chuť na lihoviny a nebudou se pít ani prodávat. – GW 388 *Te 194.1*

Bohatá žeň z výchovných snah – Lidé rozmanitého povolání i různého společenského postavení podlehlí zkaženosti světa, protože pili opojné nápoje, hověli tělesným vášním a upadali do pokušení. Tito padlí lidé budí sice náš soucit a vyžadují naši pomoc, nemělo by se však věnovat také trochu pozornosti těm, kteří ještě do těchto hlubin neklesli, ale kteří již vykračují na tutéž cestu? – 6T 256 *Te 194.2*

Kdyby se polovina námahy vynakládané na zastavení tohoto obrovského zla věnovala pro poučování rodičů o jejich odpovědnosti při vytváření návyků a charakteru jejich dětí, mohlo by vzniknout tisíckrát větší dobro než vzniká nyní, když se bojuje až s plně rozvinutým zlem. Nepřirozená chuť na lihoviny vzniká doma, v mnoha případech právě u stolů těch, kdo nejhorlivěji bojují za zdrženlivost. Všem pracovníkům za tuto dobrou věc přejeme šťastné pořízení, ale zveme je, aby se podívali hlouběji na příčiny zla, proti němuž bojují, a pracovali důkladněji a důsledněji na dílu reformy. – ST Nov. 17, 1890 *Te 194.3*

Čemu učit – Lidem je nutno zdůrazňovat, že pravá rovnováha duševních i mravních sil závisí do značné míry na správném stavu tělesného ústrojí. Všechna narkotika a nepřirozená dráždidla, která oslabují a snižují tělesnou přirozenost, snižují intelekt i morálku. ... *Te 195.1*

Úkolem zastánců zdrženlivosti je, aby vychovávali lid podle těchto zásad. Učte je, že zdraví, charakter, ba i život jsou ohroženy požíváním dráždiv, která vybičovávají vyčerpané síly k nepřirozené, křečovitě činnosti. – MH 335 *Te 195.2*

Bud'te stateční a odolávejte – Tělesná stránka člověka má být pečlivě vzdělávána, pěstována a rozvíjena, aby se božská přirozenost mohla skrze muže a ženy v plnosti projevit. Bůh očekává, že lidé budou užívat rozumových schopností, které jim on dal. Očekává od nich, že veškerou rozumovou sílu použijí pro něj. Oni mají dávat svědomí to nejvyšší místo, které mu bylo přiručeno. Duševní a tělesné síly se mají spolu se zálibami pěstovat tak, aby mohly být co nejvýkonnější. ... *Te 195.3*

Má Bůh radost, když vidí, že se některý orgán nebo schopnost, kterou on člověku dal, zaneřádává, zneužívá nebo zbavuje zdraví a výkonnosti, kterou by bylo možno získat cvičením? Pěstuje tedy dar víry. Bud'te stateční a bojujte proti každému počínání, které ničí chrám duše. My jsme cele závislí na Bohu a naše víra sílí tím, že stále věříme, třebaže nemůžeme vidět, jaký úmysl má Bůh při svém jednání s námi, ani výsledek tohoto jednání. Víra ukazuje vpřed a vzhůru k věcem budoucím, pevně se drží jediné síly, v níž můžeme dosáhnout plnosti s ním. „*Zdali sváže sílu mou, aby učinil se mnou pokoj*“, říká Bůh, „*aby, pravím, učinil se mnou pokoj*?“ (Iz 27,5) – Manuscript 130, 1899 *Te 195.4*

O žádné téma by neměl být větší zájem – Bůh poslal své varovné poselství, aby upozornil muže i ženy na jejich nebezpečí a riziko. Avšak tisíce, ba milióny nedbají na to slovo, které jim ukazuje, v jakém jsou nebezpečí. Oni jedí potravu, která je pro jejich zdraví nebezpečná, a odmítají pochopit, že jedí-li nevhodnou potravu a pijí opojné nápoje, zotročují sami sebe. Porušují zákony života a zdraví, až si je požívačnost omotá svými pouty. ... *Te 196.1*

Žádné téma, předložené obyvatelům našich velkých měst by nemělo vzbudit takový zájem jako to, které se týká tělesného zdraví. Pravá zdrženlivost vyžaduje naprosté zřeknutí se opojných nápojů. Ona si také žádá nápravu návyků týkajících se stravování, oblékání a spánku. Ti, kdo hoví své požívačnosti, neradi slyší, že záleží na nich, chtějí-li být invalidy. Oni potřebují procitnout a uvažovat o příčině a následku. Potřebují si uvědomit, že své nemoci si způsobují nezájmem o správné jídlo, pití a oblékání. – Manuscript 155, 1899 *Te 196.2*

Tajemství vytrvalé práce – Poznali jsme, že vítězství získaná „Tažením za zdrženlivost“ nejsou často trvalá. V těch místech, kde se rozruch šířil nejsilněji, kde se zdánlivě vykonalo nejvíc zavíráním hospod a napravováním opilců, tam byla za několik měsíců nestřídmost větší než byla v době, kdy vznikla snaha ji potlačit. *Te 196.3*

Důvod toho je zřejmý. Práce nejde do hloubky a není důkladná. Sekyra není přiložena ke kořenu stromu. Nestřídmost nezáleží jen v pouhém pití alkoholu, ale má hlubší kořeny. Aby hnutí za střídmost mělo úspěch, musí náprava začít u našich stolů. – ST Jan. 6, 1876 *Te 196.4*

Vysvětlovat přesvědčivě a jasně – Ukažte lidu, jakým požehnáním bude pro ně uskutečňování zásad zdraví. Vysvětlujte jim, čím se muži a ženy mají podle Božího záměru stát. Ukazujte na velikost oběti, která byla učiněna pro povznesení a zušlechtění lidstva. S Biblí v ruce ukazujte na Boží požadavky. Říkejte posluchačům, že on od nich očekává, že budou užívat duševních i tělesných sil takovým způsobem, který bude jemu ke cti. Ukazujte jim, jak se satan snaží stahovat lidské bytosti dolů tím, že je svádí, aby se poddali své zvrácené chuti. *Te 197.1*

Jasně, srozumitelně a vážně jim řekněte, jak tisíce mužů i žen utrácejí Boží peníze ke své zkáze i k tomu, aby z tohoto světa učinili peklo. Milióny dolarů se vydávají za to, co z člověka činí šílenec. Vysvětlete tuto věc tak jasně, aby její síla přesvědčila každého. Pak vyprávějte svým posluchačům o Spasiteli, který přišel na tento svět, aby zachránil muže a ženy od každého hříchu. „*Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.*“ *Te 197.2*

Požádejte ty, kdo navštěvují shromáždění, aby vám pomáhali v práci, kterou se snažíte konat. Ukažte jim, jak ze špatných návyků vznikají nemoci těla a duše, neštěstí, jež žádné pero nedokáže popsat. Pití lihovin olupuje tisíce lidí o rozum, a přesto je prodej alkoholu uzákoněn. Řekněte jim, že musí získat nebe a vyhýbat se peklu. Žádejte po nich, aby se písemně zrekli požívání lihovin. Pověření toho, který řekl JÁ JSEM, bude vaší posilou. Mějte přísliby připraveny a rozdávejte je před ukončením shromáždění. – Ev 530 *Te 197.3*

2. Podepsání příslibu

Každý adventista sedmého dne se má písemně zavázat – Podle světla, kterého se mi od Boha dostalo, by měl každý náš člen podepsat příslib, že se zříká lihovin a být ve spojení se sdružením abstinentů. – RH Oct. 21, 1884 *Te 197.4*

Podepište a povzbuzujte k podpisu jiné – Toto je úkol pro mladé, pro lidi středního věku i pro staré. Bude-li vám předložen příslib střídmosti, podepište jej. Udělejte víc, rozhodněte se nasadit veškeré síly proti zlu nestřídmosti a povzbuzujte jiné, kteří se snaží uskutečňovat ve světě dílo reformy. – RH Jan. 14, 1909 *Te 198.1*

Každý mladý člověk by měl podepsat každý předložený příslib o zřeknutí se lihovin. – Nestřídmost, sprostota a prostopášnost jsou sestry. Ať se každý bohabojný mladý člověk opásá zbrojí a spěchá do popředí. Podepište se na každý příslib o střídmosti, který dostanete. Tím budete působit ve prospěch podepisování příslibu a přimějete jiné, aby jej podepsali. Nedejte se žádnou chabou omluvou od tohoto kroku odstrašit. Pracujte pro dobro své duše i pro dobro jiných. – YI July 16, 1903 *Te 198.2*

Pijan má příslib podepsat – Abstinentní pracovníci se snaží přimět pijana, aby podepsal příslib, že od nynějška nebude pít opojné nápoje. To je správné. – Manuscript 102, 1904 *Te 198.3*

Pijanovy děti mají příslib podepsat – Ať se vaše rty nedotknou ani kapky vína či lihoviny, neboť obojí přináší šílenství a trápení. Slibte si naprostou abstinenci, neboť v té je vaše jediné bezpečí. ... Otcova slova a jeho příklad ať neučiní ani jednoho ze synů satanovým pomocníkem, který by sváděl někoho z členů rodiny, aby poslouchal démona choutky, která zkazila otcův život a předčasně ho sklátila do hrobu. – Manuscript 25, 1893 *Te 198.4*

Lidé na vysokých místech mají příslib podepsat. – Těm, kdo zastávají vysoké postavení, máme předložit příslib naprosté abstinence a vyzvat je, aby peníze, které by jinak utratili za škodlivé pití lihovin a za tabák, dali na založení ústavů, kde by se děti i mládež mohli připravovat k tomu, jak být světu užiteční. – 7T 58 *Te 198.5*

Podepisujte příslib při našich táborových shromážděních – Při našich táborových shromážděních bychom měli na toto dílo upozorňovat a učinit z něj živou otázku. Měli bychom lidu vysvětlovat zásady pravé střídmosti a vyzývat k podpisu příslibu střídmosti. – 6T 110 *Te 199.1*

Nehleďte žádnou výmluvu. – Nehleďte žádnou výmluvu, jste-li vyzváni, abyste podepsali příslib střídmosti, ale podepište každý předložený příslib a přimějete jiné, aby podepsali s vámi. Pracujte pro dobro svých duší i pro dobro jiných. Nikdy nepromarněte vhodnou příležitost uplatnit svůj vliv na straně důsledné střídmosti. – CH 441 *Te 199.2*

Neúspěch podpisové akce ponechává závory spuštěny – Po rozhovoru v neděli večer se na příslib podepsalo 137 bratří a sester. Když jsme se dověděli, že několik přítomných odmítlo příslib podepsat z důvodu, který by nemohl pravé Boží dítě ospravedlnit, bylo nám to líto. Jejich omluvou bylo, že jejich práce je volá na místa, kde je jim nabízeno víno – jak je v této zemi zvykem – a oni je nemohou odmítnout z obavy, že urazí ty, pro které pracují. Usoudila jsem, že toto je pro ně velmi dobrá příležitost, aby zvedli kříž a – jako Boží lid zvláštní, ježž on sobě samému očistil, dali zasvětit jeho světlu. ... *Te 199.3*

Za všech dob a při všech příležitostech je třeba mravní odvahy k odolávání pokušení k požitkářství. Dá se očekávat, že takové počínání překvapí ty, kdo nejsou zvyklí bezvýhradně se všech dráždivel zříkat. Ale jak má reforma postupovat, jestliže se máme přizpůsobovat návykům a počínání těch, s nimiž se stýkáme? Zde právě je vhodná příležitost ukázat, že jsme lid zvláštní, horlivý v dobrých skutcích. *Te 199.4*

Pijáci piva budou nabízet své sklenice a ti, kdo tvrdí, že jsou Božími dětmi, se mohou hájit stejnou omluvou, proč nepodepisují příslib o střídmosti – protože chtějí být pohoštěni pivem a odmítat nebude příjemné. Tyto omluvy nemají žádnou váhu, i kdyby byly sebedelší, a nám bylo líto, že někdo, kdo tvrdí, že věří pravdě, by měl odmítnout podepsat příslib – odmítnout postavit kolem

své duše bariéry a opevnit se proti pokušení. Oni nechávají raději závory spuštěny, aby je mohly snadno překročit a přijmout pokušení, aniž by se namáhali mu odolat. ... *Te 200.1*

Říci: „Já jsem podepsal příslib“, není žádná odvaha – Ti, kdo tvrdí, že věří pravdě, nezaujali všichni své stanovisko ke zdrženlivosti, jak je jejich svatou povinností. Byli takoví, kteří se vyhnuli rozhodnému závazku zdrženlivosti. Z jakého důvodu? Někteří říkají, že když se jim podává víno nebo pivo, nemají mravní odvahu říci: „Já jsem podepsal příslib, že se nedotknu kvašeného vína, piva ani opojného nápoje.“ Mají jména těchto lidí být zaznamenána v nebeských knihách jako jména obhájců požitkářství? – RH April 19, 1887 *Te 200.2*

Důležitost význačných mužů, kteří podepisují příslib – Měla jsem sen, že pod širým nebem byla shromážděna velká společnost a nějaký vysoký mladý muž, jehož jsem ve svých snech často vídala, když se mělo jednat o důležitých věcech – seděl blízko předsedy shromáždění. Tento mladý muž vstal a přešel k mužům, kteří zřejmě stáli v čele té společnosti, a řekl: „Tu je papír a já si přeji, aby každý z vás na něj napsal své jméno.“ Jako prvním podal papír bratru A. Ten na něj pohlédl a četl nahlas: „Vy se tímto zaručujete, že se zdržíte kvašeného vína i lihovin všeho druhu a že užijete svého vlivu, abyste – pokud je vám to možné – přiměli všechny ostatní, aby vašeho příkladu následovali.“ *Te 200.3*

Bratr A potřásl hlavou a řekl, že on nepotřebuje tento papír podepisovat. On zná svou povinnost a stejně prý věc střídmosti hájí, ale necítí nutnost se vázat, neboť ve všech těchto věcech existují výjimky. *Te 201.1*

Muž podal též papír bratru B, který jej vzal, pečlivě přehlédl a řekl: „Jsem stejného mínění s bratrem A. Cítím někdy potřebu něčím se povzbudit, když jsem slabý a nervózní a nechci se zaručovat, že za žádných okolností nebudu pít víno ani lihoviny.“ *Te 201.2*

Ve tváři muže byl zmatek a bolest. Když pokročil k dalším bratrům, následovalo asi 20 nebo 30 příkladu bratra A a B. Muž se pak vrátil k prvním dvěma, podal jim papír a řekl tiše, avšak pevně a rozhodně: „Vy oba jste v největším nebezpečí, že podlehnete požitácnosti. Dílo reformy se musí začít u vašich stolů a prosazovat se pak všude a za všech okolností. Váš věčný život je závislý na rozhodnutí, které teď uděláte. Charakter vás obou má silné stránky, ale v některém směru je slabý. Podívejte se, co způsobil váš vliv.“ Na zadní straně příslibu jsem uviděla napsaná jména všech, kteří předtím odmítli podepsat. ... *Te 201.3*

Položil před ně papír znovu a rozhodným tónem řekl: „Podepište tento papír, nebo se vzdejte svého postavení. Nejen podepište, ale své rozhodnutí na svou čest prosazujte. Buďte věrni svým zásadám. Přicházím k vám jako Boží posel a žádám abyste řekli svá jména. Ani jeden z vás nepochopil nutnost zdravotní reformy, ale až všude kolem vás nastanou Boží pohromy, pak poznáte, že zásady zdravotní reformy a přísná zdrženlivost ve všem – jediné tato zdrženlivost je základem vši milosti, která přichází od Boha, základu všech vítězství, jichž je třeba dobýt. Odmítněte toto podepsat a nebudete už nikdy obtěžováni. Vy oba potřebujete, aby váš duch změkkl a ponížil se. Místo hrubosti a tvrdosti ať nastoupí milosrdenství, něžný soucit, oddaná něha, odhodlaná a rozhodná vůle prosazovat své myšlenky za každou cenu. ... *Te 201.4*

Řekli svá jména a všech třicet s třesoucím se rukama podepsalo. *Te 202.1*

Potom byl pronesen jeden z nejslavnějších proslovů o střídmosti. Námětem bylo jídlo a pití. „Zde“, řekl řečník, „je požitácnost, která vznikla ze záliby pro opojné nápoje. Požitácnost a smyslnost jsou hlavními hříchy této doby. Požitácnost – jestliže se jí povoluje – působí na žaludek a probouzí zvířecí sklony. ... *Te 202.2*

Žaludek onemocní, požitácnost se stává chorobná a člověk neustále touží po něčem povzbuzujícím, po něčem, co mu dobře „sedne“! Někteří získají ošklivý návyk na čaj a kávu, pak začnou i kouřit, což ochromuje jemné žaludeční ústrojí a vede k touze po něčem silnějším než tabák. Jdou tedy ještě dál – k alkoholu. – Manuscript 2, 1874 *Te 202.3*

Dávná zkušenost s podepsáním slibu – V pondělí 2. června 1879 při návštěvě stanového shromáždění v Nevadě, ve státě Missouri, jsme se sešli ve stanu, abychom se zúčastnili ustavení Sdružení pro střídmost. Náš lid tam měl vhodné zástupce. Hovořil bratr starší Butler a doznal, že nestál do té míry v popředí hnutí za střídmost, jak by měl. Uvedl, že byl vždycky přísně zdrženlivým člověkem, který přestal pít alkohol, čaj i kávu, ale že nepodepsal slib, který obíhá mezi lidem.

Ted' že je však přesvědčen, že když tak neučinil, byl překážkou pro jiné, kteří by jej měli podepsat. Podepsal se pak pod jméno plukovníka Huntera. Můj muž se podepsal pod bratra Butlera, pak jsem se podepsala já a za mnou bratr Farnsworth. Tak se dílo zdárně započalo. *Te 202.4*

Pak mluvil můj muž, zatímco listina slibu kolovala. Někteří váhali podepsat, protože se jim zdálo, že čaj a káva by neměly být do slibu zahrnuty. Nakonec však podepsali i oni a přislíbili tak naprostou zdrženlivost. *Te 203.1*

Bratr Hunter, který byl pak vyzván, aby promluvil, odpověděl tím, že podal velmi působivé svědectví, jak si jej pravda našla a co on pro ni udělal. Potvrdil, že vypil celé moře alkoholu a že teď chce přijmout celou pravdu, reformu a všechno. Vzdal se už alkoholu a kouření a dnes ráno vypil svůj poslední šálek kávy. On věří, že ta svědectví jsou od Boha a přeje si, aby Boží vůle v nich vyjádřená, jej vedla. *Te 203.2*

Výsledkem shromáždění bylo 132 podpisů slibu naprosté zdrženlivosti, což znamenalo rozhodné vítězství ve prospěch střidmosti. – Manuscript 79, 1907 *Te 203.3*

Působte všude – Hlásejte zdrženlivost a volejte po signatářích slibu zdrženlivosti. Všude na toto dílo upozorňujte a učinite z něj živou otázku. – Manuscript 52, 1900 *Te 203.4*

3. Odstraňování pokušení

Temná skvrna zůstává – Navzdory tisícileté zkušenosti a pokroku – táž temná skvrna, která potřísnila první stránky dějin, trvá i nadále a znetvořuje naši moderní civilizaci. Nadměrné pití a s ním spojené strasti nalézáme všude, kam přijdeme. Ani ušlechtilé snahy pracovníků za střídmost nemohly zabránit rozšíření tohoto zla. Povolení prodeje alkoholu bylo uzákoněno, ale právní úprava – až na malé výjimky – šíření alkoholu nezastavila. – CTBH 29 *Te 203.5*

Co přineslo zákonné povolení prodeje alkoholu – Za nepatrnou částku se lidem povoluje, aby vydávali svým bližním nápoj, který je oloupí o vše, co činí tento život žádoucím i o veškerou naději na život budoucí. Jak zákonodárce, tak obchodník s alkoholem dobře vědí, co alkohol přináší. V hotelovém výčepu, v pivnici, v hostinci utrácí otrok této choutky své peníze za to, co ničí rozum, zdraví i štěstí. Prodávač alkoholu si plní svou zásuvku penězi, za něž by se mělo koupit jídlo a oblečení pro rodinu ubohého pijana. *Te 203.6*

Toto je nejhorší druh zlodějství. Přesto lidé vysokého postavení ve společnosti i v církvi uplatňují svůj vliv ve prospěch zákonného povolení prodeje alkoholu! A proč? Protože mohou dostat vyšší činži za své budovy, když je přenechají obchodníkům s alkoholem? Protože je žádoucím zajistit politickou podporu těmto svým zájmům? Protože tito takzvaní křesťané sami tajně holdují lákavému jedu? Šlechetná, nesobecká láska k lidstvu by určitě lidem nedávala právo lákat své bližní do zkázy. *Te 204.1*

Zákony povolující prodej lihovin naplnily naše městečka i velkoměsta, ano i naše vesnice a odlehle osady pastmi a léčkami pro ubohého, slabého otroka alkoholu. Ti, kdo mají snahu se napravit, jsou denně obklopeni pokušením. Strašlivá pijáková žízeň se hlasitě dožaduje své záliby. Všude kolem jsou zřídla zkázy. Ale běda, jeho mravní síla tak často podléhá a jeho přesvědčení se dá tak snadno umlčet! A tak člověk pije a klesá. Pak následují zhýralé noci a po nich dny plné zdrcenosti, duševní skleslosti a zoufalství. Tak to jde dál krok za krokem, až se zdá, že člověk, který byl kdysi dobrým občanem, laskavým manželem a otcem, se proměnil v démona. *Te 204.2*

Představme si, že ti úředníci, kteří na počátku roku udělili povolení obchodníkům s alkoholem, mohli na konci roku uvidět věrný obraz toho, jaké výsledky přinesl obchod provozovaný v této licenci. Je jim to ukázáno se všemi ohromujícími a strašlivými podrobnostmi a oni vědí, že všechno odpovídá skutečnosti. Je vidět otce, matky i děti klesající rukou vraha; je vidět zoufalé oběti zimy, hladu i hnusných a odporných nemocí, zločince uvězněné v temných hradních vězeních, oběti šílenství sužované vidinami zloduchů a příšer. Je vidět zešedivělé rodiče truchlící pro syny a dcery – kdysi ušlechtilé, slibné a krásné – nyní sklácené v předčasný hrob. ... *Te 204.3*

Den co den stoupalo k nebesům úzkostné volání deroucí se ze rtů pijanovy ženy a dětí. A toto všechno může obchodník s lihovinami připočítat ke svým ziskům! Jeho ďábelské dílo se uskutečňuje pod liberální pečeti zákona! Tak se společnost kazí, káznice a vězení jsou přecpány nemajetnými a zločinci a šibenice má dostatek obětí. Zlo nekončí u pijana a jeho nešťastné rodiny. Zvětšují se daňová břemena, morálka mladých je v sázce, majetek, ba i život každého člena společnosti je ohrožen. Sebeživější líčení není však s to vystihnout skutečnost. Žádné lidské pero ani tužka nedokáže plně vyličit hrůzy nestřídmosti. *Te 205.1*

Kdyby jediným zlem, pocházejícím z prodeje lihovin byla krutost a nedbalost nestřídmostých rodičů vůči jejich dětem, už toto by stačilo k odsouzení a odstranění obchodu s alkoholem. Pijan nejenže činí život svých dětí nešťastný, ale svým hříšným příkladem svádí také na cestu zločinu. Jak mohou křesťanští muži a ženy trpět toto zlo? Kdyby barbarské národy kradly naše děti a zneužívali jich tak, jako nestřídmostí rodiče zneužívají své potomky, povstalo by celé křesťanstvo, aby takové urážce učinilo konec. Avšak v zemi jasně ovládané křesťanskými zásadami se utrpení a hřích páchaný na nevinných a bezmocných dětech prodejem a požíváním alkoholu – pokládá za nutné zlo! – RH Nov. 8, 1881 *Te 205.2*

Pod ochranou zákona – V povolování obchodu s lihovinami vidí mnozí lidé cestu k omezování pijáctví. Povolování obchodu však staví pití pod ochranu zákona. Vláda schvaluje jeho

existenci a podporuje tak zlo, o němž tvrdí, že je omezuje. Pod ochranou licenčních zákonů vznikají po celé zemi pivovary, vinopalny a vinné sklepy a obchodník s alkoholem provozuje svůj obchod u samých dveří našich domovů. *Te 205.3*

Často má zakázáno prodávat alkohol tomu, kdo je opilý nebo o kom ví, že je nepolepšitelný pijan. Ale mezi mladými pijanů stále přibývá. Sama existence obchodu s lihovinami je závislá na vytváření náklonnosti k pití u mladých. Mladí jsou lákáni krok za krokem, až se vytvoří návyk na alkohol a vzniklou žízeň je nutno za každou cenu uspokojit. Méně škodlivé by bylo dopřát alkohol nepolepšitelnému pijanovi, o jehož zkáze je ve většině případů již rozhodnuto, než dovolit, aby výkvět naší mládeže byl lákán tímto strašlivým návykem do zkázy. *Te 206.1*

Povolený prodej alkoholu znamená neustálé pokušení pro ty, kdo se snaží polepšit. Byly zřízeny ústavy, kde se obětem nestřídmosti pomáhá přemáhat chuť k pití alkoholu. Je to ušlechtilé dílo, ale pokud je prodej alkoholu zákonem povolen, mají nestřídmí malý prospěch z ústavů pro opilce. Nemohou tam pobývat stále, musí znovu zaujmout své místo ve společnosti. Chuť na alkohol – i když zeslabená – není zcela vymýcen, a když je přepadne pokušení – což se děje každou chvíli – stávají se příliš často snadnou kořistí. *Te 206.2*

Člověk, který má nezkrotné dobytče, a který – i když zná jeho sklony – mu dává volnost, je podle zákonů země odpovědný za zlo, které může zvíře způsobit. V zákonech daných Izraeli přikázal Hospodin, že když by nějaké zvíře, o němž bylo známo, že je divoké – způsobilo smrt člověka, měl majitel za svou bezstarostnost nebo zlou vůli zaplatit životem. Podle téže zásady by vláda, která dává obchodníkovi s lihovinami povolení, měla být pokládána za odpovědnou za výsledky tohoto obchodu. A je-li zločinem hodným smrti pustit na svobodu nezkrotné zvíře, oč větším zločinem je povolit činnost obchodníka a alkoholem! *Te 206.3*

Licence jsou propůjčovány na žádost, aby obecní pokladna z nich měla užitek. Ale jaký je to užitek ve srovnání s obrovskými výdaji způsobovanými zločinci, šílenci a chudáši, kteří jsou ovocem obchodu s alkoholem. Člověk se pod vlivem alkoholu dopustí zločinu, přijde před soud a ti, kdo obchod s alkoholem uzákoňují, jsou nuceni projednávat výsledek svého vlastního díla. Oni schválili prodej alkoholického nápoje, který dělá ze zdravého člověka šílence. A nyní musí nutně poslat toho člověka do vězení nebo na šibenici, zatímco jeho žena a děti jsou často ponechány v nouzi a stávají se břemenem pro obec, v níž žijí. *Te 207.1*

Jak pošetil je trpět takový obchod, i když uvážíme pouze finanční stránku této věci! Ale jaký peněžitý zisk může nahradit ztrátu lidského rozumu, smazání a znetvoření obrazu Božího v člověku, zkázu dětí odsouzených k chudobě a ponižení, zděděné sklony otců – pijáků? – MH 342-344 *Te 207.2*

Co může dokázat prohibice – Člověk, který přivykl pití, je v zoufalé situaci. Jeho mozek je nemocen, síla jeho vůle je ochromena. Se zbytkem vůle, která v něm zůstala, se jeho touha po alkoholu nedá zvládnout. Není s ním možno rozumně mluvit, ani ho přimět k sebezapření. Jakmile vkročí do doupěte neřesti, člověk, který se rozhodl zanechat pití, neodolá a sáhne znovu po sklenici. První doušek alkoholu přemůže každé dobré předsevzetí, zničí každou stopu vůle. ... Uzákoněním obchodu s alkoholem dává zákon svůj souhlas k tomuto naprostému úpadku duše a odmítá učinit přítrž živnosti, která plní svět zlem. *Te 207.3*

Musí toto neustále pokračovat? Budou muset duše neustále zápasit o vítězství a vidět dveře pokušení dokořán otevřeny před sebou? Musí kletba nestřídmosti jako morový dech navždycky spočívat na civilizovaném světě? Musí se to neustále šířit jako ničivý oheň nad tisíci šťastných domovů? Ztroskotá-li nedaleko pobřeží loď, lidé nezůstávají nečinní. Riskují své životy ve snaze zachránit muže i ženy z vodního hrobu. Oč více námahy vyžaduje snaha zachraňovat lidi před osudem pijana! *Te 208.1*

Není to jen sám pijan a jeho rodina, kdo jsou činností obchodníka s lihovinami ohroženi, ani břímež daní není hlavním zlem, které obci přináší jeho obchodování. My všichni jsme vetkáni do přediva velké rodiny lidstva a zlo, které postihne jakoukoliv její část, přináší nebezpečí všem. *Te 208.2*

Mnohý člověk, který z touhy po zisku nebo z pohodlí nechtěl pro omezení obchodu s lihovinami nic udělat, poznal příliš pozdě, že obchod měl co dělat s ním. Dožil se toho, že z jeho dětí se stali opilci a ruiny. Nezákonnost se rychle šíří. Majetek je v nebezpečí, na život nelze spoléhat. Množí se neštěstí na moři i na souši. Nemoci, které se líhnou v brlozích necudnosti a zoufalství, nalézají pří-

stup do vznešených a přepychových domovů. Neřesti, podporované dětmi prostopášnictví a zločinu, nakazí syny a dcery jemných a vzdělaných domácností. *Te 208.3*

Neexistuje člověk, jehož zájmy obchod s alkoholem neohrožuje. Neexistuje člověk, který by se v zájmu své záchrany neměl zasadit o jeho zničení. – MH 344, 345 *Te 208.4*

Pokud na světě existují tato zla, nebude stav společnosti nikdy takový, jaký by měl být. Žádné skutečné zlepšení nenastane, dokud zákon neuzavře výčepy nejen v neděli, ale všechny dny v týdnu. Uzavření těchto hospod by podpořilo veřejný pořádek i domácí štěstí. – ST Feb. 11, 1886 *Te 208.5*

Úcta k Bohu, stabilita národa, prospěch obce, domova i jednotlivce vyžaduje, aby bylo podniknuto co největší úsilí k obrácení pozornosti lidu ke zlu nestřídmosti. Výsledek tohoto strašlivého zla poznáme brzy, pokud jej nevidíme teď. Kdo se chce se vší rozhodností snažit zastavit toto dílo zkázy? Zatím se dá stěží mluvit o zápase. Utvořte armádu, která by zastavila prodej opojných nápojů činících z lidí šílence. Mluvte otevřeně o nebezpečí prodeje lihovin, vytvářejte veřejné mínění, které by požadovalo jeho zákaz. Usilujte o to, aby lidé propadlí pití dostali příležitost vyváznout ze svého otroctví. Ať hlas národa požaduje od svých zákonodárců, aby byl učiněn konec tomuto hanebnému obchodu. – MH 346 *Te 209.1*

4. Rozptýlení a neškodné náhražky

Zahálka a bezcílnost – špatní společníci – Abychom pronikli ke kořenům nestřídmosti, musíme jít hlouběji než je požívání alkoholu nebo kouření. Zahálka, bezcílnost nebo špatní společníci mohou být prvotní příčinou. – Ed 202, 203 *Te 209.2*

Vliv přitažlivého domova. – Učiňte váš domov co nejpřitažlivější. Odstraňte závěsy a vpust'te dovnitř Božího lékaře – slunce. Ve svých domovech potřebujete klid a mír. Potřebujete, aby vaše děti měly krásný charakter. Učiňte tedy domov tak přitažlivý, aby se jim nechtělo odcházet do hospody. – Manuscript 27, 1893 *Te 209.3*

Mocná síla přitažlivého domova – Kolik rodičů teď běduje nad skutečností, že nemohou udržet své děti doma, že ony necítí k domovu žádnou lásku. Už v raném mládí touží po společnosti cizích lidí a jakmile jen trochu povyrosteou, odtrhnou se od toho, co jim připadá jako zajetí a nespravedlivé omezování svobody a nechtějí dbát matčiných proseb ani otcových rad. Zkoumání by obvykle ukázalo, že hřích leží ve dveřích rodičů. Oni neučinili domov takový, jaký by být měl, přitažlivý, radostný, zářící jasem laskavých slov, radostných pohledů a opravdové lásky. *Te 209.4*

Tajemství záchrany vašich dětí je v pěkném a přitažlivém domově. Požitkářství rodičů nepřipoutá děti k Bohu ani k domovu, avšak pevná, bohabojná snaha správně vychovávat a vzdělávat myšlení, by uchránilo mnoho dětí od zkázy. – RH Dec. 9, 1884 *Te 210.1*

Udělejte z domova místo, kde je radostnost, laskavost a láska. ... Je-li domácí život takový, jaký by být měl, budou návyky tam vytvořené silnou obranou proti útokům pokušení, až mladí odejdou z bezpečí domova do světa. – CH 100 *Te 210.2*

Venkovské domovy a užitečná práce – Jednou z nejjistějších záruk pro mladé lidi je užitečné zaměstnání. Kdyby byli bývali vedeni k pracovitosti tak, aby všechny jejich hodiny byly užitečně využity, neměli by čas na nudu ani na zahálku a existovalo by jen malé nebezpečí, že si vytvoří špatné návyky nebo budou mít špatné společníky. Vštěpujte mládeži od dětství, že bez tvrdé práce nemůže nikdo vyniknout. ... *Te 210.3*

Každý mladý člověk by měl své hřivny co nejvíc rozmnožit tím, že beze zbytku využije příležitostí, které tu jsou. Ten, kdo bude toto dělat, může dosáhnout téměř libovolné mravní i intelektuální výše. Musí však mít statečného a cílevědomého ducha. Bude muset zavřít své uši před voláním po radovánkách, musí se často vzepřít obtěžování mladých kamarádů. Musí být neustále na stráži, aby se nedal odvrátit od svého cíle. *Te 210.4*

Mnoho rodičů se stěhuje ze svých venkovských domovů do města, protože to pokládají za vhodnější nebo prospěšnější. Touto změnou však vystavují své děti mnohým velkým pokušením. Chlapci se nemají čím zaměstnat, vychovává je ulice a klesají krok za krokem z jedné nemravnosti do druhé, až ztratí jakýkoliv zájem o všechno, co je dobré, čisté a svaté. Oč by bylo bývalo lepší, kdyby byli rodiče zůstali se svými rodinami na venkově, kde na tělesnou i duševní sílu působí velmi příznivé vlivy. ... *Te 210.5*

Nedbalostí rodičů se mládež v našich velkoměstech dostává na špatné cesty a poskvrňuje své duše před Bohem. Takové bude vždy ovoce nečinnosti. Chudobince, vězení a šibenice by mohly vyprávět truchlivé příběhy o zanedbaných rodičovských povinnostech. – RH Sep. 13, 1881 *Te 211.1*

Nahrad'te hříšné zábavy nevinnými radovánkami. – Nemí možné, aby mladí byli tak klidní a vážní jako staří lidé, dítě nemůže být tak střízlivé, jako dospělý. Rodiče, učitelé a poručníci mládeže, vy musíte odsoudit hříšné zábavy, jak si zaslouží, a místo nich opatřit neškodné radosti, které neposkvrňují ani nekazí morálku. Nesvazujte mládež ustrnulými pravidly a omezováním svobody; to je povede k tomu, že se budou cítit utiskováni, že se vám vymknou z rukou a budou se řídit na stezku pošestilosti a zkázy. Pevnou, laskavou, uvážlivou rukou držte otěže vlády, řiďte a ovládejte jejich myšlení i cíle, ale číňte to tak jemně, moudře a láskyplně, aby stále ještě věděli, že máte na mysli jejich nejvyšší dobro. – RH Dec. 9, 1884 *Te 211.2*

Umožnit zajímavé prázdniny – Velice jsme se snažili, aby prázdniny byly pro mládež i děti co nejzajímavější. ... Naším cílem bylo držet je stranou zábav mezi nevěřícími. ... *Te 211.3*

Uvažovala jsem o tom, že místo abychom naše děti vzdalovali od světských radovánek, které mají sklon kazit a svádět, měli bychom jim opatřit neškodnou rekreaci, která by je vedla po radostných cestách, kde nehrozí žádné nebezpečí. Není třeba, aby kterékoliv Boží dítě mělo smutnou nebo chmurnou zkušenost. Boží příkazy a Boží zaslíbení ukazují, že tomu tak je. „*Cesty moudrosti jsou utěšené a všechny stezky její pokojné.*“ (Př 3,17) Světské zábavy člověka zaslepují a kvůli chvilkovému požitku pak mnozí obětují přízeň nebes i pokoj, lásku a radost, které ona poskytuje. Avšak tyto vytoužené předměty potěšení se brzy jeví jako odporné a neuspokojující. *Te 211.4*

Příjemnosti křesťanského života – My potřebujeme udělat všechno, co je v naší moci, abychom líčením půvabů křesťanského života získávali duše. Náš Bůh je milovníkem krásy. Byl by mohl obléci zemi do hnědi a šedi a stromům dát roucha smutku místo jejich jasně zeleného listí. On však chtěl, aby jeho děti byly šťastné. Každý list, každé rozvíjející se poupě a rozkvétající květina je projevem jeho něžné lásky a my bychom se měli snažit vylíčit jiným lidem tuto podivuhodnou lásku, kterou vyjadřuje jeho stvořitelské dílo. *Te 212.1*

Bůh by chtěl, aby každá domácnost a každá církev měla takovou moc, která by odvracela lidi od svůdných světských radovánek i od spolčování se s těmi, jejichž vliv by mohl být zhoubný. Snažte se získávat mládež pro Ježíše. Naplňujte jejich myšlení Božím milosrdenstvím a dobrotou tak, že jim dovolíte, aby se i při své hříšnosti těšili z výhod, slávy a pocty, že jsou syny a dcerami Nejvyššího. Jaké úžasné pomyšlení, jaká neslýchaná blahosklonnost, jaká úžasná láska, že omezení lidé smějí být spojeni s Všemohoucím! „*Dal jim moc syny Božími býti, těm, kteříž věří ve jméno jeho.*“ (J 1,12) „*Nejmilejší, nyní synové Boží jsme.*“ (1 J 3,2) Může se nějaká světská pocta tomuto vyrovnat? *Te 212.2*

Popisujme křesťanský život tak, jaký skutečně je, čiňme tu cestu radostnou, lákavou, zajímavou. Dokážeme to, budeme-li chtít. My smíme plnit mysl živými obrazy věcí duchovních i věčných, a tím pomáhat vytvářet z nich realitu pro myšlení jiných. Vírou vidíme Ježíše stát po pravici Boží jako našeho Prostředníka. Vírou zříme příbytky, které on odešel připravit pro ty, kdo ho milují. Vírou vidíme roucho i korunu připravenou pro ty, kdo zvítězí. Víra slyší zpěv vykoupených a přibližuje věčnou slávu. Chceme-li vidět krále v jeho kráse, musíme se v poslušnosti lásky přimknout k Ježíši. – RH Jan. 29, 1884 *Te 212.3*

5. Smysl pro mravní závazek

Dát se vést mravní a náboženskou zásadou – Naše jednání má být řízeno mravním a náboženským hlediskem. Máme se podrobovat všestranné kázni, protože před námi je nepomíjitelná koruna, nebeský poklad. – 2T 374 *Te 213.1*

Jako Kristovi následovníci bychom měli v jídle a pití být zásadoví. – Redemption; or the Temptation of Christ, p. 60 *Te 213.2*

Případ Danielův nám ukazuje, že skrze náboženskou zásadu mohou mladí lidé vítězit nad pokušením těla a zůstat věrni Božím požadavkům, i když je to stojí velkou obětí. – 4T 570 *Te 213.3*

Neexistuje morální právo jednat tak, jak se vám líbí. – Nemám právo jednat se svým tělem, jak já chci? Ne, nemáte žádné morální právo, protože porušujete zákony života a zdraví, které vám dal Bůh. Vy jste Božím vlastnictvím, jím stvořen a jím vykoupen. „Miluj svého bližního jako sebe samého.“ Projevuje se tu zákon sebeúcty i to, že patříme Pánu. A toto povede k úctě k závazkům, jimž je každá lidská bytost podrobena, aby chránila lidské tělo – živoucí stroj – který je tak podivuhodně utvořen, že to budí bázeň. – Manuscript 49, 1897 *Te 213.4*

Vědět o posvátnosti přírodního zákona – Každý zákon, který řídí lidské tělo, se má přísně dodržovat, neboť je to právě tak zákon Boží, jako je jím slovo Písma svatého. A každá svévolná odchylka od poslušnosti k tomuto zákonu je stejně tak jistě hříchem, jako porušením mravního zákona. Celá příroda je vyjádřením Božího zákona, ale do našeho těla vepsal Jehova na každý chvějící se nerv, na každé živé vlákno a na každý tělesný orgán svým vlastním prstem svůj zákon. Utrpíme ztrátu a porážku, jestliže odbočíme se stezky přírody, kterou vyznačil sám Bůh a půjdeme po té, kterou si zvolíme sami. *Te 213.5*

Chceme-li získat výhodu věčného života, musíme zápasit podle platného zákona. Cesta je široká dost a všichni, kdo běží závod, mohou získat cenu. Jestliže si vypěstujeme nepřírozené choutky a plně se jím oddáváme, porušujeme zákon přírody a výsledkem bude oslabený stav tělesný, duševní i mravní. Z toho důvodu se nehodíme pro onu vytrvalou, energickou a slibnou námahu, kterou bychom byli mohli vyvíjet, kdybychom byli věrni zákonům přírody. Poškodíme-li jeden jediný tělesný orgán, okrádáme Boha o službu, kterou bychom mu mohli prokazovat. „*Nevíte, že tělo vaše jest chrám Ducha svatého v vás? Kteréhož máte od Boha, a nejste sami svoji. Nebo koupěni jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.*“ (1 K 6,19.20) – RH Oct. 18, 1881 *Te 214.1*

Trvalý smysl pro odpovědnost – Ti, kdo si stále uvědomují, že stojí v tomto vztahu k Bohu, nebudou si plnit žaludek potravou, která uspokojuje chuť, ale zaživacím orgánům škodí. Nebudou kazit Boží vlastnictví uspokojováním nesprávných návyků v jídle, pití nebo oblékání. Budou co nejvíce pečovat o lidské ústrojí s vědomím, že toto musí dělat proto, aby spolupracovali s Bohem. On chce, aby oni byli zdraví, šťastní a užiteční. Ale aby takoví byli, musí svou vůli učinit vůlí jeho. – Letter 166, 1903 *Te 214.2*

Chránění mravní nezávislosti jako pevností – Rodiče, nezatížení módními zvyky, mohou se vši opravdovostí a vytrvalostí budovat kolem svých dětí mravní pevnost, která je bude chránit před strastmi a zločiny, které způsobuje nestřídmost. Dětem by se nemělo ponechávat volnost, aby rostly, jak chtějí, aby příliš nerozvíjely rysy, které by měly být v zárodku zničeny. Měly by však být pečlivě vedeny ke kázni a vychovávány k tomu, aby se stavěly na stranu práva, reformy a abstinence. Pak budou mít v každém rozhodujícím okamžiku dost mravní nezávislosti, aby vzdorovaly protivníkům skutečné reformy. – PHJ May, 1890 *Te 214.3*

Privádějte s důvěrou své děti k Bohu a snažte se vstřípit do jejich vnímavé mysli smysl pro jejich závazky k jejich nebeskému Otci. Bude to vyžadovat mnoho trpělivého vysvětlování a poučování. – RH Nov. 6, 1883 *Te 215.1*

Učte tomu jako výsadě a požehnání – Vštěpujte žákům myšlenku, že tělo je chrám, v němž si Bůh přeje přebývat, že musí být uchováno čisté, že musí být místem, kde přebývají vznešené myšlenky. Poněvadž při studiu fyziologie žáci vidí, že jsou skutečně „*podivuhodně utvoření, až to budí*

bázeň“, (Ž 139,14) bude je to naplňovat hlubokou úctou. Místo, aby dílo Božích rukou kazili, budou mít ctižádost udělat vše, co je v jejich silách, aby plnili nádherný Stvořitelův plán. Tak dojdou k tomu, aby byli poslušní zákonů zdraví. Nebude to pro ně obět' ani sebezapření, ale skutečně neo-cenitelná výsada a požehnání. – Ed 201 *Te 215.2*

Z mravního hlediska je to velké vítězství – Budeme-li umět v našem lidu probudit mravní citlivost pro střídmost, bude to znamenat velké vítězství. Je třeba učit umírněnosti ve všech věcech tohoto života a uskutečňovat ji. – ST Oct. 2, 1907 *Te 215.3*

Každý je osobně odpovědný Bohu – Poslušnost zákonů života se musí stát záležitostí osobní povinnosti. Za své návyky a počínání musíme být odpovědni Bohu. Otázka, na kterou si musíme odpovědět, zní: Co řekne svět? Ale: Jak já, který vyznávám, že jsem křesťan, budu zacházet s obydli, které mi dal Bůh? Budu pracovat pro své nejvyšší časné a duchovní dobro tak, že budu uchovávat své tělo jako chrám k přebývání Ducha svatého, nebo se zasvětim světskému myšlení a konání? – Manuscript 86, 1897 *Te 215.4*

Víc než vítězové – Budou-li křesťané pány svého těla a podřídí-li všechny své choutky a vášně poučenému svědomí, budou-li cítit, že poslouchat zákonů, ovládajících zdraví i život, je povinnost, dostane se jim požehnání tělesné i duševní svěžesti. Budou mít mravní sílu bojovat proti satanovi; a ve jménu toho, který pro ně zvítězil nad chutí, smejí oni být víc než vítězi na svůj vlastní účet. – RH Nov. 21, 1882 *Te 216.1*

Část XI. – Náš vztah k jiným spolkům střídmosti

1. Pracujme společně

Stát si bok po boku – V jiných církvích existují křesťané, kteří hájí zásady střídmosti. Měli bychom se snažit těmto pracovníkům přiblížit a umožnit jim, aby stáli s námi bok po boku. Měli bychom vyzvat mocné a dobré lidi, aby podporovali naši snahu zachránit to, co je ztraceno. – 6T 110, 111 *Te 217.1*

Spojme se, když je nám to možné – Kdekoliv můžete získat vhodnou příležitost ke spojení se zastánci střídmosti, učinite tak. – RH Feb. 14, 1888 *Te 217.2*

Pokud můj manžel žil, zval – kdykoliv se mu naskytla vhodná příležitost – pracovníky hnutí za střídmost na svá shromáždění a dával jim možnost, aby promluvíli. A když jsme byli my pozváni na jejich schůzky, vždycky jsme tam šli. – Letter 274, 1907 *Te 217.3*

Spojovat se jen s těmi, kdo jsou oddáni Bohu – My se nemáme stavět za kluby střídmosti, složené ze všech tříd lidí plných sobeckých zálib a nazývat je reformátory. Pro náš lid existuje vyšší měřítko pro shromažďování. My jako lid musíme rozlišovat mezi těmi, kdo jsou věrni Božímu zákonu, a těmi, kdo jsou nevěrni. – Letter 1, 1882 *Te 217.4*

Citlivý postoj vůči jiným organizacím – Otázku střídmosti má respektovat každý opravdový křesťan a zejména by ji měli podporovat všichni, kdo hlásají, že jsou reformátory. V církvi se však budou vyskytovat takoví, kteří při jednání o této věci neprokáží moudrost. U některých se ukáže značná nevážnost vůči jakýmkoliv reformám u jiného lidu, kromě lidu vyznávajícího jejich víru; v tomto se mýlí tím, že se příliš odlučují od ostatních. *Te 217.5*

Jiní se budou dychtivě chápat každé nové věci, která si činí ze střídmosti záminku tak, že každý jiný zájem se podřídí tomuto jednomu bodu. Nedbá se o prospěch a zvláštní, svatý charakter naší víry, s radostí se přijímají večírky střídmosti, a lid, který dodržuje Boží přikázání, se spolčuje se všemi třídami lidí. Četná nebezpečí obkličují víru každého, kdo nemá úzké spojení s Bohem. – Letter 1, 1882 *Te 218.1*

Poučení ze zhoubného spojení s povrchní skupinou – Spolky a kluby střídmosti se utvořily mezi těmi, kdo nevyznávají pravdu. (Poznámka: Ve druhé polovině 19. století se vytvořila řada lidských organizací střídmosti o velkém počtu členů. Tyto organizace měly poměrně krátké trvání a nejsou dnes veřejnosti známy.) Bylo mi zjeveno, že stav církve v ____ je zvláštní. Mnohé by byl Bůh v jejich cestě podpořil, kdyby byli bývali tolik horliví a osvědčili tolik misionářského ducha v práci pro reformu mezi námi jako lidem, kolik dali klubu Červené stuhy. Avšak různé spolky střídmosti mají velmi omezené názory na reformu. *Te 218.2*

Ti, kdo příkládají tak velký význam agitaci této otázky a zároveň kouří, pijí čaj i kávu a dopřávají si potraviny zhoubné pro jejich zdraví, nejsou vyznavači zdrženlivosti. Oni vytvářejí slabá a křečovitá hnutí plná horlivosti a rozruchu, nejdou však k jádru skutečné reformy. Jejich zájem začne brzy ochabovat a mnozí se vrátí ke svým starým zálibám, protože oni pouze trhali listí se stromu, místo aby přiložili k jeho kořenům sekyru. Otázka střídmosti musí jít ke kořenu zla, jinak bude mít jen malý význam. *Te 218.3*

My musíme jít s věrnými a opravdovými – Tím, že se náš lid mísí s lidmi, kteří jsou nepřáteli Krista a pravdy, nezískává sílu, ani ji neposkytuje. ... My se – jako lid – nesmíme uzavírat. Naše světlo rozlévá svou záři a neustále se snaží zachraňovat ty, kdo hynou. Ale když toto děláme, musí být vždycky poznat, že patříme k věrným a opravdovým. ... *Te 219.1*

Znesvěcování Božího domu – Dům zasvěcený službě Bohu není místem, kam by měli přicházet lidé, kteří poskvřňují Boží chrám tím, že jsou otroky tabáku a přitom hlásají, že jsou obhájci zdrženlivosti. Hrubé řeči, hlučný hovor i jednání nedělají těmto bratřím čest. ... *Te 219.2*

Není možné, aby náš lid žil ve shodě s jakýmkoliv spolkem nebo klubem střídmosti, když naše víra je tak odlišná. ... *Te 219.3*

Naši nevěřící přátelé jásají, když vidí rozkol v církvi, který vznikl spolčováním našeho lidu s klubem Červené stuhy. Oni neměli pro nás jako lid ve věci střídmosti žádné pochopení. Jsou daleko za námi a našim lidem se vysmívali, že jsou fanatiky zdraví. Nyní stojí o naši podporu i o sílu naše-

ho vlivu, ale pochopení naší víry se v ničem nepřibližují. Kdyby se byla věc zařídila taktně, byla by mohla ovlivnit některé lidi tím, že by byla změnila jejich mínění o naší víře. *Te 219.4*

Kdyby se byla klubu střídmosti ponechala jeho vlastní základna, my – jako lid stojící na svém pokrokovém základě a samostatně třímající vysokou korouhev, kterou nám Bůh dal, abychom s ní zacházeli tak, jak to vyžaduje naše postavení a víra, bylo by to mělo v církvi mnohem větší vliv na otázku střídmosti, než se nyní ukazuje. – Letter 1, 1882 *Te 219.5*

Neobětovat zásadu – Bůh mi dal poznat, že každý náš člen by měl podepsat slib a připojit se ke Spolku střídmosti. ... *Te 220.1*

My bychom se měli spolčovat s druhými lidmi jen pokud je to možné a pokud se neobětuje zásada. To neznamená, že bychom měli vstupovat, že o otázku střídmosti máme ten nejupřímnější zájem. (Poznámka: Tyto poznámky si paní Whiteová zapsala na výročním shromáždění michiganského Sdružení pro zdraví a střídmost. Její tvrzení se týká řady rezolucí již předložených, mezi nimiž byly i tyto: *Te 220.2*

„Bylo usneseno, že my podporujeme organizaci místního klubu v církvi, ke které patříme nebo s níž spolupracujeme.“ ... *Te 220.3*

„Bylo usneseno, že budeme přesvědčovat naše mladé lidi, aby pracovali v našich klubech a zároveň se budeme snažit je chránit před působením jiných sdružení, která nemají stejně vysoké mravní i fyzické měřítko, jaké hájíme my.“ – RH Oct. 21, 1884 [Slova kurzívou zdůraznili sestevovatelé této knihy.] *Te 220.4*

My bychom neměli pracovat pouze pro náš lid, ale měli bychom také působit na ušlechtilé lidi mimo naše řady. Měli bychom být v čele úsilí o střídmost. – RH Oct. 21, 1884 *Te 220.5*

Účinně pracovat pro spojení s křesťanskými pracovníky za střídmost. – Brzy potom, co jsme se – můj muž a já – vrátili na jaře 1877 z Kalifornie do Michiganu, dostali jsme velmi naléhavé pozvání k účasti na masovém shromáždění za střídmost, což je velmi cenné pokrokové snažení mezi lepší částí občanů v Battle Creeku o 600 členech a Svazu křesťanských žen za střídmost o 260 členkách. Jména Bůh, Kristus, Duch svatý a Bible byla těmto opravdovým pracovníkům důvěrně známa. Mnoho dobrého se už vykonalo a aktivita pracovníků, systém jejich práce i duch jejich schůzek slibovaly ještě větší dobro do budoucna. ... *Te 220.6*

Na pozvání přípravného výboru jsem mluvila v neděli večer 1. července v obrovském stanu o křesťanské střídmosti. Bůh mi toho večera pomáhal a ačkoliv jsem hovořila 90 minut, celé pětitisícové množství osob poslouchalo za naprostého ticha, téměř bez dechu. – Manuscript 79, 1902 (Tato část uvedena v 4T 274, 275) *Te 221.1*

Přednášejte o střídmosti v jiných církvích – Zaříd'te, aby přednášky o střídmosti, konané u adventistů sedmého dne se dostaly jiným církvím. ... Adventisté sedmého dne by neměli písemně ani ústně vystupovat proti žádnému hnutí za střídmost. – Letter 107, 1900 *Te 221.2*

Rozdíly v nauce nás nemají odcizovat – Ačkoliv přátelé tohoto domova se od naší víry v mnoha bodech učení liší, přece se [Poznámka: Zde se poukazuje na Domov Marty Washingtonové v Chicagu, kam byla pí Whiteová pozvána přednášet o střídmosti.] s nimi chceme spojit, budeme-li schopni svým bližním tím pomoci. Bůh by chtěl, aby se každý z nás – pokud se týče střídmosti a jiných reformních snah – učil pracovat taktně a obratně, a abychom svých hřiven užívali moudře, k prospěchu a důstojnosti lidského rodu. *Te 221.3*

Chceme-li vejít v radost našeho Pána, musíme být jeho spolupracovníky. S láskou Ježíšovou, která hřeje naše srdce, vždy najdeme nějaký způsob, jak zapůsobit na mysl a srdce jiných. Tak se staneme nesobečtí, pozorní a laskaví a laskavost otvírá dveře k srdcím. Mírnost je daleko mocnější než duch Jehův. – RH Feb. 10, 1885 *Te 221.4*

Být si vědomi své odpovědnosti – Ti, kdo pracovali pro střídmost a kteří při svém díle měli za sebou Pána, byli by měli vykázat daleko víc vykonané práce. My potřebujeme cítit svou odpovědnost k tomuto dílu. – RH May 8, 1900 *Te 221.5*

Zbavení povinnosti zřizovat správní budovy – Satanovým plánem je, klást neustále Božímu dílu překážky v zamýšleném dobročinném, výborném díle, takže není možno zahájit činnost na nových působištích a pracovat s lidmi, kteří jsou už lépe obeznámeni se zásadami střídmosti. Připojit se k nim a účastnit se jejich práce by znamenalo konat zvláštní dílo pro tento čas a nebrat na sebe

odpovědnost za dílo, které si vynutí peněžní náklady, aby se mohly zakládat budovy, které budou zatížením pro naše konference, dílo, které bude pohlcovat a spotřebovávat peníze, ale bude nevýnosné. – Manuscript 46, 1900 *Te 222.1*

Bůh otevře cestu – Vyhledávejte každou vhodnou příležitost, abyste poučili a prokázali dobrodiní těm, kdo pracují pro střídmost. Spolek střídmosti je spolek, kterého jsme si vždy vážili. Povede-li vás Duch svatý, budou se vám otevírat cesty k práci. – Letter 316, 1907 *Te 222.2*

2. Spolupráce se svazem žen za křesťanskou střídmost

Organizace, k níž se můžeme připojit – Svaz žen za křesťanskou střídmost je organizace, jejíž snahy za rozšiřování zásad zdrženlivosti můžeme upřímně přijmout za své. Dostalo se mi osvětlení, že se jich nemáme stranit, ale právě proto, že my se žádné své zásady nevzdáme, máme s nimi co nejúžeji pracovat pro věc střídmosti. ... Můžeme-li, máme s nimi pracovat, a my to určitě můžeme dělat v záležitosti úplného uzavření výčepů. *Te 222.3*

Když podřídí lidský jedinec svou vůli vůli Boží, bude Duch svatý působit na srdce těch, které vede. Bylo mi zjeveno, že se nemáme vyhýbat pracovním Svazu žen za křesťanskou zdrženlivost. Tím, že se v zájmu naprosté abstinence k nim připojíme, neměníme své stanovisko týkající se zachovávání sedmého dne a můžeme ukázat, že máme porozumění pro jejich stanovisko ve věci střídmosti. Ony zase tím, že se k nám připojí, uslyší nové pravdy, jimiž chce Duch svatý zapůsobit na srdce. RH June 18, 1908 *Te 223.4*

Překvapena naší lhostejností – Měla jsem už trochu příležitost poznat, jakou velkou výhodou je spojení s pracovníci Svazu žen za křesťanskou střídmost a byla jsem překvapena lhostejností našich předních pracovníků k této organizaci. Vyzývám své bratry, aby procitli. – Letter 274, 1907 *Te 223.1*

Jak můžeme společně pracovat – V této době potřebujeme projevit rozhodný zájem o práci Svazu. Nikdo, kdo tvrdí, že se účastní Božího díla, by neměl ztratit zájem o velký cíl této organizace, pokud se týče střídmosti. *Te 223.2*

Bylo by dobré, kdybychom na svá táborová shromáždění pozvali členky Svazu, aby se účastnily našich cvičení. To by jim pomohlo poznat důvody naší víry a nám by to umožnilo spojit se s nimi v práci pro střídmost. Uděláme-li to, poznáme, že otázka zdrženlivosti znamená víc, než si mnozí z nás mysleli. *Te 223.3*

V některých věcech daleko předčí pracovnice Svazu naše vedoucí členy. Pán má v té organizaci vzácné duše, které nám mohou být velkou pomocí v našich snahách o pokrok v hnutí za střídmost. A výchova, kterou měl náš lid v pravdě Bible i ve znalosti požadavků zákona Jehovova, umožní našim sestrám, aby těmto ušlechtilým zastánkyním střídmosti sdělily to, co jim duchovně prospěje. Tak se vytvoří jednota a pochopení tam, kde v minulosti byl někdy předsudek a nepochopení. ... *Te 223.4*

Nemůžeme udělat nic lepšího, než se spojit s pracovníci Svazu, pokud tak můžeme učinit bez kompromisu. *Te 224.1*

V této věci jsem roku 1898 napsala jedné z našich sester: *Te 224.2*

„Pevně věřím, že Pán vás vede, abyste mohli jasně a zřetelně zachovávat zásady zdrženlivosti v celé jejich ryzosti, ve spojení s pravdou pro tyto poslední dny. Ti, kdo konají jeho vůli, mají o tomto učení vědět. ... Pán vám nepřikazuje, abyste se od Svazu oddělily. Oni potřebují všechno světlo, které jim můžete dát. Osvětlete co nejvíc jejich stezku. Můžete se s nimi sjednotit na podkladě čistých, povznášejících zásad, které Svaz jako první uvedl v život. Pán vám dal schopnosti i hřivny, abyste je uchovaly nekaženy v jejich prostotě. Skrze Ježíše Krista můžete konat dobré dílo.“ – RH Oct. 15, 1914 (Viz GW 384, 385) *Te 224.3*

Ony mají učit naše ženy, jak pracovat – Mnoho dobrého by se udělalo, kdybychom některé ženy ze Svazu pozvali na naše táborová shromáždění, aby učily naše sestry, jak pracovat. Při shromáždění by byly posluchačkami, těmi, kdo přijímají, a zároveň těmi, kdo dávají. Je třeba vykonat velké dílo a místo abychom ukazovali na základní rysy naší víry, proti nimž mají nevěřící námitky, řekněme jim, jako řekl Filip Natanaelovi: „*Pojď a viz.*“ (J 1,47) *Te 224.4*

Nemůžeme být s nimi zajedno v uctívání neděle – Já se chci připojit k pracovním Svazu, ale nemůžeme být s nimi zajedno v uctívání nepravé soboty. My nemůžeme pracovat tam, kde by to znamenalo překročení Božího zákona, ale říkáme jim: „Postavte se na správnou základnu.“ – Manuscript 93, 1908 *Te 224.5*

Nikdy neodmítejte pozvání k hovoru – Byla jsem dotázána: „Když nás Svaz požádá, abychom mluvily na jejich schůzích, máme pozvání přijmout?“ *Te 224.6*

Na to odpovídám: „Když vás požádají, abyste na takových schůzích mluvily, nikdy neodmítejte. Tímto pravidlem jsem se vždycky řídila. Když mě požádaly, abych mluvila o střídmosti, nikdy jsem se nerozmýšlela. Mezi těmi, kdo teď pracují pro rozšíření myšlenky střídmosti, má Pán duše, jimž se má podat pravda pro tento čas. My máme Svazu nést poselství.“ *Te 225.1*

Jediným cílem Kristovým – když chodil po této zemi – bylo, aby světlo jeho spravedlnosti osvítilo ty, kdo žijí v tmách. Pracovnice Svazu nemají ve všech bodech celou pravdu, konají však velké dílo. – Manuscript 31, 1911 *Te 225.2*

Ochotně jednat v dorozumění s nimi – Velmi se o Svaz žen za křesťanskou střídmost zajímám. Pán se raduje, že jste ochotné jednat v dorozumění s nimi. ... Nemám obavy, že ztratíte zájem nebo že se odchýlíte od pravdy, protože vám záleží na tomto lidu, který zaujal tak šlechetný postoj v otázce střídmosti, a budu naléhat na náš lid i na ty, kdo nejsou naší víry, aby nám pomáhali, aby dílo křesťanské střídmosti postupovalo vpřed. ... *Te 225.3*

Za našeho společného života jsme můj muž i já vždycky cítili, že je naší povinností dokazovat všude, kde jsme měli shromáždění, že s pracovníky za střídmost jsme plně zajedno. Vždycky jsme lidem vyložili tuto otázku naprosto jasně. Stále nám přicházela pozvání, abychom promluvili v různých městech o otázce střídmosti a já jsem – když to bylo možné – tato pozvání vždycky přijala. To byla má zkušenost nejen zde v Americe, ale i v Evropě, Austrálii a jiných městech, kde jsem pracovala. *Te 225.4*

Nepromeškejte ani jedinou vhodnou příležitost připojit se k práci pro střídmost – Je mi líto, že mezi našimi staršími lidmi nebyl živější zájem, aby se toto odvětví Božího díla rozšířilo. My si nemůžeme dovolit ztratit ani jednu vhodnou příležitost připojit se k práci za střídmost. V cizích zemích nepostupuje sice věc střídmosti vždycky tak rychle, jak bychom si přáli, ale na některých místech přece jen ti, kteří se do ní zapojili, zaznamenali rozhodný úspěch. V Evropě jsme viděli, že lidé jsou k této otázce hluší. Při jedné příležitosti, když jsem přijala pozvání promluvit k mnoha posluchačům o střídmosti, mi lidé prokázali tu poctu, že nad řečnický pult zavěsili americkou vlajku. Moje slova byla přijata s napjatou pozorností a na konci přednášky se mi dostalo srdečných díků. Za celou dobu své práce pro tuto věc jsem nemusela uslyšet jediné nevážné slovo. – Letter 278, 1907 *Te 225.5*

Část XII. – Výzva této hodiny

Obhájci střidmosti se nepodaří splnit jejich povinnost do důsledků, jestliže nezapůsobí poučováním i příkladem – ústně, perem i hlasováním – ve prospěch zákazu prodeje alkoholu a naprosté abstinence. – GW 387, 388 Te 227

1. Přítomný stav

Opakování týchž hříchů – Tytéž hříchy, které vedly za dnů Noe k soudu nad světem, existují za dnů našich. Muži i ženy zacházejí v jídle a pití tak daleko, že to končí obžerstvím a opilstvím. Tento převládající hřích – hovění zvrácené chuti k jídlu – roznítil vášně lidí za dnů Noe a vedl k obecné zkaženosti. Násilí a hřích dosahovaly až k nebesům. Tato mravní zkáza byla nakonec smetena se země potopou. ... *Te 227.1*

Jídlo, pití a oblékání jsou hnány do takové krajnosti, že se stávají zločiny. Jsou jmenovány mezi hříchy posledních dnů a jsou znamením brzkého příchodu Kristova. Čas, peníze i síly, které náleží Pánu, ale které on svěřil nám – se promrhávají za drahé šaty a přepychová jídla, což zmenšuje životní sílu a přináší utrpení a úpadek. – CTBH 11, 12 *Te 227.2*

Řetěz hřichu – Od doby Adamovy až po naše dny se táhne řetěz hříchů, každý větší než ten poslední, ať se jedná o jakýkoliv druh zločinu. Bůh nestvořil lidstvo z bytosti tak zbavených zdraví, krásy i mravní síly, jako je tomu na světě teď. U lidí stále strašlivě přibývá nemocí všeho druhu. Toto se nestalo z Božího úmyslu, ale přímo proti jeho vůli. Zavinila to nevážnost člověka právě k těm prostředkům, které ho podle Božího určení měly chránit před existujícími strašnými zly. Na prostá poslušnost Božího zákona by zachránila lidi před nestřídmostí, prostopášností i nemocemi všeho druhu. Nikdo nemůže porušovat přírodní zákon beztrestně. – RH March 4, 1875 *Te 227.3*

Tisíce lidí prodávají své duševní schopnosti – Který člověk by dobrovolně prodal za vysokou částku své duševní schopnosti? Kdyby mu někdo nabídl peníze za to, když mu vydá svůj rozum, odvrátil by se s nechutí od šileného návrhu. A přece se tisíce lidí vzdávají tělesného zdraví, síly myšlení i duševního růstu pro uspokojování svých choutek. Místo zisku utrpí jedině ztrátu. Neuvědomují si to, protože jejich schopnost cítění je ochromena. Oni zahodili schopnosti, které jim dal Bůh. A zač? Odpověď zní: Za smyslné požitky a neřesti, které zbavují člověka důstojnosti. Za uspokojování choutek se platí zdravím a úpadkem rozumových schopností. – RH March 4, 1875 *Te 228.1*

Zákeřná pozvolná proměna – Požívání opojných nápojů zbavuje rozumu a zatvrzuje srdce vůči každému čistému a svatému vlivu. Spíš bude naslouchat neživý kámen volání pravdy a spravedlnosti než ten člověk, jehož citlivost je ochromena nestřídmostí. Jemnější city srdce se neotupí najednou. Nastává pozvolná proměna. Ti, kdo se odváží vstoupit na zakázanou cestu, se postupně demoralizují a zkazí. Třebaže je ve městech spousta hostinců, kde se nalévá alkohol, což usnadňuje zálibu v pití – a třebaže jsou mladí obklopeni lákadly, které svádějí k pití, často zlo nezačíná pitím lihovin. Čaj, káva a tabák jsou umělá dráždidla a jejich požíváním vzniká chuť na dráždidla silnější, která člověk najde v alkoholických nápojích. A zatímco křesťané dřímají, toto obrovité zlo nestřídmosti nabývá na síle a vytváří si nové oběti. – ST Dec. 6, 1910 *Te 228.2*

Pokušení na všech stranách – V soukromých jídelnách a elegantních veřejných podnicích dostanou ženy hojnost oblíbených nápojů s pěknými jmény, které jsou ve skutečnosti nápoji opojnými. Pro churavé a vyčerpané existují velmi propagované „hořké“ nápoje se značným obsahem alkoholu. *Te 229.1*

Aby chuť na lihoviny vznikala i v malých dětech, vpravuje se alkohol do cukroví. Takové cukrovinky se prodávají v obchodech a jejich prodejem láká prodavač lihovin děti do svých podniků. *Te 229.2*

A tak to pokračuje den za dnem, měsíc za měsícem, rok za rokem. Otcové, manželé a bratři, opora, naděje a pýcha národa, jsou každodenními návštěvníky krčem prodavačů alkoholu, z nichž vycházejí jako ztroskotanci, kterým hrozí úplná zkáza. – MH 338, 339 *Te 229.3*

Na „pochodu vstříc smrti“ – Ti lidé si nesmějí dopřát času k uvažování, satan způsobuje, že vyhledávají jen zábavy, radovánky, jídlo a pití. On je naplňuje ctižádostí poskytovat podívanou, při níž se uplatní jejich vlastní „já“. Svět se krok za krokem přibližuje okolnostem, které existovaly za dnů Noe. Je páchán každý zločin, jaký si jen dovedeme představit. Chtíč, pýcha očí, sobectví bez hanby, zneužívání moci, krutost, ... všechno toto způsobuje satan svým vlivem. A tuto nepřetržitou řadu zločinů a pošetilostí lidé nazývají „život“. ... *Te 229.4*

Svět, který jedná, jakoby žádný Bůh nebyl, svět plně zaměstnaný svým sobectvím, se brzy dožije nenadálé zkázy a neujde trestu. Mnozí lidé dál bezstarostně uspokojují své JÁ, dokud nejsou tak životem znechuceni, že jej ukončí sami. Tančí a hýří, pijí a kouří, hoví svým zvířecím vášním, a tak jdou jako dobytče na porážku. Satan užívá veškerého svého umění i kouzel k tomu, aby přiměl lidi jít stále slepě dále, až „*Hospodin běře se z místa svého, aby navštívil nepravost na obyvatelích země, a odkryje země zbité své, a nebude přikrývatí více zmordovaných svých*“ (Iz 26,21). Vypadá to, jakoby celý svět byl na pochodu k věčné smrti. – Ev 26 *Te 229.5*

Pohanským národům se přináší prokletí – Takzvané křesťanské země přinášejí do pohanských krajín prokletí. Ubozí, nevědomí divoši se učí pít alkohol. Bystří lidé mezi nimi to poznají a protestují proti alkoholu jako smrtícímu jedu. Nadarmo se však snažili uchránit své země od této spouště. Civilizovaní lidé vnucují pohanským národům tabák, alkohol a opium. Neovládané vášně, vydrážděné pitím, stahují divocha do hlubin lidského ponížení předtím nepoznaných, takže posílat do těchto zemí misionáře je téměř beznadějně. *Te 230.1*

Svým stykem s lidmi, kteří by jim byli měli dát poznání Boha, jsou pohané zaváděni do neřestí, které jsou zkázou celým kmenům i rasám, a v málo známých místech země jsou z tohoto důvodu civilizované národy nenáviděny. – MH 339 *Te 230.2*

I křesťanské církve jsou ochromeny – Alkohol je ve světě velmi oblíben. Jeho spojencem jsou peníze, návyk a zvrácená chuť. Dokonce i v církvi se jeho moc pocituje. Lidé, kteří vydělali své peníze přímo či nepřímo obchodováním s lihovinami, jsou členy církve a vedou „dobrou a řádnou existenci“. Mnozí z nich štědře přispívají na dobročinné instituce. Jejich příspěvky pomáhají udržovat podnikání církve a vydržovat její kazatele a oni sami požadují úctu, jaká se prokazuje finančníkům. Církve, které takové členy přijímají, podporují ve skutečnosti obchod s lihovinami. Kazatel nemá velmi často odvahu být zastáncem práva, neoznamuje svému lidu, co řekl Bůh o práci obchodníka s lihovinami. Mluvit otevřeně by znamenalo urazit sbor, obětovat svou popularitu, ztratit svůj plat. – MH 340 *Te 230.3*

Kazatelé pustili z rukou korouhev – Má rozepři Hospodin s obyvateli země této, kteří žijí v tomto čase nebezpečí a zkaženosti. Kazatelé evangelia se odklonili od Pána a ti, kdo hlásají jméno Kristovo, jsou vinni, že netřímají vysoko korouhev pravdy. Kazatelé se bojí veřejně hájit prohibici a nemluví o kletbě pití, protože se bojí, aby jejich mzdy nebyly zmenšeny nebo aby se jejich sbory neurazily. Mají strach, že by nebyli oblíbeni, kdyby dále pevně a jasně vykládali pravdu Bible a ukazovali přesnou hranici mezi posvátným a obyčejným, neboť je velmi mnoho těch, kdo jsou zapšáni jako členové církve a mají přímý nebo nepřímý užitek z obchodu s lihovinami. *Te 231.1*

Tito lidé jsou si dobře vědomi hříchu, kterého se dopouštějí. Nikomu není třeba vysvětlovat, že obchod s alkoholem je takový obchod, který přináší svým obětem bídu, hanbu, ponížení a smrt s věčnou zkázou pro jejich duše. Ti, kdo mají z tohoto obchodu užitek – ať přímý či nepřímý – dávají si do zásuvky peníze získané za cenu ztráty lidských duší. *Te 231.2*

Církve, které ponechávají členství těm, kdo jsou spojeni s tímto obchodováním s alkoholem, berou na sebe zodpovědnost za to, co se skrze prodaný alkohol přihodí. ... *Te 231.3*

Peníze, na nichž lpí krev lidských duší – Svět i církev se mohou spojit v chvále člověka, který pokoušel chuť k pití a vycházel vstříc touze po choutce, k níž napomáhal. Mohou hledět s úsměvem na toho, který napomáhal ke snižování člověka stvořeného k obrazu Božímu, až byl tento obraz prakticky smazán. Bůh však na něj hledí s hněvem a píše své odsouzení do hlavní knihy smrti. ... *Te 231.4*

Možná, že právě tento člověk dává církvi veliké dary, ale přijme Bůh peníze, vyždímané z rodiny pijana? Lpí na nich krev duší a je na nich Boží kletba. Bůh říká: „*Já zajisté Hospodin miluji soud a nenávidím loupeže při oběti.*“ (Iz 61,8) Církev možná chválí štědrost člověka, který dává takový dar, avšak kdyby se oči členů církve potřeby nebeskou masťou, nenazývali by dobro zlem a nepravost spravedlností. Pán praví: „*K čemu jest mi množství obětí vašich? ... Že přicházíte, abyste se ukazovali přede mnou, kdož toho z ruky vaší hledal, abyste šlapali síně mé? Nepřinášejte více obětí oklamání. Kadění v ohavnosti mám.*“ (Iz 1,11-13) „*Těžcí jste Hospodinu slovy svými, a však říkáte: V čem jsme těžcí? Když říkáte: Každý, kdož činí zlé, líbí se Hospodinu, a v těch on líbost má, aneb: Kde jest Bůh soudu?*“ (Mal 2,17) – RH May 15, 1894 *Te 232.1*

Poměry, které volají po Božích soudech – Pro špatnost, která je do značné míry výsledkem pití alkoholu, postihují dnes zemi Boží soudy. Nemáme svatou odpovědnost postavit se se vsí opravdovostí proti tomuto velkému zlu? – CH 432 *Te 232.2*

Patříčná náprava – Ve věci střídmosti musí nastat opravdová náprava. Svět je plný povolnosti k neřestem všeho druhu. Pro ochromující vliv dráždivých a narkotik není mysl mnohých lidí schopna rozeznávat věci posvátné od všedních. – CH 432 *Te 232.3*

Boží povolání o pomoc pro pijáky – Váš bližní možná právě teď povoluje pokušení ničit se alkoholem a kouřením. Možná, že právě teď si spaluje své životně důležité orgány dráždivým pálcím jako oheň. On jde po cestě, která zničí jeho, i jeho děti a ženu, která se ho marně snaží odvrátit od jisté zkázy. Bůh vás zve k práci na své vinici, abyste pro záchranu svých bližních udělali vše, co je ve vaší moci. – Manuscript 87, 1898 *Te 232.4*

Když hledíme těmto věcem do tváře a vidíme strašlivé následky pití alkoholu, neuděláme vše, co je v naší moci, abychom nabrali opět sil a pomohli Bohu v zápase proti tomuto velkému zlu? – Ev 265 *Te 233.1*

2. Jsme voláni k Boji

Naše místo je vpředu – Ze všech lidí, kteří si činí nárok na to, aby byli počítáni mezi přátele střídmosti, by měli Adventisté sedmého dne stát v předních řadách. – GW 384 *Te 233.2*

Ve věci střídmosti by oni měli stát v čele všech ostatních lidí. – MM 273 *Te 233.3*

Když tedy má nestřídmost své otevřené, zjevné zastánce, nemáme my – kteří hlásáme, že máme v úctě střídmost – vstoupit do popředí a ukázat, že jsme jejími pevnými zastánci, kteří usilují o korunu nesmrtelného života a nepřipustí, aby toto strašlivé zlo nestřídmosti nezískalo ani nejmenší vliv. – RH April 19, 1884 *Te 233.4*

Cítím se znepokojena, když se dívám na náš lid a uvědomuji si, že berou otázku střídmosti na velmi lehkou váhu. ... Měli bychom stát v čele reformy střídmosti. – RH Oct. 21, 1884 *Te 233.5*

Není to něco o čem se žertuje – Mnozí lidé o otázce střídmosti žertují. Tvrdí, že Pán nemá zájem o takové podřadné věci, jako je naše jídlo a pití. Kdyby však neměl Pán o tyto věci žádnou starost, nebyl by se zjevil Manuově ženě a nedával jí přesné příkazy a nebyl by jí dvakrát nařizoval, ať si dá pozor, aby je nepodceňovala. Není toto dostatečný důkaz, že on se o tyto věci skutečně stará? – ST Sep. 13, 1910 *Te 233.6*

Část poselství třetího anděla – Každá skutečná náprava má své místo v poselství třetího anděla a náprava střídmosti vyžaduje naši pozornost i podporu v první řadě. – 6T 110 *Te 234.1*

Nemělo by nastat mezi námi jako lidem – oživení zájmu o práci pro střídmost? Proč se daleko víc nesnažíme bránit prodeji alkoholu, který ničí lidské duše a je příčinou násilností a zločinů všeho druhu? S tím velikým světlem, které nám Bůh svěřil, bychom měli stát v popředí každé skutečné nápravy. – CH 432 *Te 234.2*

Opravdová, vytrvalá snaha – Nestřídmost způsobuje i nadále spoušť. Špatnost všeho druhu stojí jako mocná překážka, bránící pokroku pravdy a spravedlnosti. Sociální křivdy, pramenící v nevědomosti a neřesti, jsou stále ještě příčinou bídy a vrhají svůj neblahý stín na církev i svět. Zkaženost mládeže roste, místo aby se zmenšovala. Jedině opravdová, vytrvalá snaha dokáže odstranit tuto strašlivou kletbu. Zápas mezi zájmem a choutkou, mezi špatnými návyky a neposvěcenými vášněmi bude tvrdý a vražedný, a jedině lidé zásadoví mohou v něm zvítězit. – RH Nov. 6, 1883 *Te 234.3*

Bůh působí skrze svou církev – Mají-li být muži a ženy takto sváděni, nebude Pán jednat skrze svou církev tím, že zapůsobí na svůj lid, aby konal svou povinnost vůči těmto podváděným obětem? Pro mnohé lidi byl alkohol jedinou útěchou v soužení. Toto nemuselo být, kdyby se Boží lid chopil příležitostí, které se jim nabízejí. Kdyby nebyly jejich oči zaslepeny sobectvím, viděli by práci, která čeká, aby byla vykonána. Byli by posláni od Boha, aby konali práci, kterou on od nich očekával na počátku jejich zkušenosti, kdy byly jejich duše naplněny radostí a veselím, protože jejich hříchy byly odpuštěny. – Manuscript 87, 1898 *Te 234.4*

Zbraň účinnější než sekyra – Bůh chce, abychom stáli tam, kde můžeme lidi varovat. Přeje si, abychom se věnovali otázce střídmosti. Špatnými návyky v jídle a pití ničí lidé sílu, kterou mají k myšlení a chápání. My nemusíme vzít sekyru a vniknout do jejich hospod, my máme silnější zbraň – slovo živého Boha. To si prorazí svou cestu ďábelským stínem, který se satan snaží vrhat na jejich stezku. Bůh je mocný a silný. On bude promlouvat k jejich srdcím a my jsme poznali, že on to činí. – GCB April 23, 1901 *Te 235.1*

Mladí se mají připojit k bránění zlu – Žádná třída lidí není schopna dokázat v zápase proti nestřídmosti víc než bohabojná mládež. V tomto čase by se měli mladí muži v našich městech pevně a odhodlaně sdružovat jako nějaká armáda, aby se postavili proti jakémukoliv sobeckému požitkářství, které ničí zdraví. Jakou silou by oni mohli být pro dobro! Kolik lidí by mohli zachránit před mravní zkázou na zábavách, kde hudba a jiné atrakce mají být pro mládež lákadlem! ... *Te 235.2*

Ti mladí muži a ty mladé ženy, kdo hlásají, že věří pravdě pro tento čas, se mohou líbit Ježíši, jedině když budou společně čelit různému zlu, které se ve svůdné podobě vplížilo do společnosti. Měli by dělat všechno, co jen mohou, aby zastavili příliv nestřídmosti, jejíž znemravňující vliv se šíří v celé naší zemi. Ti, kdo ctí Boha, si uvědomují, že nestřídmost má veřejné, oddané zastánce a

rozhodně se stavějí proti tomuto přílivu zla, které velmi rychle žene muže i ženy do záhuby. – YI July 16, 1903 *Te 235.3*

Jsme voláni do svaté války proti choutkám a chtíčům – Jsou naši mladí lidé připraveni pozvednout svůj hlas za střídmost a ukázat, jak souvisí s křesťanstvím? Zapojí se do svaté války proti choutkám a chtíčům? Naše falešná civilizace podporuje různé zlo, které ničí zdravé zásady, zatímco Pán je přede dveřmi. Kdo jsou lidé, kteří se dají do práce v plné důvěře v Boha, hotovi konat a odvážit se? Bůh volá: „*Synu, jdi na vinici mou dnes, a dělej.*“ (Mt 21,28) – Manuscript 134, 1898 *Te 236.1*

Následovat Božího příkazu – Musíme zažít pracovat pro střídmost a musíme to dělat tak, jak mi to často Pán ukazoval. – Letter 334, 1905 *Te 236.2*

Připojme se k našemu Spolku střídmosti – Spolky a kluby střídmosti založili lidé, kteří nevyznávají pravdu, zatímco náš lid – třebaže je daleko vpředu před každou jinou církví v zemi – byl v zásadách a v praktické střídmosti váhavý k vytváření spolků střídmosti. Tím se stalo, že náš vliv nebyl takový, jaký by byl jinak mohl být. – Letter 1, 1882 *Te 236.3*

Podle světla, které mi Bůh dal, by měl každý náš člen podepsat záruku a být ve spojení se Spolkem střídmosti. – RH Nov. 21, 1884 *Te 236.4*

Každý člen církve má pracovat – Ti, kteří mají svou Bibli a věří Božímu Slovu, se mají stát aktivními pracovníky za střídmost. Kdo se teď bude snažit, aby dílo našeho Vykupitele pokračovalo? Každý člen církve ať pracuje tak, jak je třeba. – Letter 18a, 1906 *Te 236.5*

My potřebujeme, aby každý pracoval pro střídmost – Manuscript 18, 1894 *Te 236.6*

Síla příkladu. – Vlastním příkladem a osobní snahou můžeme být těmi, kdo pomáhají zachraňovat mnoho duší před pádem do nestřídmosti, zločinu a smrti. – 3T 489 *Te 236.7*

Potřebujeme muže jako byl Daniel – Nyní potřebujeme muže, jako byl Daniel – muže, kteří mají sebezapření a odvahu být radikálními reformátory za střídmost. Každý křesťan má svým příkladem i vlivem ukázat, že je pro reformu. Kazatelé evangelia ať věrně poučují a varují lid. Ať mají všichni na paměti, že naše štěstí v tomto životě i v budoucím závisí na zdokonalování člověka. – ST Dec. 6, 1910 *Te 237.1*

3. Ústní působení – jedna část našeho evangelizačního poselství

Mluvte o střídmosti a zároveň i o duchovních pravdách – V souvislosti s výkladem duchovních pravd bychom měli také mluvit o tom, co říká slovo Boží o otázkách zdraví a střídmosti. Musíme se ze všech sil snažit získávat duše pro přesvědčující a proměňující Boží moc. – Letter 148, 1909 Te 237.2

Slyšela jsem, jak někteří, když se hovořilo o střídmosti říkali: „Já nemám čas. Zdůvodňování naší víry a občasné kázání o třetím andělském poselství mi dá tolik práce, že mi nezbyvá čas, abych se angažoval ve věci zdraví a střídmosti.“ Kdyby tito mužové zkrátili své kázání o jednu třetinu, měl by z nich lid větší prospěch a oni by pak měli čas mluvit o této otázce. – RH Feb. 14, 1888 Te 237.3

Střídmost a spasení – Nám – jako lidu – byl dán úkol hlásat zásady zdravotní reformy. Někteří lidé se domnívají, že otázka stravy není natolik důležitá, aby musela být součástí jejich evangelizační práce. Dělají však chybu. Boží slovo říká: „*Protož buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všechno k slávě Boží činite.*“ (1 K 10, 31) Střídmost ve všech svých podobách má v díle spasení důležité místo. – 9T 112 Te 237.4

Část třetího andělského poselství – Bratři a sestry, my chceme, abyste pochopili, jak důležitá je tato otázka střídmosti. Chceme, aby se naši pracovníci o ni zajímali a věděli, že ona patří právě tak k třetímu andělskému poselství, jako patří pravá ruka k tělu. V této práci bychom měli pokročit kupředu. – RH Feb. 14, 1888 Te 238.1

Objasňovat přírodní zákon a vybízet k poslušnosti k němu je úkol související s třetím andělským poselstvím, které připravuje lid na příchod Pána. – 3T 161 Te 238.2

Rozhýbejte veřejné mínění – Ti, kdo mají připravovat cestu pro druhý příchod Kristův, mají předchůdce ve věrném Eliášovi, jako Jan přišel v duchu Eliášově, aby připravil cestu pro první příchod Kristův. O důležitosti reformy se má rokovat a má se rozhýbat veřejné mínění. Střídmost ve všem se má spojit s poselstvím, aby se Boží lid odvrátil od svého modlářství, obžerství i své výstřednosti v oblékání a v jiných věcech. – 3T 62 Te 238.3

Pozvedněme své hlasy proti kletbě opilství. Ze všech sil se snažme varovat lidi před svůdnými vlivy světa. Popisujme mladým i starým strašlivé následky záliby v požitkářství. – Manuscript 80, 1903 Te 238.4

Bude-li se mluvit o zdrženlivosti jako o části evangelia, pochopí mnozí lidé, že je třeba, aby se napravili. Pochopí, jakým zlem jsou opojné nápoje, a že naprostá abstinence je jediná základna, na níž může Boží lid svědomitě setrávat. – 7T 75 Te 238.5

Ted' žádné krotké poselství – Odpor proti tomuto zlu, které ničí Boží obraz v člověku, musí nalézt mocnou oporu. Boj je před námi. Žádné krotké poselství nebude teď mít účinek. Bůh se dívá na náš svět jako na odpadlý a zkažený, ale on pošle své svaté anděly, aby pomáhali těm, kdo se rozhodnou ničit uctívání těchto model. – Letter 102a, 1897 Te 239.1

Zlu (nestřídmosti) se musí v budoucnu čelit odvážněji než tomu bylo v minulosti. – YI March 9, 1909 Te 239.2

Snažit se kázat o střídmosti v každém městě. – Musíme hájit věc střídmosti s mnohem větším úsilím. O křesťanské střídmosti bychom měli mluvit ve svých kázáních v každém městě, kde pracujeme. Zdravotní reformu je třeba lidem vysvětlovat v celé její šíři a zvláště je třeba se snažit poučovat mládež, lidi středního věku i lidi staré o zásadách křesťanského života. Ať tato část poselství ožije a ať pravda svítí jako hořící lampa. – Manuscript 61, 1909 Te 239.3

S pádnými argumenty a naléhavým voláním – Na všech našich velkých shromážděních musíme našim posluchačům předkládat otázku střídmosti velmi naléhavě a s těmi nejpádnějšími argumenty. Pán nám dal za úkol učit křesťanské střídmosti z hlediska Bible. – Manuscript 82, 1900 Te 239.4

Napřed veřejná shromáždění – potom školy zdraví – Proto, aby lidé poznali zásady zdravotní reformy, je třeba vykonat velkou práci. Měla by se konat veřejná shromáždění, kde by se o té vě-

ci mluvilo, a měly by existovat školy, v nichž je možno říci zájemcům více zejména o tom, které naše potraviny jsou zdravé, a jak můžeme získat zdravou, výživnou, chutnou stravu bez masa, čaje nebo kávy. ... *Te 239.5*

Prosazujte otázku střídmosti se vši silou, kterou dává Duch svatý. Dokazujte, že je bezpodmínečně nutné zřici se všech opojných nápojů a ukazujte, jaké strašlivé škody způsobuje lidskému organismu kouření a alkohol. – Ev 534 *Te 240.1*

Vysvětlujte, proč jsme změnili své stravovací návyky – Měly by se konat přednášky, které by vysvětlily zásadní důležitost reformy stravování, a které by ukázaly, že silně kořeněná jídla způsobují zánět jemné sliznice zažívacích orgánů. Vysvětlujte, proč jsme my – jako Boží lid – změnili své návyky v jídle a pití. Vysvětlujte, proč odmítáme kouření a všechny opojné nápoje. Zdůvodňujte jasně a upřímně zásady zdravotní reformy a dávejte na stůl hojnost zdravé, chutně připravené potraviny, která jí odpovídá. Pán vám pomůže dostatečně zdůraznit naléhavost reformy a povede je, aby pochopili, že tato reforma je pro ně nejvyšším dobrem. – MM 286 *Te 240.2*

Dělejte to důsledně. – Když jsme lidem ukázali, že máme správné zásady, pokud se týče zdravotní reformy, měli bychom pak přijmout otázku střídmosti v celé její šíři a důsledně ji dnes provádět. – Letter 63, 1905 *Te 240.3*

Vysvětlujte to přitažlivě – Vysvětlujte zásady střídmosti co nejpritažlivěji. Nechejte obíhat knihy jednající o tom, jak zdravě žít. – 7T 136 *Te 240.4*

Vysoká úroveň schůzí o střídmosti – Velká péče by se měla věnovat tomu, aby schůze jednající o střídmosti zušlechťovaly a měly co nejvyšší úroveň. Varujte se povrchnosti a strojenosti. Ti, kdo si jsou vědomi vážnosti této práce, zachovávají vysokou úroveň. Existuje však druh lidí, kteří si zdrženlivosti opravdově neváží. Jediným jejich zájmem je blýskat se svou duchaplností na jevišti. Lidé ryzí, přemýšliví a ti, kteří chápou, oč se jedná, by měli být povzbuzováni k práci v těchto důležitých odvětvích reformy. Oni nemusí být intelektuálně na výši, ale budou-li ryzí a pokorní, bohabojní a věrní, Pán se k jejich práci přizná. – 5T 127 *Te 240.5*

Nepracovat sami – Jednotlivec by se neměl pokoušet konat tuto práci sám. Ať se spojí několik lidí, kteří mají tutéž snahu. Ať vstoupí do popředí s poselstvím z nebes, plni moci Ducha svatého. ... Ať se mužům i ženám dokáže, jakým zlem je utrácet peníze za požitky, které ničí zdravý mysl, duše i tělo. – Ev 531 *Te 241.1*

Ukazujte na Bohem určenou cestu – Sebezapření, pokora a střídmost, požadované od spravedlivých, které Bůh obzvlášť vede a žehná jim, se mají ukazovat lidu jako protiklad přehnaných, zdraví ničících návyků těch, kdo žijí v této zvrhlé době. Bůh ukázal, že zdravotní reforma souvisí s třetím andělským poselstvím tak těsně, jako ruka s tělem. Neexistuje důležitější příčina tělesného i mravního úpadku, než je opomíjení této důležité věci. Ti, kdo hoví choutce s vášní a zavírají oči před světlem z obavy, že uvidí hříšné požitkářství, jehož nejsou ochotni se vzdát, jsou před Bohem vinni. *Te 241.2*

Odvracet se od světla je nebezpečné – Každý, kdo se odvrací od světla v jednom zvláštním případě, zatvrzuje své srdce, aby nedbalo na světlo při jiných věcech. Každý, kdo porušuje mravní závazky týkající se jídla a oblékání, připravuje cestu k porušování Božích požadavků týkajících se věčných zájmů. ... *Te 241.3*

Lidé, které Bůh vede, budou zvláštní; nebudou ze světa. Jestliže se dají vést Bohem, budou plnit jeho úmysly a podrobí svou vůli vůli jeho. Kristus bude bydlet v srdci. Boží chrám bude svatý. „Vaše tělo“, říká apoštol, „je chrámem Ducha svatého“. *Te 241.4*

Jsou voláni k poslušnosti zákonů přírody – Bůh nežádá, aby jeho děti odříkáním poškozovaly své zdraví. Chce, aby se řídily podle zákona přírody, a tak si zachovaly tělesné zdraví. Cesta přírody je cesta, kterou vyznačuje on, a která je pro každého křesťana dostatečně široká. Bůh nás štědře obdařil bohatými a rozmanitými dary pro naše živobytí a pro potěšení. Abychom se však těšili z přirozené chuti k jídlu, které udržuje zdraví a prodlužuje život, on chuť k jídlu omezuje a říká: Dejte si pozor. Držte na uzdě nepřirozenou chuť k jídlu, porušujeme zákony našeho bytí a přebíráme odpovědnost za zneužívání svého těla i za nemoci, které si způsobíme. – 3T 62, 63 *Te 242.1*

Účinný vražený klín – Můj průvodce mě poučil, že ti, kdo věří v pravdu, by měli zdravotní reformu nejen provádět, ale měli by jí také pilně učit druhé, neboť to bude činnost, skrze níž mohou

nevěříci být upozorněni na pravdu. Oni usoudí, že jestliže máme takové zdravé názory na zdraví a střídmost, musí být v naší náboženské víře něco, co stojí za zkoumání. Jestliže sejdem na scestí ve zdravotní reformě, pozbudeme u vnějšího světla mnoho ze svého vlivu. – Ev 514 *Te 242.2*

Kázání o střídmosti osloví mnoho lidí – Těm, kdo jsou otroky špatných návyků, se má věnovat velká pozornost, aby jim bylo pomoheno. Mají se pro ně konat přednášky z Božího slova o křesťanské střídmosti. Musíme je vést ke Kristovu kříži. Lidé, kteří nepřišli do sboru téměř ani jednou za 20 roků, přišli na taková shromáždění a byli obráćeni. Výsledek byl ten, že se vzdali čaje i kávy, kouření i pití alkoholu. Jejich povahy se zázračně proměnily. Zatímco mnohým se takto dostává světla, jiní je ke své věčné škodě odmítají. Tato práce stojí čas a vyčerpávající úsilí a pro duši to znamená velkou úzkost, když vidí, že tolik lidí slyší a rozumí, ale kvůli kříži odmítají přijmout Ježíše Krista. – Manuscript 52, 1900 *Te 242.3*

Osobní práce pro nestřídmost – Pracujte pro nestřídmost člověka a kuřáka tím, že jim řeknete, že žádný pijan nemá být dědicem království Božího a že „*nevejdeť do něho nic poškrvňujícího*“ (Zj 21,27). Ukažte jim na dobro, které by mohli vykonat s penězi, které nyní utrácejí za to, co jim jen škodí. – MM 268 *Te 243.1*

Pracujte, modlete se, pozvedejte druhé – Ubohá oběť nestřídmosti se možná odmítne chopit vhodné příležitosti získat znovu svou mužnost tím, že se vzdá satana. Umenšuje to nějak vaši povinnost snažit se ze všech sil probudit duši mrtvou ve vinách a hříších tím, že uděláte všechno, co je v lidských silách? Ježíš bude činit podivuhodné zázraky, jestliže budou lidé konat alespoň svůj od Boha daný úkol. Ve své vlastní síle nedokáže člověk nikdy vyrvat duše ze satanovy moci. To je možné jedině ve spojení s Kristem. Člověk musí pracovat, musí se modlit, musí svou lidskou vytrvalostí pozvedat ty, kdo nemají odvalu ani naději, a to tak, že se chopí paže Přemocného a – jako Jákob – zápasí o vítězství. Pak musí zvolat: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“ – Manuscript 87, 1898 *Te 243.2*

Proč je poselství o střídmosti životně důležité – Křesťan bude střídmost ve všem: v jídle, v pití, oblékání, a to v každém období svého života. „*A všeliký, kdož bojuje, ve všem jest zdrženlivý. A oni zajistě proto, aby porušitelnou korunu vzali, ale my neporušitelnou.*“ (1 K 9,25) My nemáme právo oddávat se něčemu, co přivodí takový stav mysli, který brání Duchu svatému, aby na nás zapůsobil vědomím povinnosti. To je mistrovský kousek satanovy obratnosti, že staví lidi do situace, kde je může evangelium jen těžko zasáhnout. – RH Aug. 29, 1907 *Te 243.3*

Laici jsou voláni k veřejné práci pro střídmost – Činná církev je živá církev. Členové církve, sviťte! Váš hlas nechť je slyšet v pokorné modlitbě, ve svědectví proti nestřídmosti, pošetilosti, a radovánkám tohoto světa i v hlásání přítomné pravdy. Váš hlas, vaše působení, váš čas – to vše jsou dary od Boha, jichž se má užívat pro získávání duší pro Krista. Navštěvujte své bližní a zajímejte se o spásu jejich duše. – MM 332 *Te 243.4*

Neděle – den pro práci za střídmost – Neděle je možno užít k tomu, aby různé způsoby práce pro Pána pokročily kupředu. ... Hovořte o střídmosti a o pravé náboženské zkušenosti. Tak získáte mnoho poznatků o tom, jak pracovat a jak zapůsobit na duše mnohých lidí. – 9T 233 *Te 244.1*

Na shromážděních pod širým nebem – Při naší práci na shromážděních pod širým nebem by se mělo věnovat víc pozornosti výuce zdravotních zásad a reformě střídmosti. Tyto otázky mají mít důležité místo v našem nynějším úsilí. Moje poselství zní: Vychovávejte, vychovávejte ke střídmosti. – Manuscript 65, 1908 *Te 244.2*

V našich sborech. – Každý sbor potřebuje zřetelné, jasné svědectví, které dává trubce určitý zvuk. Dokážeme-li probudit citlivost pro to, aby ve všem vládla střídmost, dosáhne se obrovského vítězství. – Manuscript 59, 1900 *Te 244.3*

Připravujte se na výuku jiných – Chci zjistit, proč někteří z našich bratří kazatelů tak zaostávají v hlásání ušlechtilé tematiky střídmosti. Čím to je, že o zdravotní reformu není větší zájem? – Letter 42, 1898 *Te 244.4*

Měli bychom sami sebe vychovávat nejen k tomu, abychom žili v souladu se zákony zdraví, ale abychom jiné učili lepší cestě. Mnozí, i mezi těmi, kdo hlásají, že věří velkým pravdám pro tento čas, jsou žalostně nevědomí, pokud se týče zdraví a střídmosti. Potřebují být v tom vychováváni. Téma se jim musí podat nově. Tato věc se nesmí přecházet jako nepodstatná, protože téměř v každé

rodině je zapotřebí vzbudit o tu otázku živý zájem. Ve svědomí je třeba probudit povinnost k provádění zásad pravé reformy. Božím požadavkem je, aby jeho lid byl ve všem umírněný. ... *Te 244.5*

Nedat se zastrašit výsměchem – Naši kazatelé by měli být v této otázce velmi rozumní. Neměli by ji zamítat, ani se nechat odradit těmi, kdo je nazývají výstředníky. Ať zjistí, v čem pravá zdravotní reforma spočívá a ať učí jejím zásadám jak příkazem, tak klidným, důsledným příkladem. Při našich velkých shromážděních by měli být lidé poučeni o zdraví a střídmosti. Snažte se probouzet intelekt i svědomí. Užijte veškerého svého přesvědčovacího nadání a potom použijte příruček, které o té věci jednají. „Vychovávejte, vychovávejte, vychovávejte,“ tak znělo poselství, které mi bylo vštípeno. – CTBH 117 *Te 245.1*

4. Výchova ke střídmosti – cíl našeho léčení

Jsou určena hlásat pravou střídmost – Naše sanatoria jsou určena k tomu, aby hlásala pravdu pravé střídmosti. – CD 162 *Te 245.2*

Vysvětlovat střídmost z hlediska mravního – V našich sanatoriích by měli naši kazatelé, kteří nesou břemeno kázání a vyučování, krátce promlouvat o zásadách střídmosti tak, že budou ukazovat, že tělo je chrám Ducha svatého a přesvědčovat lidi, že oni jako Boží vykoupené vlastnictví jsou odpovědní za to, aby učinili z těla chrám, v němž by mohl přebývat Duch svatý. Když budou lidé takto poučení, probudí se v nich zájem o biblické učení. *Te 245.3*

Musí se také mluvit o mravní morové nákaze, která způsobuje, že obyvatelé dnešního světa jsou jako obyvatelé světa před potopou – troufalí, rouhaví, požívační, zkažení. Hříchy, které se páchají, činí z této země dům stížený zhoubným malomocenstvím. Tyto hříchy je třeba přísně kárat. Ti, kdo káží, musí mluvit o střídmosti z hlediska křesťana. Když se bude o střídmosti mluvit jako o části evangelia, pochopí mnozí, že se musí napravit. – Manuscript 14, 1901 *Te 245.4*

Lékaři mají informovat o střídmosti – Lékaři by měli informovat lid o nebezpečí nestřídmosti. Tomuto zlu se musí v budoucnu čelit pevněji, než tomu bylo v minulosti. Kazatelé a lékaři by měli vysvětlovat, jaké hrůzy plodí nestřídmost a měli by mocně hlásat evangelium, aby odsoudili hřích a vysoko vyzvedli spravedlnost. Ti kazatelé nebo lékař, kteří se neobracejí na lid s osobními výzvami, neplní svou povinnost. Neplní úkol, který jim Bůh určil. – 6T 110 *Te 246.1*

Učit přísné zdrženlivosti – Když nějaký lékař vidí, že pacient trpí chorobou, kterou způsobilo nevhodné jídlo, pití nebo jiné špatné návyky, a přesto mu to neřekne, pak svému bližnímu škodí. Píjání, šílenci, lidé propadlí prostopášnosti, ti všichni jsou pro lékaře výzvou, aby on jasně a zřetelně prohlásil, že toto utrpení pochází z hříchu. Ti, kdo chápou zásady života, by se měli co nejoprávněji snažit rušit příčiny nemoci. Jak může lékař mlčet, když přece vidí ustavičný zápas s bolestí a sám se neustále namáhá, aby mírnil utrpení? Je dobrotivý a soucitný, jestliže neučí, že přísná zdrženlivost je lékem proti nemoci? – MH 114 *Te 246.2*

Strážce tělesného i mravního zdraví – Pravý lékař je zároveň i vychovatelem. On ví, že má odpovědnost nejen vůči nemocným, kteří jsou v jeho přímé péči, ale také vůči obci, v níž žije. On je strážcem tělesného i mravního zdraví. Jeho snahou je nejen učit správným metodám léčení nemocných, ale podporovat správné životní návyky a šířit znalost správných zásad. *Te 246.3*

Nikdy nebylo více zapotřebí výchovy ke zdravým zásadám, než nyní. I přes úžasný pokrok v tolika směrech, pokud se týče příjemných a pohodlných věcí života, ba i ve zdravotnictví a v léčení chorob – je alarmující, jak klesá tělesná svěžest a odolnost. Vyžaduje to pozornosti všech, kdo mají na srdci prospěch svých bližních. *Te 247.1*

Naše nepřirozená civilizace podporuje zlé věci, které jsou zkázou pro zdravé zásady. Zvyk a móda zápasí s přírodou. Zvyklosti, které ony ukládají, a požitkářství, které podporují, neustále umenšují tělesnou i duševní sílu a jsou pro lidstvo nesnesitelným břemenem. Všude vládne nestřídmost a zločin, nemoci a zoufalství. *Te 247.2*

Mnozí přestupují zákony zdraví z nevědomosti a potřebují poučení. Ale těch lidí, kteří vědí víc než konají, je víc. Oni potřebují, aby jim bylo vštípeno, jak je důležité, aby jejich vědění řídilo jejich život. Lékař má mnoho vhodných příležitostí k tomu, aby šířil znalost zdravotních zásad a ukazoval, jak je důležité uvádět je do praxe. Správným poučováním může udělat mnoho pro nápravu zla, které způsobuje nesmírné škody. – MH 126 *Te 247.3*

Sanatorium jako vzdělávací síla – Ve všech našich sanatoriích a školách má mít zdravotní reforma vedoucí pozici. Pán touží všude z našich sanatorií udělat vzdělávací sílu. Ať to jsou velké nebo malé instituce, mají stále stejnou zodpovědnost. Povolání od našeho Spasitele zní: „*Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, který jest v nebesích.*“ (Mt 5,16) – Manuscript 65, 1908 *Te 247.4*

Pacienti ztratí pocit potřeby dráždivých i narkotik – V našich léčebných ústavech by se mělo jasně poučovat o střídmosti. Pacienti by měli získat vědomost o tom, jakým zlem jsou opojné nápo-

je a jakým požehnáním je naprostá abstinence. Měli by být vyzýváni, aby se vyhýbali věcem, které ničí jejich zdraví a aby je nahradili hojným požíváním ovoce. ... *Te 248.1*

Budou-li nemocní vedeni k fyzické práci, unavený mozek i nervy si odpočinou, a čistá voda i zdravá, chutná strava je postaví na nohy a posílí. Nebudou už toužit po opojných nápojích ani po drogách, které ničí zdraví. – Letter 145, 1904 *Te 248.2*

Ve spojení s restauracemi neprodávajícími alkohol – Ve městech je třeba zřizovat restaurace bez alkoholu a skrze ně hlásat poselství střídmosti. Měla by se uskutečnit dohoda, že se schůze budou konat společně s našimi restauracemi. Všude, kde je to možné, opatřte místnost a pozvěte stálé zákazníky restaurace na přednášky o zdravovědě a křesťanské střídmosti. Tam mohou získat i poučení o přípravě zdravé potravy a o jiných důležitých věcech. Při těchto schůzkách by měly být modlitby a zpěv, mělo by se mluvit o zdraví a střídmosti, ale také o jiných vhodných biblických námětech. Když se lidé budou učit, jak si uchovat tělesné zdraví, najde se mnoho vhodných příležitostí k zasetí setby evangelia o království Božím. – 7T 115 *Te 248.3*

5. Vliv pera

Literatura o střídmosti – Kromě toho, že máme o střídmosti mluvit na veřejnosti, máme za úkol o ní psát. Naše zásady je třeba vyložit v knížkách i v našich časopisech. – GW 385 *Te 248.4*

Každý adventista ať to dá do oběhu – Boží lid musí otázku střídmosti se vši rozhodností podporovat. Nestřídmost se snaží získat převahu, roste povolnost k neřestem, proto je velmi zapotřebí publikací o zdravotní reformě. Literatura tohoto druhu pomáhá evangeliu, vede lidi, aby zkoumali Bibli pro lepší pochopení pravdy. Mělo by zaznít varování proti velkému zlu nestřídmosti. Aby to mohlo nastat, měl by každý adventista studovat a plnit poučky obsažené v našich zdravotnických časopisech i knihách. A měli by dělat víc než to: měli by vyvinout co největší úsilí, aby tyto publikace obíhaly mezi jejich sousedy. – CH 462 *Te 249.1*

Běžte za všemi lidmi – Je velmi důležité, aby naše zdravotnické příručky obíhaly mezi lidmi. Je to práce, o níž by měli mít živý zájem všichni, kdo věří velkým pravdám přítomné doby. Bůh si přeje, aby se lidé celou myslí – jako nikdy předtím – upnuli na zkoumání důležité otázky střídmosti a zásad skutečné zdravotní reformy. Tělo je třeba pečlivě vzdělávat, pěstovat a rozvíjet, aby se božská přirozenost mohla skrze muže a ženy plně projevit. Tělesné a duševní síly i lidské sklony je třeba cvičit, aby byly schopny nejvyššího výkonu. Lidem je nutno stále připomínat, že musí usilovat o nápravu, která nikdy nekončí. ... *Te 249.2*

Světlo zdravotní reformy, dané Bohem, je pro spásu naši i pro spásu světa. Muži i ženy by měli vědět o tom, že naše tělo je obydlím našeho Stvořitele a že on si přeje, abychom byli věrnými správci tohoto Božího příbytku. Svět se o těchto vznešených pravdách musí dovědět. Musíme chodit za všemi lidmi a příkladem i poučením je vést, aby viděli krásy lepší cesty. ... *Te 249.3*

Nikdo si nesmí myslet, že rozšiřování zdravotnických novin je druhořadá záležitost. Všichni by se měli chopit této věci s větším zájmem a vyvinout v tomto směru větší úsilí. Bůh velice požehná těm, kdo se toho ujmou se vši opravdovostí, neboť to je práce, jíž by se měla věnovat v této době pozornost. *Te 249.4*

Kazatelé mohou a měli by pro rozšiřování zdravotnických časopisů hodně udělat. Každý člen církve by měl pro tyto noviny pracovat tak opravdově, jako pro jiné naše časopisy. ... *Te 250.1*

Rozšiřování zdravotnických časopisů bude účinně napomáhat přípravě lidu, aby oni přijali ty vzácné pravdy, které je mají připravit na brzký příchod Syna člověka. – CH 445-447 *Te 250.2*

Náš lid má být všude činný – Vaše světlo nechť svítí, ať jste kdekoliv. Dávejte naše spisy a letáky těm, s nimiž se stýkáte, při jízdě dopravními prostředky, při svých návštěvách, při hovoru se sousedy. Využijte každé vhodné příležitosti, abyste řekli pravé slovo v pravý čas. Duch svatý způsobí, že v srdcích některých lidí vzklíčí dobrá setba. ... *Te 250.3*

Musím se pochvalně vyslovit o zvláštním čísle Hlídky, pojednávajícím o střídmosti, které brzy vyjde v našem Jižním vydavatelství. Budu mít radost, až uvidím, že naše konference pomáhají při tomto díle tím, že si berou velký počet tohoto čísla, aby je rozšiřovali. Ať toto úsilí před ničím nestoupí, ale ať se všichni přičiní, aby toto číslo o střídmosti se co nejvíce mezi lidmi rozšířilo. *Te 250.4*

Pro hnutí tohoto druhu by mohla být sotva příhodnější jiná oba než tato, kdy je o otázku střídmosti tak veliký zájem. Ať se náš lid všude chápe energicky díla, aby bylo vidět, jaký je náš postoj k otázce střídmosti. Udělejte vše, co je ve vašich silách pro rozšiřování působivých žádostí o uzavření výčepů. Ať se tento arch papíru stane silou dobra. Naše práce pro střídmost musí být ohnivější a rozhodnější. – RH June 8, 1908 *Te 250.5*

Naše odpovědnost v této vážné době – Na nás, jimž dal Bůh velké světlo, leží vážná odpovědnost obracet pozornost myslících mužů a žen na skutečnost, že opilství a zločin se tak velice rozšířily, že je to pro lidi běžné. Měli bychom jim ukazovat na Písmo, které jasně líčí poměry, jež mají předcházet druhému příchodu Kristovu. ... *Te 251.1*

V těchto dobách, kdy je denní tisk plný strašných podrobností o odporném pití a hrozných zločinech, existuje sklon, tak si na přítomné poměry zvyknout, že se nám vytrácí význam těchto okolností. V zemi dochází k násilnostem, pije se víc alkoholu než kdy předtím. O zločinech, které z

toho plynou, se široce píše v novinách, a přece, i přes mnohé důkazy vzrůstající nezákonnosti, se lidé zřídka zastaví, aby o významu těchto věcí vážně uvažovali. Lidé téměř bez výjimky vychvalují osvícenost a pokrok nynější doby. ... *Te 251.2*

Je nesmírně důležité, aby Boží poslové obraceli pozornost politiků, vydavatelů i myslících lidí – ať jsou kdekoliv – k tomu, jak hluboký význam má pítí a násilnosti, které nyní naplňují zemi bezútěšností a záhubou. My – jako věrní Boží pracovníci – musíme podávat jasné, rozhodné svědectví v otázce střídmosti. ... *Te 251.3*

Nyní máme vzácnou příležitost spolupracovat s nebeskými bytostmi při poučování chápavosti těch, kdo zkoumají, jaký význam má prudký růst zločinu a pohrom. Budeme-li věrně plnit svůj úkol, Pán naší snaze o záchranu mnoha drahocenných duší požehná. – RH Oct. 25, 1906 *Te 251.4*

Rozšiřujte publikace plnými rukama – Příručky o zdravotní reformě se dostanou do rukou mnohých lidí, kteří nebudou nic znát ani číst o důležitých biblických tématech. Uspokojování každé zvrácené chuti k jídlu napomáhá dílu smrti, proto je třeba nestřídmosti čelit. Společným rozumným úsilím seznamujte lidi se zlem, které vínem a opojnými nápoji zatemňuje síly, které máme od Boha. Lid musí poznat pravdu o zdravotní reformě. Toto je podstatná věc, která obrátí pozornost na pravdu Bible. *Te 251.5*

Bůh žádá, aby jeho lid byl ve všem střídmy. Nebudou-li znát střídmost, nebudou ani nemohou být posvěceni skrze pravdu. Samy jejich myšlenky i jejich mysl budou mravně zkažené. Mnozí z těch, kdo byli pokládáni za beznadějně zkažené, budou upoutáni pravdou, jestliže budou správně poučeni o svém nezdravém jednání. Potom je možno z nich učinit zušlechtěné, posvěcené nádoby, jichž si může Mistr použít. Běžte s plnými rukama rozšiřujte vhodné příručky ke čtení, běžte za lidmi, kdekoliv je uvidíte, mějte pro ně srdce plné Kristovy lásky. – Manuscript 1, 1875 *Te 252.1*

Organizujte a připravujte se k účinné práci – My potřebujeme pracovat pro střídmost a udělat z této otázky předmět živého zájmu. Toto je jeden způsob, jak se můžeme stát rybáři lidí. Šířením naší literatury se koná dobré dílo. Vytvářejte spolky, aby se v díle pokračovalo. Učte se hovořit tak, abyste nikoho neuráželi. Pěstujte jemnost mluvy. Ať ve vás bohatě přebývá milost Kristova, hovořte jeden k druhému povzbuzující slova. Obracím se ke všemu našemu lidu s naléhavou prosbou: Stavějte se do jednoho šiku. – Manuscript 99, 1908 *Te 252.2*

Ať je slyšet vaše varování – Boží lid má mít ochotnou mysl, má rychle chápat a využít každé vhodné příležitosti, aby věc Hospodinova postupovala kupředu. Oni musí být nositeli poselství, z jejich per i úst ať zní slova výstrahy. Jen málokdo bude naslouchat, jen málokdo bude mít uši k slyšení. Satan si ve své lsti vymyslel způsobů mnoho, jak ovlivnit muže i ženy. Vede je k tomu, aby oslabovali své orgány uspokojováním zvrácené chuti k jídlu a holdováním světským radovánkám. Lihoviny, tabák, divadlo, závodiště – tato a mnohá jiná zla otupují citlivost člověka a jsou příčinou toho, že uši davu jsou hluché k tichým Božím prosbám. – RH June 23, 1903 *Te 252.3*

6. Síla hlasovacího práva

Naše občanská odpovědnost – Nemáme se sice nikterak plést do politických otázek, naším právem však přece je zaujmout rozhodné stanovisko ve všech otázkách týkajících se střidmosti. O této věci jsem často podávala jasné svědectví. V jednom článku uveřejněném v RH 8. listopadu 1881, jsem napsala: ... *Te 253.1*

„Mravní ochromení společnosti má svou příčinu. Naše zákony podporují zlo, které podkopává samy jejich základy. Mnoho lidí pláče nad špatnostmi, o nichž vědí, že existují, ale domnívají se, že za ně nemají žádnou zodpovědnost. S tím není možno souhlasit. Každý jednotlivec ovlivňuje nějak společnost.“ *Te 253.2*

Každý volič má hlas – „V naší pokrokové zemi má každý volič nějaký hlas, jímž určuje, jaké zákony mají v národě vládnout. Nemělo by se tohoto vlivu a tohoto volebního práva plně využít ve prospěch střidmosti a ctnosti?“ ... *Te 253.3*

„My můžeme vyzývat přátele střidmosti, aby se připojili k zápasu a snažili se potlačit příliv zla, které mravně ohrožuje svět, ale jakou cenu má všechno naše úsilí, jestliže zákon dovoluje prodej alkoholu? Musí kletba nestřidmosti navždy spočívat na naší zemi jako morová rána, která každým rokem zasáhne tisíce šťastných domovů jako nenasytný požár? *Te 253.4*

Ústně, písemně i hlasováním – „My mluvíme o výsledcích, chvějeme se nad nimi a přemýšlíme, co jsme s těmi strašlivými následky schopni udělat, ale na druhé straně velmi často tu věc tolerujeme, ba dokonce k ní dáváme svolení. Obhájci střidmosti dokonale selhávají v tom, co je jejich povinností, jestliže příkazem a příkladem – ústně, písemně či hlasováním – nepůsobí ve prospěch prohibice (zákazu prodeje alkoholu) a naprosté abstinence. My nesmíme čekat, že Bůh učiní zázrak, provede tuto nápravu a odstraní tak nutnost našeho zásahu. My se musíme sami pustit s tímto obrovským nepřítelem do křížku a naším heslem musí být: Nekompromisně a neúnavně až k úplnému vítězství. – RH Oct. 15, 1914 (viz GW 387, 388) *Te 253.5*

Volit řádné lidi – Nestřidní lidé by neměli být voleni na odpovědná místa. – ST July 8, 1880 *Te 254.1*

Na milost a nemilost nestřidných mužů – Do úřadů jsou voleni mnozí muži, jejichž myšlení je zcela otupeno alkoholem nebo trvale zachmuřeno kouřením. ... Mír šťastných rodin, dobrá pověst, jmění, svoboda i sám život jsou vydány na milost a nemilost nestřidných mužů v našich zákonodárných i soudních síních. *Te 254.2*

Mnozí lidé, kteří byli kdysi poctiví, dobročinní, ztrácejí svou upřímnost i lásku k bližnímu tím, že se sami spolčují s lidmi nepoctivými a rozmařilými, hájí jejich věc a mají podíl na jejich vině. *Te 254.3*

Posvátné privilegium být občanem, se odhodí. Kolik lidí lehkomyšlně odhodí své privilegium občanů republiky aby – podplacení sklenkou whisky – hlasovali pro nějakého naprosto nevhodného kandidáta. Jako třída lidí nebudou nestřidní váhat užít podvodu, podplácení, ba i násilí proti těm, kdo nechtějí dát úřední povolení k neomezenému prodeji alkoholu. – RH Nov. 8, 1881 *Te 254.4*

Odpovědnost pasivních občanů – Mnozí lidé podporují svou autoritou satanovu moc tím, že mu pomáhají svou řečí i hlasem při volbách ničit mravní obraz Boží v člověku a nemyslí na rodiny, které alkohol rozvrací. – Manuscript 87, 1898 *Te 254.5*

Ti, kdo prodej alkoholu odhlasují, ponesou odpovědnost za zlo páchané těmi, kdo jsou pod vlivem opojného nápoje. – Letter 243a, 1905 *Te 255.1*

Naši průkopníci docházejí k důležitému rozhodnutí – (Stránka z deníku Ellen G. Whiteové z r. 1859.) „Včera večer jsem se zúčastnila shromáždění, které bylo docela nenucené a zajímavé. Když se mělo končit, uvažovalo se a hovořilo o volbách. První mluvil Jakub, potom bratr Andrews a oba usoudili, že bude nejlépe, když dají hlas ve prospěch práva a proti zlu. Pokládají za správné hlasovat pro muže – abstinenty – kteří již úřadují v našem městě, aby se svým mlčením nevydávali v nebezpečí, že zvolí do úřadu přívržence nestřidmosti. Bratr Hewett vypráví o své zkušenosti a je rozhodnut, že je správné, aby svůj hlas odevzdal. Bratr Hart mluví dobře, bratr Lyon je proti. Nikdo

jiný nemá nic proti hlasování, ale bratr Kellogg začíná mít pocit, že je to správné. Všichni bratři po-
ciťují radost. Ach, kéž všichni jednají v bázni Boží. *Te 255.2*

Poznámka: Na počátku léta 1881 byla na stanovém shromáždění v Des Moines, v Iově před-
ložena delegátům tato rezoluce: *Te 255.3*

„Jsme pevně rozhodnutí vyjádřit svůj hluboký zájem o hnutí za střídmost, které je nyní v tomto
státě na postupu. Informujeme všechny své kazatele, aby použili svého vlivu v našich sborech a u
všeho lidu, a přiměli je usilovat ze všech sil osobní prací i u volební urny ve prospěch prohibičního
zákona Ústavy, který se zastánci střídmosti snaží zajistit.“ – RH July 5, 1881 *Te 255.4*

Někteří však měli námitky proti doložce, která vyžadovala činnost u „volební urny“ a naléhali,
aby byla vyškrtuta. Paní Whiteová, která se zúčastnila tohoto stanového shromáždění, mezitím
odešla, ale byla požádána o radu. *Te 255.5*

Potom o tom napsala: „Oblékla jsem se a zjistila, že mám mluvit k tomu bodu, jestli má náš lid
hlasovat pro prohibici. Řekla jsem jim „Ano“ a mluvila jsem 20 minut. – Letter 6, 1881 *Te 255.6*

„Zastánci nestřídmosti lichotili dnes v úřadě adventistům a souhlasili s tím, že oni nehlasují.
Vyjádřili naději, že oni své jednání nezmění a že stejně jako Kvakeři hlasovat nebudou. Satan a jeho
zlí andělé mají nyní plno práce a na zemi své pomocníky. Modlím se, aby se satan zklamal.“ – E. G.
White diary, Sunday, March 6, 1859 *Te 256.1*

Ponaučení z dávných království – Prospěch národa závisí na ctnosti a inteligenci jeho ob-
čanů. Aby toto požehnání bylo trvalé, je nezbytně nutná přísná zdrženlivost. Dějiny dávných krá-
lovství obsahují spoustu varovných ponaučení pro nás. Přepych, oddávání se neřestem a
prostopášnost připravily jejich pád. Budoucnost ukáže, zda jejich příklad bude pro naši republiku
natolik výstrahou, aby ji nepotkal jejich osud. – GW 388 *Te 256.2*

7. Volání ke žni

Nastává nám čas práce – Není, bratři a sestry, teď pro nás čas k práci? Nenastává nám čas vyburcovat své Bohem dané schopnosti, zahořet svatou horlivostí, kterou jsme doposud neměli? A není čas k tomu, abychom setrvali na místě jako Kálefové, postoupili kupředu, pozvedli své hlasy a protestovali proti zprávám, které všude kolem sebe slyšíme? Nejsme schopni být vlastníky této země? V Bohu jsme schopni vykonat pro věc střidmosti obrovskou práci. – Manuscript 3, 1888 Te 256.3

Kdo pomůže? – Všichni kolem nás jsou obětmi zvrácené choutky. Co pro ně hodláte udělat? Nemůžete jim svým příkladem pomoci, aby vstoupili na stezku střidmosti? Je možné znát pokušení, která přicházejí na mladé lidi, vyrůstající kolem nás a nesnažit se je varovat a zachránit? Kdo bude stát při Hospodinovi? Kdo pomůže vzdorovat tomuto přílivu nemravnosti, strastí a trápení, která naplňují svět? – CTBH 40 Te 256.4

Náš den vhodné příležitosti – Nestřidmost všeho druhu drží nyní svět v zajetí a ti, kdo jsou v tomto čase opravdovými vychovateli, ti, kdo vyučují podle zásad sebezapření a obětavosti, budou mít svou odměnu. Teď je čas pro nás, teď je pro nás vhodná příležitost konat pozhnané dílo. – MM 25 Te 257.1

My jsme odpovědní – Za zlo, kterému bychom byli mohli u jiných zabránit pokáráním, výstrahou nebo rodičovskou či pastýřskou autoritou, jsme právě tak odpovědní, jako kdybychom se sami těmito činy provinili. – 4T 516 Te 257.2

Uved'te v život práci pro střidmost – Věc střidmosti je třeba oživit jako dosud nikdy předtím. – RH Jan. 14, 1909 Te 257.3

Před léty jsme pohlíželi na rozšiřování zásad střidmosti jako na jednu z našich nejdůležitějších povinností. Tak by tomu mělo být i dnes. – GW 384 Te 257.4

Kdybychom práci pro střidmost konali tak, jak se s ní před 30 lety začalo (ponejprv uveřejněno v r. 1900), kdybychom na svých stanových shromážděních ukazovali lidu zlo, jež působí nestřidmost v jídle a pití – především v pití lihovin – kdyby se o těchto věcech mluvilo ve spojení s důkazy brzkého příchodu Kristova, byl by to pro lidi otřes. Kdybychom osvědčili horlivost úměrnou důležitosti pravd, jimiž se obíráme, mohli bychom být nástroji pro záchranu stovek, ba tisíců lidí od záhuby. – 6T 111 Te 257.5

Dá-li se náš lid přimět k tomu, aby si uvědomil, kolik je v sázce, a bude-li se snažit vykupovat ztracený čas tak, že se nyní srdcem, duší i celou silou věnuje věci střidmosti, vzejde z toho veliké dobro. – Letter 78, 1911 Te 257.6

S Bohem jsme ve většině – Vy říkáte: Jsme v menšině. Což Bůh není většina? Jestliže stojíme na straně Boha, který učinil nebe i zemi, nejsme na straně většiny? Při nás stojí andělé, kteří vynikají silou. – Manuscript 27, 1893 Te 257.7

Svéma slabýma lidskýma rukama dokážeme udělat jen málo, máme však neselhávajícího Pomocníka. My nesmíme zapomínat, že rámě Kristovo může dosáhnout do samých hlubin lidských béd a ponížení. On nám může pomoci, abychom zvítězili i nad strašlivým démonem nestřidmosti. – CTBH 21 Te 258.1

Pole připravená ke žni – Otázce střidmosti je třeba věnovat více pozornosti v každém městě. Opilství a zločin – který mu jde vždycky v patách – potřebují, aby se pozvedl hlas k potírání tohoto zla. Kristus vidí hojnou žeň čekající na sklizeň. Duše hladovějí po pravdě, žízň po vodě života. Mnozí jsou na samém okraji království a čekají jen, že budou sesbírání. Lid, který zná pravdu – nevidí? Neuslyší hlas Kristův, který říká: „*Neříkáte snad, že ještě čtyři měsíkové jsou, a žeň přijde. Aj, pravím vám: Pozdvihněte oči svých, a patřte na krajiny, žeť se již bělejí ke žni.*“ (J 4,35) – Letter 10, 1899 Te 258.2

Dodatek A

Ellen G. Whiteová, pracovnice za střídmost

Pověřena, aby mluvila o střídmosti – Mým úkolem bylo mluvit na téma střídmosti, jako Pánem určený posel. Byla jsem volána do mnoha míst, abych před velkými shromážděními mluvila o střídmosti. Po mnoho let mě lidé znali jako řečníka o střídmosti. – Manuscript 140, 1905 *Te 259.1*

Těším se z toho, že jsem měla tu čest být v této věci poslem před hojně navštívenými shromážděními v mnoha zemích. Mnohokrát jsem na toto téma mluvila k velkým sborům na našich stanových shromážděních. – Letter 78, 1911 *Te 259.2*

Plán prezentace – Opustili jsme vyšlapanou cestu lidového učitele a zjistili jsme, že převládající nestřídmost má svůj počátek v domácnostech, v rodinné stravě a v přejídání v dětství. Dráždivá potrava budí touhu po ještě silnějších dráždidlech. Chlapec, jehož chuť je takto zkažená, a který se neučí ovládat sebe, se v pozdějších letech stává pijanem nebo otrokem tabáku. Toto se stalo širokou základnou pro věc střídmosti. Rodičům jsme zdůraznili, že jejich povinností je vypěstovat ve svých dětech správné názory na život a jeho zodpovědné úkoly a položit základ pro jejich bezúhonný křesťanský charakter. Aby velké dílo reformy střídmosti bylo dokonale úspěšné, musí se s ním začít v rodině. – RH Aug. 23, 1877 *Te 259.3*

Velká shromáždění o střídmosti v Kokomo, v Indianě – Vydavatel deníku „Kokomská depeše“ byl zastáncem soboty. Později dal do oběhu oznámení v tom smyslu, že my bychom měli v neděli odpoledne promluvit na tábořišti k lidem na téma Křesťanská střídmost. ... Přijely tam tři plné výletní vlaky. Zdejší lidé jsou pro otázku střídmosti velmi nadšení. Ve 14.30 odpoledne jsme mluvili asi k osmi tisícům lidí o střídmosti z mravního a křesťanského hlediska, obdařeni podivuhodnou jasností a lehkostí slova, takže hojní posluchači nás vyslechli s největší pozorností. – RH Aug. 23, 1877 *Te 259.4*

Přednáška o střídmosti v Salemu, ve státě Oregon – V neděli 23. června 1873 jsem přednášela v Salemu ve sboru metodistů o střídmosti. Návštěva byla neobyčejně dobrá a mně se o mém oblíbeném tématu velmi dobře mluvilo. Požádali mě, abych přednášela ještě jednou zase tamtéž další neděli po tomto shromáždění pod širým nebem, ale mé ochrptění mi v tom zabránilo. Další úterý večer jsem v tom sboru přednášela znovu. Byla jsem pozvána k přednáškám o střídmosti v různých městech a městečkách Oregonu, ale můj zdravotní stav mi zabránil těmto žádostem vyhovět. *Te 260.1*

Na počátku srpna 1878 jsme se zastavili v Boulder City v Koloradu a měli jsme radost, že vidíme sta, kde měl bratr starší Cornell řadu shromáždění. ... Stan byl zapůjčen ke shromážděním o střídmosti a na zvláštní pozvání jsem ve stanu – plném pozorných posluchačů – mluvila i já. Přesto, že jsem byla jízdou unavena, byl mi Pán nápomocen, aby se mi dařilo přesvědčit lidi o nutnosti přísné zdrženlivosti ve všem. – 4T 290-297 *Te 260.2*

Teprve na věčnosti se ukáže, čeho se tímto druhem Boží služby docílilo, kolik duší sužovaných pochybnostmi, unavených světskostí a neklidem, bylo přivedeno k Velkému Lékaři, který nesmírně touží spasit všechny, kdo k němu přijdou. Kristus je vzkříšený Spasitel a na jeho paprscích je zdraví. – 6T 111 *Te 260.3*

Spojovat se s jinými, aby se pomohlo bližním – V sobotu večer jsem mluvila ve Washingtonově sále. (Poznámka: Washingtonův sál, nad nímž mají dohled dámy domova Marty Wadhingronové v Chicagu. Je to spolek, který se stará o nápravu žen oddaných pití.) V neděli odpoledne jsem mluvila v témž sále o střídmosti k opravdovému sboru, který naslouchal s nejhlubším zájmem. Bylo mi dáno hovořit lehce a přesvědčivě o Ježíši, který vzal na sebe slabosti a nesl zármutky i hoře lidstva a pro nás zvítězil. ... *Te 261.1*

V závěru shromáždění jsem byla přestavena předsedovi Washingtonského domu. Ten mi poděkoval jménem rodiny i přátel za potěšení naslouchat přednášce. Dostalo se mi srdečného pozvání, abych je zase navštívila, až dubu projíždět i Chicagem, a já jsem je ujistila, že to bude pro mne po-

cta. Měla jsem radost, že jsem měla příležitost mluvit o střídmosti z hlediska křesťana před obyvateli tohoto domova pro alkoholiky, kteří zde nalézají pomoc k přemáhání silného návyku, který z tak mnohých lidí činí často bezmocné otroky. Byla jsem informována, že mezi těmi, kdo jsou nuceni vyhledat přátelskou pomoc ústavu, jsou právníci, lékaři, ba i kazatelé. – RH Feb. 10, 1885 *Te 261.2*

Povzbuzující odpovědi – Mluvím o tomto tématu střídmosti s velikou rozhodností, což na mnohé lidi velmi působí. Lidé pak často podávají o sobě svědectví: „Od vaší přednášky, kterou jste měla o střídmosti, jsem nekouřil, nepil víno ani jiný alkohol, ani neužíval narkotika.“ Ted' říkají, „musím získat dostatek přesvědčujících zásad, abych jimi mohl působit na lidi, protože já chci, aby se jiným dostalo stejného dobrodiní jako mně. Tato náprava má velký význam pro mě i pro všechny, s nimiž přicházím do styku. Chci si vyvolit lepší stránku a s Kristem po boku pracovat s pevnými zásadami a cíli, abych získal korunu života jako vítěz.“ – Letter 96, 1899 *Te 261.3*

Při našich veřejných shromážděních v Austrálii jsme se usilovně snažili jasně vyložit hlavní zásady boje o střídmost. Když jsem mluvila k lidem v neděli, bylo obvyčejně mým tématem zdraví a střídmost. Při některých shromážděních pod širým nebem jsme o těchto věcech poučovali posluchače každý den. Zájem vzbuzený naším postojem k požívání dráždivel a narkotik, přiměl v některých městech přátelé střídmosti k návštěvě našich shromáždění, a tím i k lepšímu poznání učení naší víry. – Manuscript 78, 1907 *Te 262.1*

Kontakty se Svazem křesťanských žen za střídmost v Melbourne – Dr. M. G. Kellogg přišel ke mně do stanu, aby zjistil, zdali bych měla zájem o rozhovor s předsedkyní a sekretářkou Svazu. Pozvali jsme je do našeho stanu a byla to velmi milá návštěva. Předsedkyně je přísná vegetariánka, která již 4 roky nevzala maso do úst. Má jasnou tvář, která opravdu svědčí o její zdrženlivosti. Sekretářka je mladá žena. Jsou to obě inteligentní paní s hlubokým zájmem o všechno, co slyšely. Vyslovily přání, abych mluvila v krásném sále, v němž oni mívají svá shromáždění a požádaly bratra Starra, aby psal do jejich časopisu věnovaného otázce střídmosti. *Te 262.2*

Předsedkyně vyslovila opravdové přání, abychom na díle střídmosti spolupracovali. „Buďte ujištěni,“ řekly obě, „že my vejdemo každými dveřmi, které se nám otevrou, aby naše světlo mohlo svítit jiným.“ Zdálo se, že jsou velmi spokojeny, že viděly, slyšely a poznaly, že tento lid má ovoce Ducha a zjevuje je. Dala jsem každé jeden výtisk „*Křesťanské střídmosti*“, jedné „*Velký spor*“ a druhé „*Patriarchy a proroky*“. – Manuscript 2, 1894 *Te 262.3*

Okamžité připojení ke zdravotní výchově – Kapitán Press a jeho žena, předsedkyně Svazu z Victorie, byli přítomni. Paní Pressová mě předtím navštívila v mém stanu na tábořišti a naléhala, abych mluvila v jejich spolku. Po nedělní přednášce přišla ke mně, uchopila mě za ruku a řekla: „Děkuji vám za tu přednášku. Poznávám mnoho nových věcí, které na mne trvale zapůsobily a nikdy u mne neztratí platnost.“ *Te 262.4*

Byla jsem představena jejímu manželovi, muži velmi ušlechtilého zevnějšku. Je lodivodem a zastává velmi důležité postavení. Bratr a sestra Starrovi s nimi obědvali a navázali velmi milou známost. Paní Pressová vyslovila přání poučit se v zájmu Svazu o správném vaření. Dohodly jsme se, že v Melbourne zařídíme kurs vaření v místnosti přiléhající k sálu Svazu. Budou to 4 lekce jednou týdně, první lekce bude příští čtvrtek. V každé lekci se bude vyučovat vaření osmi různých jídel. Návrh byl s velkým nadšením přijat. Paní Pressová je vegetariánka, 4 roky již nejedla masa. *Te 263.1*

Naše shromáždění ve Williamstownu navštěvují sami přední občané. Pan Press a jeho žena přišli na některá shromáždění na tábořišti a říkají, že Bible je ted' pro ně novou knihou. Poznávají, že je plná vzácné pravdy, která je hostinou pro duši. – Manuscript 6, 1894 *Te 263.2*

Udržování známosti – Paní Pressová, předsedkyně Svazu ve Victorii, a paní Kirková, sekretářka, její sestra a dvě starší paní s neteří paní Pressové, s námi večeřely. Paní Pressovou i paní Kirkovou jsme poznali v Melbourne. Jsou právě ted' v Sydney na výroční schůzi o střídmosti. Pěkně jsme si pohovořily a ony si ted' vyjely v našem kočáře na projížďku po kraji, zatímco já se dávám do psaní. Věřím, že tyto sestry dojdou k poznání pravdy. Naší touhou je, aby se inteligentní lidé mezi nimi obrátili a hájili pravdu. – Manuscript 30, 1893 *Te 263.3*

Shromáždění za střídmost pod širým nebem na Novém Zélandu – Někteří posluchači se pro tu věc velice nadchli. Starosta, strážník a několik jiných řekli, že to byla ta nejlepší evangelijní přednáška o střídmosti, jakou kdy slyšeli. Viděli jsme, že se to podařilo a rozhodli jsme se pro

podobné shromáždění na příští neděli odpoledne. Bylo sice zamračeno a hrozil déšť, ale štěstí nám přálo a měla jsem více posluchačů než předešlou neděli. Bylo tam mnoho mladých mužů, kteří naslouchali jako očištění. Někteří byli smrtelně vážní. Byla to zvláštní chvíle. Předtím se tam konaly dvoudenní koňské dostihy a výstava hospodářských zvířat. To vzrušovalo lidi do té míry, že jsem měla obavu, že nám nebudou chtít naslouchat. O hospodářské výstavě a výstavě dobytka se mluvilo po celé týdny a stejně dlouho trvaly i přípravy. Nu, toto byla pro mne vhodná příležitost, abych mluvila k těm, k nimž bych nebyla měla možnost promlouvat, kdyby nebylo bývalo té zvláštní příležitosti. *Te 264.1*

Jeden mladík – asi sedmnáctiletý – plakal jako dítě, když jsem četla článek o tom, jak byl jeden 17letý chlapec vlákán do krčmy, vypil svou první sklenici alkoholu, a ta vykonala to, co alkohol vykoná vždycky – omámila mozek. Když mladík tuto lihovinu vypil, nevzpomněl si už na nic z toho, co se událo potom. V krčmě došlo k hádce a v mladíkově ruce našli nůž, jímž byl zabit člověk. Mladík byl obviněn z vraždy a odsouzen na 5 let vězení. Byl to dojemný článek a mnozí – staří i mladí – se při něm rozplakali. – Letter 68, 1893 *Te 264.2*

Jedinečným sblížením upoutaná pozornost – Mým tématem byla střídmost probíraná z křesťanského hlediska, Adamův pád, příslib ráje, příchod Kristův na naši zemi, jeho křest, jeho pokušení na poušti a jeho vítězství. A toto všechno má být pro člověka další zkouškou tím, že mu to umožňuje skrze zásluhy Ježíše Krista zvítězit pro sebe samého. Kristus přišel, aby přinesl člověku mravní sílu k vítěznému přemáhání pokušení požitkářství, ke zlomení pout otroctví návyku a zvrácené chuti, aby jako člověk prokázal svou mravní sílu. Zápis v nebeských knihách pak potvrdí, že v Božích očích je člověkem. *Te 264.3*

Bylo to tak odlišné ode všeho, co oni o střídmosti kdy slyšeli, že byli jako očištění. – Manuscript 55, 1893 *Te 265.1*

Účinné využití Písma a zpěvu – Odpoledne jsme mluvili o střídmosti a za text jsem si zvolila první kapitolu z Daniela. Všichni poslouchali pozorně, zdáli se překvapení, že slyší mluvit o střídmosti z Bible. Napřed jsem pohovořila o neporušenosti a pevnosti židovských zajatců a pak jsem požádala pěvecký sbor, aby zazpíval „Měj odvahu být Danielem, měj odvahu stát sám! Měj odvahu mít pevný cíl! Měj odvahu to říct!“ – Píseň tak jak ji zpívali zpěváci na tribuně – strhla i shromáždění, které se připojilo. Potom jsem pokračovala v přednášce a vím, že než jsem skončila, chápali mnozí přítomní již lépe, co to je křesťanská zdrženlivost. Pán mi požehnal, mluvilo se mi lehce, takže mnozí z přítomných přijali má slova s nesmírnou vážností. – Letter 42, 1900 *Te 265.2*

Plnění ustanovení Svazu křesťanských žen za střídmost – Během řady shromáždění konaných v r. 1899 v Maitlandu, Nový Jižní Wales, mě předsedkyně maitlandské větve Svazu požádala, abych k nim jeden večer promluvila. Řekla, že by mě velmi rády slyšely, i kdybych mluvila třeba jen 10 minut. Zeptala jsem se jí, jestli těch deset minut, po které mi navrhuje mluvit, je celá povolená doba, protože někdy mi Pán dává svého Ducha a pak musím mluvit déle než 10 minut. Ona řekla: „Vaši lidé mi řekli, že vy večer nepřednášíte a já jsem stanovila dobu deseti minut, protože jsem myslela, že kdybych dobu prodloužila, nezískala bych vás vůbec. Čím déle nám budete moci přednášet, tím budeme vděčnější.“ *Te 265.3*

Zeptala jsem se paní Winterové, předsedkyně, má-li ve zvyku přečíst při zahájení shromáždění úsek z Písma. Řekla, že ano. Požádala jsem pak, abych směla pronést modlitbu, což bylo s radostí povoleno. Mluvila jsem k nim celou hodinu a mluvilo se mi lehce. Některé z žen, které byly toho večera přítomny, navštěvovaly pak shromáždění ve stanu. – Manuscript 79, 1907 *Te 266.1*

Dodatek B

Typické proslovy Ellen G. Whiteové o střídmosti

1. V Kristianii, Norsko (1886)

V neděli jsem mluvila o střídmosti na žádost předsedy střídmosti. Shromáždění se konalo v největším sále ve městě, ve vojenské škole. Nad řečnickým pultem byla umístěna americká vlajka jako baldachýn. Byla to pozornost, které jsem si velmi vážila. Bylo tam asi 1 600 lidí, mezi nimi biskup státní církve a četní duchovní. Velká část obecnostva patřila k lepší společenské třídě. *Te 267.1*

Sbližení – Pojala jsem námět z náboženského hlediska a ukázala, že Bible je plná příběhů, které se vztahují na zdrženlivost a že Kristus byl již od počátku spojen s prací za střídmost. Naši prarodiče zhřešili a klesli, protože podlehli své chuti. Kristus zaplatil za selhání člověka. V pokušení na poušti on unesl zkoušku, v níž člověk neobstál. Zatímco snášel krutý hlad, byl slabý a vyhublý pústem, byl satan nablízku s mnohým pokušením, aby Božího Syna napadl, využil jeho zeslábnutí, přemohl ho, a zkřížil tak plán spásy. Avšak Kristus byl pevný. On zvítězil pro lidstvo, aby je mohl zachránit před ponížením pádu. On ukázal, že v jeho síle můžeme zvítězit. Ježíš má s lidskou slabostí soucit; on přišel na zem, aby nám mohl přinést mravní sílu. Ať je vášeň nebo chuť sebesilnější, my můžeme zvítězit, protože můžeme mít božskou sílu a spojit ji s naším chabým úsilím. Ti, kdo se utečou ke Kristu, pro ty bude on v den pokušení pevnou baštou. *Te 267.2*

Biblické příběhy varují – Na varovných citátech a příkladech z Bible jsem ukázala, jak důležité jsou návyky střídmosti. Nádab a Abihu zastávali svatý úřad, avšak požitím vína se jejich mysl tak zatemnila, že nedovedli rozlišovat mezi věcmi posvátnými a všedními. Tím, že obětovali „cizí oheň“, nedbali Božího příkazu a byli z jeho vůle usmrceni. Skrze Mojžíše Hospodin výslovně zakázal, aby ti, kdo měli přisluhovat při svatých věcech, pili víno nebo opojný nápoj, aby mohli „*rozlišovat svaté od nesváteho*“ a mohli „*učit všem ustanovením, které Hospodin uložil*“ (Lv 10,10). Opojný nápoj má oslabit tělo, zmást mysl a snížit mravnost. Všichni, kdo zastávali zodpovědná místa, měli být přísně zdrženliví, aby jejich mysl mohla jasně rozpoznávat, co je správné a co špatné, aby měli pevné zásady i moudrost k vykonávání spravedlnosti a prokazování milosrdenství. *Te 268.1*

Tento zřetelný a vážný příkaz se měl předávat z generace na generaci až do skonání času. V našich zákonodárných a soudních síních, stejně jako v našich školách a církvích, je zapotřebí zásadových lidí, mužů, kteří se ovládají, bystře vnímají a mají zdravý úsudek. Je-li mysl zatemněna nebo jsou-li zásady nestřídmosti znehodnoceny, jak může soudce spravedlivě rozhodovat? On zbavil sám sebe schopnosti vážit důkazy nebo kriticky usuzovat. Nemá mravní sílu k tomu, aby se povzněsl nad pohnutky sobeckého zájmu nebo se nechal ovlivnit zaujatostí či předsudkem. Toto může způsobit, že bude obětován lidský život, nebo že nevinný člověk bude zbaven své svobody nebo dobré pověsti, která je dražší než život sám. Bůh zapověděl, aby ti, jimž on svěřil posvátné úkoly – jako jsou učitelé nebo vládcí lidu – takto sami sebe zbavovali schopnosti vykonávat povinnosti svého vysokého postavení. *Te 268.2*

Příkaz pro Manue a Zachariáše – V příkazu daném Manuově ženě a Zachariášovi – otci Jana Křtitele – je ponaučení pro rodiče. Anděl Hospodinův přinesl zvěst, že Manue se stane Otcem syna, který má osvobodit Izrael. A jako odpověď na úzkostlivý dotaz: „*Jaká péče o to dítě a zpráva při něm býti má?*“ (Sd 13,12) – dal anděl zvlášť příkaz pro matku: „*Vína aneb nápoje opojného ať nepije, a nic nečistého ať nejí; cožkoli jsem jí přikázal ať ostříhá.*“ (Sd 13,14) Podle toho, jaké budou návyky matky, bude dítě mít zalíbení v dobru nebo ve zlu. Ona sama se musí řídit podle zásad a musí být střídma a odřikavá, bude-li chtít, aby její dítě prospívalo. *Te 269.1*

Tato odpovědnost se týká otců stejně jako matek. Oba rodiče předávají svým dětem své význačné rysy tělesné i duševní, své sklony i choutky. Nestřídmost rodičů často způsobuje, že dětem chybí tělesná, duševní i mravní síla. Pijáci alkoholu a kuřáci odkazují svým potomkům jako dědic-

tví svou nenasytanou touhu, nezdravou krev i podrážděné nervy. A poněvadž děti mají méně síly odolávat pokušení než měli rodiče, klesá každá generace níže než předešlá. *Te 269.2*

Každý otec i matka by se měli ptát: „Co máme činit s tím dítětem, které se nám má narodit?“ Mnozí mají sklon brát tuto věc lehce, avšak skutečnost, že k onen hebrejským rodičům byl seslán anděl z nebe s příkazem daným dvakrát naprosto jasně a vážně, svědčí o tom, že Bůh tomu přikládá velkou důležitost. *Te 269.3*

Když se anděl Gabriel zjevil Zachariášovi a předpověděl narození Jana Křtitele, znělo jeho poselství takto: „*On bude velký před obličejem Páně, a vína i nápoje opojného nebude pít, a Duchem svatým bude naplněn.*“ (L 1,15) Bůh měl pro dítě zaslíbené Zachariáši důležitou práci; práci, která vyžadovala jasné myšlení a rázné jednání. On musel mít zdravou tělesnou konstituci a duševní i mravní sílu. A tyto potřebné schopnosti se mu měly zajistit tím, že jeho návyky budou již od dětství pečlivě řízeny. První kroky k nestřídmosti jsou často učiněny v dětství a raném mládí. Proto by se měla věnovat co největší pozornost poučování o jejich odpovědnosti. Ti, kdo kladou na svůj stůl víno a pivo, pěstují ve svých dětech chuť na opojný nápoj. Naléhavě zdůrazňujeme, aby zásady střídmosti pronikly do celého života rodiny, aby se děti učily střídmosti od rodičů a aby sebezapření a sebeovládání se vštěpovaly dětem již od útlého dětství. *Te 269.4*

Mládež – ukazatel budoucí společnosti – Mládež dneška je ukazatelem budoucí společnosti. V nich vidíme příští učitele, zákonodárce, soudce, předáky a lidi, kteří určují povahu i osud národa. Jak důležité je tedy posláním těch, kdo mají utvářet návyky a ovlivňovat životy nastupující generace. Působit na myšlení je nejvážnější práce, jaká kdy byla lidem svěřena. Čas rodičů je příliš cenný, než aby se jím mrhalo k uspokojování choutky nebo k honbě za bohatstvím či módou. Bůh jim dal do rukou drahocennou mládež, aby byli nejen připravováni zastávat užitečné místo v tomto životě, ale aby byli připravováni pro nebeské dvory. My bychom měli mít stále na zřeteli život věčný a pracovat tak, abychom, až přijdeme k branám ráje, mohli říci: „Zde jsem, Pane, i děti, které jsi mi dal.“ *Te 270.1*

V práci pro střídmost však existují povinnosti, které přináležejí mladým a které za ně nikdo jiný nemůže udělat. Rodiče jsou sice odpovědní za charakter, stejně jako za výchovu a výcvik, jaký dávají svým synům a dcerám, ale stále ještě platí, že naše postavení i užitečnost ve světě jsou do značné míry závislé na našem způsobu jednání. *Te 270.2*

Daniel – ušlechtilý příklad – Nikde nenajdeme obsažnější a působivější vyličení opravdové střídmosti a s ní spojeného požehnání, než v příběhu mladistvého Daniela a jeho druhů na babylonském dvoře. Když byli vybráni k vyučování chaldejskému písemnictví a jazyku, aby „*byli schopni stávat v královském paláci*“, „*nařídil jim král odměřený pokrm na každý den z stolu královského, i vína, kteréž on sám pil*“ (Da 1,5). „*Ale Daniel uložil v srdci svém, aby se neposkvřňoval pokrmem z stolu královského, a vínem, kteréž král pil.*“ (Da 1,8) Tito mladí lidé nejenže skutečně odmítli pít královo víno, ale nedotkli se pokrmu na jeho stole. Byli poslušni božského zákona přírodního i mravního. S jejich návyky sebezapření se pojily opravdovost cíle, píle a pevnost. A výsledek svědčí o moudrosti jejich způsobu jednání. *Te 271.1*

Bůh vždycky počítá přímé lidi. V Babylóně byli shromážděni ti nejslibnější mladí lidé z každé země podmaněné velkým dobyvatelem; a přece uprostřed těch všech neměli hebrejští zajatci sobě rovné. Vzpřímená postava, pevný, pružný krok, jasné smysly, neotrávený dech, pěkný obličej – to vše jasně svědčilo o dobrých návycích. Na všech byla patrná ušlechtilost, již příroda poctívá ty, kdo jsou poslušni jejích zákonů. Když pak po tříleté výuce byly jejich schopnosti vyzkoušeny králem, nikdo nebyl shledán takový, „jako Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš“. Jejich bystré chápání, vybraná a přesná mluva, jejich rozsáhlé a rozmanité znalosti svědčily o neoslabené síle a svěžesti jejich duševních sil. *Te 271.2*

Příběh Daniela a jeho druhů byl zapsán na stránky inspirovaného Slova k užitku mladých lidí všech následujících věků. Ti, kdo by si chtěli uchovat své síly neoslabeny pro službu Bohu, musí zachovávat přísnou střídmost v užívání všech jeho darů a zároveň se odříkat všech choutek, které člověku škodí nebo ponižují jeho lidství. Co lidé jednou dokázali, mohou lidé dokázat zase. Stáli oni věrní Hebrejové pevně uprostřed velkého pokušení a podali ušlechtilé svědectví ve prospěch opravdové střídmosti? Dnešní mládež může podat podobné svědectví i za stejně nepříznivých

okolností. Kéž by se chtěli vyrovnat oněm hebrejským mladíkům, neboť každý, kdo chce, může se – jako oni – těšiti z Boží přízně a požehnání. *Te 272.1*

Peníze, které by byly mohly vykonat mnoho dobrého – Existuje ještě jiný pohled na otázku střidmosti, o němž by se mělo uvažovat. Požívání nepřírozených dráždivel je nejen zbytečné a zhoubné, ale je také výstřední a nákladné. Každým rokem se takto promrhá obrovská suma. Peníze vydané za tabák by uhradily veškerou misijní činnost na světě; peníze, víc než promrhané za opojné nápoje, by vychovávaly mládež, která se nyní překotně žene do života a často i do zločinu, a připravily by je ke konání vznešeného Božího díla. Existují tisíce a tisíce rodičů, kteří utrácí své výdělky v pochybných požitcích a olupují tak své děti o jídlo a šatstvo i o náležitou výchovu. Velmi mnozí takzvaní křesťané napomáhají svým příkladem k takovému jednání. Jaký účet vydají Bohu za toto mrhání jeho dary? *Te 272.2*

Peníze jsou jedním z darů nám svěřených a my jimi máme sytit hladové, oblékat nahé, pečovat o postižené a chudým za ně posílat evangelium. Jak málo se však o tento úkol dbá! Až přijde Mistr, aby se svými sluhy účtoval, neřekne mnohým: „*Čehož jste koli nečinili jednomu z nejmenších těchto, ani mně jste nečinili.*“ (Mt 25,45) Všude kolem nás je práce, kterou je třeba konat pro Boha. Je zapotřebí našich peněz, našeho času, naší síly i našeho vlivu. Chopíme se této práce a budeme žít, abychom oslavovali Boha a učinili své bližní šťastné? Budeme budovat království Boží na zemi? *Te 272.3*

Nyní je třeba mužů jako Daniel – mužů, kteří mají sebezapření i odvahu být radikálními vyznavači střidmosti. Přesvědčte každého křesťana, aby svým příkladem a vlivem pracoval pro reformu. Ať kazatelé evangelia věrně varují lid a všichni lidé ať pamatují, že naše štěstí zde i na věčnosti závisí od pravého zdokonalování člověka. – HS 207-211 *Te 273.1*

2. Přednáška o střidmosti

Satan byl prvním vzbouřencem ve vesmíru a od svého vypuzení z nebe se stále snaží dosáhnout toho, aby každý člen lidské rodiny odpadl od Boha tak, jako on. On si stanovil zničit člověka a skrze nezákonné hovnění choutce ho vedl k tomu, aby přestoupil Boží přikázání. Pokoušel Adama a Evu, aby pojedli zakázaného ovoce a dokonali tak svůj pád i své vyhnání z Ráje. Jak mnoho lidí říká: „Kdybych byl býval na místě Adamově, nikdy bych nebyl takové jednoduché zkoušce podlehl.“ Vy, kteří se takto vychloubáte, máte velkou příležitost osvědčit ve zkoušce sílu svého úmyslu, svou věrnost zásadě. Jste vy poslušni každého Božího příkazu? Nevidí Bůh ve vašem životě žádný hřích? *Te 273.2*

Kéž by pád Adama a Evy byl pádem jediným; ale od ztráty Ráje do doby přítomné to byl už celý řetěz pádů. Satan měl v plánu zničit člověka tím, že ho odvádí od věrnosti Božím přikázáním a jednou z jeho nejúspěšnějších metod je – pokoušet ho uspokojováním zvrácené chuti. Znamky lidské nestřidmosti vidíme na všech stranách. V našich městech a vesnicích je výčep na každém rohu a ve tvářích jejich stálých zákazníků vidíme děsivé dílo zkázy a záhuby. Satan se všude snaží lákat mladé lidi na cestu zkázy; a jestliže dokáže, aby na ni vstoupili jednou, pobízí je, aby klesali níž tím, že je vede od jedné pusté zábavy ke druhé, až se jejich svědomí otupí a oni už nemyslí na bázeň Boží. Tak ztrácejí jeho oběti stále víc kontrolu nad sebou, propadají vínu a alkoholu, tabáku a opiu a jdou z jedné etapy ponížení do druhé. Jsou otroky svých choutek, učí se pohrdat radou, kterou kdysi respektovali. Tváří se nadutě a chlubí se svobodou, a zatím jsou služebníky zkázy. Za svobodu pokládají to, že jsou otroky sobectví, nízké choutky a nevázanosti. *Te 273.3*

Spor pokračuje dál – Ve světě stále pokračuje veliký spor. Satan je rozhodnut učinit z lidstva své poddané, ale Kristus zaplatil nekonečně velikou cenu, aby člověk mohl být vykoupen z moci ďábla a aby v padlém lidstvu mohl být obnoven obraz Boží. Uskutečněním plánu spásy ukázal Bůh, že člověk má u něj nekonečně velikou cenu. Satan se však snaží zhatit tento plán tím, že činí všechno proto, aby člověk neznal podmínky, jimiž lze dojít spásy. *Te 274.1*

Když Kristus zahájil své působení na zemi, poklekl na břehu Jordánu a pronesl prosbu k nebesům za lidstvo. Přijal z rukou Janových křest a nebesa se otevřela, Duch Boží v podobě holubice na něj sestoupil a z nebe bylo slyšet hlas: „*Tentož jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo.*“ (Mt 3,17) Kristova modlitba za ztracený svět byla vyslyšena a všichni, kdo v něho věří, jsou přijati

v tom Milovaném. Hříšní lidé smějí skrze Krista najít přístup k Otci, smějí mít milost, která jim umožní, aby se skrze zásluhy ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele stali vítězi. *Te 274.2*

Význam Kristova vítězství – Když byl Kristus pokřtěn, zavedl ho Duch do pouště. Kristus vzal na sebe podobu člověka a satan se vychloubal, že ho přemůže, jako přemohl v dávných dobách siláky a pokoušel ho těmi pokušeními, která způsobila pád člověka. Velký zápas mezi Kristem a satanem měl být rozhodnut na tomto světě. Kdyby se bylo pokušiteli podařilo jen v jednom bodě nad Kristem zvítězit, musel být svět ponechán záhubě. Satan by měl moc potřít patu Syna Božího; sítě ženy však mělo potřít hlavu hada. Kristus dokonale zklamal knížete sil temna. Po 40 dnů se Kristus na poušti postil. Proč se toto dělo? Existovalo něco v povaze Syna Božího, co vyžadovalo takové nesmírné ponížení a utrpení? Ne, on byl bez hříchu. Všechno toto ponížení a palčivá muka byla snášena kvůli hříšnému člověku a my nikdy nedokážeme pochopit, jakým mrzkým hříchem je hovnění zvrácené chuti, pokud neporozumíme duchovnímu významu dlouhého půstu Božího Syna. My nemůžeme nikdy pochopit sílu a otroctví choutky, dokud si neujasníme, že Spasitel tím, že přemohl satana, postavil člověka do výhodné pozice, v níž on skrze zásluhu Kristovy krve může být schopen odolávat silám temna a vítězit pro svůj prospěch. *Te 275.1*

Po tomto dlouhém půstu, kdy byl Kristus vyhladovělý a tělesně zesláblý, zaútočil satan tím nejtěžším pokušením: „*Řekl jemu d'ábel: Jestliže jsi Syn Boží, rci kamenu tomuto, ať jest chléb.*“ (L 4,3) Satan se vydával za Božího posla a tvrdil, že Bůh poznal ochotu Spasitele jít cestou sebezapření a že se po něm nezhádá, aby trpěl další ponížení a bolest, ale že by mohl být osvobozen od strašlivého zápasu, který jej jako Vykupitele světa očekával. Snažil se ho přesvědčit, že Bůh má pouze v úmyslu zkoušet jeho věrnost, že nyní se jeho věrnost plně osvědčila a on smí užít své božské moci, aby své nezbytné potřeby uspokojil. Kristus však rozpoznal pokušení a prohlásil: „*Psánoť jest: Ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží.*“ (Mt 4,4) *Te 275.2*

Když jste pokoušeni k nedovolenému uspokojování chuti, měli byste si vzpomenout na příklad Kristův, stát pevní a zvítězit, jako zvítězil Kristus. Měli byste odpovědět slovy: „*Tak praví Pán*“ a tím způsobem tu otázku s knížetem temnot jednou provždy vyřídit. Budete-li s pokušením „vyjednávat“, používat svých vlastních slov, mít pocit sebejistoty a vědomí své vlastní důležitosti, budete přemoženi. Zbraně, jichž užíval Kristus, byla slova Boží: „*Psánoť jest.*“ Budete-li mít meč Duha, můžete i vy skrze zásluhu svého Vykupitele vyjít jako vítězi. *Te 276.1*

Satan má u člověka větší úspěch – Boží Syn odolal trojímu hlavnímu pokušení, která na člověka dotírají: odmítl podlehnout satanovi, pokud šlo o chuť k jídlu, ctižádosti, lásku ke světu. Satan má však větší úspěch, když zaútočí na srdce člověka. Tím, že přiměje lidi, aby se poddali jeho pokušení, může nad nimi získat vládu. A skutečně, ze všech pokušení dosahuje největšího úspěchu to, jímž satan útočí na chuť. Dovede-li totiž ovládnout chuť, může ovládnout člověka celého. *Te 276.2*

Existuje jen dvojí moc, která ovládá myšlení lidí – moc Boží a moc satanova. Kristus je Stvořitelem a Vykupitelem člověka, satan je nepřítel a zhoubce člověka. Ten, kdo se odevzdal Bohu, bude budovat své tělo, duši i ducha k Boží slávě. Ten, kdo se odevzdal vládě satana, řítí se do propasti. Mnohý člověk prodává rozum za sklenku alkoholu a stává se hrozbou pro svou rodinu, své okolí i svůj kraj. Když přijde domů, jeho děti se schovávají a jeho ustrašená žena se bojí s ním setkat, protože ji uvítá krytými ranami. On utrácí své peníze za lihoviny, zatímco jeho ženě a dětem nezbyvá na nejnnutnější věci potřebné k životu. *Te 276.3*

Své oběti chuti vede satan k násilnostem. Alkoholik je člověk prudkých a snadno probuzených vášní a každá drobná omluva se stane důvodem k hádce. Když je pijan pod vlivem alkoholu, neušetří ani svého nejlepšího přítele. Alkohol je také velmi častou příčinou vražd a násilností. *Te 277.1*

Mírné pití – Jsou lidé, kteří si říkají obhájci střídmosti, a přesto si dopřávají víno i mošt a tvrdí, že tato dráždidla jsou neškodná, ba dokonce zdravá. Toto je pro mnohé první krok na cestě dolů. Víno i mošt působí stejně opojně jako silnější nápoje a je to nejhorší druh opilosti. Vášně jsou zvrácenější, změna povahy je větší, určitější a úpornější. Několik čtvrtek moštu nebo vína může podnítit chuť na nápoje silnější a v mnoha případech se chroničtí pijani naučili pít právě takovýmto návykem. *Te 277.2*

Pro lidi, kteří zdělili náklonnost k opojným nápojům, je nebezpečné mít doma víno a mošt, neboť satan je neustále ponouká, aby si popřáli. Jestliže pokušení povolí, nevědí, kdy přestat. Chuť se dožaduje požitku a jeho uspokojení je vede do záhuby. Mozek je zatemněn, rozum už není pánem, ale učiní je kořistí chtíče. Prostopášnost narůstá a výsledkem nemírného požívání vína a moštu jsou neřesti téměř druhu všeho. Je nemožné, aby člověk, který má zálibu v těchto dráždidlech a navykne si na ně, rostl v milosti. Stává se hrubý a smyslný, zvířecí vášně ovládnou vyšší síly myšlení a ctnost není v oblibě. *Te 277.3*

Mírné pití je školou, v níž jsou lidé vychováváni k opilství. Satan je tak pomalounku odvádí od předsevzetí, že budou střdmí, a působí tak zákeřně na jejich chuť, že než se nadějí, stanou se z nich pijani. Vypěstovala se chuť na dráždidla, nervová soustava je narušena. Satan způsobuje horečný neklid mysli a ubohé oběti, které se domnívají, že se nestanou obětí alkoholu, pokračují stále dál. Dokud nepadne poslední překážka a neobětuje se poslední zásada. Ta nejsilnější předsevzetí jsou podkopána a věčné zájmy příliš slabé, aby udržely nízkou choutku pod vládou rozumu. Někteří lidé se nikdy neopijí docela, ale jsou stále mírně omámeni. Jsou horečně neklidní, nestálé mysli; nejsou sice v deliriu, ale jsou zbaveni duševní rovnováhy, protože ušlechtlejší síly jejich myšlení jsou převráceny. *Te 278.1*

Stejně tak i tabák – Také kuřáci oslabují své tělesné i duševní síly. Kouřit není požadavek přírody. Příroda se proti narkotikům bouří, a když se kuřák poprvé snaží vnucovat organismu tento nepříjemný návyk, dochází k těžkému boji. Žaludek – a vlastně celý organismus – protestuje proti tomuto ohavnému počínání, ale člověk setrvává ve zlu, až lidská přirozenost zápas vzdá a on se stane otrokem tabáku. *Te 278.2*

Kdyby spasení bylo člověku nabízeno za podmínek tak nesnadných ke snesení, byl by Bůh pokládán za bezcitného pána. Satan je bezcitný pán a vyžaduje od svých poddaných, aby se podrobili přísným zkouškám a učinili ze sebe otroky vášně a chuti. Bůh je však ve všech svých požadavcích důsledný a žádá od svých dětí jedině to, co bude jejich štěstím pro přítomný i věčný život. *Te 278.3*

„Hospodina Boha svého budeš ctít a jemu jedinému sloužit.“ Toto je Boží příkaz, a přece, kolik lidí – i z těch, kdo hlásají, že jsou Božími služebníky – jsou ctiteli tabáku a činí si z něj svou modlu. Tam, kde by měli lidé být venku na čistém vzduchu s vonným vánkem a chválit Boha za jeho dary, znečišťují ovzduší kouřem z dýmky či cigarety. Musí povolit nutkání, aby podráždili ubohé uvolněné nervy a připravili se tak na povinnosti dne. Kdyby totiž neměli svou cigaretu, byli by podráždění a neschopni ovládat své myšlení. *Te 278.4*

On si ještě nezakouřil – Na důkaz toho, jak sou kuřáci neschopni poručit svým smyslům, když nemají své dráždidlo, chci povědět událost, kterou jsem zažila. Jeden starý muž – který byl jednu dobu mým nejbližším sousedem, byl veliký kuřák. Jednoho rána, když ještě nevykouřil svou obvyklou cigaretu, jsem k němu přišla pro knihu, kterou jsem mu půjčila. Místo knihy, o kterou jsem žádala, mi podával uzdu. Marně jsem se ze všech sil snažila mu vysvětlit, co chci; musela jsem odejít bez knihy. Příštího dne jsem přišla zase a požádala znovu o knihu a on mi ji ihned vydal. Pak jsem se ho zeptala, proč mi ji nedal hned včera. On řekl: „Copak jste tu včera byla? Já si na to nevzpomínám. Ach, já už vím, čím to bylo! Já jsem si ještě nezakouřil!“ Tak fungovalo jeho myšlení, když neměl své dráždidlo. Jeho lékař mu řekl, že chce-li zůstat naživu, musí s kouřením přestat. On se toho skutečně vzdal, ale po celý zbytek života trpěl neustálou touhou po dráždidle, kterému přivykl. Musel vést ustavičný boj. *Te 279.1*

Když měl 90 let, viděli lidé jednoho dne, že stále něco hledá. Když se ho ptali, co chce, odpověděl: „Hledal jsem svůj tabák.“ On bez něj trpěl, a přece kdyby byl kouřil dál, byl by to zaplatil životem. *Te 279.2*

Jak se osvobodit – Bůh žádá, aby se jeho děti uchovaly nedotčeny od takových nepřirozených a zhoubných návyků. Když jsou však lidé už těmito návyky svázáni jako pouty, neexistuje žádný způsob, jak z nich vyvázat? Ano, Pán Ježíš zemřel, aby skrze zásluhy jeho života i smrti se lidé mohli stát vítězi. *„Dokonale spasiti může ty, kteříž přistupují skrze něho k Bohu.“* (Žd 7,25) On přišel na zem, aby mohl spojit božskou moc s lidskou snahou a zotročený člověk se může stát sobodným dědicem Božím a spoludědicem Kristovým tím, že spolupracuje s Kristem a že svou vůli učiní vůlí Boží. *Te 279.3*

Víno ochromuje mravní citlivost – Za dnů Izraele, když se ustanovovala služba ve svatyni, nařídil Hospodin, že při pálení kadidla se má užívat pouze posvátný oheň. Svatý oheň zapálil sám Bůh a vonný dým představoval modlitby lidu vystupující před Boha. Nadáb a Abihu byli kněžími ve svatyni, a třebaže zákon nedovoloval užívat obyčejný oheň, tito kněží, když uvnitř předstoupili před Boha, se opovážili zapálit své kadidlo neposvěceným ohněm. Kněží si předtím poprávali vína a jejich mravní citlivost byla otupena. Oni nerozpoznali špatnost svého jednání, ani si neuvědomili, jaké strašné následky bude jejich hřích mít. Od Nejsvětějšího vyšlehl oheň a pozřel je. *Te 280.1*

Po zničení Nádaba a Abihu mluvil Hospodin k Áronovi takto: „*Vína a nápoje opojného nebudeš pít, ty ani synové tvoji s tebou, kdyžkoli budete mítí vcházeť do stánku úmluvy, abyste nezemřeli, (ustanovení věčné to bude po rodech vašich); Také abyste rozeznati mohli mezi svatým a neposvěceným, a mezi čistým a nečistým; Též abyste učili syny Izraelské všechněm ustanovením, kteráž mluvil Hospodin k nim skrze Mojžíše.*“ (Lv 10,9-11) Kněžími a soudci Izraele měli být muži přísně zdrženliví, aby dovedli jasně rozlišovat mezi správným a nesprávným, aby mohli mít pevné zásady i moudrost k vykonávání spravedlnosti a prokazování milosrdenství. *Te 280.2*

Kdyby byli lidé přísně zdrženliví – Jaký pokrok by mohl v naší zemi nastat, kdyby se tato důtklivá napomenutí prosazovala, kdyby lidé, pracující v církvi a soudnictví, žili každým slovem, Které vychází z Božích úst. Zdali neví Bůh – který stvořil člověka – co je pro něj nejlepší, co nejvíc prospívá jeho zájmům duchovním i věčným? Bůh koná všechno pro nejvyšší dobro svých stvoření. Kdyby byli lidé přísně zdrženliví, neměli bychom ani desetinu úmrtí, jaká máme nyní, a tělesné i duševní utrpení by bylo mnohem menší. Na souši i na moři by bylo mnohem méně nehod. Ve světě je proto tolik zla, že člověk chce dělat, to, co se líbí jemu, místo aby se podřizoval Božímu požadavku. *Te 280.3*

Bůh nám dal zákony, jak žít, ale nyní, jako za časů Noe, myšlení lidského srdce je zlé a ustavičně jen zlé. Lidé žijí podle přání a nápadů svého srdce, a tak si způsobují zkázu. Bůh by chtěl, aby si lidé uchovali mužné vlastnosti, které jim on dal, aby nebyli otroky své choutky. *Te 281.1*

Jak mohou lidé důvěřovat rozhodnutí porotců, kteří propadli pití a kouření? Jestliže jsou zavaláni, aby rozhodli o důležitém případě ve chvíli, když nemají dráždidla, na něž jsou navyklí, nedokáží užívat svého myšlení prospěšným způsobem, Nejsou v takovém stavu, aby vyslovili rozumný rozsudek. Jakou cenu by mělo jejich rozhodnutí? *Te 281.2*

Muži na zodpovědných místech by měli být střídmi a bezúhonní, ti pak, kteří jsou pověřeni úředními povinnostmi u soudu, by měli mít střídme návyky, aby mohli vykonávat spravedlnost, aniž by byli ovlivněni úplatkem nebo předsudkem. Jak nesmírně se však liší stav našich soudních a vládních záležitostí od těch, které jsou umožněny poslušností Božích příkazů. Alkohol, kouření a nízká morálka způsobují, že lidé nejednají se svými bližními čestně. *Te 281.3*

Pokoušení na každém kroku – Na každém kroku číhá na naše mladé lidi pokušení, stejně jako na dospělé. V Americe i v Evropě jsou místa neřesti a zkázy přitažlivá atrakcemi a hudbou, aby málo ostražitě nohy mohly být zavedeny do pastí. Dělá se vše, co je jen možné, aby mladý člověk byl vlákán do hospody. Co je třeba udělat pro záchranu naší mládeže? Kristus přinesl nekonečně velikou oběť, stal se chudým, abychom my jeho chudobou zbohatli, a měli život, který se měří životem Božím. Neobětujeme nic pro záchranu těch kolem nás, kteří se řítí do zkázy? Co děláme my pro věc střídmosti, abychom dnes zachránili naši mládež? Kdo stojí po boku Kristově jako spolupracovník na Božím díle? *Te 281.4*

Rodiče, učíte své děti, jak překonávat pokušení? Snažíte se zastavit příliv zla, které hrozí zaplavit naši zemi? Matky, plníte svůj úkol jako vychovatelky? Učíte své děti, aby v dětství navykaly sebevládě a střídmosti? Nečekejte, až je vašeň sevře do železných pout, ale nyní je veďte k Bohu, učte je, že Ježíš je má rád, že nebesa mají na ně požadavky. Již v jejich mládí vložte jejich ruce do rukou Kristových, aby je on mohl vést. Matky, procitněte k mravní odpovědnosti a pracujte pro své děti jako matky, které musí vydat účet. Musíme něco dělat, abychom zastavili příliv zla, aby děti a mládež nepropadly zkáze. My musíme být vítězi a musíme učit vítězit své děti. *Te 282.1*

Kristus zvítězil pro nás – Když byl pokoušen na poušti, zvítězil Kristus tam, kde Adam padl. On započal práci tam, kde začala zkáza, a sám pro nás přemohl sílu zla, když byl pokoušen chutí. Satan vyklidil pole jako poražený nepřítel a pro nikoho není omluvy, že se nepustil do boje po boku

Páně, neboť není důvodu, proč by člověk nemohl být vítězem, jestliže důvěřuje Kristu. „*Kdož zvítězí, dám jemu seděti s sebou na trůnu svém, jako i já zvítězil jsem, a sedím s Otcem svým na trůnu jeho.*“ (Zj 3,21) *Te 282.2*

Skrze zásluhy Kristovy máme být očištěni, přetaveni, vykoupeni a obdržet místo s Kristem na jeho trůně. Mohla by být člověku udělena větší pocta, než je tato? Mohli bychom usilovat o něco většího? Jestliže zvítězíme, vyplní se Kristovo: „*Nikoliť nevymaže jména jeho z knihy života, ale vyznámť jméno jeho před obličejem Otce svého i před anděly jeho.*“ (Zj 3,5) – ST June 22, 29, and July 6, 1891 *Te 283.1*

3. V Sydney, Austrálie (1893)

„*A jakož se dalo za dnů Noé, tak bude i za dnů Syna člověka. Jedli, pili, ženili se, vdávaly se až do toho dne, v kterémž Noé všel do korábu; i přišla potopa, a zahladila všechny. A též podobně, jakž se dalo ve dnech Lotových: Jedli, pili, kupovali, prodávali, štěpovali, stavěli. Ale dne toho, když vyšel Lot z Sodomy, dštil ohněm a sírou s nebe, a zahladil všechny. Takť nápodobně bude v ten den, když se Syn člověka zjeví.*“ (L 17, 26-30) Teď víme, že nestřídmost je v našem světě všude. Není hřích jíst a pít tak, abychom se udrželi při životě a dělali to, co je k našemu duchovnímu dobru. Když však přestaneme počítat s věčností a tyto potřebné věci přeháníme, pak hřešíme, pak hřešíme. Takový zločin, takovou nepravost vidíme na všech stranách. Není teď čas, abychom začali zkoumat sami sebe? Máme duši, abychom ji uchránili od škody. Bůh stvořil naše první rodiče a usadil je v Ráji. Měl pouze jedinou výhradu. „*O ovoci stromu, kterýž jest uprostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.*“ (Gn 3,3) Kdyby neuposlechli zákazu, měli ztratit svůj život. *Te 283.2*

Satan bere na sebe podobu hada – Ten pokušitel je všude, na všech stranách, a když Bůh řekne: Nesmíš, jaký je výsledek? V mnoha případech lidé – místo aby uposlechli varovného hlasu, naslouchají pokušiteli. A místo všech těch přitažlivých věcí, které satan předvádí, mají utrpení a neštěstí. Adam a Eva měli všechno, co potřebovali, ale naslouchali pokušiteli a neposlechli Boha. *Te 283.3*

Když Bůh přišel, aby se Adama zeptal, svedl Adam všechno na Evu. Bůh řekl: „*Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu.*“ (Gn 3,18) Satan se vás nemůže dotknout, pokud mu to nedovolíte. Zde je však nepřátelství, které Bůh klade proti hadovi. Mezi zlými lidmi a anděly není žádné nepřátelství, ale nepřátelství je mezi těmi, kdo slouží Hospodinu a zástupy temnot. *Te 284.1*

Nesmírně důležitá otázka – Otázka střídmosti je pro každého z nás nesmírně důležitá. Její vliv je dalekosáhlý. Mluvila jsem jednadvacetkrát po sobě o tomto předmětu, a to jsem se ho jen dotkla. Ale zde musíme vyzvednout jen několik myšlenek. Když v Ráji sám Bůh pronesl toto první evangelijní kázání, bylo to, jakoby hvězda naděje osvětila temnotu a neutěšenou budoucnost. Dvojice v Ráji neměla být ponechána zkáze bez naděje. *Te 284.2*

Když přišel Kristus jako nemluvnátko v Betlémě na náš svět, andělé prozpěvovali: „*Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj, lidem dobré vůle.*“ (L 2,14) „*Tedy řekl jim anděl: Nebojte se; nebo aj, zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu. Nebo díl se vám dnes spasitel, kterýž jest Kristus Pán, v městě Davidově.*“ (L 2,10.11) *Te 284.3*

Satan s celou svou synagogou – neboť satan tvrdí, že on je zbožný – rozhodl, že Kristu se nepodaří uskutečnit rozhodnutí nebes. Když byl Kristus pokřtěn, poklekl na březích Jordánu; nikdy předtím nenaslouchala nebesa takové modlitbě, jaká vycházela z jeho božských rtů. Kristus vzal na sebe naši přirozenost. Boží sláva v podobě holubice z leštěného zlata spočinula na něm a z nekonečné slávy bylo slyšet tato slova: „*Tentot' jest ten můj milý Syn, v němž mi se zalíbilo.*“ (2 Pt 1,17) Lidská paže Kristova objímá lidstvo, zatímco jeho božská paže se pevně drží trůnu Nekonečného Boha. Kristova modlitba proťala temnotu a vnikla tam, kde je Bůh. Pro každého z nás to znamená, že nebesa jsou pro nás otevřena. Znamená to, že brány jsou pootevřeny, že sláva je dána Božímu Synu a všem, kdo věří v jeho jméno. Naše žádost bude v nebi vyslyšena, poněvadž Bůh odpověděl na žádost našeho Ručitele, našeho Zástupce, Syna nekonečně velikého Boha. *Te 284.4*

Kristus prošel trojím hlavním pokušením – Kristus, veden Duchem Božím, odešel na poušť, aby byl pokoušen d'áblem. Satan měl Božího Syna pokoušet. Kristus byl pokoušen trojím hlavním pokušením, kterému je vystaven člověk. *Te 285.1*

„Ježíš pak, pln byv Ducha svatého, vrátil se od Jordánu, a puzen jest v Duchu na poušť. A za čtyřiceti dní pokoušín byl od d'ábla, a nic nejedl v těch dnech. Ale když se skonali, potom zlačněl. I řekl jemu d'ábel: Jestliže jsi Syn Boží, rci kamenu tomuto, ať jest chléb. I odpověděl jemu Ježíš, řka: Psánoť jest: že ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem Božím.“ (L 4,1-4) Zde byl Syn nekonečně velikého Boha a satan přišel k němu jako anděl světla. Zde ho pokoušel chutí, Kristus měl hlad a neměl co jíst. Proč neučinil tento zázrak? Nebylo to v Božím plánu, neboť Kristus neměl konat žádný zázrak kvůli sobě. Jaká byla jeho situace? Byl vystaven stejnému pokušení, kterému podlehl Adam. Adam měl všechno, co potřeboval. Kristus však měl obrovský hlad a potřeboval jídlo. Toto pokušení se d'áblovi nezdařilo. *Te 285.2*

„Tedy pojal jej d'ábel do svatého města, a postavil ho na vrchu chrámu. A řekl mu: Jsi-li Syn Boží, spustiž se dolů; nebo psáno jest, že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys někde o kámen nohy své neurazil.“ (Mt 4,5.6) Proč vynechal tu druhou část, která říká: *„Aby tě ostříhali na všech cestách tvých?“* Pokud Kristus chodil po Božích cestách, nemohlo se mu nic přihodit. Ježíš řekl o satanovi, že *„nemát nic na mně“* (J 14,30). Toto satanovo pokušení vůči Kristovi byla troufalost. Satan řekl: *„Jsi-li“* Syn Boží. Čeho by se bylo docílilo, kdyby byl Kristus učinil, co po něm satan žádal? Ničeho. Kristus mu čelí slovy *„Je psáno“*. Satan poznal, že tu nic nedokáže. *Te 285.3*

Nyní ho pokouší v jiné věci. Rozprostře mu u nohou svět v celé jeho velkoleposti a chce, aby se mu Kristus klaněl. Satan měl nad lidstvem moc. *„Opět pojal ho d'ábel na horu vysokou velmi, a ukázal mu všechna království světa i slávu jejich, a řekl jemu: Toto všechno tobě dám, jestliže padna, budeš mi se klanět.“* (Mt 4,8.9) Božské nabylo vrchu nad lidským a Kristus řekl: *„Odejdiž, satane; neboť psáno jest: Pánu Bohu svému klanět se budeš, a jemu samému sloužiti budeš.“* (Mt 4,10) *Te 286.1*

Satan opustil pole jako přemožený nepřítel a náš Spasitel zvítězil. Na bitevním poli zeslábl. Nebyla tam žádná ochranná náruč, která by kolébala jeho hlavu, ani ruka, která by jej pohladila po čele. *„Andělé přistoupili a sloužili jemu.“* (Mt 4,11) O takovou pomoc smíme žádat i my. Kristus viděl, že pro člověka je nemožné, aby zvítězil nad svou vlastní silou. On přišel, aby člověku přinesl mravní sílu. Toto je naše jediná naděje. *Te 286.2*

Vítězství skrze Krista – Vidíme, jak je důležité přemáhat chuť. Kristus zvítězil a my smíme zvítězit jako on. Kristus chodil po zemi, a v tom je pro člověka vítězství. Co on pro lidstvo učinil? Pozvedl mravní hodnotu člověka. My se můžeme stát vítězi skrze svou Způsobilost. V Kristu je naděje pro ty, kdo žádné naděje nemají. *„Může-li změnití Mouřenín kůži svou, aneb pardus přestost svou, také vy budete moci dobře činiti, naučivše se zle činiti.“* (Jr 13,23) *„Podťež nu, a poukažme sobě, praví Hospodin: Budou-li hříchové vaši jako červc dvakrát barvený, jako sníh zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna budou.“* (Iz 1,18) Máme tu hojná Boží zaslíbení. K čemu sem Kristus přišel? Aby zastupoval Otce. Jaké láskyplné a soucitné srdce! On přišel, aby přinesl věčný život a zlomil každé pouto. Bůh dal svého Syna, a tím dal celá nebesa. Víc dát nemohl. *Te 286.3*

Cena duše – *„Duch Panovníka Hospodina jest nade mnou, proto že pomazal mne Hospodin, abych kázal evangelium tichým. Poslal mne, abych zvázal rány skroušeným srdcem, abych vyhlásil jatým svobodu, a vězňům otevření žaláře.“* (Iz 61,1) On jediný měl moc to udělat. Zde byla zaplacená velká cena za duše, které upadly do hříchu. Člověk musí mít hodnotu, Kristus ho váží. To, že Kristus vzal na sebe lidskou přirozenost, svědčí o tom, že u něho má každá duše cenu. *„Zdalíž nevíte, že tělo vaše jest chrám Ducha svatého v vás? Kteréhož máte od Boha, a nejste sami svoji. Nebo koupení jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svými duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.“* (1 K 6,19.20) Takovou cenu přisuzuje Bůh člověku a znovu říká: *„Způsobím to, že dražší bude člověk nad zlato čisté, člověk, pravím, nad zlato z Ofir.“* (Iz 13,12) Bůh však nechce dělat nic bez spoluúčasti člověka. *Te 287.1*

Mysl zatemněná nestřídmostí – Áronovi synové Nádab a Abiu vzali každý svou kadidelnici, dali do ní oheň a na něj položili kadidlo. Přinesli před Hospodina cizí oheň, jaký jim nepřikázal. I vyšlehl oheň od Hospodina a pozřel je, takže zemřeli před Hospodinem. Mojžíš řekl Áronovi: *„Toť*

jest, což mluvil Hospodin, řka: V těch, kteříž přistupují ke mně, posvěcen budu, a před obličejem všeho lidu oslaven budu. I mlčel Áron. ... Mluvil také Hospodin Áronovi, řka: Vína a nápoje opojného nebudeš pít, ty ani synové tvoji s tebou, kdyžkoli budete míti vcházeti do stánku úmluvy, abyste nezemřeli, ustanovení věčné to bude po rodech vašich; Také abyste rozeznati mohli mezi svatým a neposvěceným, a mezi čistým a nečistým.“ (Lv 10,1-3.8-10) Mysl Nádaba a Abiu byla zatemněná nestřídmostí, takže místo aby vzali oheň, který jim Bůh přikázal, vzali obyčejný oheň a Bůh je usmrtil. Kdyby se byli zdrželi pití vína, byli by poznali rozdíl mezi svatým a všedním. Oni však jednali proti Božím požadavkům. *Te 287.2*

Příčina nehod – Čteme často o ztroskotaných parnicích a železničních neštěstích. Čím to je? Ve většině těchto případů měl někdo mysl zatemněnou alkoholem a necítil svou obrovskou odpovědnost. Mnoho, velmi mnoho životů bylo ztraceno, protože se někdo opil. Vína za tyto životy padne na toho člověka, který dal svému bližnímu alkohol. *Te 288.1*

Když měl v dávných dobách nějaký člověk zlé zvíře, pykal za to. Ve druhé knize Mojžíšově se říká: *„Jestliže by vůl utrl muže neb ženu, tak že by umřel člověk: ukamenován bude ten vůl, a niž jedno bude maso jeho, však pán vola toho bez viny bude. Než byl-liť by vůl trkavý prvé, a bylo by to osvědčeno pánu jeho, on pak nezavřel by ho, a v tom zabil by muže neb ženu: vůl ten ukamenován bude, a pán jeho také umře.*“ (Verše 28.29) *Te 288.2*

Tuto zásadu chceme my nyní prosadit přímo u těch, kdo ten vražedný nápoj vyrábějí. Je zde zákon, který dal Bůh, aby určil, co se má stát se zlými zvířaty. Kristus se snaží zachraňovat a satan se snaží ničit. Žádám vás, kteří jste rozumní, abyste na tyto věci mysleli. Opilý člověk není rozumný. Satan do něj vejde, zmocní se ho a naplní ho svým duchem. Jeho prvním přáním pak je někoho ze svých milovaných ztlouct nebo zabít. Přesto však lidé dovolí, aby toto prokletí, které staví člověka níže než zvíře, pokračovalo. Co dá alkohol opilci? Jenom mozek šílence. A naše zákony jim umožňují, aby nevycházeli z pokušení. *Te 288.3*

Obchodník s alkoholem se bude muset zodpovídat za všechny hříchy onoho pijana a pijan bude muset vydat počet ze svých skutků. Jedinou jejich nadějí je, spolehnout se celou duší na ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele: *„Nebo tak Bůh milovat svět, že Syna svého jednorozenného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.*“ (J 3,16) Co říká Kristus? „Vy jste spolupracovníci na Božím díle“, Kristus přišel, aby člověku vrátil mravní sílu. Tu vidíme, jak lidské vášně ničí lidské bytosti. Tu jsou naši mladí ve stálém pokušení. Mnozí myslí jen na hazardní hry a koňské dostihy. Kéž nás Bůh pomůže vyburcovat. *Te 289.1*

Ti, kdo pracují v zákonodárných radách, by neměli pít víno ani opojný nápoj. Potřebují jasný mozek, aby jejich myšlení bylo bystré a nezáludné. V jejich moci je osud člověka, ať už je odsouzen k trestu smrti, nebo je potrestán jinak. Dověděli jsme se, že v soudních síních se pilo. Měli pak tito lidé jasný mozek měli na zřeteli slávu Boží? Kristus přišel pozvednout přirozenost člověka, která je znetvořena. Vaším heslem by mělo být: Nedotýkej se, neochutnávej. U něj se nedá o střídmosti mluvit. Satan by chtěl lidstvo ovládnout. Kristus přišel, aby člověka vykoupil a pozvedl, neboť on vzal na sebe lidskou přirozenost. *Te 289.2*

Začínajte u dětí – Rodiče, vy musíte procitnout a konat svou povinnost, kterou vám uložil Bůh. Učte své děti poslušnosti. Mnoho dětí svou úctu k otci a matce ztratilo. Ke svému nebeskému Otci budou mít takovou úctu, jakou mají ke svým vlastním rodičům. Vyučujte své děti, dávejte jim ponaučení, dokud je ještě chováte na rukou, andělé budou při tom s vámi. Když ony unavené matky nevěděly, co si mají počít se svými dětmi, rozhodly se, že je přinesou Ježíšovi. A jakmile jedna matka začala a řekla druhé: „Já chci, aby Ježíš mým dětem požehnal,“ připojila se další a ještě další a tak to šlo dál, až těch matek a dětí přišla k Ježíšovy celá skupinka. Ježíš je slyšel, když se blížili k místu, kde byl on. Věděl, že je předtím učedníci odehnali a cítil s těmito matkami. Když mu přinášely své maličky, řekl: *„Nechte dítek a nebraňte jim jíti ke mně; nebo takovýchť je království nebeské.*“ (Mt 19,14) Rodičové, věřte těmto slovům; brány jsou pootevřeny. *Te 289.3*

Tón hlasu, jehož užíváte, je pro vaše děti výchovným prostředkem. Nikdo nikdy nepozná všechny těžkosti, které ty ručičky způsobují. Existuje však jeden, který je zná všechny, Bůh na nebesích, milé maminky. Každý den, v němž plníte své povinnosti, připíší se k vašemu jménu slova: „Vítěz skrze Ježíše Krista.“ Jaké překážky hodláte jejich duším postavit? Nehrozte jim Božím hně-

vem, když jednají nesprávně, ale ve svých modlitbách je poručte Kristu. Učiňte svůj domov co nejpřitažlivější. Odstraňte závěsy a vpusťte dovnitř nebeského lékaře, slunce. Ve vašem domově ať vládne klid a mír, vaše děti ať mají krásnou povahu. Váš domov musí být tak přitažlivý, že ony nebudou chtít chodit do hospody. Ukazujte jim květiny a listí na stromech, povězte jim, že Bůh učinil každé stéblo trávy a každému kvítku dal krásnou barvu. Povězte jim, že vtom je vyjádřena Boží láska k vám, že to je hlas Boží, který vám říká, že on vás miluje. *Te 290.1*

Jako u Abraháma – Ať je to u vás doma jako u Abraháma, který řídil svou domácnost po svém a učil jejich členy, aby poslouchali Boží příkazy. Takovým lekcím – milé matky – máte své děti trpělivě učit. Vy si nemůžete dovolit ztrácet čas tím, že se budete zabývat způsoby dnešního života. Učte je, že ony patří Kristu. My dnes formujeme jejich povahy. Mladí muži, mladé ženy, vy dnes rozhodujete o svém budoucím osudu. Nechte Krista vejít do svého srdce, on vás ochrání od pokušení. *Te 290.2*

Kouření podkopává zdravý mnoha lidí, protože nikotin vniká do tělesných tekutin i tělesné hmoty. Znali jsme vášnivě kuřáky, kteří se z toho ošklivého návyku vyléčili. Můj muž a já jsme založili v Americe zdravotnický ústav. Svědectví těch, kdo ošetřovali pacienty – kuřáky, bylo alarmující. Vyprávěli o děsivém vypařování při koupeli a do prostěradel po koupeli. Tito lidé však byli přivedeni k pevné skále. Viděli jsme mnohé, kteří řekli, že nedokáží zvítězit – a vyvázli bezpečně. *Te 291.1*

Většina je na Boží straně – Do nebeských knih nemůže být zapsán nikdo, kdo se opíjí. Odolávejte pokušení jako muž. Ve jménu Ježíše Krista nazaretského se můžete pevně chopit božské moci. Kristus bude působit ve prospěch každého z vás. Chuť na tabák se vytváří u toho, kdo nemá pevnou povahu. Přesto můžete zvítězit. Boží hněv visí nad těmi, kteří dávají bližnímu pít alkohol. Říkáte, že my jsme v menšině. Copak Bůh není většina? Stojíme-li na straně Boha, který učinil nebesa i zemi, nejsme na straně většiny? Máme na straně anděly, kteří mají obrovskou sílu. Pryč z mravy této zdegenerované doby! Sestry a matky, vy zneužíváte těla, která vám dal Bůh. Mladé ženy, proč se stahujete v pase, proč nedopřáváte plicím, játrům a životně důležitým orgánům dostatek volnosti? Vaše potomstvo bude svědčit proti vám. Jak bych mohla mluvit tak, jak jsem mluvila, kdybych se stahovala, jako některé z vás? Vidíte, že moje tělesné orgány nejsou ničím tísněny. Někdy vidíme ženy, které musí číst nějaké zápisy a nemohou hlasitě mluvit, jakoby neměly žádný hlas. Jsou staženy, aby měli útlý pas, jakoby Bůh nevěděl, jaké je má učinit. *Te 291.2*

Hospodin chtěl, aby Manuova žena byla přísně zdrženlivá. „*I ukázal se anděl Hospodinův ženě té a řekl jí: Aj, nyní jsi neplodná, aniž jsi rodila; počneš pak a porодиš syna. Protož nyní vystříhej se, abys vína nepila aneb nápoje opojného, a abys nejedla nic nečistého*“ (Sd 13,3.4) Anděl, který se zjevil Zachariášovi a Alžbětě, řekl: „*Jest vyslyšana modlitba tvá, a Alžběta manželka tvá porodí tobě syna, a nazvuš jméno jeho Jan. Z čehož budeš mít radost a veselé, mnozí se z jeho narození budou radovati. Bude zajisté veliký před obličejem Páně, a vína i nápoje opojného nebude píti, a Duchem svatým bude naplněn hned od života matky své*“ (L 1,13-15) Zde se mluví o dítěti před jeho narozením a po něm. Vy matky byste měli na tyto věci dbát. Choutky matčiny se přenášejí na děti. Mnohé z vás, které si dopřáváte to co uspokojuje vaši chuť, zbavujete svůj dům jeho pilířů. Jsou lidé, kteří by mohli být takoví, jako byl Daniel. Satan usiluje získat vaši duši. My chceme zůstat čisté a nezávislé na ponižujících věcech tohoto světa. „*Kdo zvítězí, tent' bude odín rouchem bílým; a nikoliť nevymaži jména jeho z knihy života, ale vyznámt' jména jeho před obličejem Otce svého i před anděly jeho.*“ (Zj 3,5) Kristus zvítězil pro nás. My můžeme zvítězit skrze jméno Ježíše Krista nazaretského. *Te 292.1*

Když vykoupení vstoupí branami města, Ježíš Kristus všechny uvítá a oni budou mít harfy ze zlata a budou zpívat ke slávě Ježíše Krista a budou oděni šatem tkaným na nebeském stavu, v nichž nebude ani nitka zhotovená lidskou rukou. *Te 292.2*

My toužíme po nebesích a Ježíš Kristus říká, že je budeme mít, budeme-li s ním spolupracovat. – Manuscript 27, 1893 *Te 292.3*